

ma már a város vízművei működnek, helyreállt a villanyszolgáltatás és megkezdte gépezetét a város közigazgatása.

Ami másutt csak hetek múltán történhetett meg, Nagykanizsán az ipari üzemek és üzletek megnyitása is már nagyrészt megtörtént.

Természetes, hogy a városban hiányzik a lakosságnak az a része, amit a németek és Szálasi bérencei kiűrés ürügye alatt magukkal vittek. Nincsen család, ahonnan nem hiányzik a családfő vagy a gyermek, boldog az a család, amelynek minden tagja itt tudott maradni.

A németek kivonulása előtti légitámadásoknak aránylag kevés áldozata van.

Az a tény, hogy a harcok a városban elmaradtak, a város lakosságának megszabadulását jelenti a hitlerista pokolból.

A vízműveken, villamosságon kívül nagy rombolásokat végeztek a németek, azonban a posta újjáépítése máris meglepően előrehaladt.

Kisfaludy József postaigazgató agilitásának és a posta műszaki személyzete kiválóságának tulajdonítható, hogy máris 6 telefonvonal működik és néhány nap múlva több száz telefonállomás bekapcsolása után a városban helyreáll a telefonforgalom.

Rövid idő kérdése, hogy Nagykanizsa és az ország többi része között megindul a posta- és levélforgalom.

A vasuti hálózatban az állomáson és a fűtőházban a németek szintén súlyos rombolásokat végeztek.

A vasutasok és a város polgári lakossága, a Vörös Hadsereg műszaki osztagainak közreműködése mellett a fűtőházban és az állomás épületben okozott károk helyreállítása nyomban megkezdődött.

A pályatest kijavítása óráról-órára erős ütemben halad előre és remény van arra, hogy a lehető legrövidebb időn belül megindulhat a vasuti forgalom is.

A polgármester első tennivalói közé tartozott, hogy a német megszállás óta Magyarországtól elvágtatott és elszigetelt Nagykanizsa ismét bekapcsolódjon az ország életébe.

A nemzeti kormány szerveinek irányítása mellett közigazgatás, igazságszolgáltatás minden vonalán meg fog indulni a normális élet. A bíróságok, közhivatalok néhány nap múlva ismét megkezdik normális működésüket.

Minden jel arra mutat, hogy a város közéletének is fennakadás nélkül fog tovább folyni.

Szerencsére a német kiűrés elejére a Futura képviselőinek rak-táraiban még olyan, a németektől összehordott készletek maradtak, hogy mindaddig, míg az új termés betakarítható lesz, a város lisztellátása terén zavarok nem lesznek. A Vörös Hadsereg maga is örömmel sietett a város lakossága élelmezésének megkönnyítésére, pénteken a város lakossága között 5 vagon kenyert osztott szét.

Látogatás az új polgármesternél

Windisch Dénes polgármester hivatala átvételének első pillanatától minden percét a város közigazgatása reorganizálására fordítja. Elképzelhető, hogy a lakosság ez-reinek sürgető kívánságait órákon belül elintézni nem tudja. Amint ilyenkor szokásos, a különböző kérésekkel, kívánságokkal rohanják meg és az új polgármester tőle telhetően mindenkinek megadja a körülmények között lehető gyors segítséget. Az emberek türelmetlenek

és elfelejtik, hogy egy pusztító háború vezívtatárának kelős közepén nem lehet nyomban mindent gyorsan, percek alatt helyreállítani.

Az a mintaszerű barátságos együttműködés, amely a Vörös Hadsereg és az új polgármester között van, teszi csak lehetővé, hogy ami más városokban heteket vett igénybe, Nagykanizsán már órákon belül bekövetkezett. Az ország minden részéből ittrekdt lakosság elutazásának előkészítése, a város normális életének helyreállítása közmegelegedésre fog végbemenni, amire biztosítékot nyújt az új polgármester eddigi ténykedésének minden jelentősége.

Mi van Szálasiékkal?

A orosz csapatok dunántúli vilámgyors előnyomulása éppúgy mint Nagykanizsán, a többi városokban és falvakban sem érte váratlanul a lakosságot. Amint Nagykanizsán, úgy mindenütt alig hogy elhagyják a német csapatok és a Szálasi brigantik helyüket, mindenütt megalakultak a nemzeti bizottságok, hogy a megszálló csapatokkal karöltve a lakosság panaszait kivizsgálva meg-

Felállítják a városi rendőrséget

A nemzeti kormány rendelkezése következtében a fasisztákkal közreműködő államrendőrség Nagykanizsán április 5-én megszüntette működését. A felállított új városi rendőrség irányítása a kinevezett Molnár Győző rendőrkapitány kezében van, akinek feladata a városban bujkáló nyilas bűntevők gyors kézrekerítése. Ez a munka is szép eredménnyel folyik és meg van a remény arra, hogy a nyilas bérencek a néptörvényszék előtt el fogják nyerni megérdemelt büntetésüket.

Soltész Imre dr.

kezdjék Dunántul újjáépítését.

Szálasi hábkormányára Sopronból Payerbach-Reichenauba költözött, de ide már csak legbizalmasabb párt-nívek mehettek. A párt katonáit ide már nem engedték, ezek közül sokan éhes farkasok módjára most az osztrák országutakon kóborolnak.

Szálasi ismeretlen helyen tartózkodik.

Az első hírek Budapestről

Budapesten a háború dulta szenvedések nyomainak eltüntetése a pusztulás arányának megfelelően sokkal hosszabb időt vesz igénybe, mint Nagykanizsán, ahol a sors különös kegyelme folytán elmaradt a házról-házra tervezett tűznarac.

Budapesten csak április elején nyitnak meg az üzletek. Ez a nap volt az utolsó határidő, amikor minden kereskedőnek meg kellett nyitni üzletét. Amelyik kereskedő nem nyitotta volna meg az üzletét, annak helyiségét kiigényelheték volna. Ezért mindazok, akik bármi oknál

fogva késlekedtek üzleteik megnyitására, siettek kihasználni az utolsó terminust és ekkor előkerültek azok az árukészletek, amit tulajdonosaik részben a kiűrt németek, részben a háború pusztításaitól meg tudtak menteni. Az üzletek megnyitásával a zugi forgalom teljesen megszűnt és az csak a Teleki-térre korlátozódott.

Nagycsütörtökön délután 2 órakor esztergomi rezidenciájában közvetlenül az ebéd után szívizélhűtésben hirtelen elhunyt Serédi Jusztinián bíbornok, esztergomi érsek, Magyarország hercegprímása.

A Kommunista Párt

közleményei

A Kommunista Párt közli, hogy hivatalos helyiségei Csengery-ut 6. számú ház I. emeletén vannak.

A diadalmasan előretört Vörös Hadsereg szétzúzta a német fasiszta hadakat és a nyilasok uralmát Magyarországon. Huszonöt évi illegálitás után pártunk végre szabadon léphet a magyar nép elé.

A Kommunista Párt volt az egyetlen politikai párt, amely a huszonöt éves ellenforradalom minden üldözöttségével dacolva, a föld alatt szakadatlanul folytatta a harcot a reakció ellen. Pártunk emelte magasra a függetlenségi front zászlaját, amely mögé később a többi demokratikus pártok is felsorakoztak. A mi pártunk volt az egyetlen politikai párt a demokratikus pártok között, amelyet nem ért váratlanul 1944. március tizenkilencedike. A német megszállás magával hozta az eddig törvényesen működő demokratikus pártok teljes szétesését s csak a mi Pártunkat nem tudta szétverni a magyar reakció és a Gestapo ügynökeinek hada. Egyetlen párt volt, amely illegális aparátussal, szervezetekkel s kemény fegyelmezett harcosokkal rendelkezett és következetesen harcolt a németek s az őket kiszolgáló Sztójay, Imrédy-, Szálasi-klíkk ellen. A Magyar Kommunista Párt adta ki a Szálasiék uralomrajutása után a fegyveres ellenállás és a partizán-

harc jelszavát. A főváros ostroma alatt a Gestapo és a nyilas ügynökök állandó razzizás, srápnélek, aknák, gépfegyverek tüzeiben a párt vezetői szervezték és vezették a fegyveres ellenállást. E napok harcái a magyar munkásmozgalom leghősibb fejezetei közé tartoznak.

Pártunknak megvolt a szervezete az egész országban. Tagjaink már régóta várták azt a napot, amikor végre megkezdhetik a legális kommunista tömegpárt kiépítését.

Nagykanizsán a Szociáldemokrata Párttal egyidejűleg már a város felszabadulásának harmadik napján a Magyar Kommunista Párt megkezdte a nagykanizsai munkásság megszervezését, az üzemi bizottságok felállítását. A Magyar Kommunista Párt tevékeny részt vett a szétrombolt üzemek helyreállításánál, közreműködött a romok eltakarításánál. Ez az a rend helyreállítását szolgálta, mert ez az első dolog, amire Kanizsán szükség van, hogy gyakorlilag megvalósíthassuk a demokráciát városunkban.

Szabadság! Föld! Kenyér!

Nagykanizsa, 1945. március 7.

Üdvözlettel a

Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete.

— Az Ipartestület elnöksége közli a tagokkal, hogy hivatali helyiségei a Fő-ut és Kölcsey-utca sarkán levő Makoiczky-féle cukrászda helyiségében vannak.

A Szociáldemokrata Párt

közleményei

A Szociáldemokrata Párt felhívja mindazokat az elvtársakat, akik régebben a párt tagjai voltak, jelentkezzenek a párt Fő-ut 5. szám alatti helyiségében.

Felhívással fordul továbbá a Párt mindazokhoz a baloldali érzelmi szellemi, ipari és földműves dolgozókhöz, akik a pártba belépni akarnak, kérésükkel forduljanak szintén a Párt Fő-ut 5. szám alatti felvételi irodájához.

Folyó évi április hó 6-án megtartott értekezésem megválasztotta vezetőit a következő személyében. Elnök Dombai János, titkár Temesi Gyula, pénztárnok Harangozó Lajos, ellenőrök Imrei György, Szerdahelyi György, jegyző Böcsördi Lajos. Bizottsági tagok: Modrovics János, Balogh József, Hackler János, Windisch Dénes.

A párt tagfelvétele a mai nappal megkezdődött. Sokan keresik fel a felvételi irodát, hogy felvételüket kérjék, hogy ezáltal segítségére legyen a városunk új szellemű építő munkájában.

A párt helyiség reggel 8 órától délután 18 óráig áll a közönség rendelkezésére.

H I R E K

— Szerkesztőségi hír. Nagykanizsa városának 50. évfolyamába lépő baloldali liberális napilapja a „Zala” politikai napilap 1921. évben az ellenforradalmi terror hatására szüntette meg működését. A fasiszta uralom megszűnésének első napján a Zala politikai napilap ismét megjelenik. Dr. Soltész Imre ügyvéd főszerkesztő, a Magyarországi Ujságírók Egyesületének 1919 óta rendes tagja, az összes budapesti baloldali lapok, az Esti Kurír, Az Ujság miskolci tudósítója, a Miskolci Reggeli Hírlap szerkesztője, az Abaujtornai Hírlap, a Lillafüredi Fürdő-újság főszerkesztője látja el a Zala főszerkesztői teendőit. Dr. Soltész Imre főszerkesztőt, mint szélsőbaloldali újságírókat a miskolci szociáldemokrata párt vezetőségével együtt 1944. április 6-án beszéltették a nagykanizsai internálótáborba, ahonnan a Vörös Hadsereg csapatai szabadították ki és csak családjához való visszatéréséig tartózkodik Nagykanizsán.

— Kiadóhivatali hír. A „Zala” politikai lap jelen első száma a normális élet megindulásáig mint új lap jelenik meg és nem azonos a megszűnt Zalai Közönnnyel és így a Zalai Közönnny előfizetői részére a kiadóhivatal az új lapot nem továbbíthatja. A Zala részére előfizetéseket működésének lehető legstírgősebb megindulása után fog elfogadni a kiadóhivatal és ezért olvasóinknak szíves türelmét kérjük. Előfizetőinket és olvasóinkat a kiadóhivatali eseményekről kellő időben tájékoztatni fogjuk. A Zala ezúttal szerint csak példányonként kapható az újságárúsító helyeken és az utcai árúsítóknál a példányonkénti természetes ártért.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felölős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soltész Imre főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 78.

Dolgozni!

Nagykanizsa város romokból való újjáépítésének lázas munkája megkezdődött. Elmúlt az idő, amikor Magyarországon a szájhősök sisereháda uralkodott, amikor mindenki szónokolt és senki sem dolgozott. A szájhősök kurzusa levetézt: a prédikátorok szerepét átvették a dolgozók. Nem a szó, hanem a munka korszaka van itt.

Azt, hogy miként kell dolgozni, és hogy csak dolgozni kell, mindennél szemléltetőbb módon a Vörös Hadsereg nagykanizsai városparancsnoksága igazolta be a mai napon. Hogyan? Így, itt a történet, ám, nagykanizsaiak hallgassátok meg.

A lerombolt nagykanizsai pályaudvar újjáépítésének munkáját a város új vezetősége megkezdte, amikor Nagykanizsa felszabadult. Nagykanizsa lakossága látta, hogy a németek, kivonulásuk előtt hogyan rombolták le a város közműveit, hogyan robbantották fel a pályatestet. A Vörös Hadsereg városparancsnoksága elrendelte, hogy a város lakossága folytassa bécs, építő munkáját, de legyen a Vörös Hadsereg segítségére a város újjáépítésének nehéz munkájában. A Vörös Hadsereg parancsnoka, aki a nagykanizsai állomás újjáépítését irányítja, szombaton a városparancsnokhoz fordult és négyszáz munkást kért ahhoz, hogy Nagykanizsán a Király-utcai órházról az Ujduvari olajtelepi kitérőig terjedő kilenc kilométeres szakaszon a pályatestet újjáépítsék.

A városparancsnokság és a polgármester vasárnap négyszáz nagykanizsai lakost — tekintet nélkül a foglalkozásukra — vezényelt ki a vasúti építési munkákhoz.

A négyszáz nagykanizsai polgár, munkás, ügyvéd, orvos, házmester, kereskedő, közhivatalnok kivonult az állomásra, ahol meglepetten látta a rombolást, amit a vasútvonalon a németek végeztek. Április 1-én virradó éjszaka a németek a vasútvonalat minden öt méteren felrobbantották Nagykanizsa környékén.

A munkát öt napra tervezte az illetékes parancsnok.

A nagykanizsaiak a második nap után elérték az ujudvari olajtelepi kitérőhöz, amikor a vasútepítő osztály parancsnoka a következő beszéddel intézte hozzájuk:

— Öt napra terveztük ezt a munkát, — mondta a Vörös Hadsereg parancsnoka — de megállapítottam, hogy Önök, nagykanizsaiak, olyan szorgalmasan és szívesen dolgoztok, hogy ezt a munkát két nap alatt elvégezték. Önöket tehát a mai napon két napi munka után *haza engedem*, megköszönve azt a szorgalmas igyekezt, amiről a munkájuk alapján meggyőződtem. Önök saját maguknak dolgoztak ugyan, mert hisz a város lakosságának érdeke, hogy a lerombolt vasútvonal felépüljön, de egyidejűleg elősegítették a Vörös Hadsereg munkáját is, amely hadsereg Németország felé megy és fontos, hogy az utánpótlási vonalai felépüljenek.

Nagykanizsán négyszáz boldog ember lett a Vörös Hadsereg nagykanizsai parancsnokságának rajongó tisztelője, mert rádöbbentek, hogy itt csak munkát követelnek és aki dolgozik, annak munkáját *elismerik*.

Soltész Imre dr.

A Vörös Hadsereg elfoglalta Bécsét és Königsbergét

A német hadsereg teljes összeomlása — Stalin marsall napiparancsban közölte Königsberg elfoglalását

Rádió Moszkva jelenti 1945 április 9-én: Az amerikai hadsereg vasárnap elfoglalta Stuttgartot és Steinfurtot. 43.000 német adta meg magát e köztöbén a szinte ellenállás nélkül előnyomuló csapatoknak. Hollandiában az amerikai csapatok elérték Groningent. Az orosz csapatok Brement 48 kilométerre közelítették meg. Itt három ezred adta meg magát a Vörös Hadseregnek minden ellenállás nélkül. Göttingent 15 kilométerre közelítették meg az orosz csapatok, ahol eddig 20.000 németet fogtak el, akiknek egy része sebesülten esett a Vörös Hadsereg fogságába.

A szövetségesek elfoglalták Dortmundot, Würzburgot, Németország egyik legnagyobb ipari központját, elérték Stuttgartot. A szövetségesek megközelítették Karlsruhe 25 kilométerre keletre és elérték Hamburgot és Leipzig felé közelednek. Egyidejűleg Németország teljes előzörlése egy keletre, mint nyugatról a leggyorsabb iramban folyik. A körülzárt Berlint szombatnap vasárnapra virradó éjszaka a Vörös Hadsereg 2000 repülőgépe bombázta, úgy hogy a még kétségbeesetten védekező berlini helyőrség a legnagyobb pusztulást szenvedte. A Vörös Hadsereg a teljesen körülzárt Bécs teljes elfoglalását megkezdte és vasárnap a keleti és nyugati pályaudvar környékén kezdődtek meg az utcai harcok, amelyek olyan iramban haladnak,

hogy Bécs teljes elfoglalása a legközelebbi időn belül várható. Az orosz csapatok északra átkeltek a Dunán és elfoglalták Wilhelmshafen. Az orosz csapatok Németország teljes megszállását olyan nagy erővel folytatják, hogy az orosz csapatok előrehaladását Nyugat-Németország nyugati része felé legjobban jelenti az a tény, hogy az orosz csapatok hétfőn már Königsbergből 400 kilométerre jártak nyugatra.

Rádió London 1945 április 10. reggel 8 óra. A Vörös Hadsereg csapatai behatoltak Bécsbe, Bécs központjában elfoglalták a parlamentet, a rendőrséget, az Operaházat és a város teljes elfoglalása erős ütemben folyik, úgy hogy Bécs városának megtisztítása és a Vörös Hadsereg által való teljes birtokba vétele még a mai napon bekövetkezik. A teljesen körülzárt Bécsből az itt rekedt hitleristák nem tudtak elmenekülni, úgy hogy az őssz Bécs lakossága a boldogság mámorában uszák, hogy felszabadult a német elnyomás alól. A Vörös Hadsereg Ausztria teljes felszabadításával egyidejűleg folytatja Csehszlovákia felszabadítását és Pozsonyon kívül már negyven községet szabadított fel, amely községek a Kárpátok túlsó oldalán Morvaországban fekszenek és rövidesen várható Mährisch-Ostrau teljes felszabadítása.

Stalin marsall hétfőn napiparancsban adta a Szovjetunió lakos-

ságának tudtára, hogy a Vörös Hadsereg elfoglalta Königsbergét, amelynek teljes helyőrségét, körülbelül 20.000 németet elfogtak. Nyugaton az angol hadsereg folytatja Németország előzörlését. A harcok Bremen, Hannover birtokáért folynak. Egyidejűleg megindult Hamburg ostroma is. A szövetségesek a Ruhr vidék teljes előzörlésével egyidejűleg megkezdtek a német nehéz ipar-telepek elfoglalását, az egész Krupp-művek az angol hadsereg birtokába kerültek.

Csehszlovákia felszabadulása

Rádió Moszkva jelenti: Vasárnap Kassán a csehszlovák felszabadított területek lakossága hatalmas népgyűlést tartott, melyen közel 100.000 ember jelent meg. A csehszlovák nemzeti tanács szónokai a népgyűlésen azt a reményüket fejezheték ki, hogy az egész Csehszlovák nemzet teljes felszabadítása minél rövidebb időn belül bekövetkezik.

Rádió London jelenti 1945 április 9-én: A Vörös Hadsereg csapatai vasárnap elfoglalták Bratislavát (Pozsony) Szlovákia fővárosát.

Bulgária új kormánya

Rádió Moszkva jelenti: Bulgáriában a nemzeti tanács újjáalakult és a kormány élére öt egyetemi professzor került. A miniszterelnök Kassinoten egyetemi tanár.

A városi rendőrség és a Vörös Hadsereg járőrei tartják fenn a rendet Nagykanizsán

Windisch Dénes polgármester a Nagykanizsát megszálló hadsereg városparancsnokságával közös egyetértésben már vasárnap délben megoldotta a város rendőri problémáit. A lakosság személy- és vagyonbiztonság biztosítására a városi rendőrség és a Vörös Hadsereg rendfenn-tartó közegeiből álló járőrök látják el a város egész területén a rendőri szolgálatot vasárnap óta.

A városi rendőrség és a városparancsnokság katonai rendőrségéből álló járőrök a város egész területén a nap minden szakában bár-

mily előforduló bejelentett panaszt, bárki követi el azt, azonnal a helyszínen orvosolják.

Súlyosabb esetben pedig a panaszok igazságos kivizsgálásáról a városparancsnokság gondoskodik.

A városi rendőrség tagjai az illetékes hatóságok rendelkezése folytán szolgálatukat természetesen feyveresen látják el.

A város vezetőségének gyors intézkedése lényegesen elősegíti azt, hogy Nagykanizsán a nyugalom és békés építő élet ismét helyre álljon.

Felállították a népkonyhákat

A vasúti munkásság étkezdője is megnyit

Nagykanizsa polgármestere a városban levő rengeteg idemenekült vagy innen elutazó személy, részben pedig a kibombázott lakosság élelmezésének sürgős problémáit rendkívül eréllyel és zseniális gyorsasággal, majdnem már az első órákban megoldotta, amikor az arra rászoruló nagykanizsai lakosság élelmezésének eilátására felállította a Rozgonyi-utca 27. sz. alatt Nagykanizsa város népkonyháját.

A polgármester a népkonyha élére Tőke Jenőt, a városi javadalmi hiva-

tal vezetőjét állította.

A népkonyhán naponta kétszer, délelőtt 11 órakor és délután 6 órakor adnak egy tál meleg ételt. — Ajánlatos, hogy az ellátásra jelentkező nagykanizsai lakosság lehetőleg evőeszközöket és csajkát vigyenek magukkal.

A népkonyha természetes csak az arra rászoruló és igazolt igényjogosultak kapják meg a körülményekhez képest a kielégítő élelmezést.

A nagykanizsai vasúti munkásság élelmezésének kérdését ugyancsak

órák alatt oldotta meg a kommunista-szociáldemokrata párt vezetősége. Mindkét párt közös együttműködéssel üzembe helyezte a személypályaudvaron a vasúti étkezdét, hol a vasúti munkásság egy pengőért leves, főzelék vagy tészta és kenyérből álló, időnkint leves és husból álló ebédet kap.

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság ülése

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság vasárnap délelőtt gyűlést tartott. A Nemzeti Bizottság első ülésén a város aktuális és sürgős problémáinak megvitatása szerepelt.

Elsősorban a város élelmezését, a lakosság élelmezési készleteinek biztosítását, a város nyugalmának helyreállítását célzó intézkedéseket határozták el, ezenkívül a Nemzeti Bizottság a sürgős közigazgatási intézkedéseket megtette, amikor belátása szerinti pozíciókba a bizottság véleményeszerint a legalkalmasabb személyeket kinevezte.

A Nemzeti tanács minden hét péntekjén tartja meg ülését.

Tárgy: Az iskolák megnyitásának előkészítése.

Az iskolák a közel napokban meg fognak nyitni. Felhívom a szülőket, hogy saját érdekében április 12-én, csütörtök d. u. 6 órakor jelenjenek meg a Városi Moziban.

Nagykanizsa, 1945. április 10.

Polgármester.

A Polgármester közleményei

Tárgy: Felmondások megtiltása

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy egyes munkaadók alkalmazottaiknak önkényesen felmondanak Érteitem a munkaadókat, hogy felmondásnak további intézkedései helye nincsen és az illetményeket pontosan ki kell adni.

Ez intézkedés ellen vétőket a legszigorúbban megbüntetem. Azoknak, akik elbocsátott alkalmazottaikat 3 nap alatt visszaveszik, büntetlenséget biztosítok.

7004/1945. szám.

Hirdetmény.

Az OTI épületét az orosz haderő lefogta. A munkásság orvosi kezelését biztosítandó az összes OTI orvosok a rendelkezést saját lakásukon folytatják, az alábbi beosztás szerint.

A) Szakrendelések:

I. OTI és MAORT nemi és bőrbetegek részére Kőcsy u. 8. dr. Keszler István minden hétköznap d. u. 5-7 óráig.

II. OTI és MAORT sebészeti, fül, orr-, gégyészeti- és nőgyógyászati betegek részére Széchenyi-tér 12. I. emelet dr. Péry János minden hétköznap d. e. 9-1 óráig.

III. OTI és MAORT fogászati rendelés Csengery-u. 18. dr. Balázs András minden hétköznap 11-1/2 óráig.

IV. OTI és MAORT szemészeti rendelés Fő-utca 9. dr. Moldorányi Antal minden hétköznap d. e. 8-1/2 óráig.

V. OTI és MAORT csecsemőgyógyászati rendelés Erzsébet-tér 4. alatt kedden, szerdán és pénteken d. u. 1/5-6-ig, csütörtökön pedig Kiskánizsa, Ország ut 56/a. alatt d. u. 1/5-6-ig dr. Fodor Erzsébet.

VI. OTI és MAORT tagok részére röntgen- és laboratóriumi vizsgálatok, tüdőkezelés Sugár ut 12. sz. alatt dr. Tardos László minden hétköznap d. e. 9-10 óráig és d. u. 4-5 óráig.

B) A nagykanizsai OTI és MAORT körzetek ellátása:

I. Nagykanizsának a Horthy Miklós-utól (annak kivételével) a Szár-utig terjedő (ennek kivételével) az Erzsébet-tér 1-23. számig terjedő számozott része és a Fő-ut 1-9. számig terjedő számozott rész által határolt nyugati terület részén lakók számára rendelés minden hétköznap Fő-ut 9. sz. alatt d. u. 4-5 óráig. A körzetet ellátja dr. Moldorányi Antal.

II. Nagykanizsának a Fő-ut 11-23. számig, az Eötvös-tér 1-22. számig terjedő számozott és a Teleki ut mindkét oldala, valamint a Sugár-ut mindkét oldala által határolt északi terület részén lakók számára rendelés minden hétköznap d. e. 11-12-ig Sugár-ut 12. sz. alatt. A körzetet ellátja dr. Tardos László.

III. Nagykanizsának a Horthy Miklós ut (mindkét oldala), a Fő-ut 2-24-ig számozott oldala, az Eötvös-tér 23. számától 34. számig terjedő része, a Teleki-ut (kivéve a Teleki-ut) által bezárt területén, valamint Bagolász közszeg területén lakók számára rendelés Széchenyi-tér 12. II. emelet minden hétköznap délelőtt 11-12 óráig. A körzetet ellátja dr. Kappa Elek László.

IV. A kiskánizsai betegek részére rendelés Kiskánizsa, Varazdi-ut 67. sz. alatt minden hétköznap d. 8-9-ig. A körzetet ellátja dr. Kárpáti József.

V. A Nagykanizsa-vidéki körzethez tartozó Homokkomárom, Hosszúvölgy, Füzvölgy, Nagyréce, Kistréce, Nagybakónak, Korpavár és Zalasárszeg községekben lakók részére Nagykanizsán rendelés Sugár-ut 28. szám alatt minden hétköznap d. e. 8-9-ig. A körzetet ellátja dr. Kajtar István.

MAORT munkásfelvétel előtti orvosi vizsgálatok, OTI és MAORT főorvosi ellenőrzés, felülvizsgálat és ügykör Széchenyi-tér 12. II. em. minden hétköznap d. e. 9-1-ig; dr. Kappa Elek László OTI és MAORT főorvos.

Felhívom az orvosi segítséget keresők figyelmét, hogy a rendelési időket pontosan tartásuk, mert a betegek nagy száma miatt a rendelési időn túl érkezettek csak életveszély esetében tudják az orvosok ellátni. Fekvő beteget bejelenteni reggel 8 óráig kell.

Nagykanizsa, 1945. április 8.

Polgármester.

A szociáldemokrata párt felhívja az összes fűszerkereskedőket, hogy Kreft József fűszerkereskedőnél jönnösekü ömlesztett konzervkávét kaphatnak 20-30 kgr. jételeg. Zacskót minden kereskedő jgigen magával. Eladási ár 3.40 P.

Elégtétel a nagykanizsai mártiroknak

A polgármester a vagyonok gondnokságát a nagykanizsai Zsidó Tanácsra ruházta — Minden ingóságot vissza kell adni tulajdonosának — A népbíróság elé kerül az, aki a polgármester rendelkezéseit nem teljesíti

A nagykanizsai zsidóság mártírúmának tanuja volt Nagykanizsai lakossága, melynek tisztességesen és humanusan gondolkodó rétege szoros szívvel és könnyező szemmel látta, hogy Büky rendőrtanácsos és vőrebei milyen lelkeflén szadizmus-sal hajtották ki otthonaikból a nagykanizsai zsidókat a kávégyárba, miként vagonirozták és transferálták őket.

A magyar fasiszták akkor azt hirdették, hogy a nagykanizsai zsidóság hátrahagyott értékei nemzeti vagyoni képviselőnek és ezeket az ingóságokat a köz javára fogják felhasználni. Rendeztek ugyan formális árveréseket, de ezeken fillérekért kelték el az értékek. A nyilasok azzal akarták maguknak népszerűséget szerezni Nagykanizsán, hogy a zsidó vagyont osztották fel hozzátartozóik és a velük rokonszenvező párttagok között. A fasiszta uralom megszűnésével a város polgármestere rendet teremtett az eddigi törvénytelen ségek körül, mert elrendelte, hogy

bárki tulajdonában levő zsidó-értékeket azonnal visszakapják jogos tulajdonosaik.

Tekintettel arra, hogy a fasiszta hóhérok Nagykanizsáról elhajtották az itteni zsidó lakosság nagy részét és csak nagyon kevesen tértek vissza azok közül a nagykanizsaiak közül, akik Büky fasiszta rendőrsége elől elmenekültek, a nagykanizsai zsidóság érdekeinek képviselője ugynevezett Zsidó Tanácsot állítottak fel, melynek feladata, hogy az elfoott zsidó értékeket jogos tulajdonosaik visszakapják. Ez a Zsidó Tanács

Fő-ut 13. szám alatt

működik, melynek feladata, hogy a Nagykanizsán levő zsidó vagyonok

felkutatásában segítségére legyen a város polgármesterének, aki a jogrendet a zsidó ingóságok tekintetében is helyre kívánja állítani.

A zsidó vagyon rendezésével kapcsolatos különben a polgármester alábbi két hirdetménye is.

Hirdetmény. A zsidóvagyonok gondnokait felhívom, hogy elszámolás végett feljegyzéseikkel a Zsidó Tanácsnál (Fő-ut 13. II. em.) három napon belül jelenjenek meg, mert a zsidó vagyonok gondnokságát a mai naptól a Zsidó Tanácsra ruházom. Amennyiben ezen felhívásomnak bárki nem tesz eleget, úgy azt népbíróság elé állítom. Nagykanizsa, 1945. április 7. Windisch Dénes polgármester.

Hirdetmény. Felhívom mindazokat, akiknél zsidóktól származó barmincmű, akár árverésen vásárolt, akár megörzés végett nála levő ingóság van, hogy arról részletes jegyzéket három napon belül a Zsidó Tanácsnál (Fő-ut 13. II. em.) adják be, annál is inkább, mert a névsor már birtokomban van. Amennyiben ezen felhívásomnak bárki nem tesz eleget, úgy a népbíróság elé állítom. Nagykanizsa, 1945. április 7-én. Windisch Dénes polgármester.

A Fő-ut 13. sz. alatti helyiségben működő Zsidó Tanács már működésben van. A Tanács vezetője, Szirtes István a Zala szerkesztősége útján hívja fel a nagykanizsaiakat, hogy azok, akik a Nagykanizsán tartózkodó, vagy visszatért, vagy innen elutazóban levő és a fasiszta uralom szenvedéseivel meggyötört, de életben maradt és megmenekült magyaroknak rövid időre szállást és ételmezést nyújtani hajlandók, címüket jelentsek be.

A MAORT megkezdte üzemét

Papp Simon vezérigazgató visszatért az üzem élére

A MAORT nagykanizsai üzemében néhány napos szünet után ismét teljes erővel indult meg a munka. A munkás- és tisztviselő-csoportok visszatértek és beálltak régi helyeikre. Visszatért hosszú távollét után az üzem szervezője és vezetője, Papp Simon vezérigazgató is, akinek intézkedései folytán az első napon már mindenki a rendezés és átszervezés munkájához foghatott. A károk aránylag csekélyek, — a gépeknek nem volt idejük ahhoz, hogy mindent tönkretessenek. A rövid

hadműveletek folytán megsérült épületek gyors javítása folyamatban van. A kitermelő helyeken a nyersanyag feltárása szintén kezdetét vehette. A központi raktár felleltározásakor a legtöbb anyagot megtalálták. Az olaj- és gázvezetékek helyenként megsérültek ugyan, de rövidesen ezek is helyreállíthatók. A hadműveletekkel kapcsolatos rombolás a kutak körül a kitermelést akadályozni nem tudta s egy-két esettől eltekintve, ezeknek sincs üzemhibájuk.

Virágzó élet

a szociáldemokrata pártban

Vasárnap délelőtt a szociáldemokrata párt nagykanizsai szervezetének helyiségében láktető mozgalmas élet zajlott le. 26 év óta először történt meg, hogy a város szociáldemokrata munkássága a szabadság tudatának boldogságával kereste fel Fő-ut 5. sz. alatt levő párt-néhségeit, ahonnan csak néhány nappal ezelőtt menekültek el fejevesztetten a helyi nyilasvezetők.

A város régi évtizedes szociáldemokrata munkássága rendkívül megörült Windisch Dénes polgármester, a párt évtizedes régi harcosa látogatásának, rendkívül szívesen üdvözölték a város vezetőségének élén álló és rendkívül súlyos és nehéz munkát végző elvtársakat, aki a legszívesebben nyújtott felvilágosítást minden hozzáfutó érdeklődőnek. A párt tagjainak ezután

Dombay János elnök tartott felvilágosítást az aktuális kérdésekről. Beszédében főleg a Maort munkások helyzetével és problémáival foglalkozott hosszabban.

A szociáldemokrata pártba vasárnap igen sokan iratkoztak be a város lakosaiból.

A Kommunista Párt közleményei

A kommunista párt új vezetősége

A kommunista párt nagykanizsai szervezete április 7-én értekezletet tartott, melyen megválasztották a nagykanizsai szervezet vezetőségét és tisztikarát. A vezetőség 7 bizottságból áll, melynek tagjai a következők: Rosenberg Ernő titkár, Dene István agitáció- és propaganda-vezető, Pongrácz József közigazgatási vezető, Németh István szakszerve-

zeti vezető, Balogh Gyula az ifjúsági mozgalom vezetője, helyettese Kaszás Ferenc, Karmazsi Sándor a párt általános ügyeinek referense, Kaufer Sándor a kereskedelmi és pénzügyek referense. A végrehajtó bizottság tagjai: Gáspár József, Németh István, Tóth György, Vörös Lajos, Pongrácz József. Póttagok: Denkmajer Ernő, Szloboda János, Csongrádi Béla és Asztalos János. Ezenkívül megalakították az üzemi bizottságokat.

Felhívás az ifjúsághoz!

Fiúk! Most amikor elindultunk az igazságosabb, becsületesebb magyar élet felé, amikor újra kell építeni hazánkat és egész világnézetünket, mikor is minden magyarnak kötelessége az új építő munkába beállni. Hívunk benneteket meleg szeretettel, hogy utat mutassunk a új életetek felé. Eddig csak azért barcoltatok, hogy elpusztulhassatok. Jöjjetek most dolgozni, életetekért, jövőtökért, az igazságos magyar életért; szeretettel és munkával. Régi cserkészvezető hív benneteket, sokak Gyuszibácsija. Első összejöveteleket 14-én, szombaton d. u. 6 órakor lesz Batthyány-u. 12. sz. alatti állandó helyiségekben. Érdeklődjétek ugyanitt minden nap 12-2 óráig.

Balogh Gyula ifjúsági vezető.

A földreform

A magyar kommunista párt indítványára az ideiglenes magyar nemzeti kormány első intézkedései között valósította meg a földreformot, mellyel Magyarország legrégebb problémáját, a földbirtokrendezést oldotta meg.

Az új földbirtokreform értelmében Magyarországon senkinek sem lehet 200 holdnál nagyobb birtoka. A földreform gyors végrehajtása és megalkotása a Magyar Kommunista Párt javaslatának megfelelően történt és ezért Magyarország földnélküli népe a pártnak köszönheti mindazokat az előnyöket, melyekhez az új földreform révén jut. Szabadság! Föld! Kenyér!

Nagykanizsa, 1945. április 9.

Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete.

A Szociáldemokrata Párt közleményei

Felhívjuk a szociáldemokrata párt tagjait, hogy amennyiben tudomásuk van élelmiszer-készletekről, azonnal jelentsek a párt titkárnál, hogy azokat megmenthessük a köznek.

Felhívás. A szociáldemokrata párt felhívja az értelmiségi munkásokat, hogy felvételük végett jelentkezzenek a párt titkárnál. A magyar értelmi munkásoknak is ki kell venni részüket a nemzet és a város újjáépítéséből.

Felhívás. Felhívjuk a város lakosságát, hogy a városban lévő élelmiszerkészleteket azonnal jelentsek be a szociáldemokrata párt titkárnál. Mindenki csak saját háztartásának szükségét meghaladó élelmiszerkészletét jelentse.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.

Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soltész Imre főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 78.

A magyar Dachau: Nagykanizsa

Dachau volt a német náciuralom legborzalmasabb koncentrációs tábora. Dachauban szállították Hitler véreibe Németország lakosságának azt a réteget, akiket a maguk szempontjából megbízhatatlannak tartottak. A Gestapo szadistái a német munkásság és polgárság legjobbjai felett élték ki vérgőzű hatalmukat. A tábor magasfeszültségű villamos vezetékkel volt körülvéve. Akik nem bírták ki az SS kínzásait, megérintették a kerítést — és az Egék Urához szálló sóhajjal hagyták el a földi kinokat: „Istenem, az ártatlanok üldözöire, gyilkosaira sujts le mielőbb.”

Ami Hitler Németországában Dachau, az Magyarországon a nagykanizsai internálótábor volt. A magyar „Dachau”, Nagykanizsa, ahol kávégyárban Jaross és Baky szolgálatkés rendőrei igyekeztek a hitleri öröklet parancsait minél tökéletesebben végrehajtani.

Büky rendőrségének vezetői szerény, rabszolgamódon igyekeztek a mindenkor parancsokat megvalósítani. Néhány jószívű rendőr talán könnyező szemmel, de tétovázás nélkül hajította végre az utasításokat: a nagykanizsai internálótáboron keresztül minél több „kommunista”, vagy a fajelmélet szempontjából gyanus származású munkás, tisztviselő, diplomás, anya és gyermek kerüljessen ki a vagonokba. Itt időrelőre szállítmányokat indítottak utazó vagonokban a határon át Németország felé.

A budapesti toloncházon keresztül hétről-hétre ezek és ezek kerültek Nagykanizsára. Boldogok voltak azok, akik innen hosszabb-rövidebb idő után megszabadulhattak és visszatérhettek családjukhoz. De mi lett azoknak az ezreknek sorsa, akiket a nagykanizsai internálótábor vasúti kitérőjéből Németország felé vagonoztak? Gyász, sirás, fájdalom karavánjai...

Oláh Gyula törzsfelügyelő, az internálótábor parancsnokának és feletteseinek Nagykanizsa kiürítésekor december 2-án még az volt a tervük, hogy mindössze nyolc bizalmi emberét hagyja hátra a tábor közel 1000 létszámú internáltjából és mindenkit kiad Németországnak. A Vörös Hadsereg rohamos közeledése huzta keresztül ezt az ördögi tervet. Legnagyobb hidegben engedték utnak az internálótábor éhez, lerongyolt szegényeit szörte az országba. Ki sajnálta, segítette őket? Csak a szocialista munkások, baloldali nagykanizsaiak!

A nagykanizsai internálótábor rúnségeiről köteteket lehet majd írni. Az ország minden részéről és Németországból is vissza fognak kerülni azok az internáltak, akik Büky rendőrségének voltak tehetetlen kiszolgáltatottjai még a közelmúltban. Oláh Gyula törzsfelügyelő Büky utasítására, aki maga eltűnt Nagykanizsáról, a közelmúltban ismét visszatért Nagykanizsára. Neki még az a lázáma volt, hogy ismét felállítja az internálótábor-és folytatja ott, ahol abbahagyta. Nagykanizsan rokkant, mert az orosz ostromgyűrűből nem tudott megszökni. Ugy ő, mint a nagykanizsai rendőrség detektívfonóke rendőrkékre kerültek.

A nagykanizsai internálótábor szadista véreibe a néptörvényszék előtt fognak fojni büncikért.

Soltész Imre dr.

Hannoverert elfoglalták a szövetségesek

A Vörös Hadsereg és az inváziós amerikai hadsereg rövidesen egyesülnek Németországban

Rádió Moszkva, április 11-én reggel 8 órakor: Az Alexander tábornok fővezérsége alatt álló egyesült angol-amerikai-francia hadsereg keddtől szerdára virradó éjszaka elfoglalta Hannoverert. Hannover felszabadítása a Németország elleni hadjárat egyik jelentős eseménye, mert gyors mamban megindult Németország nyugatról való előzónléso és egyre közelebb jut a nap, amikor a Vörös Hadsereg csapatai Németország földjén egyesülhetnek a szövetséges csapatokkal. Kedden a VIII amerikai hadsereg Olaszországban megkezdte offenzíváját, hogy megadják délről is a végső csapást Németországnak. Amíg Ausztriát keletről Tolbuchin szovjet marsall parancsnoksága alatt álló 3-ik ukrán hadsereg délről szállja meg, északról, Csehszlovákia felől, Pozsony irányából Marinovszky tábornok csapatai kelnek át a Dunán és zárják el teljesen a Bécestől északra terjedő területet. Rövid néhány nap múlva bekövetkezik Ausztria népének a felszabadítása.

Felső-Sziléziában, Linzben vannak még olyan területek, ahova nem érkeztek el a győzdelmes Vörös Hadsereg csapatai, de Ausztria népe máris boldogan lesi, hogy a nemzeti-szocialisták utolsó emberei is elmeneküljenek innen, habár biztos, hogy Hitler cinkosai és az osztrák nép elnyomói, akárhova igyekeznek is,

megérdemelt sorsuk elől nem menekülnek

Linz gaulétere kedden már elkésdett panaszolta a nemzetiszocialista vezetőknek a felszabadító orosz hadsereg közeledténél hírére. már minesen meg a régi tekintélye. Ausztria népe már nem fél a terroristáktól. Az eddigi vezetők parancsait senki sem teljesíti, hiszen ked-

den már a Vörös Hadsereg Ausztriában felszabadította Braunant, Hitler szülővárosának lakosságát is.

Ausztria felszabadításával párhuzamosan indult meg Csehszlovákia teljes felszabadítása is. Kedden a Vörös Hadsereg felszabadította Trencsént. Itt a fegyvergyár teljes épségben került kézre.

Rádió Moszkva, 1945 április 11-én reggel 5 órakor: A Vörös Hadsereg repülői kedden Berlin környékének repülőtereit bombázták. Bécs teljes elfoglalása a tegnapi nap folyamán befejeződött, úgy hogy Marinovszky tábornok csapatai és Tolbuchin szovjet marsall csapataival egyidejűleg folyik Ausztria és Csehszlovákia felszabadítása.

A szövetséges csapatok 200 kilométerre vannak Berlintől

Rádió London, 1945 április 11-én reggel 8 órakor: A szövetségesek

92.000 német hadifogoly és négy tábornok esett Königsbergnél hadifogságba

Rádió Moszkva jelenti április hó 11-én reggel 5 órakor: Königsberg elfoglalásakor, kedden további 50.000 német jutott orosz fogságba, úgy hogy Königsberg bevételevel a német hadifoglyok száma 92.000-re emelkedett. Königsberg ostrománál 92.000 német került hadifogságba, azonkívül 42.000 német esett el, akik az ostromló orosz parancsnok felhívására ellenére nem adták meg magukat és estek. Orosz hadifogságba került Königsberg védelmét vezető négy német tábornok is.

Harc a japánok ellen

Rádió London, 1945 április 11-én reggel 8 órakor: Európa előzónléseivel a hitleri Németország megsemmisítésével egyidejűleg a szövetségesek folytatják Hitler ázsiai cinko-

kedden teljesen befejezték a Ruhrvidék megszállását. A szövetséges csapatok 100 kilométerre vannak Lipsétől, 200 kilométerre Berlintől. A hadihelyzet az, hogy az első amerikai hadsereg és a Vörös Hadsereg találkozása az előjelek szerint még a mai napon bekövetkezhetik.

Anglia vesztesége

Rádió London, 1945 április 11-én reggel 8 órakor: Churchill miniszterelnök jelentette, hogy a Hitler elleni háboruban az angol birodalom eddig 1,226.000 katonáját vesztette el.

A szovjetunió patriarchái Sztalinnál

Rádió Moszkva, április 11-én reggel 8 órakor: Sztalin marsall kedden fogadta a Szovjetunió patriarcháit. A fogadáson megjelent Molotov külügyi népbiztos is.

sának, Japánnak is a megsemmisítését. Hétfőn a Fülöp-szigetek inváziója kezdődött meg, hogy innen is elkeressék a betolakodott japánokat. A Fülöp-szigetek felszabadítása rövidesen véget ér.

1946. végéig meghosszabbították a kölcsön- és bérlet törvényt

Rádió London, 1945 április 11-én reggel 8 órakor: Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök jóváhagyta a Fehér Ház egyhangúlag meghozott törvényét, mely szerint a kölcsön- és bérlet törvény hatályát meghosszabbították, 1946 végéig. 1946 év végéig a kölcsön- és bérlet törvény alapján a felszabadított Európa inségben levő lakosságát látják el a legszükségesebb élelmiszerekkel és ruhaneműekkel.

Itt a földbirtokreform

Megjelent az új földbirtokreform végrehajtási utasítása

A nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról szóló rendelet kijelölte azt az utat, amelyen a nagybirtokrendszer megszüntetését és a földműves nép földhözjuttatását el kell érni. A kormányrendelet célja, hogy a földreform végrehajtása mielőbb valósággá váljék. A végrehajtási utasítás — amely a Magyar Közlöny egyik legutóbbi március 25-iki számában jelent meg Debrecenben, a legfontosabb kérdéseket rendezti azzal, hogy a további kérdésekről újabb végrehajtási rendelet fog intézkedni. A cél megvalósítása érdekében köztestületek, községi földigénylő bizottságok, megyei földbirtokrendező tanácsok alakulnak és megalakul az Országos Földbirtokrendező Tanács. A rendelet kihirdetésétől számított három napon belül minden helyi nemzeti bizottság felszólítja a földigénylőket a földigénylő bizottság megalakítására. Az összeírási ívet három napra közzsémélre kell tenni.

Földhözjuttatásra igényjogosultak a gazdasági cselédek, mezőgazdasági munkások, birtokuk kiegészítésére a törpebirtokosok és olyan nagycsaládu kisbirtokosok nős fiúgyermekai, akiknek birtoka várható örökrészükkel együtt öt katasztrális holdnál nem több. Ugyancsak igénylő lehet erdészeti szolgálatot ellátó személy, aki olyan birtokon áll alkalmazásban, melyhez mezőgazdasági ingatlan tartozott és konvenció földjárandósága volt. Há helyhez és konyhakérthez juttathatók családos és vagyontalan magyar állampolgárok, akiknek lakóház ingatlana nincsen. Külön telekhez juttathatók még a kisparosok, kis-kereskedők, ipari munkások, tisztviselők, ha anyagi körülményeiknél fogva rászorulnak. Juttatásán részesíthetők a sokgyermekes birtokos családok nősülés előtt álló felnőtt fiú családtagjai. Előnyben kell részesíteni általában azokat, akik a reakció és a faszizmus elleni harcban előjártak és másodsorban,

akik a folyó évi gazdasági munkában jó példát mutattak, harmadsorban azokat, akiknek három vagy ennél több élő gyermekük van.

A pázárulók, fasiszták, Volksbund-tagok és a németbarát büncsök ingatlanait a földigénylő bizottság nyomban megalakulása után hivatalból összeírja és felszerelésüket leltározza. Az iratokat a megyei tanácshoz juttatják, amely az elkövetés kérdésében három nap alatt határozni köteles. Az ezer katasztrális holdat meghaladó mezőgazdasági birtokok teljes egészükben megváltás alá esnek, kivétel a törvényhatóságok, községek és egyházak földbirtokai, az alapítványi birtokok, amelyek száz holdat mindenesetre megtarthatnak. Ezer katasztrális holdon alul száz katasztrális hold nem esik megváltás alá.

293. k. / 1945. Tárgy: Burgonyabeszolgáltatása.

Hirdetmény.

Felhívom mindazokat a gazdákat, akiknek burgonyatermesük volt, hogy 1-1 mássa burgonyát három napon belül az ölgáttessanak be a Fű:úrához (Vár-út 8.) Nagykanizsa, 1945. április 10-én.

Windisch Dénes polgármester.

A Polgármester közleményei

7013/1945.

Hirdetmény.

Felhívom a város szőlőtermelő közönségét, hogy szőlőpincékben lévő borokat pincékből kihordani és eladni nem szabad. A borokat a pincékben további intézkedésig tárolni kell.

A zugmérőket és fenti rendeletem végrehajtását közegéimmel ellenőriztetni fogom és az elire vétőket a leghigorabban megbüntettem.

Nagykanizsa, 1945. április 10.

7008/1945.

Tárgy: A fosztogatások megakadályozása.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott hogy egyes polgári személyek a lakosság körében fosztogatnak, illetve a megszállás alatt fosztogattak. Közölni teszem, hogy a fosztogatókat a katonaság a helyszínen agyonlövöli.

Felhívom a lakosságot, hogy akinél fosztogatásból származó holmi van, azt vagy a jogos tulajdonosának, vagy a tulajdonos megnevezésével a városi közigazgatási ügyosztályon három nap alatt adja le. Annak, aki e felhívásomnak eleget tesz, büntetlenséget biztosítok.

Nagykanizsa, 1945. április 10.

7016/1945.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a kereskedőket és árusítással foglalkozó iparosokat, hogy a jegyrendszer alá vont cikkek árusítása továbbra is jegyek ellenében az eddigi fejadag alapján történik.

Az eddigi eladási árak továbbra is érvényben vannak, azokat önhatalmalag emelni tilos. Az ez ellen vétőket a leghigorabban felelősségre vonom.

Felhívom a város lakosságának földműveléssel foglalkozó rétegét, hogy a szükséges tavaszi munkálatok elvégzését minden eszközzel biztosítsa és szántóföldet vagy kertet vetetlenül ne hagyjon. Az igényjegyesítők részére zab velőmagot rendelkezésre bocsátok. Ez irányú kérelemmel a Közelítési Hivatalhoz kell fordulni.

Az orosz katonai parancsnoksággal folytatott tárgyalásom alapján, végül nyomtatékosan figyelmeztetem a piaci árusítással foglalkozókat, hogy a nagykanizsaiakat, mint a kiskanizsaiakat, hogy ebbeli működésüket azonnal kezdjék meg. A város közellátásának biztosítása elsőrendű kötelesség, melyet elhanyagolni semmilyen ürüggyel nem szabad és a piaci termények árusítását azonnal elrendelem.

Azoktól az árusítóktól, akik a piacon megjelenni vonakodnak, árusítási jogosítványukat egyéb büntetés kiszabása mellett megvonom.

Nagykanizsa, 1945. április 10.

7018/1945. sz.

Hirdetmény.

Ragados száj- és körfőfájás Kanizsán Ország-ut 151. szám alatt fellépett, felhívom az állattartó gazdákat, hogy szarvasmarhák, juhok, sertések mindenféle megbetegedését azonnal jelentésük az állatorvosi hivatalban (Városháza II. em., 48. szoba). A mulasztók ellen a leghigorabban eljárás fogom megindítani.

Nagykanizsa, 1945. április 11.

Polgármester.

A főváros díszsírhelyét adományoz Ligeti Ernőnek és feleségének

A nyilas rémtettek egyik leggaládabb fejezete az a szörnyű nyilasgyilkosság, amelynek áldozata Ligeti Ernő, a neves erdélyi író és felesége volt. Ligeti Ernő kormányzói kivételezettségben részesült és ezt a kivételezettséget a Szalasi „kormány” is megerősítette. Ligetit és családját január 9-én a nyilasok ennek dacára letartóztatták és a Liszt Ferenc-téren kivégezték.

A Magyar Újságírók Szövetsége Ligeti Ernő érdemeinek tudatában kérte Csorba János polgármestert, hogy az erdélyi írónak és feleségének díszsírhelyet adományozzon.

Megindult Nagykanizsáról Pécs felé a postaforgalom

A főpostán lehet leveleket feladni — Megkezdődött az értékarusítás is

Lázasan folyik a munka Nagykanizsa mindkét postahivatalában. Először a romokat kellett eltakarítani. A visszavonuló német csapatok különösen a Főpostán okoztak kárt. Felrobbantották a modern telefonközpontot, megrongálták a fűtőberendezést, az óvóhelyeket, sőt még a magánlakásokat is. A postások Kisfaludy József postaforgalmi igazgató, hivatalvezető és Lehoczky András postaműszaki tanácsos vezetésével gyors iramban eltávolították a romokat és nekifogtak az építésnek, a szervezésnek. Már működik is egy új, kisebb telefonközpont, úgyhogy a város főbb vezető hivatalainak, a vasutnak, a vízműveknek és a villanytelepnek már be is kapcsolták a távbeszélőt. Természetesen további számok bekapcsol-

lása és az interurbán vonalak helyreállítása, rendbehozatala is rövidesen megtörténik.

Szerdán megkezdte működését az értékkiküldetés és a levélforgalom is. Egyelőre csak kisebb közleményeket lehet levelezőlapokon feladni a Főposta keleti főbejáratánál és ezeket alkalmi járatokkal továbbítják rendeltetési helyükre. A levél-szekrények még nem működnek, azokba még nem lehet leveleket bedobni. Levelezőlapokat, leveleket csak keleti irányba, Kaposvár, Pécs felé lehet feladni. Mindent röviden, nyitva kell megírni.

A 2. számú postán is befejezéshez közeledik a romok eltakarítása és kezdetét veszi itt is a forgalom. Versényi Rezső főfelügyelő, hivatalvezető vezetése mellett itt is halad a munka.

Gleiwitztól Nagykanizsáig.

Német rabságból visszaérkezett Lorsi Milko Frigyes sormási malomtulajdonos

Lorsi Milko Frigyes sormási malomtulajdonos mindenki ismeri Nagykanizsán Lorsi Milko Frigyes egy évvel ezelőtt családjával és hozzátartozóival együtt mint zsidót Jarosszadista véreibe szedték össze, vagonirozták és szállították ki szerencsétlen sorstársaival Gleiwitzba. Néhány kilométerre a régi lengyel határra. Gleiwitzban mint szakember dolgozott a németek rabságában. A felszabadító Vörös Hadsereg közeledtének hírére az itt életben levő Magyarországról elhurcolt

szerencsétlen honfitársakat a megemelt rabszolgatartók el akarták szállítani nyugatra, de már akkora volt a kaosz, hogy a sormási malomtulajdonos több társával együtt hátramaradt. Néhány nap múlva már a Vörös Hadsereg mentette meg a megmenekülteket és tette lehetővé, hogy mielőbb hazatérjen üzemébe, falujába. A falu lakossága boldogan fogadta a visszatért malomtulajdonost és mindenki azon igyekszik, hogy a megszakított békés munkáját mielőbb folytathassa.

A nagykanizsai vasutasok gyűlése

Nagykanizsán vasárnap a nagykanizsai vasutasok gyűlést tartottak. A gyűlésen közel 600 nagykanizsai vasutas jelent meg. A gyűlésen a kommunista párt nagykanizsai szervezetének kiküldöttjei részéről Szloboda János, Denkmajer Ernő, Asztalos János jelentek meg, akik a nagykanizsai vasutasoknak az aktuális kérdésekről adtak felvilágosítást. A felvilágosító előadást a vasutasok nagy érdeklődéssel hallgatták meg. Ezután sor került az üzemi tanács tagjainak megválasztására. Az üzemi tanács tagjaiul a következőket vá-

lasztották meg:

Fűtőház. Elnök: Karmacsin Sándor mozdonyfelügyelő, titkár: Hagara József iroda s. tiszt, üzemi tanács tagok: Szabó István mozdonyvezető, Németh István asztalos, Vörös Lajos üzemi altiszt, Temesi József lakatos, Takács István fűtő, Tólosi Lajos üzemi altiszt.

Forgalom: Pócz István forg. tiszt, Kovács Imre kovács, Bártfalvi Béla intéző. — Ezzel a gyűlés bezárult, majd utána az üzemi tanács nyomában összeült az aktuális ügyek letárgyalására.

Kiket jelölt a Szakszervezeti Tanács a nemzetgyűlésbe?

Budapest, április 11. A Szakszervezeti Tanács összeállította azoknak a névsorát, akiket képviselőként küld be az ideiglenes nemzetgyűlésbe. A névsor a következő: Kossa István és Csaplár Péter (Szakszervezeti Tanács), Brumiller László és Palkó Sándor (nyomdászok), Kanizsa József (kereskedő), Bártfai (Bartl) Károly (üvegipar), Deák Lajos (malomipar), Felner Jenő és Maróthy Károly (szállító munkások), Pintér János, Oroszi Ferenc és Krusztlák Béla (vas- és fémmunkások), Pásztor Imre (városi és községi alkalmazott), Villám János és Czeczei György (támunkások), Török János (építőmunkás), Béki Ernő (pedagógus), Sárossy Ist-

ván (közalkalmazott), Szipka József (vegyipari munkás), Horváth Mihály (bőripari munkás), Kőműves József (ruházati munkás), dr. Gartner Pál (orvos).

A Szociáldemokrata Párt közleményei

közleményei

— Felhívás. A szociáldemokrata párt a Zala keddi számában megjelent hirdetményeiben arra hívta fel a nagykanizsai lakosságot, hogy a főlős élelmiszerkészleteket jelentésük be a párt titkárságánál. Tévedések elkerülése végett értesítjük az érdekelteket, hogy a titkárságnál csak az elvonult német és magyar hadsereg által visszahagyott készleteket, katonai felszereléseket kell bejelenteni.

Szabadszervezetek közleményei

közleményei

A nemzeti kormány rendelkezése következtében az eddigi szakszervezetek szabadszervezetekké alakulnak át és a jövőben mint szabadszervezetek fognak működni. Nagykanizsán a szabadszervezetek megalakítása ott, ahol eddig szabadszervezetek nem voltak, már megindult. Ugy a szellemi, mint a fizikai munkásságot a szabadszervezeti mozgalmról e rovatban fogjuk tájékoztatni.

— Az építőmunkások szervezkedése. Az építőmunkások az egész országban jó szervezethez voltak ismeretek. Így volt ez a múltban, tehát indokolt az a remény, hogy ez a jövőben még fokozottabb mértékben fog mutatkozni. Kedden d. u. 6 órára hívta egybe Balogh József az építőmunkások vezetője a nagykanizsai kőműveseket és ácsokat. A munkások szépszámmal jelentek meg a MAORT részéről is. Balogh József ismertette azt a szervezeti életet, amelyet a múltban a reakció kiterbeltyesedni nem engedett és mint jó vezető körvonalazta a jövőt, a munkának azt a részét, amelyet az építőmunkások vállalni kell. A közeljövőben kerül sor a szervezet megalakítására, amit hirtelileg közölni fogunk.

Szerkesztői üzenetek

A »Zala« főszerkesztője a szerkesztőségben mindenkinek rendelkezésére áll, aki a lappal kapcsolatos és a szerkesztőséget érintő ügyekben érdeklődik. A lap szerkesztősége kizárólag a saját munkáját végzi és ezért mindazokban az ügyekben, melyek az egyes pártok szervezetével kapcsolatosak, nem a szerkesztőséghez, hanem az illető pártok titkárságához kell fordulni. Azok, akik szolgálatára akarnak lenni Nagykanizsa lakosságának és a köznek, azért a szerkesztőséget fontos és nehéz munkájában ne akadályozzák, viszont minden egyes eseményről, mely a városban történik, szívesen veszi a lap szerkesztősége, ha a lakosság megfelelő módon tájékoztatja, vagy informálja. A lap főszerkesztője azonos az Északmagyarországi Automobilklub főügyvezével, jog és államtudor, ügyvéd, az ügyvédi kamarának tagja, ezenkívül a magyarországi Magyar Újságírók Egyesületének 1918 óta rendes tagja és hívatásos újságíró. — K. M. Természetes, Onból, aki még tegnap a nyilas pártnak volt buzgó tagja, nem lehet egyszerre kommunista. Felesleges a buzgólkodása. Legyen nyugodt, hogy mindenkiről tudjuk, ki volt és akik most egyszerre igen hangosak akarnak lenni, azt hiszik elfelejtjük, hogy eddig a nyilas pártbeliség körül tolongtak. — A Z. K. volt előfizetője. A kiadóhivatal megkezdte munkáját és ha előfizetéseket a »Zala« részére elfogadunk, erről majd az érdekelteket a kiadóhivatal értesíteni fogja. Legyen türelmessel!

Az elsötétítési rendelkezések változatlanok.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.

Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdai felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soltész Imre főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 78.

Nagykanizsa — Bécs

Nagykanizsa városa a hadak útjában fekszik. Alig néhány nappal, hogy Nagykanizsa városát és Dunántúli felszabadította Tolbuchin szovjetmarsall hadserege, a Vörös Hadsereg élcsapatai már benyomultak Ausztriába és felszabadították Bécset is a náciuralom alól. E történelmi napokban Nagykanizsa lakossága a felszabadulás örömmámorával szemléli a Vörös Hadsereg monstruózus hadigépezetét. Szemről szembe látja azt a hadsereget, amelynek felvonulásával órák alatt semmisül meg Hitler Németországának papírmásából és bádógból alkotott védelmi rendszere. A Vörös Hadsereg Tolbuchin szovjetmarsall zseniális elgondolásainak tökéletes végrehajtója. A Vörös hadsereg és Tolbuchin marsall parancsnoksága alá tartozó szövetséges katonák a biztos győzelem tudatától fűtött lelkesedéssel hajtják végre azokat a feladatokat, melyek Nagykanizsáról kiindulva, Ausztria felszabadításának egy-egy mozaik követ alkotják. Csak most döbbent rá Nagykanizsa és a Dunántul népe, hogy felszabadításuk volt az előfeltétele Ausztria és Bécs felszabadításának. Itt vonultak át azok a katonák, amelyek Dunántulról az elnyomott Ausztria népének a felszabadulás hadilobogóját vitték.

Aminthogy Magyarországot a Hitler bérencsei éveken át fasiszta elnyomásban tartották, úgy a független Ausztria és a szociáldemokrata munkásság büszke alkotásainak feltevére. Bécs is a hitlerizmus áldozata lett. A szociáldemokrata Bécs városa ellen indították a hitlerizmus futárjai az első rohamokat. Miként Magyarországon, úgy Ausztriában is azt hitték, hogy a munkásság alkotásainak elkobzása, a szociáldemokrácia a baloldali munkásmozgalom vérbefojtása és feláldozása után a náciizmus meg fog állani az ország-határokon.

Szomorú volt a tanulság: hiába áldozták fel a szociáldemokráciát és a baloldali pártok szabadságát. Hiába ágyúzták Dollfusék a vörös bécsi munkásnegyedeket! Hiába rombolták le a szociáldemokrata Bécs építőalkotásainak gyönyörű bizonyítékait, a hatalmas palotákat, sokemeletes bérházakat, amelyekben — bécsi proletárok laktak!

Hitleréknek ez sem volt elég. Hitler gyilkos ügynökei épüget eltek láb alól Dollfust és szállták meg Ausztriát, mint ahogy nem volt nekik elég a Horthy-uralom 25 éves fehérterrorja sem! Március 19-én bevonultak Magyarországra is! Magyarország népe négy évszázad óta küzdött a Habsburg-uralom ellen. Kossuth Lajos Magyarországra szabadságharcot viselt az elnyomók ellen. De ugyanakkor Ausztria népe is állandó háboruból volt az elnyomó porosz militarizmussal. Ausztria népe kívánságára Klaubitz Erzsébet cárnőt már megnyerte egykoron, hogy az oroszok segítségével harcoljon Ausztria a porosz militarizmus ledöntéséért. Bécs volt a székhelye a Napoleon által megragadott forradalmi zászló ellen küzdő reakciós hatalmak kongresszusának. Napoleon 1805-ben és 1809-ben két ízben szabadította meg Ausztria népét a reakciós uralom alól a szabadság jelszavával.

A Vörös Hadsereg Sztalin marsall

parancsát teljesítette most napjainkban, amikor az elnyomás béklyóiban vergődő Ausztria népét felszabadította a hitlerizmus borzalmaiból.

A felszabadulás boldog, első perceiben az új Magyarország szabad lakossága, amely négy évszázados barátságban élt az elnyomott osztrák

testvérnéppel, innen a már szabad Dunántulról, a rokonszenv és a testvériség szeretetének érzésével köszönti a szabad Bécs és Ausztria népét. Hálásan megköszöni a Vörös Hadseregnek, hogy Nagykanizsa felszabadítása után, majdnem egyidőben felszabadította Ausztria né-

pél is. Nagykanizsa lakossága boldog, mert Bécs városát ugyancsak Tolbuchin marsall katonái mentették meg, akik Dunántul magyarságának is elbózták a szabadság üde, mámorító, friss levegőjét.

Soltész Imre dr.

Menetelés Berlin felé...

A német hadifoglyok tizezreit szállítják gyűjtőtáborokba — Egyes helyeken naponta 50 kilométert mennek előre a szövetségesek

London, április 12

A szövetségesek németországi inváziója szerdán olyan erős tempóban haladt, hogy minden jelenség arra mutat, hogy a német védelem épüget, mint keleten, nyugaton is teljesen összeomlott. A szövetségesek elfoglalták Magdeburgot és 120 kilométerre állanak Berlintől. Kóburg elfoglalásával a szövetséges csapatok annyira behatoltak Németország szívébe, hogy mindössze 100 kilométerre vannak Lipésétől. A német hadsereg már alig védekezik. Amilyen lendülettel és iramban haladnak a szövetségesek Berlin felé, olyan tömegekben menetelnek a német hadifoglyok a szövetségesek által elfoglalt területek mögé. Boldogok, mert részükre már véget ért a háború.

Stimson tábornok valóságos versenyfutást rendezett páncélosaival, hogy megelőzze a szövetségesek többi tábornokait, hogy minél előbb beérkezzenek Berlin körzetébe és itt egyesülhessenek

Moszkvai beszámoló Bécs elfoglalásáról

A moszkvai lapok jelentései a bécsi harcokról — Budapesthez hasonlóan akarták védeni Bécset

Moszkva, április 12

A Vörös Hadsereg kötelékei Bécset néhány nappal ezelőtt annyira megközelítették, hogy elfoglalták Bécs közelében Mödlinget. Heves és rövid harc után a város orosz csapatok kezébe került. Alig végeztek ezzel a feladatukkal, amikor a felderítők jelentették, hogy Bécs elővárosában aknavetőkkal felszerelt nagyobb német kötelékek ellenállásra készülnek. Ellenben Mödlingtől a Bécsből nyugatra vezető ut mentén az ellenség kisebb erőkei rendelkezett három gócponton. Az egyik gócpont fészket erős tűzérési előkészítés után bevették, egy másik harccsoport több támaszpont bevétele után szétvert nagyobb ellenséges harccsoportokat. Bécsből délre két kilométerre a vasutvonal és az országutak kereszteződésénél heves harcok fejlődtek ki. Ennek során megtörték a németek ellenállását és az orosz csapatok közvetlenül a főváros alá érkeztek. Itt

három sorban kiépített védelmi vonalat találtak hosszú árkok-

1200 német repülőgépet semmisült meg egy nap alatt a földön

Benzinhiány miatt nem tudtak felszállni

London, április 12

A csütörtökre virradó éjszaka Berlint amerikai moszkító gépek bombázták. Ugyancsak bombázták

a Vörös Hadsereg fősapataival.

Az amerikaiak szerdán este behatoltak Braunschweigbe, ahol utcai harcok vannak. Az amerikai csapatok német repülőtereken 50 vadászgépet semmisítették meg.

Brémától délkeletre, 100 kilométerre Hamburgtól folytak a nagy csapatok

a még itt-ott védekező és ellenálló németek ellep. A Berlin felé menetelő és Nyugat-Németországot elöszülő szövetséges csapatok olyan nagy iramban haladnak előre, hogy a tűzvonalba löszereket és utánpótlást szállító autók végeláthatatlan ezrei igyekeznek utóérni az egyre előrehaladó tűzvonalat, amikor az autók aravánok megérkeznek a front-ra, visszafelé menet a löszerszállítványok helyett német hadifoglyok tizezreit viszik a legközelebbi gyűjtőtábor felé. A nyugati front egy nap alatt 30—50 kilométert halad Németország szíve felé, a Lipese Thüringia fővárosa irányában.

kal és erősen felfegyverzett csapatokkal.

A németek raktárakat és kötornyokat, ugyszintén minden külvárosi épületet ellenállási fészkeké alakították át. Az orosz nehéz tűzérési támogatásával az orosz rohamkötelékek megrohanták a kisebb és nagyobb épületeket és a védekező ellenséget visszaszorították. Ezek a harcok

nagyban a budapesti csatára emlékeztettek, ahol minden háztömbért és utcáért kemény harcok folytak.

Az oroszok több kisebb rohamcsapattal támadtak és közrefogták az egyes épületeket. A németek különféle összetereit harcoszlopokat vittek segítségül, de a szovjet harcosok lendületes rohama már az első órákban számos háztömb elfoglalását eredményezte. A felszabadított városrészekben a lakosság előbujt a pincékből és felszabadulásának jeléül

osztrák nemzeti zászlókat

tűz ki a házakra.

hogy a német repülőgépek azért nem tudtak felszállni, mert a németek nyomasztó és pótolhatatlan benzinhiányban vannak.

Hainburg népgránátosai állították a Vörös Hadsereghez

Moszkva, április 12

A harmadik ukrainai hadsereg Tolbuchin szovjetmarsall katonái szerdán befejezték Bécs teljes elfoglalását. Szerdán még csak Bécs városának délkeleti negyedében és a Práter körül voltak harcok, de ezek már szerdára véget értek. Marinovszky tábornok csapatai Bécsből északra tisztították meg és szabadították fel Ausztriát. Bécs közelében, a régi osztrák határon levő Hainburg városának polkssturmosai Pozsony elste után parancsnokságukkal együtt átálltak a Vörös Hadsereghez. A Vörös Hadsereg szerdán felszabadította Ruttkát, Szlovákia fontos vasuti gócpontját és Turócszentmárton. Csehszlovákia népe boldogan értesült a két fontos szlovákiai város felszabadulásáról.

Koburg helyőrsége kapitulált

London, április 12

Koburg városát 11. amerikai páncélos hadtest foglalta el. A páncélos hadtest bekerítette a várost, a parancsnokló amerikai tábornok ultimátumot intézett Koburg helyőrségéhez, hogy tegye le a fegyvert. A helyőrség eleget tett a felhívásnak és letette a fegyvert.

Schweinfurt a szövetségesek kezén

London, április 12

A szövetségesek szerdán elfoglalták Schweinfurtot. A német ipar büszkesége, a világhíres golyóscsapágy gyárak ipari centruma teljes épségben a szövetségesek kezére került.

Alexander patriaroha Sztalinnál

Moszkva, április 12

A szovjet sajtó közölte, hogy Sztalin marsall a szovjet népbiztosok tanácsának ülésén, melyet április 10-én tartottak, Alexander patriarchával beszélgetést folytatott, mely alkalommal az orosz egyházak ügyeit beszéltek meg.

Tokió bombázása

Washington, április 12

A Japán elleni harc erős lendülettel folyik, a szövetségesek repülői szerdán Tokiót bombázták.

Amerikai ejtőernyősök szállták meg Essent

Elfogták a menekülni akaró náci vezetőt

London, április 12

A szövetségesek által felszabadított Németország városainak lakossága a házakra mindenütt fehér zászlót tűz ki. A Volkssturm tagjai fohér karszalaggal a karjukon adják meg magukat mindenütt a szövetségeseknek. A felszabadított Nyugat-Németország lakosai boldogok, hogy végre megmenekültek a náci zsinusok éves terrorjától. Essen városát amerikai ejtőernyős csapatok foglalták el, amikor a lakosság felismerte, hogy a helyi nemzetiszocialista vezető ábruhában akar elmenekülni, a lakosság meg akarta lin-

eselni. Az egyenruhától az ejtőernyős amerikai katonaság mentette meg a galeitert. Ugyanesek ábruhában akart menekülni

Kiehlbach német tábornok,

akit maga a lakosság ismert fel és adott át az ejtőernyős amerikaiaknak. A német lakosság gúnykacaja közben hagyta el a várost. A tábornok kézikofferjében vitte magával az egyenruháját. Kiderült, hogy

a német tábornok volt legközelebbé tájékozott arról, hogy mi a hadihelyzet Németországban.

Elfoglalták a Bécsből Linz felé vezető utat

Rádió London, 1945 április 11-én délután 6 órakor: A 4. szövetséges hadsereg egyre mélyebben hatol be német területre és 90 kilométerre van Hamburgtól. Hannover esett. Az amerikai 9. hadsereg Braunschweigot ostromolja és 80 kilométerre vannak Magdeburgtól, melyet az első amerikai hadsereg ostromol. Más kötelek sik területre érkeztek és 100 kilométerre vannak Lipcsétől és

elérték Kóburgot.

A Ruhr-vidéken 48.000 német foglyot ejtettek. Hollandiában elérték az Iser folyását és tovább nyomulnak előre nyugat felé és kapcsolatot létesítettek az Északkelet-Hollandiában működő szövetséges erőkkel és a légi uton szállított csapatokkal. 1300 liberátor és repülő erőt megfigyelhető eredménnyel bombáztak anyagraktárakat, pályaudvarokat és lőszerraktárakat. Angol bombavető Nürnbérg pályaudvaraira dobtak bombákat. Olaszországban a 8. amerikai hadsereg offenzívája jól halad előre és három hidfőt létesítettek. Itt 1300 német esett fogságba, továbbá elfoglalták Messe városát. Tolbuchin tábornok csapatai Bécsen teljesen megtisztították a németektől. A Duna és a szigetet összekötő hidak még német kézben vannak, a szigeteken még vad harcok dőlnek. Marinovszky tábornok csapatai Floridsdorf felé közelednek,

mely Bécs utolsó külvárosa és elérték a Bécsből nyugatra Linzbe vezető utat. Königsbergnél a németek 140.000 embert veszítettek. A szövetségesek 2000 ágyút és óriási hadianyagot zsákmányoltak.

Elpusztult Kiel kikötőjében a Scheer zsebciirkáló

London, április 12

A szövetségesek repülői Kiel kikötőjében megsemmisítették a Scheer zsebciirkálót. A Scheer a légbombázók bombáinak sérülései következtében oldalra fordult. A Scheer elpusztulásáról felvett légi felvételek azt igazolják, hogy a zsebciirkáló elsüllyedőben van. A Scheer zsebciirkáló a német haditengerészet egyik büszkesége volt, 10.000 tonna csatahajó, rajt kívül már csak egy zsebciirkálója maradt a német haditengerészetnek.

Finnország új kormánya

A Zala hídfői számában beszámolt arról, hogy Bulgária új kormányt alakított. Amint értesülünk, a bolgár kormány tagjai változatlanok maradtak, Finnországban alakult át a kormány, amelynek tagja hét egyetemi tanár lett. Az új finn miniszterelnök Kassinton egyetemi tanár.

Pénteken megnyílnak az összes kanizsai iskolák

Az összes nagykanizsai középiskolákban pénteken a város vezetőségének rendelkezése alapján megkezdődik a tanítás.

A piarista gimnázium tanulói pénteken reggel 8 órakor megjelenni tartoznak a gimnáziumban.

A Notre Dame leányliceum növendékei pénteken délután 2 órakor a piarista gimnázium konviktusában kötelesek megjelenni.

A kereskedelmi középiskola, valamint a női kereskedelmi szaktanfolyam tanulói pénteken reggel 1/8 órakor Zrínyi Miklós-utca 7. szám alatt jelentkezni tartoznak.

A polgári fiúiskola növendékei pénteken reggel 8 órakor a Sétatér Csengery-uti bejárójánál gyülekeznek. A polgári leányiskola növendékei a Királyi Pál-utca 17. szám

alatti helyiségében pénteken reggel 8 órakor tartoznak résztvenni az előadáson.

A középiskolákon kívül megkezdődik a tanítás az elemi iskolákban is. Az elemi iskolai tanulók gyülekezési helye a következő:

I. körzeti elemi iskola a Teleki-uti iskola udvarán,

II. körzeti elemi iskola az Arany János-utcai iskola udvarán,

III. körzeti elemi iskola növendékei a Templom-téri iskola udvarán pénteken reggel 8 órakor.

Az ovodába járó gyermekeket a szülők az Arany János-utcai ovodába küldjék el.

A tanításokon minden tanköteles megjelenni tartozik, különben eljárás indul a mulasztók ellen.

Iskolai Bizottság.

„A magyar Dachau: Nagykanizsa“

— Levél a főszerkesztőhöz —

Kedves Soltész Imre dr.!

Elnézéssel kérem, hogy kéziratom átkom-bakomszerű, de Neked, mint jó Szerkesztőnek tudnod kell, hogy az én konyerem nem az írás, hanem a fizikailag nehezebb munka volt. Megvallom őszintén, leveleimet eddig úgy kezdtem: »Tudatom veletek«, de most, hogy elolvastam a tegnapi Zalában megjelent vezércikked, úgy érzem, hogy nemcsak a bátyámnak, sógoromnak és az ángyomnak kell gondolataimról, érzéseimről számot adni, hanem Neked

is munkástestvérem, aki közelebb állasz hozzám, mint a vérrokonom, aki gondosan óvja garasait a megpenészesedéstől.

Miről is irtál Te Soltész Imre dr. ebben a vezércikkedben? A magyar Dachauról, a nagykanizsai internálótáborról, annak parancsnokáról, akit mi szűkebb körben »Disznófejű Nagyur-nak nevezünk, Oláh törzsfelügyelőről.

Te tudod, hogy én nem voltam köztetek, de még a Szalasiék alatt is meg tudtam találni a módot, hogy az érintkezést fenntartsam veletek.

Különösen december 3-án után, amikor a »Nagyur-nak hűdösödött a levegő, magára hagyta a tábor lakóit, magához haragszolva annak minden megmozdítható értékét. Hogy mi mindent vitt el, azt nem soroljuk fel, de az itt maradt internáltak és a rendőrök, akiknek nem volt bevető feladatjuk sem, irigykedve mesélték, hogy 300 szál kolbászt vitt magával és hogy három kocsit élelmiszert transzferált el Murakeresztúri irányában.

Ez az éjszakai rohanás adta meg a lehetőséget nekem ahhoz, hogy az ittmaradt volt internáltakkal találkozhassam, akikhez rövid négyhónapi együttléte véglegesen hozzácsapott és irányítás nélkül megjelölt az utat, amelynél nekem haladnom kell. És te Oláh, mit adsz te ezeknek előlegképpen? »Pizkosok bol-siknak«, »hívtvány esavargóknak« nevezted őket, akik pedig százszorta finomlelkűbbek voltak náladnál. Mert te szadista kéjjel gyönyörködtél férfiasan magukba fojtott szenvedésükben. De ők utálattal fordulnak el, akkor, amikor te habzó szájjal és félelemtől reszkotve irgalomért könyörögsz. Sanda észjárásod, amely mindig az ellenfél nagylelkűségére számít, hiába varja azt, hogy a multat hamis színben fogja feltárni. Itt a való igazságot és csakis a tárgyi igazságot keressük, pontosan felkutatunk minden bizonyítékot és amikor együtt lesz minden adat, saját magadon tapasztalod majd, hogy: a demokrácia vissza tud vágni!

Nagykanizsa, 1945 április 12.

Barátság!

TEMESI GYULA

a Szociáldemokrata Párt titkára

A Polgármester

közleményei

Hirdetmény.

A városban állomásozó orosz és bolgár csapatok tisztikarának polgári elismerésére a városi elnökség elrendelem, hogy minden nagykanizsai házi tulajdonos illetéges főbérlet a szállásmesteri hivatalban (Városháza I em. 41. szoba) azonnal jelentse, hogy lakásában hány tisztí férőhelye van.

Az esetleg már lefoglalt tisztí lakás megfűrésedése is azonnal jelentendő Nagykanizsa, 1945 április 12.

Hirdetmény.

Felhívom mindenkit, különösen építővállalkozókat, iparosokat, hogy a birtokukban lévő bármely tervrajzot adják be a városi mérnöki hivatalba (Horthy Miklós-ut 1. sz. II. em. 44. ajtó).

A városháza legése alkalmával minden terv elpusztult és a tervtár újbóli megszerzése céljából közérdekből szükség van mindenféle tervre.

Nagykanizsa, 1945. április 12.

7019/1945. Tárgy: Orvosi műszerek, eszközök és felszerelések vissza-szolgáltatása.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy egyes orvosi rendelőkben orvosi műszerek, eszközök, felszerelések, stb. eltűntek.

Felhívom a lakosságot, hogy akitől ilyen tárgy van, azt vagy a jogos tulajdonosának, vagy a tulajdonos megnevezésével a városi közigazgatási ügyosztályon adja le. Annak, aki a felhívásnak 3 nap alatt eleget tesz, büntetlenséget biztosítok. Nagykanizsa, 1945. április 11.

Tárgy: Sótulványok beváltása.

Hirdetmény.

A sójegyek 6-os számú szelvényeit 50 dkg. étkezési sóra folyó hó 18-ától kezdve be szabad váltani.

A kereskedők mielőbb jelentkezzenek utalványaikért a városi közellátási hivatalban.

Nagykanizsa, 1945. április 12.

Polgármester.

A Kommunista Párt közleményei

A Kommunista Párt közli, hogy hivatalos helyiségei Csengery-ut 6. számú ház I. emeletén vannak. Tapelvétele megkezdődött a hivatalos órák alatt

7004/1945. szám.

Hirdetmény.

Az OTI épületét az orosz hadsereg lefoglalta. A munkásság orvosi kezelését biztosítandó az összes OTI orvosok a rendelkezésüket saját lakásukon folytatják, az alábbi beosztás szerint.

A) Szakrendelések:

I. OTI és MAORT nemi és bőrbetegek részére Kőlcsey u. 8. dr. Keszler István minden hétköznap d. u. 5-7 óráig.

II. OTI és MAORT sebészeti, fül-, orv., gégeszeti- és nőgyógyászati betegek részére Széchenyi-ut 12. I. emelet dr. Péry János minden hétköznap d. e. 9-1 óráig.

III. OTI és MAORT fogászati rendelés Csengery-ut 18. dr. Balázs András minden hétköznap 11-12 óráig.

IV. OTI és MAORT szemészeti rendelés Fő-utca 9. dr. Moldoványi Antal minden hétköznap d. e. 8-12 óráig.

V. OTI és MAORT csecsemőgyógyászati rendelés Erzsébet-tér 4. alatti kedden, szerdán és pénteken d. u. 1/5-6 ig, csütörtökön pedig pénteken, Ország-ut 56/a. alatti d. u. 1/5-6-ig dr. Fodor Erzsébet.

VI. OTI és MAORT fagok részére röntgen- és laboratóriumi vizsgálatok, tüdőkezelés Sugár-ut 12. sz. alatt dr. Tardos László minden hétköznap d. e. 9-10 óráig és d. u. 4-5 óráig.

B) A nagykanizsai OTI és MAORT körzetek ellátása:

I. Nagykanizsának a Horthy Miklós-utól (annak kivételével) a Sugár-utig terjedő (ennek kivételével) az Erzsébet-tér 1-23. számig terjedő számozott része és a Fő-ut 1-9. számig terjedő számozott rész által határolt nyugati terület részen lakók számára rendelés minden hétköznap Fő-ut 9. sz. alatt d. u. 4-5 ig. A körzetet ellátja dr. Moldoványi Antal.

II. Nagykanizsának a Fő-ut 11-23. számig, az Eötvös-tér 1-22. számig terjedő számozott és a Teleki ut mindkét oldalát, valamint a Sugár ut mindkét oldalát által határolt északi terület részen lakók számára rendelés minden hétköznap d. e. 11-12-ig Sugár-ut 12. sz. alatt. A körzetet ellátja dr. Tardos László.

III. Nagykanizsának a Horthy Miklós-ut (mindkét oldalát), a Fő-ut 2-24-ig számozott oldalát, az Eötvös-tér 23. számú 34. számig terjedő része, a Teleki-ut (kivéve a Teleki-ut) által bezárt terület részen, valamint Bagolász közeg területén lakók számára rendelés Széchenyi-tér 12. II. emelet minden hétköznap délelőtt 11-12 óráig. A körzetet ellátja dr. Kappa Elek László.

IV. A kiskánizsai betegek részére rendelés Kiskánizsán, Varasdi-ut 67. sz. alatt minden hétköznap d. 8-9-ig. A körzetet ellátja dr. Kárpáti József.

V. A Nagykanizsa-vidéki körzethez tartozó Homokkomárom, Hosszúvölgy, Füz-völgy, Nagyréce, Kisréce, Nagybakonak, Korpavár és Zalasárszeg községekben lakók részére Nagykanizsán rendelés Sugár-ut 28. szám alatt minden hétköznap d. e. 8-9-ig. A körzetet ellátja dr. Kajtar István.

MAORT munkásságvédelmi előtti orvosi vizsgálatok, OTI és MAORT főorvosi ellenőrzés, felülvizsgálat és ügykör Széchenyi-tér 12. II. em. minden hétköznap d. e. 9-1-ig: dr. Kappa Elek László OTI és MAORT főorvos.

Felhívom az orvosi segítséget keresők figyelmét, hogy a rendelési időket pontosan tartásuk, mert a bejegyzés nagy száma miatt a rendelési időn túl érkezőket csak életveszély esetében tudják az orvosok ellátni. Fekvő beteget bejelenteni reggel 8 óráig kell.

Polgármester.

A Szociáldemokrata Párt

közleményei

Kávét és vágott babot,

amely nincs meghantolva, kaphatnak a fűszerkereskedők Kreft József cégnél. A bab eladási ára 1,28 pengő. Zsákot vigyenek magukkal.

— A Zala megyei Gazdasági Takarékpénztár Rt. ezúton közli, hogy folyó hó 13-tól, péntektől kezdődően a további intézkedésig Fő-ut 8. sz. alatt, a Bankgyűléslet udvari helyiségében áll igen tisztelt ügyfelei rendelkezésére. (.)

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa“

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa“ nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

ZALA

Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soltész Imre főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 78.

Nagykanizsa városparancsnoka élelmiszert juttatott a lakosságnak

A polgármester azonnal kiosztatja a nagymennyiségű zsírt, kenyeret és élelmiszert — 50.000 kg. kenyér, 20 métermázsa zsír, napi 500 liter tej, buza, rozs és bab jutalmazza a lakosság munkáját — Polgármesteri program: azonnal adni!

Nagykanizsa városparancsnoka, április hó 12-én, csütörtökön magához kérte Windisch Dénes polgármestert. A városparancsnok közölte a polgármesterrel, akivel a Vörös Hadsereg Nagykanizsára való bevonulásának első percétől a legszívélyesebben működik együtt, hogy a Vörös Hadsereg megszálló parancsnoksága

rendkívül meg van elégedve Nagykanizsa polgári lakosságának a város újjáépítésénél való eddigi munkásságával.

A városparancsnok elismerését fejezte ki a város polgármestere útján azért a kifogástalan és példászerű igyekezetért, amellyel Nagykanizsa lakossága bevonulásának első percétől kezdve a felszabadító Vörös Hadsereg segítségére sietett.

A városparancsnok ismételt elismerését fejezte ki a polgármester útján Nagykanizsa lakosságának, mert az összes életfontosságú közüzemek üzembelyezésénél Nagykanizsa lakossága, nemre való tekintet nélkül, a kapott parancsokat olyan kifogástalan módon teljesítették, hogy a hosszabb időre tervezett munkálatok ugyszólván napok és órák alatt fejeződtek be.

A felszabadító orosz hadsereg városparancsnoka méltányolja Nagykanizsa lakosságának magatartását és reméli, hogy a Vörös Hadsereg és a város lakossága között

a jövőben még fokozódni fog a szívélyes jóviszony.

A megszálló parancsnokság igyekevése az, hogy a város életét mielőbb a békés és normális nivóra állítsa vissza minden vonalon. Eppen ezért maga a városparancsnok és a Vörös Hadsereg elősegíti a város lakosságának életfontosságú szükségletei gyors kielégítését. Mivel a városparancsnokság a lakosságnak a háború gyors befejezése iránti vágyától fűtött lelkes közreműködését észlelte, ezt a jóindulatú magatartását azzal honorálja, hogy

Windisch Dénes polgármester útján Nagykanizsa lakosságának a következő természetbeni adományokat juttatta el: 20 métermázsa zsírt, 50.000 kg. kenyeret.

A polgármester intézkedése következtében a fűszerkereskedők útján kerül az 50.000 kilogramm kenyér elosztásra és ebből már minden nagykanizsai lakos

fejenként két kilogrammot

kap azonnal. A városparancsnok egyidejűleg a következő adományokat juttatta el a polgármesterhez Nagykanizsa lakossága részére:

2600 mázsa rozsot, 1200 mázsa búzát, 3000 mázsa babot, több mázsa mákot és napraforgót.

A városparancsnok ezenkívül Nagykanizsa lakosságának élelmiszereinek megkönnyítésére közölte a polgármesterrel, hogy engedélyre szorult az OMTK szövetkezet útján egyelőre naponta a nagykanizsai gyermekek és anyák tejszükségleteinek kielégítésére

napi 500 liter tejet szabadít fel.

Néhány nap múlva a város lakosságának tejjelátására átengedett napi mennyiséget felemeli. A városparancsnok ígéretet tett arra, hogy mielőtt Nagykanizsa környékén megindul a gazdasági élet, a legközelebbi időn belül

Nagykanizsa tejszükségletét a vidéki gazdaságok beszállítása teljesen fedezni fogja.

Intézkedett a város katonai parancsnoka, hogy

a vajgyárból a szükségletnek megfelelő mennyiségű vaj kerüljön fogyasztásra.

A városparancsnok adományát és a lakosság iránti jóindulatú magatartását Windisch Dénes polgármester a város lakossága nevében szívélyesen megköszönte, majd hosszabb tanácskozást folytatott a városparancsnokkal és a városparancsnokság tisztikarával a város közéletéhez szükséges állandó biztosításról. Ennek a

tanácskozásnak eredményeként a polgármester rendelkezésére a városparancsnok 40 fogatot bocsátott és megígérte a város közellátásának biztosítására a további segítséget. A közeli napokban mindazok a járművek a polgármester rendelkezésére fognak állani, melyek a város egyéb közszükségleteinek biztosításához szükségesek.

A város polgármestere és a városparancsnok közötti tárgyalások eredményeként a polgármesternek módjában lesz

a város teljes liszt- és kenyér-szükségletének biztosítása is.

A polgármester kívánságára a városparancsnok kilátásba helyezte, hogy a nagykanizsai pékek tüzelőfa szükségletéhez rendelkezésre bocsátja a szükséges fogatokat és munkásokat. A polgármester és a katonai parancsnok között kitűnő a harmonia és ennek Nagykanizsa lakossága élvezi majd az előnyeit. A városparancsnok a polgármester tervét is

támogatja a közszükségleti cikkek felele piacának megszüntetésére.

A polgármester a városparancsnok támogatása és teljes bizalmának birtokában biztosítani tudja, hogy az összes közszükségleti cikkekből meg legyen a kínálat és ne legyen áremelkedés. Meg van rá a lehetőség, hogy Nagykanizsa piacán és az üzletekben kaphatók legyenek azok az élelmiszerek, melyek Nagykanizsa lakosságának létfenntartását biztosítják.

A polgármester természetesen szociális téren is megette a szükséges intézkedéseket. Egész sor rendelkezés fog napvilágot látni rövidesen, amelyek az alkalmazottak, tisztviselők minimális munkabéret rendezik. Ugyanakkor, amikor a dolgozók színvonalát emeli, az az igyekevése is fennáll, hogy a közgazdasági cikkek megmaradjanak azokon az árakon, amelyekért eddig lehetett Nagykanizsán vásárolni. A munkabérek emelkedése tehát nem fogja magával hozni az áremelkedést. Nem lesz infláció, de mindenkinek meg lesz a maga tisztességes megélhetése.

Polgármesteri program: adj, de azonnal. Ime ez is lehetséges volt Nagykanizsán 1945. áprilisában!

Soltész Imre dr.

Csütörtök délután hirtelen meghalt Roosevelt elnök

Az egész világ gyászolja korunk egyik legnagyobb államférfiát — Troomann szenátor lett Roosevelt utóda

London, április 13

A londoni angol rádió péntek reggeli adásában közölte a megdöbbentő hírt, hogy Roosevelt elnök meghalt. Roosevelt Franklin Delano elnök csütörtök délután hunyt el belső vérzés következtében az általa alapított gyógyfürdőn. Az elnök rendszeresen látogatta ezt a gyógyhelyet, ahol gyermekparalízisét kezelte, amiben több mint 20 évvel ezelőtt betegedett meg. Az elnök felesége Washingtonban tartózkodott és telefonon értesült férje haláláról. Röviddel az értesítés után a gyógyfürdőre utazott. A világ minden részéből érkeznek részvénytulajdonosok az elhunyt elnök feleségéhez.

Az amerikai londoni nagykövetség a következő jelentést adta ki:

— Korunk legnagyobb államférfia halott. Reméljük, hogy az Egyesült Államok minden polgára a helyén marad.

Az angol király mélységes gyászának adott kifejezést.

Churchill miniszterelnököt személyében mélyen megrázta Roosevelt elnök halálának híre.

Bonomi miniszterelnök az olasz nép nagy szomorúságának adott kifejezést.

Lord Halifax angol nagykövet részvénytulajdonosátban azt mondta, hogy a brit nép sokáig gyászolni fogja annak az embernek elhunytát, aki ilyen messziről és ilyen kitűnően vezette a szövetségeket a győzelem felé.

Stettinius amerikai külügyminiszter azt mondta, hogy Roosevelt valóban életét adta azért, hogy Amerika éljen és a szabadság fennmaradjon.

King kanadai miniszterelnök részvénytulajdonosátban azt mondta, hogy kevés ember áldozta életét nagyobb mértékben az emberiségért és a sza-

badságért, mint Roosevelt elnök. Az ő tettei talnítottak egy nemzet kere-tén.

De Gaulle miniszterelnök azt mondta, hogy az elnök már nem érte meg, hogy lássa a háború győzelmes befejezését, de

megadott neki a győzelem biztos tudata.

Ausztrália igazságügyminisztere kijelentette, hogy a világ minden idők egyik legnagyobb emberét vesztette el. A harctereken az amerikai, brit és kanadai hadsereg és a Vörös Hadsereg katonái mélyen megrendülve fogadták a hírt. A Vatikánban a pápa látható szomorúsággal fogadta a jelentést. Öszentsége nyomában táviratilag fejezte ki részvétét az elnök családjának és az amerikai kormányának. Roosevelt elnök legutóbbi tevékenységét nagyrészt a san-franciscoi konferencia előkészítésének szentelte és szinte naponként beszélt telefonon Churchill miniszterelnökkel. A san-franciscoi konferencia mindennek ellenére tervszerűen fog megnyitni Stettinius miniszterelnök elnöklése alatt.

Roosevelt elnök utóda Troomann szenátor lett, aki esküt tett arra, hogy

azt az utat, melyen Roosevelt elnök haladt, követni fogja

és ezért meekérte a kormány tagjait, hogy maradjanak helyükön.

Moszkva, április 13

A moszkvai rádió kegyeletos szavakkal emlékezett meg az elhunyt elnök kiváló jelleméről. Az egész világon mindenki barátot veszített el benne, akinek hangját jól ismerték, amikor tüzbélyük mellett a rádiót hallgatták. Roosevelt azt a kijelentést tette, hogy mikor a háboru

során látta az anyák, feleségek és gyermekek szenvedését, meggyűlölte a háborút. De inkább akart háborút annak minden szenvedésével, mint igazságtalanságot és mikor a háború kitört 1942-ben, elmondott beszédében tisztán bontakozott ki az egész világ előtt Amerika célja, a militarizmus letörése, az emberiségnek a nélkülözésektől és a félelemtől való megmentése. Ma ezek a célkitűzések megvalósultak, de a nagy lélek, mely ezen eszmék lobogóját kioldotta, elnémult. Ott fognak ezek az eszmék csengeni az utána következő vezérférfiak lelkeiben, akik megvalósítják az elnök célkitűzéseit.

A bolgár hadsereg Nagykanizsán

Nagykanizsa felszabadulásakor nemcsak a Vörös Hadsereg, hanem a bolgár hadsereg katonái is bevonultak Nagykanizsára. Nagykanizsa és Dunántul felszabadításában a bolgár katonák is lelkesedéssel vettek ki részt.

Nagykanizsa lakossága mint a Vörös Hadsereget, a bolgár katonákat is szeretettel üdvözli.

Magyarország és Bulgária között évszázados hagyományos barátság áll fenn. Nagykanizsa lakossága a bolgárokat mindig testvérnépnek tekintette.

A bolgár hadsereg ezt a sokat szenvedett várost, mint a testvérnép katonája, védelmébe kell hogy vegye és a lakosság abban a meggyőződésben üdvözli a város falai között a bolgár hadsereg vitéz katonáit, hogy éppúgy támogatója és védelmezője lesz, mint a Vörös Hadsereg.

Németország összeomlása

Egy nap alatt 80 kilométert törtek előre a szövetségesek Berlin felé — Weimar is elesett

London, április 12

A szövetséges főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A 9. amerikai hadsereg Magdeburgnál átkelt az Elba folyón. A 9. hadsereg páncélosai tegnap hatalmas erővel törtek előre és Braunschweig irányában 80 kilométert haladtak és 200 kilométerre állottak az oderamenti orosz haderőtől. A Luftwache megkísérelte megakadályozni az amerikai csapatok előnyomulását, azonban kísérletük hiabavalónak bizonyult. Két északamerikai hadosztály Brémától délkeletre átkelt a Weser folyón és gyors ütemben kelet felé haladnak. Az 1. amerikai hadsereg élesapatai és páncélosai

Halle felé közelednek.

Az 1. hadsereg és a 9. hadsereg előnyomulási hadműveleteit hírzárlat védi, azonban annyit sikerült megtudni, hogy elfoglalták Kobergot és benyomultak Schweinfurtba. Nehéz bombavetők Nürnberg közepét bombázták. Kanadai csapatok mélyen benyomultak Hollan-

160 kilométerre Konyev tábornok csapataitól...

London, április 13

A nyugati arcvonalon az angol-amerikai csapatok Berlin felé és Közép-Németországban 80 kilométert törtek előre. Az északamerikaiak tegnap kora reggel átkeltek az Elbán és estére már 11 kilométert haladtak előre és közelednek Berlinhez. Előnyomulásuk során 4000 foglyot ejtettek és a gyárak és repülőterek egész sorát foglalták el. Egy másik amerikai hadsereg gyors előnyomulásban van

Emden, Bréma és Hamburg irányában. Bréma a szövetséges

Ausztria felszabadítása

London, április 12

A Reuter Iroda jelenti, hogy Tolbuchin tábornok kötelékei majdnem teljesen megtisztították Bécsot a német csapatoktól, sőt egy legutóbbi híradás szerint Bécsot már messze maguk mögött hagyták és 70 kilométert nyomultak előre nyugat felé. Az Izvesztija jelentése szerint a bécsi csata vége felé jár. Az orosz csapatok rohama tegnap az összes német állásokat áttörték és elfoglalták. Tolbuchin marsall előnyomulására vonatkozóan hírzárlat áll fenn.

Hitlerék rémuralma

Ujabb puccstól tartanak — 120 német tisztet végeztek ki

London, április 13

A British United híradása szerint a náci letartóztatották Sperle és Richthoffen repülő tábornokokat. — Sperle repülő tábornok a nyugati légi flotta parancsnoka volt. Richthoffen tábornok a 2. légi flotta parancsnoka volt a keleti fronton. Lehet, hogy ki fogják őket végezni. Annak idején Sperle volt a nyugati franciaországi német erők parancsnoka. Délnémetországban kivégezték a Luftwache 120 tisztjét és sok repülőparancsnokot. Hogy ez a tömeges öldöklés éppen a Luftwache kötelékében történt, nem lehet eszkalálni, mert éppen a Luftwache kapta a legnehezebb feladatokat, amelyek megoldása lehetetlen volt. Sok jelentés érkezik a Német Birodalomból, mely a Hitler elleni ösztönszerűségről szólnak. Németország szemmel láthatóan a végső összeomlás felé bukásból. Németország homlatszeg a hírekről és híresztelésekről. Ezeket a híreket nem lehet valószínűsíteni, de sok olyan hír van, melyeknek hitelet lehet adni. A náci vezérek rettegnek valamely puccstól szűkösben a válságos órákban.

diába. Lengyel csapatok Fleiningen felé törnek előre.

Bochum, Gelsenkirchen a szövetségesek kezén van.

A rajnai offenzíva kilencedik napja után 58 északamerikai hadosztály kelt át a folyam tulsó partjára. Brit és északamerikai repülőgépek az elmúlt nap folyamán 186 repülőgépet pusztítottak el a földön. A legutóbbi nyolc nap során 1800 földön fekvő repülőgépet pusztítottak el. Moszkító bombázók az éjjel három ízben bombázták Berlint. A weseli arcvonalon a szövetséges légitámadások majdnem teljesen tönkrötették a vasutvonalakat. Számátalan helyen felszaggatták a síneket és a pályákon teljesen szabadon álló vonatokat lehet látni. Mindebből arra lehet következtetni, hogy a német utánpótlás teljesen megbénult. Egyik angol haditudósító elmondta, hogy 30 kilométer utat tett meg sűrű erdőben és senkivel sem találkozott. A Wehrmacht szemmel láthatóan a felbomlás utolsó stádiumába jutott.

ágyuk tüze alatt áll. A város délnyugati külvárosában heves harcok dúlnak. Oldenburg és Emden irányában angolszász hadosztályok 25 kilométert jutottak előre. A 3. és 4. amerikai hadsereg tankegységei nagy gyorsasággal sepernek végig Közép-Németországon és Észak-Bajorországon. Weimar elesett. Weimar 40 kilométerre van Leipzigtől. Eszerint az angolszász csapatok már csak 160 kilométerre vannak Konyev tábornok arcvonalától és 60 kilométerre a eszlovák határtól. Nürnberget 50 kilométerre közelítették meg.

London, április 13

Marinovszky tábornok kötelékei elvágták a Bécsből észak felé vezető fő utat és az északnyugatra kivezető vasutvonalat a szövetséges ágyuk tüze alatt. A németek kis területre szorultak össze a Duna és a Dunacsatorna között. Az oroszok elfoglalták 60 háztömböt és 4000 német katonát esett fogságba. A Linz és Bajorország felé előnyomuló oroszok messze maguk mögött hagyták Bécsot és 100 kilométerre délre Maribornál elfoglalták 40 helységet. A szövetséges légi haderő bombázta Maribor vasúti hidját és állomását.

Az olaszországi offenzíva

London, április 13

Olaszországban a szövetséges offenzíva a front mindkét végén jól halad előre. A keleti oldalon a 8. amerikai hadsereg átkelt az első akadályon a Santernon és megkezdte az utjába eső második folyón az átkelést, melyet nagy erővel hajtottak végre a német csapatok heves védekezése ellenére. A jobb szárnyon levő kötelékek, melyek átkeltek a comacoi öbölre, egyesültek a bal szárnyon levő kötelékekkel. Lengyel csapatok a bolognai úton elfoglalták Castel Bologneset. Az arcvonal nyugati részén

elfoglalták Carrarát és 3 kilométert átjutva rajta, bevettek több hegyi falut. A szövetséges főparancsnok rádió felhívította az olasz szabadságharcosokat, hogy legyenek készenlétben az általános megmozdulásra.

A franciák is offenzívát indítottak az Alpokban

London, április 13

A francia csapatok Doyen tábornok vezénylete alatt az olasz-francia határon levő Alpokban offenzívába mentek át a szövetséges támadással egyidejűleg.

Harc Japán ellen

London, április 13

Angolszász óriási repülőerők tegnap bombatámadást intéztek Tokio és Koriama vasúti csomópontok ellen. A Fülöp-szigeteken az észak-amerikaiak partra szálltak Bocholt szigeten, mely az utolsó a japán kézen levő szigetek között.

Jugoszlávia felszabadítása

London, április 13

A szövetséges haderő Horvátországban sikeresen nyomul előre és felszabadította Ogulint és Sveti-Jurát. Ezekben a harcokban a 392. német hadosztály parancsnoka elesett és a hadsereg minden felszerelése a jugoszlávok kezébe került. Olaszországban az angol-amerikai támadások jól haladnak előre. Olasz partizánok segítségével a szövetséges csapatok elfoglalták Carrarát. A szövetséges

Megtalálták a V. 3. kilövőhelyét

Innen akarták elpusztítani Londont

London, április 13

A Daily Telegraph haditudósítója ott járt a calaisi tengerparton, ahol megsejmelte azt a nagyszabású művet, amelyből a németek a V. 3. lövedékeivel akarták rommá lőni Londont. A calais-boulognei út mentén álló nagyszabású építmény 50 ágyúcső számára épült, melyből perceként 10 lövedéket akartak Lon-

A Krupp-művek elpusztulása

London, április 13

Az esseni Krupp-műveket, mely a német hadiipargyártás egyik legfontosabb tényezője volt, csak kiégett romok és megdőbült oszlopok jelzik. A Krupp-művek vezérigazgatója a szövetségesek került Essenben és kihallgatása során a következőket mondotta:

— Az elmúlt év július 26. óta

Az ideiglenes Nemzeti Kormány névsora

Budapest, április 13

Az új magyar ideiglenes kormány névsora a következő:

miniszterelnök: *Dálnoki Miklós Béla*, honvédelmi miniszter: *Vörös János*, külügyminiszter: *Gyöngyösi János*, közellátási miniszter: *Faragó Gábor*, közokt. miniszter: *gr. Teleki Béla*, belügyminiszter: *Erdei Ferenc* (pártatlan), földművelésügyi miniszter: *Nagy Imre*

Budapest közellátási vezetője: *Vass István*, Budapest polgármestere: *dr. Csorba János*.

Tíz évi fogházra ítélt nyilasvezér

Budapest, április 13

A Néptörvényszék Pálosi-tanácsa Németh György Beszkárt nyilasvezért, aki géppisztollyal kényszerítette kollégáit a nyilas parancsnokságon való „önkéntes” jelentkezésre, 10 évi fogházra ítélte.

Elfogták Pécsen a nagykanizsai nyilasvezért

Pécs, április 13

Szabó Gyulát, a nagykanizsai nyilaskeresztes párt megszervezőjét, aki két héttel ezelőtt Pécsre szökött, Pécsen felismerték és letartóztatták öt nagykanizsai nyilas társával.

légi haderő továbbra is erős támadásokkal avatkozik a szárazföldi harcokba és nehéz bombázók támadták különösen a fronthoz közel eső területeket, hadtáp- és utánpótlási vonalakat.

Husz éves barátsági szerződést kötött Oroszország és Jugoszlávia

London, április 13

Oroszország és Jugoszlávia tegnap 20 évi barátsági és kölcsönös megsegítési szerződést kötöttek. A szerződést Moszkvában Molotov és Tito irták alá. A megállapodás értelmében a két állam kölcsönösen megsegíti egymást és addig folytatják a háborút, míg csak végleg le nem verték Németországot. Molotov kijelentette, hogy Oroszország és Jugoszlávia keményen küzdenek a győzelemért. Együtt fognak mindig azon az úton haladni, mely az igazi függetlenség és a nemzeti szabadság ösvényén vezet.

Nem menekül a német lakosság

London, április 13

A Neue Züricher Zeitung azt írja, hogy Eisenhower tábornok áttörése a nyugati fronton megakadályozta a berliniek vándorlását nyugat felé. A berlini lakosság ma másról sem beszél, minthogy a városban maradjanak-e vagy pedig meneküljenek nyugat felé. Eisenhower most végét vetette a német utazási tervnek. Berlinben az élet nagyon mélyre süllyedt. A lakosság figyelmét a légiháború köti le. A mindennapos moszkító támadások állandó pánikban tartják a berlinieket. A lerombolt épületek és lakóházak tatarozásához sem munkaerő, sem építőanyag nem áll rendelkezésre.

Az új földbirtokreform fontosabb rendelkezései

Nagykanizsa utcáin most jelentek meg az új földbirtokreform teljes szövegét ismertető plakátok. Az új földbirtokreform az ideiglenes kormány 600/1945. M. E. rendeletét tartalmazza. A rendelet — amely a Debrecenben megjelenő Magyar Közlöny 1945. március 18-iki számában jelent meg — fontosabb részeit itt közöljük:

A rendelet célja:

1. §.

A rendelet célja, hogy az Ideiglenes Nemzetgyűlés Szózatában és az Ideiglenes Nemzeti Kormány Nyilatkozatában lefektetett elvek és a megadott felhatalmazás alapján, a nagybirtok-rendszer megszüntetésével valóra váltsa a magyar földműves nép évszázados álmát és birtokába adja ősi jussát, a földet.

A feudális nagybirtok-rendszer megszüntetése biztosítja az ország demokratikus átalakulását és jövő fejlődését, a földesuri birtokok parasztkézre adása megnyitja a politikai, társadalmi, gazdasági és szellemi felemelkedés útját, az évszázadok óta elnyomott magyar parasztság előtt.

A földreform végrehajtása élelbevágó nemzeti érdek és gazdasági szükségesség. A nagybirtok-rendszer megszüntetése után Magyarország mezőgazdasága erős, egészséges és termelőképessé kisbirtokokon fog nyugodni, melyek a birtokosok telegkönyvileg bejegyzett magántulajdonát képezik.

Földalap létesítése

2. §.

Az 1. §-ban körvonalazott célt a rendelet a következő módon valósítja meg: az állam földhözjuttatás céljára földalapot létesít, amely a rendelet alapján elkobzott, kártalanítás mellett, igénybevett (kisajátított), továbbá az államkincstár tulajdonát képező földbirtokokból áll.

Földbirtokok elkobzása

4. §.

Teljes egészében és nagyságra való tekintet nélkül el kell kobozni a hazaárulókat, a nyilas, nemzetiszocialista és egyéb fasiszta vezetők, a Volksbund-tagok, továbbá a háborús és népellenes bűnösök földbirtokait.

A hazaárulás fogalmának meghatározása

5. §.

Hazaáruló, háborús- és népellenes bűnös az a magyar állampolgár, aki a német fasiszta politikai, gazdasági és katonai érdekeit a magyar nép rovására támogatta,

aki önkéntes jelentkezéssel német fasiszta katonai, vagy rendfenntartó alakulatba belépett,

aki valamilyen német katonai, vagy rendfenntartó alakulatnak a magyarság érdekeit sértő adatait szolgáltatott, vagy mint besúgó működött,

aki ismét felvette német hangzású családi nevét.

A nyilas és fasiszta fogalmának megjelölése

6. §.

Nyilas, nemzetiszocialista és egyéb fasiszta vezető az, aki bármilyen elnevezés alatt a nyilas vagy más hasonló mozgalom (Magyar Megújulás Pártja, az országgyűlés tagjaiból alakult Nemzeti Szövetség, stb.) politikai programját valló tagja volt a kormánynak, az országgyűlés képviselő- vagy felsőházának, az országos, kerületi, vagy a budapesti vezetőségben tag volt, vagy aki 1941. évi június 26. napja után a nyilas-kereszties, vagy más fasiszta mozgalom po-

litikai, társadalmi és gazdasági elveit szolgáló párt, egyesület vagy más szervezet helyi alakulataiban mint vezető, helyettes vezető, titkár, ügyész működött, avagy a nyilas és egyéb fasiszta pártban a rendvédelmi alakulatnak tagja volt.

A törvényhatóságok, egyházak birtokainak megváltása

12. §.

A 100—1000 kat. holdig terjedő mezőgazdasági földbirtokoknál, továbbá terjedelmükre való tekintet nélkül a törvényhatóságok, községek és egyházak földbirtokainál, valamint a 17. paragrafusban körülírt eljárás eredményétől függően, az alapítványi birtokoknál 100 kat. hold mezőgazdasági ingatlan mentes a megváltás alól.

Ha azonban valamely községben, vagy felosztási csoportban az igényjogosultak számához képest kevés a felosztható föld, az Országos Földbirtokrendező Tanács elrendelheti a megváltást szenvedő természetes személy teljes földbirtokának igénybevételét. Ez esetben a megváltást szenvedőnek, az ország más részében kell azonos minőségű 100 kat. hold ingatlan juttatni.

Az 5 holdon felüli 1939 óta szerzett birtokok megváltása

13. §.

Mindazokat az 5. kat. holdon felüli ingatlanokat, amelyeket a tulajdonos 1939. évi szeptember hó 1. napja utáni időben adásvételi jogügylettel szerzett meg, — amennyiben a szerző félnek a gazdálkodás nem élethivatása, vagy ingatlanszerzése nem létfenntartását szolgálta, — 5 kat. holdat meghaladó részükben igénybe kell venni.

Az új földbirtokrendelet március 15-én lépett életbe.

Földművesek 200 holdas birtoka mentes

14. §.

200 kat. hold kiterjedésig mentesül az igénybevétel alól annak a földműves családból származó birtokosnak az ingatlana, akinek a mezőgazdasági termelés az élethivatása.

A hitlerizmus elleni szabadságharcban résztvevők birtoka 300 holdig mentes

15. §.

300 kat. holdig mentesül az igénybevétel alól annak az ingatlana, aki a nemzeti ellenállásban és a német-ellenes szabadságharcban kimagasló érdemeket szerzett. Ennek megállapítása a Nemzetgyűlés politikai bizottságának feladata.

Kik részesítendőek előnyben?

36. §.

Előnyben részesítendő igényjogosult:

1. Aki a Németország elleni harcban kiváló érdemeket szerzett, elesett, vagy megrokkant, aki a partizánmozgalomban harcolt, aki a reakció és fasiszmus elleni belső ellenállásban résztvevő és ennek során halál, szabadságvesztés büntetést, internálást szenvedett.

Az ebben a pontban meghatározott igényjogosultság átszáll a kivégzettnek vagy elhaltak házasársára, vagy gyermekeire, ezek nemléteben szüleire.

2. Aki az 1945. évi gazdasági munkák során munkájával példaadó módon előljárt.

3. Akinek három, vagy ennél több háztartásban élő gyermeke van.

1—3. pont alatt felsorolt igényjogosult helyett felesége gyermeke, vagy eltartottja jelentheti be az igényt, ha a jogosult katonai szolgálata (hősi halála, hadifogsága) vagy elhurcolása miatt ezt személyesen nem teheti.

Egyenlő feltételek mellett előnyben részesül az a kishaszonbérlet, aki a felosztásra kerülő ingatlanrészen már 1944-ben gazdálkodott.

Rákosi Mátyás a földről és a demokráciáról

A demokratikus pártok nagygyűlése Hódmezővásárhelyen

Hódmezővásárhely, április 13.

A demokratikus pártok Hódmezővásárhelyen nagygyűlést tartottak. A gyűlést, amelyen 28.000 ember vett részt, Márton Árpád református lelkész, a hódmezővásárhelyi Nemzeti Bizottság elsőke nyitotta meg.

A Magyar Kommunista Párt nevében Rákosi Mátyás elvtárs beszélt és a többi között a következőket mondotta:

— Örülök, hogy szót emelhetek abban a városban, ahol 50 évvel ezelőtt Szántó Kovács János és társai ontották véréüket azért az ügyért, amely földhöz akarta juttatni a magyar Alföld szegény, dolgozó népét. Amiótt 50 évvel ezelőtt harcoltak, az most a megvalósulás felé közeledik. A bilincseket leverheti kezünkről a Vörös Hadsereg, de az új, szabad, független, demokratikus és erős Magyarországot nekünk kell felépítenünk. Ennek az új Magyarországnak legelső és legfontosabb lépése az volt, hogy a megvalósulás útjára vitte a legégetőbb kérdést, a magyar földnélküli szegénység és törpebirtokosok földhözjuttatását.

— A földreform tervét itt nem ismertem. Feltételezem, hogy mindenki tudja, hogy az uri birtokot el kell venni száz holdon felül, a paraszti birtokot 200 holdon felül és át kell adni a földnélküli szegénységnek. Az a megkülönböztetés, ami a száz hold uri és kétszáz hold paraszti birtok közt van, kifejezésre akarja juttatni, hogy a Nemzeti Kormány lehetőleg kimélni akarja a szorgalmás parasztság földjét.

Rákosi Mátyás beszédét óriási lelkesedés közepette fejezte be. Utána Erdei Ferenc

belügyminiszter szölt a Nemzeti Parasztpárt nevében.

Erdei belügyminiszter után Takács Ferenc iparügyi miniszter beszélt a Szociáldemokrata Párt nevében. Kiemelte, hogy az egész országban a magyar iparra nagyon fontos feladatok várnak. Az állatállomány a háború következtében lepadt. Az ország egyes részein alig lehet igásállatot találni. Nekünk gyorsan pótolnunk kell ezt a hiányt gépekkel, mert gépekkel, traktorokkal tudjuk igazán jól pótolni ezeket a hiányokat. Apró és nagyobb szerszámok tömegére lesz szükségük az új birtokosoknak és mindezeket az iparnak kell előteremtenie. De az iparnak a falukat is fel kell építenie a telepítések során. Takács Ferenc elvtárs kiemelte, hogy a Szociáldemokrata Párt kiveszi részét abból a munkából, amely reá vár a földosztás során és kiveszi részét abból a munkából is, amely a földosztás után vár rá.

Tisztogatás a P. K.-ban és a fővárosnál

Budapest, április 13.

A Budapesti Nemzeti Bizottság Ötös Bizottságát küldött ki a Pénzügyi Központ-hoz azzal a feladattal, hogy megállapítsa, milyen pénzügyi műveletekkel károsították egyes nyilas bankvezetők a magyar államot, hogy juttattak Szalasiék kezébe értékeket, hogyan segítették elő az iparvállalatok fasiszálását, stb. Erre a munkára persze csak politikailag megbízható tisztviselőkárda alkalmas.

Uj csehszlovák kormány

Kassa, április 13

Kassán új csehszlovák kormány alakult. Tagjai között 16 cseh és 6 szlovák. A cseh miniszterek a katolikus és kommunista párt, továbbá Benes pártjából kerülnek ki. A szlovák miniszterek a kommunista és parasztpárt képviselőiből tevődnek össze. Az új kormány miniszterelnöke a volt moszkvai csehszlovák követ, Fierlinger, a külügyminiszter változatlanul Jan Massaryk.

Debrecenben letartóztatták Baky László anyját

Budapest, április 13

Baky Lászlónak, a Sztójay-kormány hírhedt belügyi államtitkárnak anyját, özvegy Baky Lászlónét, a debreceni rendőrség letartóztatta, minthogy ő maga is tevékeny tagja volt a nyilaskeresztes pártnak. Fiára vonatkozólag annyit vallott, hogy tudomása szerint Baky novemberben menekült Sopronba és azóta nem kapott hírt róla.

A Kommunista Párt közleményei

A Kommunista Párt közli, hogy hivatalos helyiségei Csengery-ut 6. számú ház I. emeletén vannak. Tagfelvétel megkezdődött a hivatalos órák alatt.

Még most sem

szűnt meg a fasiszta uszítók aknadrunkaja? Még mindig suttognak és félelemben tartják a jogukat gyakorolni akaró polgárokat? Nem félnek attól, hogy a nép sújtó keze lecsap rájuk most már nem téve különbséget vezető és nem vezető között? Mát még mindig vannak olyanok, akik abban reménykednek, hogy a németek visszatérnek és velük az őtteni kiszolgálói a hazaáruló nyilások? Mát nem! Ez most már örökre megszűnt, a népelelőn fasiszta Magyarországról kiűzte a Vörös Hadsereg, amely tovább nyomulva Ausztria, Csehszlovákia és Németország területén a végső csapásokat mérte a szövetséges angol és amerikai csapatokkal együtt az európai szabad népek leigáztatására, a hitlerista tömeggyilkosokra.

Nyissatok már végre, ki a szemétket és lássatok. Mi volt a reakció a nácizmus uralma alatt? Ha valaki jogai védelmében kimondta az igazat, lecsukták. Ezen keresztül sötét tudatlanságban tartották a tömegeket, megfertőzték a fajelmélet ártudományos terjesztésével és a tömegek fölötti korlátlan intézkedési jogokkal. Magyar változatban megcsinálták a német Führer-rendszert s mindezt miért? Hogy a szomszéd népeket elnyomva a fináncapitalizmus, ez a modern oligarchia, szabadon üzhesse nép- és nemzetellenes politikáját. Ez a lidérenyomás megszűnt. A demokratikus Magyarország ujjaépítésén dolgozók a többi szabad néppel együtt egész Európában egy tisztultabb, egy szebb társadalom felépítésén fáradozik, ahol nemcsak kötelességei, hanem jogai is lesznek a dolgozóknak. Az igazi demokrácia nagyon erős, mert abban minden ember egyéniségének megfelelően önállóan gondolkodhat, dolgozhat. Tehát hagyjunk föl már minden reménytel mindig jólértésült nyilas-suttogók! A fasiszma és a reakciós uralom hátrahagyott ügyeineké hiába várják vissza a régi szép időköt. Biztosíthatjuk őket, hogy aknamunkájukkal nem fogják többé aláásni az igazságosabb és boldogabb jövő felé haladó Magyarországot.

Asztalos János

Április 4. — nemzeti ünnep

Budapest, április 13

Dáinoki Miklós Béla miniszterelnök és Gyöngyösi János külügyminiszter Magyarország területének teljes felszabadulása alkalmából felkeresték Vorosilov marsallt és talmásolták előtte a magyar nép háliját és köszönetét. Felkérték Vorosilovot, hogy juttassa el Sztalin marsallhoz a magyar kormány az ország felszabadulása alkalmából küldött köszönő táviratát. Vorosilov marsall válaszában örömet fejezte ki, hogy Magyarország felszabadult a német zsarnokság alól, majd a következőket mondotta:

— Kivánom, hogy ez a föld, a melyért a magyar nép évszázadokon keresztül anyji vért és verejtéket hullatott, most végre valóban szabad, független és boldog legyen.

Hozzáfűzte még a marsall, hogy ez a kívánsága őszinte katonaszívéből fakadt. A miniszterelnök és a külügyminiszter ezután Vorosilov marsallnak is köszönetet mondtak a magyar ügy iránt tanúsított magatartásért.

Dobroceni jelentés szerint egybéként a kormány elhatározta, hogy április 4-ét Magyarország felszabadításának napját nemzeti ünnepé nyilvánítja.

Az ország felszabadulását a náci iga és az évszázados német befolyás alól Budapesten is megünneplik. A Budapesti Nemzeti Bizottság szombaton pártközi értekezletet tartott és elhatározta, hogy táviratban köszöni meg Sztalin marsallnak a dadalmas Vörös Hadsereg legfőbb parancsnokának, hogy Magyarország egész területét felszabadította a német megszállók uralma alól. Az üdvözlő távirat a következőképpen hangzik:

Sztalin marsallnak, a szovjetunió kormányelnökének

Magyarország egész területének felszabadítása örökké emlékeztetés dátuma a magyar történelemnek.

Kik élnek a magyar színészek közül?

Budapest, április 13

A színházi és irodalmi élet rövidesen megindul. A Népszava, a szociáldemokrata magyar munkásság lapja néhány nap óta ismét megjelent. A magyar színészek közül életben van Karády Katalin, akit a fasiszták március 19. után, Magyarország megszállásakor letartóztattak és internáltak. Tulélték a nyilasok rénturalmát Bajor Gizi, Gobbi Hilda, Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Várkonyi Zoltán, Major Tamás, Góth Sándor, Uray Tivadar és Somlay Artur is. A magyar színház és irodalomnak nagy vesztesége Egyed Zoltán nemes lapszerkesztő, A Film Színház Irodalom szerkesztőjének halála, akit a nyilasok halálra kintoztak, mint baloldali újságíró. Meggyilkolták Jávor Pált is, a Magyar Színház tagját Kiss Ferencnek, a színészkamara elszókött elnökének feljelentésére, aki riválisát látta a nagy művészen. Beregi Oszkárt az egész ország nagy ünneplésben részesíti, aki az ország vidéki városaiban vendégszeropel. Néhány nap óta a szegedi színházban lép fel a lakosság nagy ünneplése közepette. A Magyar Színész Egyesület Budapest felszabadulásával megkezdte működését. A Színész Egyesület eljárást indított Muráti Lili és Vaszary János ellen, akik a német megszállás alatt feltűnő németbarát magatartást tanúsítottak. Muráti Lili és Vaszary János többet nem szerepelhetnek. Az Új Magyar Színház József Attila színház név alatt kezdte meg működését. Sallay György színházyitási engedélyt kapott Kamara Varieté címen, mely színháznak a német megszállás előtt is vezetője volt.

A dicső Vörös Hadsereg hősiessen küzdő esapatai dunántúli győzelmi sorozatukkal felszabadították az országot a német rablók uralma alól és visszaadták az ország szabadságát és függetlenségét, melyért a magyar nép évszázados küzdelmet vívott. A földesuri elnyomatás alatt élő magyar nép ezt a szabadságharcot önmagától sohasem vívhatta volna meg sikeresen. A Vörös Hadsereg szétzúzta országunk német zsarnokait és ezzel a magyar népet abba a helyzetbe juttatta, hogy megindítsa a harcot saját felszabadításáért. A magyar nép élni akar és élni is tud ezzel a lehetőséggel. A Vörös Hadsereg győzelmei nyomán kérlelhetetlen harcot indított a nemzetgyilkos hazaáruló rendszer s annak legerősebb támasza: a fendális nagybirtok ellen. Ma az egész magyar nép szabadságharcot vív belső elnyomói ellen: ledönti a földesuri és megteremti a népi Magyarországot. A magyar nép a Szovjetunió népeiben Magyarország függetlenségének és szabadságának harcosait s Onben, Sztalin marsall, felszabadítóját tiszteli. Az évszázadok sötét elnyomatása alól felszabadult magyar nép, amikor hálaltelt szívrrel mond köszönetet az ország felszabadításáért, megfogadja, hogy ezt a szabadságot megőrzi és megszilárdítja. Megteremti a valóban független, szabad és demokratikus Magyarországot és ezzel a Szovjetunió népei és a magyar nép jóbaráti viszonyát megdönthetetlen alapokra helyezi.

A Budapesti Nemzeti Bizottság

A pártközi értekezlet ezután úgy határozott, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front Pártjai a kormány tagjainak részvételével felszabadulási ünnepélyt tartanak a Nemzeti Múzeum előtti téren.

Mi ujság Kaposváron?

Örömmel olvassuk a kaposvári lapokban, hogy Kaposváron a két mozi elsőrangú műsorral szórakoztatja közönségét. A legjobb orosz, angol és amerikai filmek kerülnek bemutatásra. Ugyanott olvassuk, hogy Kaposvárott a sporttelepek is megélenkülttek. Vasárnaponként 2-3000 ember keresi fel a football-pályát, hogy csapataik küzdelmében gyönyörködhesse. Kanizsa vezetői is, mihelyt kissé enyhül helyzetük, azonnal intézkednek a mozi és a sport megindításáról.

Szentgyörgyi professzor a fasiszma rombolásáról és a kivezető utról

Budapest, április 13

Szentgyörgyi Albert professzor nyilatkozott. Többek közt ezeket mondotta:

— A fasiszma lényegénél fogva kultúraellenes. Mesterségesen kielezi a nemzetek közötti különbségeket, hogy a népeket azután egymás ellen háboruba vezethesse. Így a termelést, a destrukció eszközeinek gyártására kell, hogy összpontosítsa, ahelyett, hogy építene.

— De a fasiszma nemcsak lényegében, hanem eszközeiben is szükségszerűen kultúraellenes. Ott, ahol a szellem nem szárnyalhat szabadon, ahol azt irányítják, kétes célok szolgálatába kényszerítik, ott el kell sorvadnia minden kultúrának. Szomorú példája ennek Németország, amely a hitleri uralom alatt szellemi nagyhatalmi pozíciójából

másodrendű sorba süllyedt, amelynek egén már csak itt-ott ragyog még egy a régi időkötől hátramaradt elsőrendű csillag.

— A kultúra két fő ismertetője a mértékek arányossága és az embereknek egymás személye és véleménye iránti kölcsönös tisztelete. A fasiszma mértéktelen kilengései-vel a barbarizmust keltette életre és eszmei türelmetlenségével az emberi történelem legsötétebb korait idézte fel.

A Szociáldemokrata Párt közleményei

— A Végrehajtó Bizottság április 11-én értekezletet tartott, amelynek határozata alapján a jelentkezők egy részét már fel is vettük. Kérjük tehát az elvtársakat, hogy a belépési nyilatkozat aláírása és a tagsági igazolvány átvétele végett jelenjenek meg a titkári irodában.

— Ifjusági hír. A Demokrata Párt déldunántúli ifjusági titkársága Vig L. Sándort bizta meg Nagykanizsa ifjuságának megszervezésével. Windisch Dénes polgármester a Magyar Demokrata Párt Ifjusági Szövetsége nagykanizsai szervezetének ideiglenes helyiségeül a Nemzeti Bank Fő-ut 16. sz. alatti helyiségét bocsátotta rendelkezésre. Ezután hívjuk fel a nagykanizsai ifjuságot, hogy mielőbb jelentkezzenek a Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség helyiségében, ahol mindennemű felvilágosítást megkapnak. Vig L. Sándor titkár minden nagykanizsai ifjunak tanáccsal, utbaigazítással és irányítással szolgál és a nap minden szakában rendelkezésre áll.

A Polgármester közleményei

Hirdetmény.

Felhívok mindenkit, különösen építővállalkozókat, iparosokat, hogy a birtokukban lévő bármely tervrajzot adják be a városi mérnöki hivatalba (Horthy Miklós-ut 1. sz. II. em. 44. ajtó).

A városháza leégése alkalmával minden terv elpusztult és a tervtár újból megszerzése céljából közérdekből szükség van mindenféle tervre.

Nagykanizsa, 1945. április 12.

295/1945. ké.

Hirdetmény.

Felhívom a fűszer nagy- és kiskereskedőket, pékeket és henteseket, hogy üzemeikben lévő jegyrendszert alá voni készletüket április hó 4-ét állapotnak megfelelően 48 órán belül írásban jelentsek be a Közelítási Hivatalba.

Nagykanizsa, 1945. április 13-án.

7036/1945.

Hirdetmény.

Az orosz Katonai Parancsnokság a város ellátatlan lakossága számára való szétosztás végett a fűszerkereskedőknek katonai kenyert osztott szét. Családonként egy darab kenyér ha a család négy tagnál több személyből áll, úgy kettő darab kenyér vehető át.

Nagykanizsa, 1945. április 13.

Polgármester.

— A Zala megyei Gazdasági Takarékpénztár Rt. ezúton közli, hogy folyó hó 13-tól, péntektől kezdődően a további intézkedésig Fő-ut 8. sz. alatt, a Bankegyesület udvari helyiségében áll igen tisztelt ügyfelei rendelkezésére. (:)

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdátért felel: Zalai Károly.

ZÁLA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soltész Imre főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 78.

Kikből áll az ideiglenes Nemzeti Kormány?

1944. december 21. és 22-én ülésezett az Ideiglenes Nemzetgyűlés Debrecen városában. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés a magyar nép megbízásából megválasztotta az ideiglenes nemzeti kormányt. A kormányban részt vesznek a magyar honvédség vezetői, a társadalmi és tudományos élet szereplői, a parlament volt képviselői és Magyarország demokratikus pártjának küldöttei. Az ideiglenes kormány első cselekedete az volt, hogy hadat üzent a fasiszta Németországnak és delegációt küldött a Szovjetunióba, hogy megkezdje a fegyverszüneti tárgyalásokat a Hitler ellen harcoló szövetséges nemzetekkel. A fegyverszünetet 1945. január 20-án meg is kötötték.

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány szövege kijelentette: »Az Ideiglenes Nemzeti Kormány legfontosabb feladatának tekinti, hogy a magyar nép minden erejét mozgósítsa a gyűlölt német elnyomók és hungarista bérencek ellen, akik az országot pusztulásba döntötték...«

Miniszterelnök: Dálnoki Miklós Béla vezérezredes. 1910-ben végezte a Ludovikát. Résztvett az első világháborúban. Utána magas parancsnoki állásokat töltött be. 1948 óta az 1. honvéd hadsereg parancsnoka.

Külgügyminiszter: Dr. Gyöngyösi János tanár és közíró, több mezőgazdasági könyv szerzője. A Független Kisgazdapárt egyik vezetője.

Belsőügyminiszter: Dr. Erdei Ferenc, a Nemzeti Parasztpárt egyik megalapítója. Ismertek a magyar faluról írt könyvei. Az utóbbi években összekötöttesben állt a budapesti ellenzéki csoportokkal. 1944. márciusában menekülnie kellett a németek és bérencek elől.

Hadügyminiszter: Vörös János vezérezredes. Résztvett az első világháborúban, később magas állásokat foglalt el a honvédségnél. 1944. áprilisában vezérkari főnökké nevezték ki. Októberben a németek letartóztatták, de sikerült elmenekülnie.

Pénzügyminiszter: Dr. Vásáry István. 1935-ig Debrecen polgármestere, 1939-ben független kisgazdapárti programmal képviselőnek választották.

Földművelésügyi miniszter: Nagy Imre vasmunkás, mezőgazdasági szakember. Kaposvári parasztszülő fia. Közgazdasági tanulmányait külföldön végezte, számos magyar mezőgazdasági könyv szerzője. 1918 óta kommunista, a párt központi bizottságának tagja.

Iparügyi miniszter: Takács Ferenc volt kőműves munkás, bódmezővásárhelyi földtelen parasztszülők gyermeke. 1910 óta az építőmunkások szakszervezetének és a szociáldemokrata pártnak tevékeny tagja. 1935-ben szülővárosa szociáldemokrata programmal képviselővé választotta.

Kereskedelmi miniszter: Gábor József építőmunkás, kláraházai szegény szülő fia. Iskoláit saját erejéből magánuton végezte. 1910 óta részt vesz a munkásmozgalomban, a világháborúban a szerb és orosz fronton harcolt, utána 15 évig a külkereskedelemben fejtett ki tevékenységet. Kommunista.

Közoktatásügyi miniszter: Teleki Géza gróf egyetemi tanár, Teleki Pál volt miniszterelnök fia. Több tudományos mű szerzője, a kolozsvári egyetemen a gazdasági földrajz professzora.

Igazságügyminiszter: Dr. Valentiny Ágoston. Iskoláit Szegeden végezte, 12 évig Kolozsváron a MÁV-nál dolgozott. 26 év óta tagja a szociáldemokrata pártnak.

Közellátásügyi miniszter: Faragó

Gábor vezérezredes. A Ludovika végzett növendéke. A honvédtűzérőség parancsnoka volt, majd a honvédelmi minisztérium tanácsosa és rövid ideig a magyar csendőrség főnöke.

Népjóléti miniszter: Dr. Molnár Erik. Tanulmányait a budapesti egyetem jogi fakultásán végezte. Számos könyvet írt bölcselmi, történelmi és politikai kérdésekről. Pártonkívüli.

A legújabb hadijelentések

Berlin, Drezda, Nürnberg, Chemnitz felé haladnak a szövetségesek — Erfurt elesett

London, április 14

Az amerikai 3. hadsereg megkezdte Lipcsét és 65 kilométerre van Drezdától. Patton tábornok 4. páncélos hadosztálya tegnap 40 kilométert haladt előre, átkelt a Murba folyón és 75 kilométerre megközelítette Drezdát. Az északamerikai seregek elfoglalták Jénát, az optikai központot. A 6. páncélos hadosztály kötelékei behatoltak Zeitzba, 25 kilométerre vannak Chemnitztől és 65 kilométerre Drezdától. Így Patton tábornok kötelékei közelebb vannak Drezdához, mint Konyev marsallé, akik a görli tzi körzetben Drezdától 80 kilométer távolságban vannak. Más seregek Bajorországban haladnak előre. Tegnap 50 kilométeres körzetben minden ellenállás megszűnt. Erfurtot a németek feladták s így az északamerikai csapatok 50 kilométerre állanak Nürnbergig. Ettől északnyugatra álló csapatok Berlin ellen törnek előre, ahol óránként növekszik a veszély. A 9. hadsereg kötelékei az Elba mentéről törnek előre a fővárosba vívó utakon. Az ellenállás szinte elenyésző. A 9. hadsereg kötelékei Magdeburg körzetében az Elba folyó 15 kilométeres szakaszának lettek urai, ahol az amerikai tankok legazulták a német ellenállást és megtisztították Braunschweigot. A 2. amerikai hadsereg nem egészen 60 kilométerre van a határtól, átkeltek az Iselen és utcáról-utára megtisztították Arnheimet. Hollandiában felszabadították sok városot és helységeket, előzónlították a Maas torkolatát és a Zuider-tó közötti egész vidéket. Fokozatosan csökkentették a Ruhr-vidéki terepszakot és 24 óra alatt 84.000 foglyot ojtottak.

Olaszországban a 8. amerikai hadsereg átkelt a Santerno tulsó partjára és egyesült az ott álló szövetséges csapatokkal és 18 kilométeres szakaszt tartanak megszállva. A német ellenállás továbbra is makacs. Imolát veszély fenyegeti. Bologna-tól délkeletre a britek 5 kilométert haladtak előre és Monte Grandot, amely fontos hadimagaslat elfoglalással fenyegetik. A 5. hadsereg tovább folytatta előnyomulását Carrarától északra. A Mont Denis szorosánál a francia határon megtisztították a körzetet.

Felszabadították Bréma mellett egy 60.000 politikai foglyóból álló internáló tábor

Eddig 2.000.000 hadifogoly és munkást szabadítottak fel Németországban

London, április 14

Azok a brit csapatok, amelyek Brémától délkeletre haladnak előre, hatalmas táborra bukkantak, ahol politikai foglyok voltak. Két angol ezredes fehér zászlóval közelített meg a tábor. Itt elmondták, hogy több mint 60.000 ember tartózkodik ott siralmas viszonyok között, melyek közül 2000 kiütéses és fer-

tőző beteg, 9000 ember egyéb betegségben szenved. A tábor 700 magyar és német katona őrizte. A britek semleges területként kezelik a tábor és öröket állítottak fel, hogy megakadályozzák a foglyok kitérését.

London, április 14

A szövetséges csapatok eddig két millió szövetséges hadifoglyot és munkást szabadítottak fel. A felszabadítottak között eddig egymillió francia hadifogoly és deportált van, ezek már utban vannak hazafelé Németországból.

Eltemették Roosevelt

London, április 14

Az angol király Roosevelt, az Egyesült Államok elnökének elhunytá alkalmából egy hetes udvari gyászt rendelt el. Franklin Delano Roosevelt elnököt szombaton temették el.

A világbéke érkezik

London, április 14

Dumbarton-Oaks-ban a brit nemzeti közösség vezetői befejezték konferenciájukat. A konferencia határozata szerint a brit nemzeti közösség teljes szerepet kíván játszani a béke biztosítását szolgáló világszervezet megteremtésében. Az értekezlet tisztelesen megvizsgálta a Dumbarton-Oaks-i értekezlet anyagát és egyetértene abban, hogy az ottani javaslatok alapot nyújtanak az új világbékére.

Tokió bombázása

London, április 14

Északamerikai óriási bombázógépek tegnap gyújtóbombás támadás: intéztek Tokió fő arzenál negyede ellen. Közép-Burmban szövetséges csapatok elfoglaltak fontos vasuti csomópontokat, melyek a burmai olajvidék középpontjába vezetnek.

Az angol betegszállító repülőgépek teljesítménye

London, április 14

Az angol légierő mentő osztagai 70.000 sebesültet szállítottak Angliába, akik közül egyetlen embernek sem történt baja. 20.000 egyéb sebesültet a franciaországi kórházakba szállítottak a repülőgépek.

Serédi hercegprímás halála

London, április 14

A Vatikán bejelentette Serédi Jusztinián Magyarország bíboros hercegprímásának halálát. Serédi a nagy magyar vezérek közé tartozott, sok beszédben támogatta a nácik uralmának módszereit és sokat tett, hogy a magyar egyházat egy táborba gyűjtse. Az oroszok közeled-

tének híreire sem volt hajlandó elhagyni Magyarországot és mintán kiverték a németeket, az esztergomi székesegyházban misét celebrált. Serédi 62 éves volt és halálát szívinfark okozta.

Kiel bombázása

London, április 14

Brit bombázók nagyerejű támadást intéztek Kiel ellen. Bombázták a neumünsteri vasutvonalat, amely Dániába vezet és elpusztítottak a földön veszteglő 226 német repülőgépet. A taktikai repülőgépek most már a Rajnától keletre lévő repülőtereken szállnak fel.

Bécs felszabadulásának ünnepe

London, április 14

A bécsi csata véget ért s ma már az egész városban a vörös zászló leng az osztrák lobogó mellett és a lakosság a város felszabadítását ünnepli. A Vörös Hadsereg katonái élelmét osztanak szét a lakosság között. A vörös tisztek vörös virágból font koszorút helyeztek el Beethoven, Schumann és Schubert szobraira. A lakosság örömmel üdvözölte a felszabadító orosz hadsereget, mivel meggátolták, hogy a németek Bécsben maradjanak és aláaknázzák a hidakat és elpusztítsák a gyártelepeket. Bécs csatájánál a 11. német tank hadosztály szenvedett döntő vereséget és több mint 180.000 német fogoly került az oroszok kezére és 1800 ágyút és mozgó tankot zsákmányoltak. A németek Bécs körül hatalmas erődítményeket építettek, hogy megvédjék hadikörzetüket, melyet Bécsbe helyeztek át.

HIREK

— A Maort Üzemi Tanács közleményei.

A Nemzeti Kormány rendelkezése értelmében minden vállalatnak, ahol 50 munkásnál több alkalmazott dolgozik, meg kell alakítani az Üzemi Tanácsot. A jövőben ez a szerv lesz hivatva az alkalmazottak minden ügyében eljárni, kérelmeiket elbírálni és a szükséges intézkedéseket megtenni. Bölcseleti joga van a vállalat üzletvitelére és kötelessége minden antiszociális törekvést már csirájában elfojtani. Április 12-én délután 6 órakor Dombay János Maort építés vezető közreműködésével elkészítették a választást, amelynek időpontját április 15-én, vasárnap délután 2 órára tűzték ki a »Vasvázas« gépműhelyben.

— A Városi Zeneiskolában

is megkezdődik a tanítás. A növendékek 10 és 12 óra között jelentkezzenek órábeosztásért az irodában.

Azonnal kiosztják a nagybirtokok földjeit Nagykanizsa és Zala földnélküli lakosai között

Az új földbirtokreform teljes, hiteles szövege

Nagykanizsa utcáin most jelentek meg az új földbirtokreform teljes szövegét ismertető plakátok. Az új földbirtokreform az ideiglenes kormány 600/1945. M. E. rendeletét tartalmazza. A rendelet — amely a Debrecenben megjelenő Magyar Közlöny 1945. március 18-iki számában jelent meg — fontosabb részeit már a Zala legutóbbi számában közöltük.

Mivel Zala vármegyében sok ezer embert érint az új földbirtokreform, közérdekből a Zala mai rendkívüli kiadásában teljes részletességgel ismertetjük e rendeletet.

A rendelet címe:

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány 600/1945. M. E. rendelete a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról.

I. FEJEZET

Bevezető rendelkezések

1. §.

A rendelet célja, hogy az Ideiglenes Nemzetgyűlés Szózatában és az Ideiglenes Nemzeti Kormány Nyilatkozatában lefektetett elvek és a megadott felhatalmazás alapján, a nagybirtokrendszer megszüntetésével valóra váltsa a magyar földműves nép évszázados álmát és birtokába adja ősi jussát, a földet.

A feudális nagybirtok-rendszer megszüntetése biztosítja az ország demokratikus átalakulását és jövő fejlődését, a földesuri birtokok parasztkézre adása megnyitja a politikai, társadalmi, gazdasági és szellemi felemelkedés útját, az évszázadok óta elnyomott magyar parasztság előtt.

A földreform végrehajtása életbevágó nemzeti érdek és gazdasági szükségesség. A nagybirtok-rendszer megszüntetése után Magyarország mezőgazdasága erős, egészséges és termelőképesebb birtokokon fog nyugodni, melyek a birtokosok telegkönyvileg bejegyzett magántulajdonát képezik.

2. §.

Az 1. §-ban körvonalazott célt a rendelet a következő módon valósítja meg: az állam földhözjuttatás céljára földalapot létesít, amely a rendelet alapján elkobzott, kártalanítás mellett igénybevevett (kisajátított), továbbá az államkincstár tulajdonát képező földbirtokokból áll.

3. §.

E rendelet végrehajtását a Földművelésügyi Miniszter irányítja és vezetése alatt, az Országos Földbirtokrendező Tanács, a Megyei Földbirtokrendező Tanácsok és a Községi Földigénylő Bizottság végzi.

II. FEJEZET

Földbirtokok elkobzása

4. §.

Teljes egészében és nagyságra való tekintet nélkül el kell kobozni

- a hazaárulók,
- a nyilas, nemzetiszocialista és egyéb fasiszta vezetők,
- a Volksbund-tagok, továbbá
- a háborús és népellenes bűnösök földbirtokait.

5. §.

Hazaáruló, háborús- és népellenes bűnös az a magyar állampolgár,

aki a német fasiszta politikai, gazdasági és katonai érdekeit a magyar nép rovására támogatta,

aki önkéntes jelentkezéssel német fasiszta katonai, vagy rendfenntartó alakulatba belépett,

aki valamilyen német katonai, vagy rendfenntartó alakulatnak a magyarság érdekeit sértő adatait szolgáltatott, vagy mint besugó működött,

aki smét felvette német hangzású családi nevét.

6. §.

Nyilas, nemzetiszocialista és egyéb fasiszta vezető az, aki bármilyen elnevezés

alatt a nyilas vagy más hasonló mozgalom (Magyar Megújulás Pártja, az országgyűlés tagjaiból alakult Nemzeti Szövetség, slb.) politikai programját valló tagja volt a kormánynak, az országgyűlés képviselő- vagy felsőházának, az országos, kerületi, vagy a budapesti vezetőségben tag volt, vagy aki 1941. évi június 26. napja után a nyilas-kereszties, vagy más fasiszta mozgalom politikai, társadalmi és gazdasági elveit szolgáló párt, egyesület vagy más szervezet helyi alakulataiban mint vezető, helyettes vezető, titkár, ügyész működött, avagy a nyilas és egyéb fasiszta pártban a rendvédelmi alakulatnak tagja volt.

7. §.

E rendelet 4—6. §-aiban említett eszközöknek elkövetőinek tulajdonát képező földbirtokok, a megművelésre szolgáló összes eszközökkel, élő és holt gazdasági felszerelésével és a rajtuk lévő épületekkel, az államra szállnak át.

Ugyancsak az államra szállnak át a 4—6. paragrafusokban felsorolt személyek belsősegei is. Méltányos esetben, a lakóház és 600 négyszögölnél nem nagyobb telek, a visszamaradt család számára meghagyható.

8. §.

A Községi Földigénylő Bizottságok előterjesztésére, a Megyei Földbirtokrendező Tanácsok állapítják meg, hogy a 4—5—6. paragrafusok értelmében kinek a földbirtokát kell elkobozni.

III. FEJEZET

Földbirtokok megváltása

9. §.

A megváltásnál az 1944. évi január első napján fennállott tényleges birtokállapotot kell figyelembe venni azzal, hogy egy tulajdonost illető valamennyi mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlan egybe kell számítani. Az erdők kisajátításáról a 19. paragrafus intézkedik.

10. §.

A földhözjuttatás céljára megváltás ellenében igénybe kell venni a 100 kat. holdon felüli, illetve a Székesfeváros határától számított 30 kilométeres körzetben az 50 kat. holdon felüli birtokokat.

11. §.

Teljes egészében igénybe kell venni az 1000 kat. holdat meghaladó minden mezőgazdasági földbirtokot,

a kereskedelmi törvény és más kereskedelmi vonatkozású törvények alapján létesült összes társas vállalatok, valamint az elismert vállalati nyugdíjpénztárak és a társadalombiztosító intézetek földbirtokait, terjedelmükre való tekintet nélkül.

12. §.

A 100—1000 kat. holdig terjedő mezőgazdasági földbirtokoknál, továbbá

terjedelmükre való tekintet nélkül a törvényhatóságok, községek és egyházak földbirtokainál, valamint a 17. paragrafusban körülírt eljárás eredményétől függően, az alapítványi birtokoknál 100 kat. hold mezőgazdasági ingatlan mentes a megváltás alól.

Ha azonban valamely községben, vagy felosztási csoportban az igényjogosultak számához képest kevés a felosztható föld, az Országos Földbirtokrendező Tanács elrendelheti a megváltást szenvedő természetes személy teljes földbirtokának igénybevétele. Ez esetben a megváltást szenvedőnek, az ország más részében kell azonos minőségű 100 kat. hold ingatlan juttatni.

13. §.

Mindazokat az 5. kat. holdon felüli ingatlanokat, amelyeket a tulajdonos 1939. évi szeptember hó 1. napja utáni időben adásvételi jogügylettel szerzett meg, — amennyiben a szerző félnek a gazdálkodás nem élethivatása, vagy ingatlanszerzése nem létfenntartását szolgálta, — 5 kat. holdat meghaladó részükben igénybe kell venni.

14. §.

200 kat. hold kiterjedésig mentesül az igénybevétele alól annak a földműves családból származó birtokosnak az ingatlana, akinek a mezőgazdasági termelés az élethivatása.

15. §.

300 kat. holdig mentesül az igénybevétele alól annak az ingatlana, aki a nemzeti ellenállásban és a német-ellenes szabadságharcban kimagasló érdemeket szerzett. Ennek megállapítása a Nemzetgyűlés politikai bizottságának feladata.

16. §.

Nem vehető igénybe a gazdasági szakoktatás gyakorló területét, vagy állami mintagazdaság céljára szolgáló az a földbirtok, amely különálló birtoktestként rendelkezett a fenti célok egyikére.

Ez esetben is joga van a Földművelésügyi Miniszternek a birtok részleges megváltását elrendelni, oly mértékben, hogy a mentesen hagyott ingatlan a védett cél megvalósítását biztosítsa.

Mintagazdaságok és kísérleti gazdaságok létesítésére a földreform során megfelelő területeket kell biztosítani.

17. §.

A földművelésügyi, népjóléti, továbbá a vallás- és közoktatásügyi minisztériumok kiküldötteinél összeállított és szakértő igénybevételevel eljáró háromtagú bizottság a különleges kulturális célra rendelt, továbbá a Közalapítványi Ugyigazgatóság felügyelete alá utalt valamennyi földbirtokban fekvő cél- vagyont felülvizsgálni kötelező, annak megállapítása végett, hogy a kulturális vagy alapítványi cél közérdekű-e, annak megvalósításához milyen nagyságu földbirtokra van szükség és van-e a kulturális intézménynek vagy alapítványnak olyan mértékű egyéb jövedelemforrása, amely a földbirtokot nélkülözhetővé teszi.

Amennyiben az előző bekezdésben írt bizottság a kulturális vagy alapítványi cél közérdekűnek nem találja, az alapítványi földbirtokot teljes egészében igénybe kell venni. A cél elérésére szükséges földbirtokterületet (amely 100 kat. holdnál nagyobb nem lehet) meghaladó földbirtokot, — a célnak más jövedelemforrásból való kielégítése esetén a teljes földbirtokot, — ugyancsak megváltás ellenében igénybe kell venni. Amennyiben az 1. bekezdésben írt bizottság az alapítványi cél közérdekűnek találja és a meghagyott földbirtok a cél elérését nem biztosítja, a kormány más eszközökkel gondoskodik a cél eléréséről.

18. §.

Megváltás ellenében igénybeveendő minden szőlőbirtoknak és gyümölcsösöknek 20 kat. holdat meghaladó része azzal, hogy mind a megváltott, mind a megmaradó ingatlan részek továbbra is szőlőműveléssel, illetve gyümölcs termeléssel hasznosítandók. Indokolt esetben a Földművelésügyi Miniszter engedélyezheti a művelési ág megváltoztatását.

19. §.

A községi, közbirtokossági és társulati legelők a megváltás alól mentesek.

Ahol a községi legelőterület a szükségletet meghaladja, a meghaladó területet igénybe lehet venni.

Megváltás alá kerül minden 10 kat. holdnál nagyobb erdőterület. De amennyiben a megváltás alá kerülő erdő 100 kat. holdnál kisebb birtok tartozéka, a tulajdonost a földalapról megfelelő arányban más-hol kell kártalanítani.

20. §.

Az elkobzás és megváltás során igénybevevett földbirtokokból az erdők, az erdőítésre szolgáló terméketlen területek, valamint az Alföld fásítására kijelölt területek közül a 10—100 kat. hold kiterjedésű erdők állami ellenőrzés mellett községi tulajdonba, a 100 kat. holdon felüli kiterjedésűek pedig állami tulajdonba kerülnek. A Földművelésügyi Miniszter elrendelheti közbirtokossági erő létesítését.

21. §.

A megváltás alá kerülő és elkobzott ingatlanokon lévő halastavak a község, vagy

az állam tulajdonába mennek át. A rizstelepek osztatlanul szövetkezeti vagy községi tulajdonba kerülnek.

22. §.

A törvény alapján elkobzott vagy megváltott ingatlanokból az Országos Földbirtokrendező Tanács házhelyek és ezzel kapcsolatos konyhakertek céljára megfelelő területet tart fenn. A házhelyek igénylése és kiosztása lehetőség szerint már a földhözjuttatással egyidejűleg történik.

23. §.

Ha osztatlan, közös tulajdonban lévő ingatlanok az egyik tulajdonostársat illető részét e rendelet 4-6. paragrafusában meghatározott valamely okból el kell kobozni, úgy az ingatlant akként kell megosztani, hogy az elkobzott és megmaradó ingatlanrészek értéke arányban álljon a tulajdoni illetőségekkel.

Ilyen esetben, ha a gazdasági épületek, élő és holt felszerelés természetben meg nem osztható, ezek az elkobzott területen földhözjuttatottaknak ideiglenesen közös használatba adandók.

Ha osztatlan közös tulajdonban álló ingatlan kerül megváltásra, úgy minden egyes tulajdonostársnak joga van az e rendeletben foglalt megkülönböztetés szerint őt illető területre mentességet igényelni.

A tulajdonostársak mentességének megállapítására az 1939. évi szeptember hó 1. napján fennálló telekkönyvi állapot az irányadó.

Házastársak tulajdona egy személy tulajdonaként tekintendő.

24. §.

Ha a megváltásra kerülő ingatlanok között szőlő, vagy gyümölcsös is van, a tulajdonos kivásárára megfelelő területű szőlőt, vagy gyümölcsöst kell részére meghagyni, úgy azonban, hogy a megmaradó összes ingatlan terjedelme ne haladja meg a rendeletben megengedett legnagyobb területet. 1 kat. hold szőlő, vagy gyümölcsös 5 kat. hold szántónak felel meg.

25. §.

A megváltás alá kerülő ingatlanhoz tartozó élő és holt felszerelést, gazdasági épületeket, stb. is igénybe kell venni, tekintet nélkül arra, hogy a megváltást szenvedőnek, vagy másnak a tulajdona. Az élő és holt felszerelésből csak annyi mentesül az igénybevétel alól, amennyi a megmaradó saját tulajdon és hasznabérlet megműveléséhez szükséges. Ez azonban nem lehet több együttesen 200 kat. holdon való gazdálkodáshoz szükséges élő és holt felszerelésnél.

Az elkobzás vagy megváltás alá kerülő ingatlanon lévő 100 kat. holdat meg nem haladó kishasznabérletek élő és holt felszerelése minden esetben mentesül az igénybevétel alól. A szükséghez képest azonban a mezőgazdasági gépeket és felszerelést a tulajdonos méltányos ellenszolgáltatás ellenében köteles a földhözjuttatottaknak használatra átengedni.

26. §.

Az igénybevétel nem akadályozza az, hogy az ingatlanra szolgálmi jog, telki teherjog, hasznélvezeti jog, jelzálogjog, vagy hasznabérleti jog van bekebelezve. A megváltásra kerülő ingatlanra vonatkozó hasznabérleti jogviszony a földreform végrehajtásával, de legkésőbb 1945. évi október hó 15. napján megszűnik.

27. §.

A megváltásra kerülő ingatlanrészt a helyi Földigénylő Bizottság jelöli ki, lehetőleg a megváltást szenvedő meghallgatása után mind a megváltandó, mind a tulajdonosnak visszamaradó ingatlanra vonatkozó termelési szempontoknak szem előtt tartásával.

IV. FEJEZET

A juttatás módzatai

28. §.

Az igényjogosultaknak juttatott szántóföldet, kertét, szőlőt, rétet és az ezek közé be kell kisebb területű legelőt, nádat, a juttatottaknak egyéni és telekkönyvileg bekebelezett tehermentes tulajdonába kell adni. A juttatott ingatlant részükre ki kell mérni

és birtokbábelvezésükkel egyidejűleg az erről szóló okiratot ki kell adni.

Amennyiben a földhözjuttatott földjének megművelését két gazdasági éven keresztül elhanyagolja, vagy indokolatlanul elmulasztja s ezáltal az ország gazdasági érdekeit veszélyezteti, a Községi Földigénylő Bizottság kétharmad szótöbbséggel hozott véleményes javaslatára az Országos Földbirtokrendező Tanács a juttatott ingatlant elveheti és másnak adhatja.

29. §.

Az igénybevett legelőket osztatlanul a község tulajdonába kell adni.

A község legelőterületét, ahol szükséges és lehetséges, ki kell egészíteni.

Ahol a legelőterület a szükségletet meghaladja és a művelési ág átalakítása lehetséges, továbbá az igényjogosultak nagy száma, valamint az igénybevehető szántóföld elégtelensége indokoltá teszi, a szükségletet meghaladó legelőterületből az igényjogosultnak lehet juttatni.

30. §.

Az igénybevett birtokokhoz tartozó kisajátított gazdasági felszerelést, gépeket és gazdasági épületeket, amennyiben azok szétosztása nem felel meg a termelés érdekének, a földhözjuttatottakból alakítandó földműves szövetkezet tulajdonába kell adni. A megváltást szenvedőnek a megmaradó ingatlan arányában kell a gazdasági eszközöket és épületeket visszahagyni.

A földműveszövetkezet célját, működésének szabályait a Földművelésügyi Miniszter a rendelet végrehajtása során külön rendelettel állapítja meg. Ilyen szövetkezet azonban a rendelet megjelenése előtt is megalkulhat.

31. §.

Az igénybevett ingatlanon lévő mezőgazdasági ipari üzemek (malmok, szeszfőzők, kenderfeldolgozók és egyéb üzemek) is megváltás ellenében igénybevehetőek s ebben az esetben községi, állami, esetleg szövetkezeti tulajdonba mennek át.

32. §.

Azok az igényjogosultak, akik lakhelyükön földhöz nem jutottak, az ország más részén, lehetőleg csoportosan kell földhöz juttatni. Az igénybevett földekből erre a célra megfelelő területet kell fenntartani, amelyet az Országos Földbirtokrendező Tanács jelöli ki.

V. FEJEZET
Birtokegység

33. §.

Egy igényjogosultnak juttatott föld nem lehet nagyobb olyan birtokegységnél, amelyet egy földművelő család a maga erejével meg tud művelni. Ennek megállapításánál figyelembe kell venni a felosztásra kerülő birtok fekvését, minőségét és művelési ágát.

34. §.

Egy igényjogosultnak juttatott szántóföld és rét együttesen 15 kat. holdat, kert és szőlő együttesen 3 kat. holdat nem haladhat meg.

A 36. §. 1. pontjában felsoroltaknak juttatható szántóföld és rét 25 kat. holdig, kert és szőlő 5 kat. holdig terjedhet.

VI. FEJEZET

Igényjogosultság megállapítása

35. §.

A kiosztásra kerülő földekből kisgazdaságok létesítésére földhözjuttatandók a gazdasági cselédek és mezőgazdasági munkások, — birtokuk kiegészítésére a törpebirtokosok és olyan nagycsaládu kisbirtokosok nős fiúgyermekei, akiknek földbirtoka várható örökrészükkel együtt 5 kat. holdnál nem több.

36. §.

Előnyben részesítendő igényjogosult:
1. Aki a Németország elleni harcban kiváló érdemeket szerzett, elesett, vagy megrokkant, aki a partizánmozgalomban harcolt, aki a reakció és fasizmus elleni belső ellenállásban résztvett és ennek során halál, szabadságvesztés büntetést, internálást szenvedett.

Az ebben a pontban meghatározott igényjogosultság átszáll a kivégzettek vagy elhaltak házasársára, vagy gyermekeire, ezek nemléteben szüleire.

2. Aki az 1945. évi gazdasági munkák során munkájával példaadó módon előjárt.
3. Akinek három, vagy ennél több háztartásban élő gyermeke van.

1-3. pont alatt felsorolt igényjogosult helyett felesége gyermeke, vagy eltartottja jelentheti be az igényt, ha a jogosult katonai szolgálata (hősi halála, hadifogsága) vagy elhurcolása miatt ezt személyesen nem teheti.

Egyenlő feltételek mellett előnyben részesül az a kishasznabérlet, aki a felosztásra kerülő ingatlanrészen már 1944-ben gazdálkodott.

37. §.

A házhelyek és ezekkel kapcsolatos konyhakertek céljára kisajátított területekből telekhez juttathatók családos és vagyontalan magyar állampolgárok, akiknek sem lakhelyükön, sem máshol saját, vagy háztartásukban élő hozzátartozójuk tulajdonát képező lakóházingatlanuk nincsen.

Előnyben részesítendő a 36. §. 1. bekezdése 1-3. pontja alatt felsoroltak.

38. §.

Ki kell zárni az igénylők közül:

1. aki elmebeteg, gyengeelméjű, vagy aki nem távollét okából áll gondnokság alatt,
2. akit nyereségvágyból elkövetett bűntett miatt 1 évnél súlyosabb szabadságvesztésre jogerősen elítélték, amennyiben a büntetés kiállása óta 5 év még nem telt el,
3. akit a népbíróság elítélt,
4. aki az 1945. évben a tulajdonában, hasznabérletében álló, vagy gondjaira bízott földet — bár ehhez módja volt — nem művelte,
5. akit a helyi Földigénylő Bizottság kétharmad szótöbbséggel juttatásra alkalmatlannak talál,
6. aki idegen állampolgár.

Az 5. pontban megjelölt esetben panasznak van helye a Megyei Földbirtokrendező Tanácshoz.

VII. FEJEZET
Kártalanítás

39. §.

E rendelet céljainak megvalósításánál irányadó elv, hogy a 4. §-ban felsorolt személyek kivételével az igénybevett földbirtok ingó és ingatlan felszerelés, üzemek stb. tulajdonosának kártalanítás jár; a földhözjuttatottak pedig megváltási árat tartoznak fizetni.

Az igénybevett földbirtokok tulajdonosainak kártalanítása, illetve a kártalanítás erejéig a telekkönyvi hitelezők kielégítése, az állam feladata.

A földhözjuttatottak által fizetett megváltási összegből földbirtokrendező alap létesül, melyből az állam teherbíróképessége szerint kártalanítja a megváltást szenvedőket. A földbirtokrendező alapot a Földművelésügyi Miniszter által létesítendő, vagy kijelölt szerv kezeli.

40. §.

A földhözjuttatott a föld ára fejében a kataszteri tiszta jövedelem huszszoros összegét fizeti. E számításnál 1 forint 2.32 pengőnek, 1 korona 1.16 pengőnek veendő.

A telekkönyvi betétek, vagy telekjegyzőkönyvek elvesztése vagy megsemmisülése esetén a kataszteri tiszta jövedelmet, a községi előjáróság adatainak és javaslatának figyelembevételével a Megyei Földbirtokrendező Tanács állapítja meg. A megváltási ár késedelmes megállapítása nem akadályozza az igénybevett ingatlanok felosztását és az igényjogosultak birtokbábelvezését.

Az első bekezdésben foglaltak szerint megállapított megváltási ár alapján kiszámítandó, hogy a megváltási ár milyen mennyiségű középminőségű tiszavidéki buza árának felel meg. E számításnál a buza 100 kg. kenti ára 40 P-nek veendő. A buzamennyiség anynyi részre osztható fel, ahány részben a földhözjuttatott a 42. §. értelmében a megváltási árat fizetni tartozik. Az egyes részletek esedékessége alkalmával a földhözjuttatott terményben is fizethet, amennyiben azonban a fizetést készpénzben teljesíti, úgy

olyan összeget kell fizetnie, amely az esedékes buzarészletnek az esedékesség napján jegyzett budapesti középárfolyamán számított ellenértékének megfelel. Késedelmes fizetés esetén a fizetés napján számított ár fizetendő, ha ez a magasabb.

41. §.

A kiosztásra kerülő földeken lévő ingó gazdasági felszerelés értékét becslés szerint kell megállapítani. A becslés alapjául az 1938. évi árak szolgálnak, amelyek összege a megváltott tárgy használhatóságához képest legfeljebb 15%-kal emelhető.

Ugyanez irányadó a megváltott birtokon lévő épületek és egyéb ingatlanfelszerelések megváltási árának megállapítására is azzal, hogy az ezekért megállapított összes megváltási ár nem haladhatja meg a földingatlan megváltási árának 30%-át.

42. §.

A földhözjuttatott törpebirtokos vagy kisbirtokos köteles a föld megváltási árának 10%-át birtokbábelhelyezése alkalmával lefizetni, — a hátralékot 10 évi egyenlő részletekben kiegyenlíteni.

A földnélküli gazdasági cseléd vagy mezőgazdasági munkás a föld megváltási árát 20 évi egyenlő részletben törlesztheti le. Az első részlet fizetésére a birtokbalépéstől számított legfeljebb 3 évre halasztás engedélyezhető. A halasztás iránti kérelem felett a Megyei Földbirtokrendező Tanács határoz.

Az élő és holt felszerelés és gazdasági épületek megváltási ára a földingatlan megváltási árához számítandó az esetben, ha a megváltás során azok a földhözjuttatottak a tulajdonába kerültek. Ha ezek a vagyontárgyak földművelő szövetkezet tulajdonába kerültek, úgy megváltási árukat a szövetkezet törleszti le 20 évi egyenlő részletben.

A megváltási árhoz kell számítani a föld felmérésével és szétosztásával felmerülő összes műszaki költségnek a kiosztott birtokegységre eső részét is.

43. §.

A földreform során juttatott földbirtok a juttatástól számított 10 éven belül csak a Földművelésügyi Miniszter, vagy az általa megbízott szerv engedélyével idegeníthető el, terhelhető meg. Ezt a tilalmat a megváltási ár korábbi kifizetése sem szünteti meg.

44. §.

A 43. §-ban foglalt terhelési tilalom nem vonatkozik:

1. a megváltási ár, amely megállapítása után az ingatlanra bekebelezhető és minden más jelzálogjogot megelőz,
2. a büncselekményekből eredő kártérítési követelésekre,
3. a törvényen alapuló tartásdíjakra,
4. adó- és illetéktartozásokra,
5. termelési beruházásokból eredő tartozásokra.

VIII. FEJEZET

Vegyes rendelkezések

45. §.

E rendelet végrehajtását az igénybevett földbirtok kötöttsége nem akadályozza.

46. §.

Azok a magyar állampolgárok, akik a zsidó törvény értelmében zsidószármazásuk miatt veszítették el földingatlanukat, e rendelet végrehajtása során visszakapják elvesztett ingatlanukat az esetben, ha az ingatlan e rendelet alapján nem volna elkobzandó, vagy megváltandó. Indokolt esetben az Országos Földbirtokrendező Tanács a tulajdonos részére az elvesztett ingatlan helyett, máshol adhat azonos minőségű ingatlant.

Ha a zsidónak tekintett tulajdonostól elvesztett földingatlanon olyan tulajdonos, vagy gazdaságvezető gazdálkodik, aki e rendelet értelmében igényjogosult, úgy az Országos Földbirtokrendező Tanács az elvesztett ingatlan helyett más hasonló minőségű és művelési áru ingatlant jelöl ki.

A jelen §. alá tartozó igények elbírálásánál, az 1938. évi március hó 1. napján fennállott telekkönyvi állapotot kell figyelembe venni azzal, hogy e címen nincs földhözjuttatásra igénye annak a zsidónak tekintett személynek, aki földingatlanát fenti időpont után visszatértes ügylettel elidegenítette.

47. §.

A rendelet felhatalmazza a Földművelésügyi Minisztert arra, hogy a kisajátított ingatlanok felmérésének és felosztásának befejezéséig, az igényjogosultak ideiglenes birtokbábelhelyezését rendeleti uton szabályozza.

48. §.

Ennek a rendeletnek végrehajtását az Országos Földbirtokrendező Tanács, a Megyei Földbirtokrendező Tanácsok, továbbá Községi Földigénylő Bizottságok végzik.

Az országos Földbirtokrendező Tanács elnökét és helyettes elnökét a Földművelésügyi Miniszter nevezi ki a tanács tagjai közül.

A Földművelésügyi Miniszter elrendelheti, hogy a tanács kebelében egy vagy több tárgyaló tanács alakuljon. Minden egyes tanácsnak 9 tagja van, akik közül 1 bírót, 1 mérnököt és gazdasági szakembert a Földművelésügyi Miniszter nevez ki. A Földművelésügyi Miniszter 5 tagot a földigénylők közül hív be, akik közül 2 tagot a Földmunkások Országos Szövetsége jelöl ki.

Az Országos Földbirtokrendező Tanács feladata az ingatlanok elkobzásának, illetve megváltásának keresztülvétele. A Községi Földigénylő Bizottságok javaslata alapján dönt a földbirtokok mikénti felosztásáról a földbirtokokat az igényjogosult tulajdonába, illetve birtokába adja.

Megyei Földbirtokrendező Tanács létesítendő minden megye székhelyén: 7 tagból áll, melyből 1 bírót, 1 mérnököt, 1 gazdasági szakembert a földművelésügyi miniszter nevez ki. 2 tagot a megye székhelyén lévő Nemzeti Bizottság, 2 tagot pedig a Földmunkás Szakszervezet küld ki.

A Megyei Földbirtokrendező Tanács az Országos Földbirtokrendező Tanács megyei végrehajtó szerve. Feladata az Országos Földbirtokrendező Tanács rendelkezéseinek foganatosítása, illetve a végrehajtás ellenőrzése, a földbirtokrendezés és általános szempontjainak alkalmazása, illetve védelme.

Községi Földigénylő Bizottság létesítendő minden községben, ahol földigénylők vannak. A bizottságok tagjait a földigénylők maguk közül választják úgy, hogy minden 20 igénylőre egy bizottsági tag jusson, de a bizottságnak semmi esetre sem lehet 30-nál több és 5-nél kevesebb tagja. Ha a tagok száma a 10-et meghaladja, úgy a bizottság az ügyek állandó intézésére 5 tagú választmányt alakít.

A Községi Földigénylő Bizottság feladata az igényjogosultak nyilvánlathatásba vétele és a község határában lévő elkobzás, vagy megváltás alá kerülő földbirtok összeírása. Felosztási tervet készít és közreműködik a földbirtok felosztásában.

49. §.

Az előző §-ban felsorolt tanácsok és bizottságok hatáskörét, belső ügyrendjét és egyéb szervezeti kérdéseit a Földművelésügyi Miniszter rendelettel állapítja meg. Ugyancsak a Földművelésügyi Miniszter állapítja meg azt, hogy az egyes bizottságok által hozott határozatok közül, melyek ellen mely hatóságokhoz van egyfoku jogorvoslatnak helye.

50. §.

Amennyiben az elkobzott, vagy megváltott földbirtok egy része kegyuri jog alapján, vagy mint egyházi javadalmi birtok egyházi célokat szolgál, úgy erre a célra illetékes egyházi főhatóság földingatlant igényelhet.

51. §.

E rendelet végrehajtása során felmerülő összes kérdéseket a Földművelésügyi Miniszter rendelettel szabályozza az esetben is, ha a kérdés szabályozása a törvényhozás körébe tartozna, mégis azzal a korlátozással, hogy az e rendeletben kifejezésre jutott céloktól és alapelvektől el nem térhet.

52. §.

E rendelet végrehajtásával kapcsolatos minden beadvány, határozat, szerződés, telekkönyvi bekebelezés, vagy törlés illetékmentes. Ez a mentesség nem terjed ki a peres eljárásra.

53. §.

E rendeletnek a földbirtok legnagyobb kiterjedését szabályozó rendelkezései azt célozzák, hogy a földigénylők minél nagyobb hányada földbirtokhoz jusson. Nincs tehát akadálya annak, hogy bárki élők közötti jogügylettel, vagy öröklés útján, földbirtokot szerezzen, amennyiben ezt a fennálló egyéb jogszabályok megengedik.

IX. FEJEZET

Büntető rendelkezések

54. §.

Amennyiben cselekménye súlyosabb becsapás alá nem esik, vétséget követ el és egy évig terjedhető elzárással, valamint 8000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki

a) hatóságnak a jelen rendelet alkalmazása során tudva hamis adatokat ad elő, vagy az általa szolgáltatni köteles adatok szolgáltatását elfogadható indok nélkül megtagadja, vagy elmulasztja;

b) aki a rendelet életbelépte után megváltás tárgyát képező ingatlanát, ingó, vagy ingatlan gazdasági felszerelését elidegeníti, megrongálja, vagy más módon használhatatlanná teszi, vagy a megváltás alól elvonja;

c) az az igényjogosult, aki igényének bejelentése kapcsán tudva, hamis adatokat terjeszt elő.

A b) pont esetében az elidegenítési ügylet érvénytelen.

A c) pont esetében a tettes az igénylésből kizárandó. A már juttatott föld a birtokbábelhelyezés napjától számított 3 éven belül elvonható. Ennek kimondása az Országos Földbirtokrendező Tanács hatáskörébe tartozik.

55. §.

Az Országos Földbirtokrendező Tanács, a Megyei Földbirtokrendező Tanácsok és a Községi Földigénylő Bizottságok tagjait megbízatásuk tartama alatt közbizalomnak tekintendők és az 1914. évi XL. t.c. szerinti védelemben részesülnek.

X. FEJEZET

56. §.

E rendelet a kihirdetés napján életbe lép és végrehajtása azonnal megkezdendő.

Debrecen, 1945. március 15-én.

Az ideiglenes nemzeti kormány nevében:

Miklós Béla

miniszterelnök.

Nagy Imre

földművelésügyi miniszter.

(Megjelent a Debrecenben megjelenő „Magyar Közlöny” c. hivatalos lap 1945. évi március hó 18-iki számában.)

A Kommunista párt vasárnap délelőtt 11-kor a párt helyiségében földbirtokreform ismertetést tart. — Vasárnap délután 3 órakor Kiskanisán a Templom-téri iskolánál szintén a földbirtokreform ismertetése, a kiküldött miniszteri biztos előadása lesz.

296/ké. 1945.

Hirdetmény.

Az orosz katonai parancsnokság tejet bocsát a terhes anyák és 3 éven aluli gyermekek rendelkezésére. Ezen igényjogosultak egyelőre minden második nap kapnak fél liter tejet. A tej kiadását egyéb igényjogosultakra csak az esetben lesz módomban kiterjeszteni, ha a tehénartó gazdák által beszolgáltatott tej mennyisége emelkedni fog. Az igényjogosultak tejjelvezényeiket érvényesítés végett mutatassák be a Közzélatási Hivatalban.

A tejet a tejjelvezény felmutatásá ellenében az alábbi tejskimérőkben lehet beszerezni:

OMTK I-es fiók Horthy M.-ut, OMTK II-es fiók Sugár-ut, Balogh Jánosné Magyar-u., Tóth Árpádné Király-u., Gergely Józsefné Eötvös-tér, Harangozó Imréné Teleki-ut, Roth Gyuláné Erzsébet-tér, Deák Károlyné Eötvös tér.

Felhívom a tejskimérőket, hogy a közönség tájékoztatása céljából a kiosztás kezdetét és a naponta kiosztandó tejmennyiséget üzletük ajtaján feltűnő helyen írják ki.

Nagykanizsa, 1945. április 13.

Polgármester.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felolós kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdátért felel: Zalai Károly.

ZALÁ

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soltész Imre főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 78.

A legújabb hadijelentések

Ausztriában, Középnémetországban, Hollandiában nyomulnak előre a szövetségesek — Zeitzot, a német szintetikus benzinyártás központját is elfoglalták — A Berlin elleni végső roham előtt

A háborus helyzet képe: Németország teljes összeomlását mutatja. A legújabb hadijelentések fontos helységeket elfoglalásáról számolnak be.

Köthen, Zeitz, Bamberg elesett

London, április 16

A 9. északamerikai hadsereg felzárkózik az Elba mentén, Magdeburg mindkét oldalán és a folyam keleti partján létesített állásait kiszélesítette, de az a hadosztály, melyik a folyam északi részén állt, kénytelen volt egyidőre visszavonulni. Az 1. hadsereg kötelékei Dessautól délnyugatra elfoglalták Köthent és a Lipsétől délre fekvő Zeitzet, a szintetikus benzintermelés központját és 10 kilométerre vannak Chemnitztől. A 3. északamerikai hadsereg 20 kilométerre van a cseh-szlovák határtól és 150 kilométer választja el az orosz haderőtől. A 5. északamerikai hadsereg 15 kilométerre van Nürnbergtől. Szombaton Bambergben a szövetségesek 1500 rádió által irányítható német tankot zsákmányoltak. A Ruhr-vidéki terepszakban az 1. és 9. amerikai hadsereg kötelékei csatlakoztak egymáshoz és ezzel kettőbe szeltek azt a területet és az itt-harcoló német hadosztályok felszámolása megkezdődött. A szövetségesek tegnap elfoglalták Wuppertal városát. Kanadai páncélosok Északhollandiában Groningentől északnyugatra 15 kilométert hatoltak előre és elérték a tengerpartot. Nyugathollandiában elszigetelték a német haderőt és heves harcok alakultak ki a visszavonuló német erőkkel. A szövetségesek Arnheimtől északra 20 kilométerre megállították az észak felé előretörő német haderőt és a Zuider-tó felé északra fekvő terep felszabadult, de Groningenben továbbra is heves ellenállás folyik. Az Elba felé folyásától keletre más kötelékek 8 kilométert haladtak előre Hamburg és Altona irányában.

Kettészakadt a német hadsereg

London, április 16

A nyugati szövetségesek hatalmas haderővel az Elba mentén Berlin ellen a végső rohamra törnek előre. Hollandia északi részében elérték a tengert és a Ruhr terepszakot valószínűleg kettészakították. A szövetségesek tegnap jelentős előretörték Németországban és 20 kilométerre vannak a cseh-szlovák határtól. A német haderő kettéválása és a birodalom teljes szétfoslása következtében a németek kénytelenek voltak megosztani a hadvezetőséget. A nyugati hadsereg parancsnokságát Busch tábornok vette át, akinek hadsereg csoportjait Fehér-Oroszországban szétverte a Vörös Hadsereg. A délnémetországi haderő parancsnoka Kesselring tábornok. A német haderő feloszlása rendületlenül folyik tovább. A szövetségesek április második hetében félmillió német hadifoglyot ejtettek. St. Pölten, Bécestől 55 kilométerre nyugatra a szövetségesek kezében van.

Elfoglalták St. Pölten

London, április 16

Tolbuchin hadserege Ausztria területén Linz és München irányában nyomul előre és tegnap elfoglalták a Bécestől 55 kilométer távolságban fekvő St. Pölten városát. Malinovszky tábornok kötelékei nagy német erősoportot kerítettek be, mely Bécs felől északi irányban próbál elmenekülni. Az oroszok a Duna balpartján elfoglalták Korneuburgot, Floridsdorfot és több más helységet és 4000 foglyot ejtettek. A köingsbergi terepszakban a németek abbahagyták támadásaikat. A Samland-félsziget északnyugati részét az oroszok teljesen megtisztították. A Szovjet tengeri erői a keleti tengeren elsüllyesztettek egy német katonai teherhajót.

Nem menekül az osztrák lakosság

London, április 16

Északamerikai csapatok elfoglalták Erfurt mellett egyik városban a Gestapo székházát, ahol az irattárban levő egyik dossiében Hitlerre vonatkozó iratokat találtak, melyekből kitént, hogy a Gestapo magát Hitlert is szemmel tartotta. Ausztria lakossága a németek kiűritési parancsának hevesen ellenáll és a lakosság nem engedi magát Németországba elhurcolni. Azok, akiket a németek elhurcoltak, viszatértek lakóhelyükre. Így St. Pöltenből sem sikerült a lakosságot elszállítani. Különböző helyeken összehúzózkodásra került a sor a lakosság és a hitleristák között, akik a hitleristák rendelkezéseinek ellen-szegülnek.

Az olasz hadszíntér

London, április 16

A szövetséges főparancsnokság rendkívüli hadijelentésben közölte, hogy a szövetséges 8. lengyel hadsereg elfoglalta Imolat és a csapatok a városból 5 kilométert nyomultak előre nyugat felé és a Silo tulsó partján megerősítették állásaikat. Egy szövetséges megfigyelő az itt dúló harcokról a következő tudósítást adta ki. A mocsaras vidék egész felszínét elborítja a szárazföldön és vizen egyáltalában használható járművek. A németek a folyó tulsó partján rendezkedtek be és heves ellenállást tanúsítottak. A lengyel csapatok lendületes támadással vették magukat a németekre és egyik állást a másik után verték szét és lassan, de eredményesen visszazoritották a németeket.

Róma, április 16

Alexander tábornok, a földközi tengeri szövetséges erők főparancsnoka kijelentette a sajtótudósítók előtt, hogy az olaszországi offenzíva kezdeté óta a német haderő a végső katasztrófa előtt áll. A németek nem fogják kísérletet tenni, hogy kivo-

nuljanak Olaszországból, minthogy Kesselring utóda nem is tudja itteni csapatait visszavonni. Olaszországban 20 német és 6 olasz hadosztály van. Alexander tábornok bejelentette, hogy új görög hadosztályok vannak alakulóban, melyeket szintén az olasz fronton fognak harcba vetni. Nyilatkozata végén kijelentette, hogy Olaszország felszabadítása után a szövetséges hadsereg Ausztria egy részét fogja megszállani.

A francia hadsereg előnyomulása

London, április 16

Francia hadosztályok német alakulatokat ugrasztottak szét a Gironde partvidékén és elérték Royome városát és azt elfoglalták. Egy másik tudósítás szerint német tengerészek hatoltak be a városba és ott az angolok erős ellenállásába ütköztek. Az angol haditengerészek zárótüze és az angol légitámadások jelentős eredménnyel avatkoztak a harcokba. Néhány német űteget a parton cirkáló kanadai hajók ágyui hallgattattak el.

Berlin bombázása

London, április 16

Angol moszkító gépek az éjjel ismét Berlint bombázták. 1300 kanadai bombavetőgép romboló bombákat és újfajta gyújtóbombákat dobott a német állásokra. Nagyerejű angolszász repülőkötelékek tegnap Olaszországban, Bajorországban és Cseh-szlovákiában több vasuti csomópontot és egyéb célpontokat támadtak.

Japán háboruja

London, április 16

Ma reggel 48 óra leforgása alatt kétszer nagyerejű óriási bombavető repülőgépek Tokiót bombázták. A Fülöp szigeteken északamerikai csapatok több irányban közelednek a Luzon-szigeten fekvő Borgia felé.

Nemzeti kormány lesz Lengyelországban

London, április 16

Nikolajcik volt lengyel miniszterelnök és a lengyel paraszpárt elnöke tegnap fontos nyilatkozatot adott Londonban. Véleménye szerint Lengyelország jövője a szoros és tartós barátság alapjain épülő szovjet politikától függ. A többi szövetséges nemzetekkel a barátság kereteiben a vállalt kötelezettségek megtartásával kívánja a jóviszonyt fenntartani. Elfogadja a krími értekezlet döntését, vagyis Lengyelország meghatározott helyzetét és a nemzeti kormány megalakítását. Az a kívánsága, hogy a vezető nemzeti egyéniségek tartsanak konferenciát, hogy megalakítsák a nemzeti kormányt, mely híven képviseli a len-

gyel nemzet kívánságát s melyet a három nagyhatalom is elismer.

Roosvelt temetése

London, április 16

Roosvelt elnök földi maradványait szombaton helyezték örök nyugalomra a Hyde parkban lévő családi házában kertjében. A felhantolt sírt három oldal felől a hadsereg, a haditengerészet és a légi haderő vezérkara, a kormány tagjai, az elhunyt elnök közeli barátai, a Fehérház tagjai és a szenátorok vették körül. Kisebb csoportban álltak a sír körül Roosvelt utódai, egyszerű emberek, akik az elhunyt elnök szomszédságában laktak.

Csináljunk már egy kis rendet végre!

A háboru végig dühögött rajtunk, hogy az ország és városunk ma esupa rom; azt a letűnt reakciós rendszer gyalázatos politikájának köszönhetjük.

Most a romok eltakarítása folyik, hogy azután építhessünk egy szabad, független, demokratikus Magyarországot. Ehhez a nehéz munkához szükség van minden erőre. Aki ma kivonja magát a munkából, az nemzet- és hazááruló! Most, amikor a termelés folytonosságának helyreállítása elsőrendű nemzeti kötelesség, munkahelyeikre siető munkásokat rendőrk gátolnak meg abban nap-nap után, hogy munkájukhoz eljussanak. Míg a jól elfüggőnyözött lakásokban és irodákban dekolnak azok, akik multbeli ténykedésükkel nagyban hozzá járultak a károk előidézéséhez.

A város védelmi rendszerének megépítésénél oly egyszerűen működő városi mérnöki hivatal hol van és miért késlekedik a munkaszolgáltatás megszervezésénél?

A fasizmus és a 25 éves reakció nem csak üszkös romokat, elpusztult gyárakat hagyott maga után. Itt hagyta romlott erkölcsi felfogásának megtestesítőit is: a közvagyonok hűtlen kufárjait, az »urambátyamos« alapon történő közügyek elintézőit, a zsidóvagyonok nem egészen tisztakezü kezelőit. Az ilyen elemeket el kell távolítani helyeikről, de gyökeresen és azonnal.

Mi nem anarchiát akarunk, hanem rendet, a demokrácia rendjét! A demokráciának azonban tisztakezü vezetőkre van szüksége, hogy a megrendült közkerkölcs helyre álltassék. Nem lehet felépíteni az új demokratikus országot, ahol az elemi tisztesség hiányzik. S ahol ezt nem akarják megérteni, ott kiméretlenül közbe kell lépni. Ezért követeljük az igazoló bizottságok mielőbbi felállítását, hogy városunk közügyeinek intézését feltétlenül megbízható kezekben lássuk.

Csongrádi Béla

A Szociáldemokrata Párt közleményei

Felhívom az összes kereskedőket, hogy megbeszélés végett vasárnap, f. hó 22-én délután 4 órakor a szociáldemokrata párt helyiségében jöjjenek össze. Harangozó.

Ifjusági rovat

Kanizsa ifjusága!

Parasztifjak, munkásifjak, diákok! A már régebben felszabadított ország ifjusága, most, amikor a Vörös Hadsereg letörte a fasiszta jarmotólátok is és hazánk földjéről kiüzte a nyilas gonosztevőket, elküldött, hogy köszöntselek titeket.

Üzenetet hoztam: egy szabad ország szabad ifjusága üzent. Az az ifjuság, mely már tudja, hogy mit jelent szabadnak lenni. Először is azt üzeni nektek, — mert vannak sokan, kik nem tudják — hogy végre szabadok vagyunk. És most e szó „szabadsága” nem üres frázis. Amiért kezdődött Rakóczi, amiért Petőfi, Kossuth és a többiek, és el nem érhetők, ajándékként önkébe hullt. Megödemeltük ezt? Legyünk lelkiismeretesek: nem! Sok bűnünk volt! Türelmek hosszú évtizedeket a reakció jarmójában. Hallgattunk, mikor szólni kellett volna. Idegenből jött „kegyelmes urak” félrevezették a népet és ha szólni akartunk, be tudták fejni a szánkat. Hiba volt! Bűn volt!

Tervünk, programunk ez:

1. A hazafias érzésű magyar ifjuság összefogása az új, demokratikus Magyarország felépítésére nemre, világra, társadalmi különbségre való tekintet nélkül.
2. Követeljük a közéletnek és ternegetésnek fasiszta elemektől való megtisztítását. Harcot folytatunk minden olyan intézmény ellen, amely a fiatalságot kiszolgáltatta az imperialista háborúnak, tudatlanságnak, nyomornak és gyűlölködésnek.
3. Baráti kapcsolatok létesítése a szomszéd népek demokratikus ifjuságával.
4. Az ifjuság szabad szervezkedési és véleménynyilvánítási jogának biztosítása.
5. A dolgozó ifjuság munkabérének, munkaidéjének és munkaviszonyainak rendezése. Egyenlő munkáért egyenlő bért.
6. A tanoncifjuság helyzetének rendezése. (Szakmankivüli foglalkoztatás megszüntetése, tanoncotthonok létesítése.)
7. A házasulandó szegény és kisparaszti fiatalság földigényeinek legteljesebb kielégítése.
8. A mezőgazdaságban és háztartásokban foglalkoztatott mindkét nembeli ifjuság (uradalmi cseléd, béres és háztartási alkalmazottak) számára emberhez méltó munkafeltételek biztosítása.
9. A lellemi munkának fokozottabb értékelése, az értelmiségi ifjuság munkájának arányos díjazása.
10. Demokratikus iskolapolitika: Teljes tanulási lehetőség biztosítása a paraszti és ipari munkásság számára. Mezőgazdasági és ipari szakképzés fejlesztése új szakiskolák létesítésével. Ifjuságunk nevelése nemzeti, demokratikus hagyományaink szellemében. Az iskolákból a nép és nemzetárulók eltávolítása és megbüntetése. Demokratikus tankönyvek és tanítási módszer kidolgozása. A sportélet reformja: olyan sportéletet akarunk, mely az egész ország ifjuságának testi és lelki fejlődését és szórakozási lehetőségét biztosítja. Ebben a tiz pontban benne értjük az élet minden mozzanatát, minden megnyilvánulását. Programunk: új élet megalkotása.

L. VIG SANDOR

— A Demokratikus Ifjusági Szövetség új ideiglenes helyiségül a Batthyány-utca 12. szám alatti helyiségeket kapta. Hivatalos órák d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig.

— A közoktatásügyi miniszter rendelkezésében engedélyezte az összes iskolák diákjainak a Demokratikus Ifjusági Szövetségbe való belépést. Egyben felhívta az összes iskolák igazgatóit, hogy a „DISZ”-be való belépésre a diákság figyelmét hívja fel.

Örségváltás a nagykanizsai városházán

A polgármester Zala vármegye alispánjának 8/NI. 1945/1500. számú rendelkezése értelmében szolgálatuk alól felmentette és szolgálaton kívül helyezte dr. Simonfay Lajos polgármestert, dr. Hegyi Lajos v. helyettes polgármestert, az adóhivatal vezetőjét, dr. Balla István volt városi főjegyzőt, dr. Borsányi József volt városi tanácsnokot, dr. Varga

József volt aljegyzőt, dr. Pálffy Gyula volt közgyámot és Tegzes Lajos szállásmestert. A polgármester Gáspár József szerződéses temetőgondnokot véglegesen elbocsátotta. Windisch Dénes polgármester Széppudvary László tanítót a III. kerületi iskolák igazgatói teendőinek ellátásával megbízta.

Megkezdődött a földigénylő bizottságok megalakítása Nagykanizsán

A Nemzeti Kormány 600/1945. számú rendelete értelmében a lehető legsürgősebb időn belül meg kell alakítani a Földigénylő Bizottságokat, amelynek feladata, hogy mindenki, akinek élethivatása a földművelés, földbirtokot kapjon.

Április 13-án a földművelésügyi minisztérium kiküldötte Nagykanizsán a szociáldemokrata és kommunista párt tagjai előtt ismertette a földreformot. Részletesen letárgyalták annak minden pontját és

másnap, szombaton reggel már ki is mentek Szepetnek és Sormás községekbe, ahol a gazdaközönség előtt ismertették és lényegében letárgyalták, hogy kinek a földje kerül felosztásra és ki kaphat birtokot.

Mindkét község gazdaközönsége megértette a földreform történelmi jelentőségét és felismerte azt, hogy a földosztást, amelyet eddig minden kormány ígértett, most valóban végre fogják hajtani.

Oláh Gyula törzsfelügyelő magához mentette a nagykanizsaiak ékszereit

Most nem tudja előadni a sikkasztott kincseket

Oláh Gyula, az internálótábor parancsnokának bűnlajstromát a hivatalos hatóságok rendelkezésére állították. Így a II. számú toloncház tábortáborparancsnok bűnlajstromának összeállítására és felkutatására teljes erővel folyik. Oláh Gyula már az orosz megszállás, április 1. óta Nagykanizsán tartózkodik és ezalatt is vezetés mulasztásokat követett el. Kiderült, hogy amikor Nagykanizsáról transzferáltak az izraelita lakosságot, ezek arany értékeit magánál tartotta. Elmulasztotta az értékek előírás szerinti beszolgáltatását és december 2-án Murakereszturra való menekülésékor is magával vitte.

Amikor visszatért Nagykanizsára, a felbecsülhetetlen értékű arany és ezüsttárgyakat szintén magánál tartotta.

A toloncháznak is közel 200.000 pengő értékű pénzkészletét is irodájában őrizte. Mikor a Vörös Hadsereg bevonult Nagykanizsára, az összes rendőrtisztek nyomában jelent-

keztek szolgálatára. Ő azonban napokon keresztül bujkált. Állítása szerint a nagykanizsaiak ékszereit és a toloncház pénzkészletét a toloncházban egy pánccs szekrényben őrizte és innen bujkálásának ideje alatt ismeretlen tettesek ellopták. A hatóságnak az a gyanúja, hogy Oláh Gyula a nagykanizsai ékszereket elrejtette és a toloncház pénzét is magánál tartja. Oláh Gyula ezeket vallotta:

— A nagykanizsai izr. lakosság ékszereit azért nem szolgáltattam be, mert tudtam, hogy visszatérnek és vissza akartam nekik adni.

Mégha megfelel is a valóságnak ez a védekezése, akkor is súlyos mulasztást követett el, mert április 1-től két hét alatt, mialatt elrejtőzni igyekezett, a hivatalos rendelkezéseknek megfelelően az értéktárgyak biztonságba helyezéséről a saját személyében tartozott volna gondoskodni.

Nagykanizsai sporthirek

Alighogy a város kikerült a tűzvészalól, máris a legnagyobb léktervessel indult meg Nagykanizsa sportélete. Vasárnap délután már a vasutas pályán lejajlott az első futballmérkőzés a nagykanizsai vasutasok és a bulgár katonaság válogatott csapatai között. A mérkőzést igen szépszerű és lelkes közönség nézte végig. A nagykanizsaiak fel akarják támasztani a nagykanizsaiak régi sportegyletét, a Nagykanizsai Torna Egyletet és azt szeretnék, ha ez a szépmultu egyesület minél előbb megkezdhetné tényleges működését. Az amatőr sportot kívánja Nagykanizsa lakossága feléleszteni. Rövid időn belül remény van arra, hogy a sportélet az egész vonalon eleven léktervvel fog megindulni. A bulgár mérkőzés 2:2 eredményen végződött. (Harangozó)

— Budapesti lapokból értesülünk, hogy a sportélet lassan ismét feléled. Budapest polgármestere felhívást intézett az összes egyesületekhez, hogy működésüket kezdjék meg, szem előtt tartva a hatalmas munkástömegek sportoltatását.

Apróhirdetés

Felkérem azt az urat, akinek 3-án éjjel a barátok pincéjében a pénzemet megőrzésre adtam reggelig, míg én éjjeli munkára jelentkeztem, hogy a postafőnökségnek azonnal adja le. — Az urat a ház-mester ismeri. — Garai Béla.

HIREK

— Házassági hír. Csikmák Mihály a MAORT tisztviselője és Farkas Ilona postatisztviselő nő házasságot kötöttek.

— Népkönyha. A legutóbbi számban közöltük a népkönyha megnyitását, mely a polgármester intézkedésére látja el a város mekkül, vagy károsult lakosságát ebéddel. A kommunista pártól nyert felvilágosítás szerint a városi népkönyha április 11-én 64 személynek, április 12-én 108 személynek és április 13-án 112 személynek osztott ki jól elkészített ingyenes ebédet.

— A rémhírterjesztők ellen. Nagykanizsán az itt maradt nyilasok még most is folytatják lélekmergező aknamunkájukat a legkülönbözőbb rémhírek terjesztésével. Ennek a szájpropagandának gyors megszüntetésére a hatóságok megtették a megfelelő intézkedéseket. Így elterjesztették, hogy a leányokat a szülők ne engedjék az iskolába, mert ott bajuk eshetik. Mindenki meggyőződhet róla, hogy a Leányliceum összes apácanárnói is helyükön vannak és a legnagyobb békében, zavartalanul folytatják a tanítást. A tanítás zavartalanul és rendjét maga a Vörös Hadsereg parancs-

noksága biztosította, így hát csak lelkiismeretlen rémhírterjesztők agitációja, hogy ne menjenek a leányok az iskolába. Mindenkit kérünk, a szülőket elsősorban, hogy a tanárok hívó szavára hallgassanak! Legyen rend végre itt is. Ne üljenek fel a rémhírek szülők, gyermekek! De minden nagykanizsainak kötelessége, hogy az alaptalan rémhírek terjesztőit személyre való tekintet nélkül nyomban adják át a rendőrségnek.

— Talált gyermek. Egy jószívű és emberséges orosz katona, körülbelül 3 éves, kis fiugyermeket talált, aki elhagyottan ácsorgott a Kis-kanizsa felé vezető országúton. A gyermekkel nem tudott beszélni, így azt átadta Pokorack Andrásné, Király-utca 20. szám alatti lakosnak, hogy adja át szüleinek. A kisgyermek nem beszél, így semmit sem lehet tőle megtudni. Az erős, egészséges, kis fekete szemű magyar, piros sapkát és piros bugyina drágót, fekete cipőt és harisnyát visel. Szülői vagy hozzátartozói, akik már bizonyára aggódva keresik eltűnt gyermeküket, átvehetik Pokorackyné lakásán, Király-utca 20. szám alatt.

A GŐZFÜRDŐ nyitva naponta reggel 7 órától este 6 óráig. (Kedden egész nap és pénteken délután nőknek.) — Fürdőruhát és törülközőt mindenki hozzon magával.

— Parasztifjak! Munkásifjak! Diákok! Minél előbb jelentkeztek a „DISZ”-be. — Korhatár: 16—24 évesig.

Az elsötétítési rendelkezések változatlanok.

A Polgármester közleményei

297/ké. 1945. Tárgy: Zsirjegy beváltása.

Hirdetmény.

A zsirjegyek áprilisi „D” jelzésű szelvényét be szabad váltani szelvényenként 10 dkg. zsirra.

Felhívom a henteseket, hogy zsirátvétel végett f. hó 17-én kedden délután 1 órakor jelentkezzenek a Közellátási Hivatalban.

Nagykanizsa, 1945. április 16-án.

Polgármester.

7044/1945. Tárgy: A zsidó alkalmazottak visszavétele.

Hirdetmény.

Felhívom azokat a munkaadókat, akik a korábbi rendelkezések értelmében zsidó alkalmazottaikat elbocsátották, amennyiben az illető szolgálatra jelentkeznek, azonnali hatállyal újból alkalmazzák. E rendelkezés ellen vétőket szigorúan megbüntetem.

Nagykanizsa 1945. április 14.

Polgármester.

7045/1945. Tárgy: A közlístviselők és közalkalmazottak jelentkezése szolgálati helyükön.

Hirdetmény.

Felhívom a város területén működő összes közhivatalok, közintézmények tisztviselőit és alkalmazottait, hogy szolgálati helyükön haladéktalanul jelentkezzenek. Aki ennek a rendelkezésnek eleget nem tesz, azt azonnali hatállyal elbocsátják.

Nagykanizsa, 1945. ápr. 14.

Polgármester.

ZALA politikai napilap
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”
Felelős kiadó:
a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.
Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soltész Imre főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A legújabb hadijelentések

Megindult a nagy támadás Berlin ellen — Nürnberg bevétele — Gráztól 45 kilométerre van a Vörös Hadsereg

Hétfőn a szövetségesek három fő arcvonalon örtek előre. Nyugaton az amerikai csapatok behatoltak Nürnbergbe és Lipcsét fenyegetik. Az Elbe hídfő egyre nő és szélesedik.

Bréma külvárosában utcai harcok vannak.

A keleti arcvonalon Moszkva még nem ad hírt a Berlin elleni új támadásról. A Vörös Hadsereg tovább tör előre Csehszlovákián és Ausztrián át. A déli olasz fronton az 5. és 8. amerikai hadsereg sikeresen halad előre. Washingtonban Troomann elnök a Fehér Házban elmondotta első beszédét, a kongresszus előtt.

Nürnberg, Lipcse, Dreza

London, április 17

Északamerikai csapatok tegnap este

behatoltak Nürnbergbe

és megkerülték a várost, majd tovább nyomultak előre és maguk mögött hagyták. Előnyomulásuk során Lipcsét is fenyegetik. A városhoz három oldalról közeledtek, melyet 20 kilométerre hagytak maguk mögött és

Dreza felé nyomulnak.

Egy másik tudósítás szerint az amerikai haderők megkezdték a Lipcse elleni támadást. 1000 léghajó az amerikaiak 400 ágyút elpusztítottak.

A németek erős kötelékeket koncentráltak Lipcse védelmében és itt a harc teljes erővel tombol. Altenburg polgármestere nem követte Himmler utasításait, a várost nyílt várossá nyilvánította és

feladta.

A 9. amerikai hadsereg elbai frontján alig van változás. Az amerikaiak a folyam keleti partján már 8 kilométer mélyen benyomultak német területre. A nyugati parton 150 kilométer hosszú paraszakaszt tartanak kezükben. Átkeltek az Aller folyón és 70 kilométerre vannak Celletől.

Bréma külvárosában elkezdődött harcok dúlnak.

Bréma közelében a szövetségesek 20.000 foglyot szabadítottak ki. Lengyel csapatok Emdennél elérték az Ems folyót. Északhollandiában

Gröningen német helyőrsége megadta magát.

A Ruhr-vidéken egy egész német hadtest maradványai 4 tábornokkal együtt megadta magát. Itt 200.000 német katonáé esett hadifogságba.

Düsseldorfbán

30.000 német hadifoglyot ejtettek a szövetségesek. A Ruhr-vidék fontos pontjai szintén a szövetségesek kezében van. Franciaországban a Gironde torkolatánál elfoglalták Royome városát.

Forongás Németországban

London, április 17

Németországban az események

következtében az összes internáló és fogoly táborokban megfordult a helyzet. Tegnap kora reggel a foglyok bebörtönözték öreiket és maguk vették át a táborok igazgatását. A Ruhr-vidéken 30.000 német katonára jött át az angolokhoz saját járműveiken és teljes felszereléssel, hogy megadják magukat.

Wetzlar megadta magát

Itt az SS vezető arra akarta kényszeríteni a város vezetőségét, hogy az utolsó emberig védelmezze a várost. Az északamerikai csapatok közeledtének hírére az SS parancsnok elmenekült és a város nagy megkönnyebbüléssel fogadta a bevonuló szövetséges csapatokat.

A légiháború

London, április 17

A 8. angolszász légihadosztály 450 repülőgépe tegnap 644 földön tartózkodó német repülőgépet pusztított el. A 9. légihadosztály kötelékei Dreza és vidéke körüli repülőtereket és vasutvonalakat bombáztak. 1000 vasúti kocsit és 200 mozdonyt pusztítottak el. A németek 23 angolszász gépet lelőttek. Angol taktikai repülőgépek repülése során orosz repülőgépekkel találkozott. Angol vadászgépek tegnap Németország fölött támadásokat hajtottak végre, melyben 5000 szövetséges repülőgép vett részt. Ma éjszaka angol bombázók nagy erővel a német-csehszlovák határon vasúti gócpontokat támadtak és Berlint is bombázták.

Hitler parancsa Berlin helyőrségéhez

London, április 17

Moszkva még mindig hallgat az oderamenti nagy offenzíváról. Egy

Amerika új elnökének beszéde

Németország feltétlen megadásáig folyik a háború

London, április 17

Washingtonban Troomann elmondta első beszédét a szenátusban, amelyről a Daily Telegraph a következőket írja:

— A vezéri szó gazdát cserélt ugyan, de változatlan fényvel lobog és a szövetségesek stratégiája nem változik. A san franciscoi értekezlet előtt az elnök megnyilatkozása nagyfontosságú. Az új elnök beszédében először is

Roosvelt emlékének adózott

és azt mondta, Roosvelt nagy ember volt, aki szerette az emberiséget és akit szeretett az emberiség. Az új elnök hangsúlyozta, hogy elszántan fog tovább küzdeni elődje nyomdokain. Németország és Japán ellen addig folytatja a szabadságharcot, míg az ellenállás meg nem török. Nem elégszik meg részleges győzelemmel, hanem

az ellenség feltétlen megadását követeli.

Eltökélt szándékunk, hogy akkor is

másik moszkvai híradás szerint tegnap este a Berlin elleni nagy végzetes támadás nyugatról is megindult. A városban az orosz ágyuk zaját már hallani lehet. Az angol fővárosban elterjedt hírek szerint az oroszok 45 km. északra Görlitzől átkeltek a Neisse folyón. Hitler tegnap felszólította Berlin helyőrségét, hogy életük árán is védjék meg Berlint. Őva intette azokat a hadosztályokat, melyek meg akarják adni magukat és felszólította csapatait, hogy tartsák szemmel egymást és jelentsék azokat, akik saját nyomorult életüket többre becsülik a „dicsőséges halálnál“.

Tito moszkvai tárgyalásai

London, április 17

Moszkvában Tito marsall tárgyalásai véget értek és köszönetet mondott Sztalin marsallnak Jugoszlávia irányában tapasztalt barátságáért. Tito kijelentette, hogy moszkvai látogatása nagy eredményeket produkált és látogatásának óriási előnye van Jugoszlávia szempontjából.

A japán háború

London, április 17

Angolszász repülőgépek repülőgép anyahajókról március 19. óta 1664 repülőgépet pusztítottak el. — Formosa szigetén északamerikai repülőgépek különböző célpontokat támadtak. A sárga tengeren 12 hajót elsüllyesztettek, köztük egy torpedórombolót. A japán főváros ipari negyedének 25 négyzetkilométernyi területe az angolszász bombatámadások következtében porráégett. Angolszász kötelékek a Ryu-Kyu egyik szigetén partraszálltak és elfoglalták a repülőteret. Burmában elfoglalták a japánok utolsó támaszpontját.

megbüntetjük a háborus bűnösöket, ha sikerül is a felelősségrevonás elől elmenekülni. Nem biztosítható az emberi béke másként, mintha lehetlenné tesszük azt, hogy ellen-ségeink új háborút kezdeményezzenek. Troomann elnök a san franciscoi értekezlettel kapcsolatosan kijelentette, hogy egészséges nemzetközi tervezet nélkül nem védhetik meg a nemzetközi jogokat. Isten irányításával meg fogjuk találni a joghoz és a tartós békéhez vezető utat. Az új elnök imával fejezte be beszédét. Arra kérem az eget Urát, mondta imájában, hogy jó és hűséges szolgálja lehessen népemnek.

Fürstenfeld elesett

London, április 17

Az orosz hadijelentés szerint Bécstől nyugatra Tolbuchin tábornok kötelékei tovább haladnak előre és elfoglalták Fürstenfeldet, Gráztól 45 kilométerre keletre. Az orosz támadások Csehszlovákiában is to-

vább haladnak előre és dél felé elfoglaltak több helységet.

A olaszországi offenzíva

London, április 17

Az olaszországi általános offenzíva során az 5. és 8. amerikai hadsereg is előrenyomult. Az 5. amerikai hadsereg tegnap megtisztította a vergatói völgytől 30 kilométerre délre lévő terepet. A németek kétségbeesetten igyekeztek tartani a Vergató körüli terepszakaszt, az amerikaiak azonban két kilométerre megközelítették a várost. A lengyelek nyolc kilométerre hagyták maguk mögött Imolat és Kastel St. Pietrot megközelítve, Bolognatól 24 kilométerre átkeltek az ottani folyón és 3 kilométert haladtak előre.

Angolszász óriási légitámadások a Bologna körüli német hegyi állásokat és a távolabb északra húzódó közlekedési vonalakat támadták. Angolszász gépek tegnap 3800 felszállást végeztek és 1200 nehéz amerikai bombázó 2300 tonna robbanó és gyújtó bombát dobott le. Alexander tábornok az offenzíva megindulásakor hadparancsában a következőket jelentette ki.

— A közeli végső győzelem elérkezett. Ideje, hogy mi is harcra szálljunk és megvívjuk az európai háború utolsó nagy csatáját. A lengyel hadosztály főparancsnokának elismeréssel adózott, hogy előnyomulásuk során átkeltek három folyón és csodálatos elszántságról és harci kedvről tettek tanúságot.

A nagykanizsai üzemből levő telefonok névsora

Nagykanizsán ezidő szerint a következő telefonok vannak üzemből:

1. Posta katonai parancsnoka
- 3-4. Városparancsnokság
5. Tiszti ügyelet
8. Rendőrség
10. Posta katonai parancsnok lakása
11. Polgármester
12. Bolgár távbeszélő központ
13. Drávavölgyi
14. Államvasutak
15. Vízművek
17. O. M. T. K.
19. Vasutállomás orosz parság
21. Papp Simon dr., Maort
22. Maort orosz kat. parancsnoks.
23. Postafőnök Nagykanizsa I.
24. Tűzoltóság
25. Városi kórház
27. Vajgyárigazgató lakása
31. Zala szerkesztősége és kiadóhiv.

A polgármester közli a város közönségével, hogy a városi mérlegkezelőség folyó hó 18-tól működését a Kossuth-terti mérlegháznál újból megkezdte.

299/ké. 1945. Tárgy: Zabvetőmag igénylés.

Hirdetmény.

A gazdák részére újabb zabvetőmagot sikerült biztosítani. Az erre igényt tartó gazdák sürgősen jelentkezzenek a Közellátási Hivatalban, hol mindjárt kézhez kapják a vetőmagvásárlási utalványt. Az igényléshez a gazdakönyvet is vigyék magukkal.

Polgármester.

A magyar fegyverszüneti feltételek

A fegyverszüneti szerződés teljes szövege — Magyarország fel-támadásának előfeltételei

Magyarország Ideiglenes Nemzeti Kormány a Szovjetunió, az Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és a többi Egyesült Nemzet ellen folytatott háborúban elismerve Magyarország vereségének tényét, elfogadja az említett három hatalom megbízottja által az összes Egyesült Nemzetek nevében, amelyek Magyarországgal háborút viselnek, előterjesztett fegyverszüneti feltételeket.

A fent kifejtettek alapján a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság nevében Vorosilov K. E., a Szovjetunió marsallja, erre a Szovjetunió, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok kormányai által megfelelőképpen megbízva, az összes Egyesült Nemzetek nevében, melyek háborús viszonyban állnak Magyarországgal, intézkedve egyfelől és másfelől az Ideiglenes Nemzeti Kormányt képviselő Gyöngyösi János külügyminiszter, Vörös János vezérezered, honvédelmi miniszter és Balogh István, a kormány államtitkára, ellátva a szükséges megbízatással, aláírták az alábbi feltételeket:

1. a) Magyarország megszünteti a Szovjetunió és a többi Egyesült Nemzetek, köztük a Csehszlovákia ellen viselt háborút. Németországgal fennálló minden viszonyát megszakítja és hadat üzen Németországnak.

b) Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy lefegyverzi a Magyarországi területén levő német fegyveres erőket és hadifoglyokként átadja azokat az Egyesült Nemzeteknek. Arra is kötelezi magát, hogy internálja a német állampolgárokat.

c) Magyarország kormánya kötelezi magát olyan szárazföldi, tengeri és légi haderő fenntartására és rendelkezésre bocsátására, amelyek a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság fő vezetése alatt is szolgálatra rendeltethetnek. Ezzel kapcsolatban Magyarország legalább 8 nehéz fegyverrel ellátott gyalogos hadosztályt állít ki. Ezek az erők szövetséges területen nem használhatók fel, csak az érdekelt szövetséges kormány előzetes beleegyezésével.

d) A Németország elleni hadműveletek megszüntetésével a magyar erők lefegyverzendők és a Szövetséges Ellenőrző Bizottság felügyelete alatt békeállományba helyezendők.

2. Magyarország kötelezi magát, hogy Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia által megszállt területeiről kivonja az összes magyar csapatokat és hivatalnokokat Magyarország 1937 december 31-én fennállott határai mögé, továbbá hatályon kívül helyez minden olyan törvényhozást és bekebelezést, amelyet Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia területének Magyarországhoz való csatlósítására szövegeztek.

3. Magyarország kormánya és hadsereg-főparancsnoksága biztosítja a szovjet csapatok és más szövetséges csapatok számára a szabad mozgás lehetőségét Magyarországi területén bármely irányban, ha azt a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság és a katonai helyzet megkívánja. Emellett Magyarország kormánya és főparancsnoksága a csapatszállításokat minden rendelkezésére álló közlekedési eszközzel saját költségén elősegíti.

4. Magyarország kormánya haladéktalanul szabadon bocsátja az összes Szövetséges hadifoglyokat és internáltakat. Magyarország kormánya további utasításig saját költségén elegendő ruházattal, élelemmel, orvosi segítséggel stb. látja el az összes szövetséges hadifoglyokat, internáltakat, áttelepített és menekült személyeket, köztük Csehszlovákia és Jugoszlávia polgárait. Szállítási eszközökről is gondoskodik, hogy a személyek bármelyike visszatérhessen saját országába.

5. Magyarország kormánya állampolgárságukra és nemzetiségükre való tekintet nélkül haladéktalanul

szabadon bocsátja mindazon személyeket, akik az Egyesült Nemzetek javára kifejtett tevékenységükkel kapcsolatban faji származásuk, vagy vallási meggyőződésük következtében őrizetben vannak és hatályon kívül helyez minden erre vonatkozó sérelmes törvényt és korlátozást. Minden szükséges intézkedést megtesz annak biztosítására, hogy a magyar területen levő összes személyek és menekültek, ideértve a zsidókat is, legalább olyan védelemben részesüljenek, mint saját polgárai.

6. Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság által megállapított határidőben teljes épésben kiszolgáltatja a Szovjetunió, valamint Csehszlovákia és Jugoszlávia, az összes Egyesült Nemzeteknek mindazokat az értékeket és anyagokat, amelyek állami, társadalmi és szövetkezeti szervek, vállalatok, intézmények vagy polgárok tulajdonában voltak, mozdonyokat, vasúti kocsikat, traktorokat, gépkocsikat, történelmi emlékeket, muzeális értékeket és mindent, amit a háború folyamán az Egyesült Nemzetek területéről Magyarország területére szállítottak.

7. Magyarország kormánya és főparancsnoksága kötelezettséget vállal, hogy hadizsákmányként a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság rendelkezésére bocsát minden Magyarországi területén lévő katonai tulajdont, beleértve a német flotta hajóit is.

8. Magyarország kormánya és főparancsnoksága kötelezettséget vállal, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság beleegyezése nélkül nem engedi meg semmiféle vagyon, beleértve az értékeket és valutákat is, kivitelét, vagy kisajátítását, amely Németország vagy polgárainak tulajdonát, vagy általa megszállt országok területén levő személyek tulajdonát képezi. Ezt a vagyon a Szövetséges Ellenőrző Bizottság által előírt módon fogják megőrizni.

9. Magyarország kormánya és főparancsnoksága kötelezi magát, hogy átadja a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokságnak mindazokat a Magyarországi dunai kikötőiben levő hajókat, amelyek az Egyesült Nemzetek tulajdonát képezik, vagy képeztek, függetlenül attól, hogy ki rendelkezik jelenleg ezekkel a hajókkal, abból a célból, hogy a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság ezeket a hajókat a szövetségesek közös érdekében a háború ideje alatt Németország ellen felhasználhassa. Ezeket a hajókat a háború után visszaadják tulajdonosaiknak. A magyar kormány teljes anyagi felelősséget visel a fentebb felsorolt vagyontárgyak megrongálásáért, vagy megsemmisítéséért, egészen azok átadásáig a a szövetséges szovjet főparancsnokságnak.

10. A magyarországi és külföldi vizeken tartózkodó magyar kereskedelmi hajók a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság hadműveleti ellenőrzése alatt fognak állni a szövetségesek közös érdekében való felhasználása céljából.

11. Magyarország kormánya köteles rendszeres magyar pénzügyben pénzüsségeket kifizetni és árukat, üzemanyagot, élelmiszert stb. eszközöket és szolgáltatásokat rendelkezésre bocsátani, amelyekre a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokságnak, valamint a szövetségesek ama misszióinak és képviselőinek, amelyek a Szövetséges Ellenőrző Bizottsággal kapcsolatban állanak, szükségük lesz. A magyar kormány köteles a szükség esetén biztosítani kell az ipari és szállítási vállalatok, posta, táviró, távbeszélő, rádió, eróművek, közművek, fűtőanyag és egyéb anyagok tárolásának felszerelését és munkájának szabályozását, azoknak az utasításoknak értelmében, amelyeket a fegyverszünet idején a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság, vagy a

Szövetséges Ellenőrző Bizottság kiad. 12. Azokat a károkat, amelyeket Magyarország a Szovjetunió, Csehszlovákia és Jugoszlávia területének megszállásával okozott, Magyarország megtéríti a Szovjetunió, Csehszlovákia és Jugoszlávia számára. Emellett — tekintettel arra, hogy Magyarország nemcsak megszüntette a háborút az Egyesült Nemzetek ellen, hanem hadat is üzent Németországnak — abban állapodtak meg, hogy Magyarország az okozott károkat nem teljes egészében, hanem csak részben téríti meg. Ezt a kártérítést 300 millió amerikai dollárban állapították meg, amelyet hat év folyamán törleszt le áruban, gépekben stb. A kártérítés összegéből 200 millió amerikai dollár a Szovjetunió, illetve a Csehszlovákia és Jugoszlávia járó kártérítés száz millió amerikai dollár. Magyarország megtéríti a károkat és veszteségeket, amelyeket a háborúban más szövetséges országoknak és azok polgárainak okozott. A kártérítés mértéke később nyer megállapítást.

13. Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy a magyar területen az Egyesült Nemzetek és azok polgárainak összes törvényes jogait és érdekeit illetően a háború előtti helyzetet állítja vissza és teljes épességben visszaszolgáltatja azok tulajdonát.

14. Magyarország közre fog működni a háborús bűncselekményekkel vádolt személyek letartóztatásában, az érdekelt kormányoknak való kiszolgáltatásában és az ítékezésben.

15. Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy haladéktalanul feloszlatja a Magyarország területén működő összes Hitler-érzelmű, vagy más politikai, félig katonai és egyéb politikai szervezeteket, amelyek az Egyesült Nemzetekkel szemben ellenes propagandát folytattak és a jövőben sem tűri meg ilyen szervezetek felállítását.

16. Időszaki, vagy egyéb irodalmi termékek kiadása és terjesztése, színelőadások rendezése, mozgófényképek bemutatása, rádiószolgáltatás, távbeszélők működése a Szövetséges

(Szovjet) Főparancsnoksággal való megegyezés alapján történik.

17. Magyarország polgári közigazgatása visszaállítatik Magyarországnak mindazon területén, amely az arevónaltól nem kevesebb, mint 50 — 100 kilométerre fekszik, a helyi viszonyoktól függően. Emellett a magyar közigazgatási szervek kötelezik magukat, hogy a béke és közbiztonság helyreállítása érdekében végrehajtják a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság és Ellenőrző Bizottság utasításait, amelyeket a jelen fegyverszüneti feltételek biztosításának céljából adnak ki.

18. A fegyverszünet egész időtartama alatt a Szövetséges Ellenőrző Bizottságot létesítene Magyarországon, amely szabályozza és ellenőrzi fogja a fegyverszüneti feltételek végrehajtását a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság elnöksége alatt Nagybritannia és az Egyesült Államok képviselőinek részvételével. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság a fegyverszünet hatálybalépésétől a Németországgal folytatott hadműveletek befejezéséig terjedő időben a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság fővezetése alatt fog állni.

19. A bécsi döntőbírószék 1938 november 2-án kelt határozatai és az 1940 augusztus 31-i bécsi döntés ezennel érvénytelennek nyilvánítottak.

20. Jelen feltételek aláírásuk pillanatában hatályba lépnek.

Megkötött Moszkvában, 1945 január 20-án egy példányban, amely megőrzés végett át lesz adva a Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok kormányának orosz, angol és magyar nyelven, azzal, hogy az orosz és az angol szöveg hiteles. A jelen megegyezés láttamozott másolatát a mellékletekkel együtt a Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok kormánya át fogja adni mindazon kormányoknak, amelyek nevében a jelen egyezmény aláírták.

A Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok Kormányainak megbízásából:

Magyarország Ideiglenes Nemzeti Kormányának megbízásából:

Gyöngyösi János
Vörös János
K. Vorosilov. **Balogh István.**

Felállítják Nagykanizsán a néptörvényszéket és az igazolóbizottságokat

A nagykanizsai Nemzeti Bizottság hétfőn délután ülést tartott, melyen rendkívül nagyjelentőségű rendelkezéseket hoztak. Windisch Dénes polgármester javaslatára a Nemzeti Bizottság elhatározta, hogy mindenél előbb felállítja a fennálló rendelkezések értelmében

a Néptörvényszéket,

mely bíróság lesz hivatva az utolsó évek politikai bűnei felett az ítélethozatalra. Az összes üzemekben és közhivatalokban felállítják az

igazoló bizottságokat,

Nemcsak a köztisztviselők és magántisztviselők, hanem a kanizsai önálló kereskedők és iparosok személyére is kiterjednek az igazoló eljárások,

melyeket a legnagyobb tárgyilagossággal fognak lefolytatni. Mindazok a személyek, akik a múltban a magyar Haza iránti köteleességüket akár önrédekből, akár más szempontból megsértették és a nyilas és fasiszta eszméknek hirdetői és vak eszközei lettek, az igazoló eljárás eredménye szerint fogják elvenni megfelelő büntetésüket.

A Nemzeti Bizottság a polgármester hozzájárulásával a következő előléptetéseket és

kinevezéseket

eszközölte:
Baron Pál dr. nagykanizsai ügyvédet Nagykanizsa tisztí ügyészévé nevezték ki. Baron Pál dr. kiváló jogász tudása biztosította annak, hogy azok a feladatok, melyek a nagykanizsai lerombolt közéletnek ujjáépítésénél szükségesek, a megfelelő jogász kézben lesznek. Baron Pál dr.-ban a polgármester kitűnő segítő munkatársat talált. Baron Pál

dr. tisztí ügyészt a nagykanizsai Nemzeti Bizottság meghívta tagjai sorába és már hétfőn részt is vett a Nemzeti Bizottság ülésén.

A Nemzeti Bizottság hozzájárulásával a polgármester visszahelyezte állásába Szónyi Sándor árvaszéki ülnököt, akit az 1939. évi IV. tc. alapján távolítottak el állásából. Szónyi Sándor már átvette hivatalát az árvaszéki ügyek intézésében. Papp Boldizsár tisztviselőt városi szállásmesterré, Radics Dezsőt műszaki altisztté léptették elő.

Felhívás!

Felhívom azt az illetőt, ki a műhelyemből a varrógépféjet állítólag megőrzés végett elvitte, 3 napon belül hozza vissza, mert a gyümölcsárusnó személyesen ismeri.

Ha a gépféjet visszahozza, a feljelentést visszavonom.

MARTON ISTVÁN

— Felhívás a kiskánizsaiakhoz! A Zsidó Tanács tudomására jutott, hogy főleg Kiskánizsán nevében élelmiszereket gyűjtöttek. Miután a Zsidó Tanács semmiféle gyűjtésre senkinek megbízást nem adott, felkéri a lakosságot, hogy a náluk jelentkező szélhámosokat a legközelebbi őrszemnek adják át.

Apróhirdetés

A város területén lévő kertek felébe bérbeadók. Felvilágosítást nyújt: Zsidó Tanács, Fő-ut 13.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: dr. Soites Imre főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A páncélököl

visszavág könyörtelenül és kiméletlenül. »Nem lesz egyetlen zuga sem a földnek, ahova utána nem mennek a gyáva gyilkosoknak, háborus gonosztevőknek, ezeknek a becstelen és gaz ragadozóknak, kik a legnagyobb győzelmeiket a fegyvertelen ártatlanok aratták, akiket milliószámra gyilkoltak meg mindenütt, ahova mooskos eszímájuk eljutott.« Ezt mondta Troomann elnök, Roosevelt utóda a Kongresszushoz intézett beszédében. De már a teheráni konferencián Sztalin, Churchill, Roosevelt megállapodtak a bűnösök kiméletlenül üldözésében és hangsúlyozták, hogy az emberiséggel szemben csak akkor teljesítik kötelességüket és a humanum parancsainak csak akkor tesznek eleget, ha a világtörténelemben páratlan gazság szereplőit kirekesztik az emberi közösségből. Világosan megmondták, hogy a parancs a gaztett elkövetésére nem lehet mentség és a páncélököl le fog sujtani nemcsak azokra, akik parancsoltak, hanem azokra is, akik azt végrehajtották.

Ezt jól jegyezzük meg. Jól vessük szívünkbe, hogy ennek a szerencsétlen országnak sirásai még itt járnak közöttünk, mindenütt jelen vannak, a pártok irodái előtt tolonganak. Be akarnak furakodni mindenüvé. Mosolygós ábrázattal nyújtják szenyves kezüket azoknak, akiket megölni, vagy megöletni csak azért nem sikerült nekik, mert elég erőlelkűek voltak ahhoz, hogy prometheusi szenvedéseiket elbirják.

Vigyázzunk! Látó szemmel és lélekkel figyeljük őket addig, amíg a páncélököl lesujt rájuk. Ne feledjük egy másodpercre se, hogy ezek a patkányok sötét szobák és szalonyok mélyén összebuja még mindig csodára várnak, új fehér paripán lovagoló vezérre, aki lehetővé tenné, hogy rablott holmijaikat megtarthassák és újra a dolgozók százezreinek zsírján élésködhessenek.

Mi tudjuk, hogy a Vörös Hadsereg, amelynek csapásai szétzúzták a világ legfélelmetesebb hadseregét, nem semmisítette meg a csodaváró betyárok álmait. Ez ránk vár. Ránk, a rendőrségünkre, népbíróságunkra és mindenkire, aki hozzánk tartozik és a becsületes munkás nyugalmat magyar életet kíván. A páncélököl most a mi kezünkben van és el nem engedjük addig, míg az országvesztő orgyilkos gyáva pribékektől hazánkat meg nem tisztogatjuk.

A »Zala« teljesíteni fogja kötelességét. Örködni fog azon, hogy a bűnös elvegye büntetését. Eleven, lüktető lelkiismerete leszünk ennek a városnak. Nem általánosítunk. Senkit soha más bűnéért felelősségre nem vonunk, de azt, aki az elmúlt 25 év alatt megmérgezte ennek a mindig demokratikusan gondolkodó városnak a lelkét, az nálunk kiméletre nem számíthat. A szerkesztő szobája mindenki előtt nyitva áll és meggyőződésünk, hogy a közös munkának meg lesznek az eredményei.

B. J.

Megkezdődött Berlin ostroma

Csak a tartalékok harcolnak Németországban — A Wehrmacht teljes összeomlása

London, április 18

A szövetséges hadseregnek a legújabb híradások szerint szétzúzták a német Wehrmacht utolsó maradványait. Megkerülték Lipcsét és benyomultak Magdeburgba. Plauen elesett és az amerikai csapatok a csehszlovákiai határ felé közelednek. A Ruhr-vidéken szűnőben van a német ellenállás. Az angol és amerikai csapatok a normandiai partraszállás óta három millió hadifoglyot ejtettek. A Vörös Hadsereg Brüntól 20 kilométer távolságban levő Zistersdorf olajközpontot elfoglalta. Mintegy 1000 északamerikai nehéz bombázó, 850 vadászgép kíséretében Drezda vasúti gőcpontjait, valamint olajraktárakat és vasúti központokat bombázott a csehszlovák határon. A szövetséges hadseregek Olaszországban megkerülték Alcsentát és elfoglalták Castel St. Pietrot. Bolognát a 3. szövetséges hadosztály fenyegeti. Óriás repülőerődök Japánt és a Riu Kiu szigeteket bombázták.

A szövetségesek elfoglalták Németországnak több mint felét

London, április 18

A 12. északamerikai hadsereg főparancsnoka kijelentette, hogy a szövetséges hadsereg elfoglalta Németország területének több mint felét. Megbízható becslések szerint a nyugati szövetséges haderők 168.800 négyzetkilométernyi területet, míg az orosz hadsereg kötelékei 98.000 négyzetkilométernyi területet foglaltak el.

Öngyilkosok a nácivezéreknél

London, április 18

Az egyik kis német város náci vezetését elragadta a kétségbeesés az angolszász csapatok és az elkövetkezendő kudarc közeledésére. A városka polgármestere főbe lőtte magát. A rendőrkapitány előbb megölte feleségét, majd öngyilkos lett.

Behatoltak csehszlovákiába a szövetségesek

London, április 18

Dessautól a csehszlovák határig folyik a német hadsereg maradványainak megsemmisítése. Lipcse be van kerítve és Nürnberg is körül van zárva. A csehszlovák határtól északra Plauen is elesett és öránként várható a hír, hogy

az angolszász csapatok átlettek a csehszlovák határt.

A Harz hegységben a német terepszakot megtisztították és megindították a frontális támadást Magdeburg ellen. A város ostromát négy óráig tartó pergőtüz előzte meg és súlyos bombázás készítette elő. A ma reggeli jelentés szerint az észak-amerikai tankok és gyalogosok betörték a városba, ahol a brit haderők keleti és északi irányban törték be a városba. A hollandiai határon Amszterdam felé szorították vissza a németeket. A Zuider tónál megnyitották a zsilipeket, hogy elárasszák a mélyebben fekvő területeket. Az angolszász kötelékek elfoglalták Appelsdorft. A tengeren keresztül a legkülönbözőbb járműveken, bárkákon és 10.000 tonnás ha-

jákon próbálták kiüríteni a német csapatokat. Alacsonyán szálló repülőgépek lecsaptak a németekre és súlyos veszteségeket okoztak soraikban.

A Ruhr-vidéken végfelé közeledik a német ellenállás és a legutóbbi napokban 260.000 német adta meg magát. A szövetségesek az elmúlt 16 nap alatt három millió német hadifoglyot ejtettek és a németek továbbra is egyre nagyobb számban teszik le a fegyvert. Csak hétfőn 144.000 német hadifoglyot érkezett a gyűjtőhelyekre. Chemnitz helyőrsége és parancsnoka visszautasította az angolszászok azon ajánlatát, hogy adják fel a várost. Így frontális támadás várható a város ellen.

Csak a tartalékok harcolnak Németországban

London, április 18

Egy másik haditudósító jelentése szerint a szövetséges haderő élesapatai ma már nem Németországba nyomulnak be, hanem Németországból kinyomulnak, amúgyra maguk mögött hagyták Németország területének legnagyobb részét. Lipcsében és a mögöttes részekben, melyek olyan kitartással védtek magukat, az utolsó hónapokban az ellenállást nem a német hadsereg kötelékei fejtették ki, hanem

a tartalékok,

melyek a nyugati és keleti fronttal szemben még heves ellenállást tanúsítanak. Az északra előnyomuló élkötelékek a 7. amerikai hadseregből kerülnek ki, melyek El Alemeintől Tuniszig elsősk voltak a partra tett alakulatok között, most pedig az Elba alsó folyása felé törve, elvágták a Bréma felé vezető vasutvonalat.

A német hadsereg összeomlása

London, április 18

Az egyik angol haditudósító írja a Ruhr-vidékről, ahol a német hadifoglyok százezreit adták meg magukat, hogy egész nap figyelte a német hadsereg összeomlását. A német hadsereg visszavonuló csapatai órák hosszat vonultak megállás nélkül járműveken és menekülő oszlopokban. A B. hadsereg parancsnoka hír szerint öngyilkos lett. A haditudósító azt írta, hogy amit az ember itt lát, az olyan, mint amit regényekben elképzelnek a világ végéről. Mindez a pusztulás elvonul a szemlélő szeme előtt. A ruhrvidéki ipartelepben csak lerombolt gyártelepek elgömbült vasgerendák, ledőlt villanyoszlopok és üszkös falak maradtak meg. Jól mondják, hogy egyetlen romhalom az egész vidék.

A legiháboru

London, április 18

Angol moszkító bombázók az éjészaka ismét Berlint támadták. Az amerikai 8. légi haderő 282 német repülőgépet pusztított el a földön, ahonnan benzin hiánya miatt nem tudtak felszállni. Ebben a hónapban a németeknek 4000 gépet pusztítottak el, a saját veszteségük 500 gép volt. Drezda környékén vasúti csomópontokat és olajtartályokat támad-

tak. A tegnapi hadműveletek során az angol légierő 5000 felszállást hajtott végre.

Egy lengyel hadifoglyótábor felszabadulása

London, április 18

Az északamerikai csapatok egyik Jéna körüli foglyótáborban 830 lengyel nőt szabadítottak fel, akikről kiderült, hogy mindannyian a lengyel belső hadsereg tisztjei voltak, akiket a németek a varsói lázadás leverése után hajtottak el és arra kényszerítették őket, hogy Lengyelországból a foglyótáborig gyalog menjenek. A teljes kimerülés stádiumában voltak, amikor az angolok megtalálták őket.

Megkezdődött Berlin ostroma

London, április 18

Német jelentések közölték, hogy orosz csapatok megkezdtek a Berlin elleni támadást. Moszkva továbbra is hallgat ezekről a német jelentésekről, amelyek a Berlin elleni offenzíváról számolnak be. Ezek szerint a legutóbbi jelentések szerint az oroszok öt oldalról nyomulnak Berlin felé és nem egészen 80 kilométerre vannak a birodalmi fővárostól.

Csehszlovákia felszabadulása

London, április 18

Miközben Patton tábornok kötelékei nyugat felől a csehszlovák határhoz közelednek, Malinovszky kötelékei Brünn felé haladnak és 20 kilométerre vannak a várostól.

Ausztriában Bécsből 50 kilométerre elfoglalták Zistersdorft, a cseh olajipari központot. Tolbuchia hadserege számos helység elfoglalása után St. Pöltentől északra és északnyugatra tör előre. A Königsbergből nyugatra eső terepszakot felmorzsozták, így a németek a Samland-félsziget délnyugati csücskét tartják csak. Ezen a fronton az oroszok 56.000 német foglyot ejtettek.

Troomann és Attlee nyilatkozata

London, április 18

Troomann elnök Washingtonban tegnap aláírta az egy évre meghosszabbítandó kölcsön és bérléttörvényt. Az új elnök kijelentése szerint örömmel találkozná Churchill miniszterelnökkel, Sztalin marsallal és más szövetséges vezérekkel. Nem megy el a san franciscói értekezletre, ellenben szívesen fogja megadni utasításait Washingtonból. Attlee lord kijelentette, ha a szövetségesek valamennyien nem hajlandók feláldozni kívánságaikból a kölcsönös megegyezés érdekében, a konferencia hiába való lesz. El kell kerülni az önkényes cselekvést, vigyázni kell, hogy az alapelvek ne komplikálódjanak, mert ez az együttes cselekvést akadályozhatja.

London gyászol

London, április 18

Roosevelt elnök elhunytá alkalmából a Szent Pál székesegyházban rendezett gyászistentiszteleten közel 3000 ember vett részt. Megjelent az angol király és királyné, Vilma holland királyné, a norvég, jugoszláv és görög király, Churchill miniszter-

elnök. Churchill miniszterelnök az angol parlament két háza előtt, hogy lerója háját az elhunyt elnök iránt, a Roosevelttel való baráti viszonyról beszélt és arról a esodálattól, melyvel őt mint államférfit és háborus vezért tisztelte.

Olasz hadszíntér

London, április 18

Olaszországban a 8. amerikai hadsereg megkerülte Alcsentát, tovább nyomulnak és 20 kilométerre vannak Bologna felől. A németek az alcsentai rész csatájába új köteleket dobtak harcra, melyek a jól felszerelt 29. német hadosztályhoz tartoznak. A lengyel hadosztályok újból elfoglalták több vízi akadályt és azokon át törve előrenyomultak. Új zealandi és indiai csapatok elfoglalták a Mendicina csatornát és azon átnyomulva, megszállták a hasonló nevű várost. Itt három német elhagyott tankra bukkantak, melyeknek motorja még járt és rádiója üzomben volt. Lengyel csapatok heves harcok után elfoglalták Castel St. Pietrot és Castel Golfót és több helységet német fanatikussal ellenállással szemben. Amerikai nehézbombázók Bologna mellett német hadállásokat bombáztak.

Japán

London, április 18

A Japán elleni háboruban óriási angol repülőgépek a Mariana-szigetek legdélibb csücskét támadták, ugy színtén Jokahama ellen intéztek támadásokat. 60 japán repülőgépet lőttek le. Az északamerikai hadsereg elfoglalta Joshima-szigetet és annak repülőterét.

Felhívás I

A városi rendőrség nagykanizsai kapitánysága felhívja a 17-50 éves nőket és a 15-60 éves férfiakat, hogy csütörtök reggel 7 órára a női a rendőrség udvarán, a férfiak a városháza udvarán kötelező közmunkára jelenjenek meg. Mindenemű felmentés, amelyet akár a város polgármestere, akár a rendőrség adott, érvényét veszítette.

Kívételt képeznek a tisztí orvos által megvizsgált és nyilvántartott betegek, továbbá a 3 éves és ennél fiatalabb gyermekekkel bíró anyák.

Az orosz parancsnokság által igénybevetett kötelesek személyesen, vagy megbízottjaik útján az igénybevétel bizonyítványukkal a fenti helyeken szintén megjelenni. A mag nem jelenő és munkára kötelezett személyek igazolatlan távollmaradás miatt internálva és munkatáborba lesznek szállítva.

Molnár Győző

rendőrkapitányság vezetője

Megalakították a MAORT üzemi tanácsot

Április 15-én és 16-án választotta meg a MAORT-munkásság az üzemi tanács tagjait, amelyet az alábbiakban közlünk:

Rendes tagok: Büky János gépkocsivezető, Dombai János építész-vezető, Göndöcs József lakatos, Kozma István esztergályos, Csepregi Ferenc autószerelő, Férhezli Károly kőműves.

Póttagok: Pete Ferenc bádigos, Angyalossy Zoltán hegesztő, Dér Lajos redőnyszerelő, Nincsic Károly asztalos, Lencz Sándor segédmunkás, Deák Ferenc szállításvetető.

A tisztviselők részéről a közeljövőben választanak 3 rendes és 3 póttagot, az üzemi tanácsban azonban közösen dolgoznak.

Apróhirdetés

Egy nagyon szegény öreg ember 18-án elvesztette Andres Jenő névre szóló ösztöndíj-élelmiszeri jegyeit és az OTI tagsági igazolványát. Aki megtalálta adja le a Zala szerkesztőségében Fő ut 5 alatt.

Aki két évi internálás után sem ment el a nagykanizsai internálótáborból

Három évig várt, hogy felszabaduljon Nagykanizsa

Nagykanizsa, április 18

Nagykanizsán most egyszerre divat lett a baloldaliság. Alig van, aki nem hozakodik elő baloldali multijával. Hogy ő mindig német ellenes volt, látta, hogy hova vezet a háboru, segített ahol tudott. Ezek valóságos ostromot indítottak az új nagykanizsai vezetőség ellen, hogy ezeket az állítólagos érdemeket gyors előléptetéssel, vagy némely esetben vezetői pozícióba való juttatással jutalmazza. Megfelekednek arról, hogy az igazi magyar hazafiság és a veszített háboru ügye melől való és a nyilas bérencek táborából való elfordulás ideje nem október 15-én, vagy néhány héttel később kezdődött, amikor egyszerre más hangon kezdtek beszélni azok a nagykanizsaiak is, akik eddig a leghangosabb hirdetői voltak Hitler győzelmének. Arra, hogy mi az igazi szocialista mult és mi az szenvedni és kitartani egy eszméért, jó példát mutat Éles Gábor nagykanizsai szabómestere: élete és pályafutása. A szabócsmegeyi vasutas családból származó Éles Gábor bejárta Németországot, 20 éven át Franciaországban élt, a világháboruban 3 évig orosz fogságban volt. 1919-ben Magyarországon Borsodmegyében már az első proletárdiktatura idejében politikai megbízott szerepét töltötte be, ahol rátermettségét annak

idején igazolta. Amikor a németek megszállták Franciaországot, feleségével és gyermekeivel együtt szasztéri és Munkácson telepedett le. Innen 1940-ben „kommunista” ki-jelentése miatt internálták. Éles Gábor tökéletesen beszél franciául, németül, oroszul. A nagykanizsai internálótáborban két évet töltött el, mert az internálótábor vezetősége sohasem javasolta szabadon bocsátását. Mikor 1942-ben megszabadult, családját magához hívta Nagykanizsára és az internálótábor közvetlen szomszédságában telepedett le. Innen figyelte Oláh Gyula és nyilas barátainak rémuralmát. Természetesen állandóan ki volt téve annak a veszedelemnek, hogy a nyilasok elhurcolják, mert hiszen fennen hangoztatta, hogy ő, mint kommunista internált került Nagykanizsára. A város felszabadulása-kor természetesen élére állt a nagykanizsai internálótábor bűneinek felkutatására irányuló hatósági mozgalomnak. Éles Gábor az, aki még sehol sem jelentkezett, hogy politikai multjára való tekintettel neki pozíciót adjanak.

Elve: eszméért és nem jutalomért kellett baloldalinak lenni...

Három éven át várta Éles Gábor, hogy megérhesse: hóhérainak sorsát!

(S. I. dr.)

Nagykanizsai sporthírek

Örömmel állapítjuk meg, hogy labdarugó csapataink felszereléséből nem minden pusztult el. A Sáskák azt lehet mondani mindenüket átmentették. A Vasutasnak is maradt valami felszerelés. A Zrínyiről nincs értesülésünk. Sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy a felszerelések-ből sokat helybeli lakosok vittek el. Akiknél ilyen felszerelés van vigyék vissza tulajdonosaiknak, ha valaki olyanokról tud, akiknél sportfelszerelés van, jelentsék *Harangozónál*.

Vasárnap a kiskanizsai „Sáska” labdarugók 3:2 arányban legyőzték a jó csapattal felálló Zrínyi csapatát. 2 gólt Hering, 1-et Pecák 11-esből lőtt.

A Vasas SE is megkezdte működését. Elnémitott egyesület volt. Örömmel látjuk ismét a közdő gyep-pályán.

Ujjáalakult a Nemzeti Sportbizottság. Budapestén a Nemzeti Sportbizottság április 6-án ült össze. A következők lettek meghívva a bizottság tagjaiul: Dr. Abrai Zsigmond, Bródy György, Frankó Mihály, dr. Hircsák István, dr. Iván Ferenc, dr. Kreisz László, Gallovich Tibor, Nagy Marcell, Nádasi Ödön, Reich Andor, Solti Lajos, dr. Szalay József, Töltési Imre, Dinnyés Lajos, Kovács Máttyás, Hegyi Gyula, Farkas Géza, Béki L. István, Turcsányi Lajos, Bocskó József, Oblat Antal, Keresztes Tibor, Siklós Géza, Bánkúti László, Halász László.

A Kommunista Párt közleményei

Felkérletnek Nagykanizsa régi dalosai, hogy a kommunista párt helyiségében felvételeire jelentkezzenek. Jelentkezhet azonban minden jóhanggu elvtárs, aki dalárdánkban résztvenni kíván naponként 5-7-ig Máttyás László elvtársnál. Szabadság!

HÍREK

Az istentiszteletek sorrendje a ferences plébániatemplomban

Köznapokon: a szentmisek sorrendje 7, 7, 1/2, 8, 8 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon a szentmisek időpontja 1/2, 7, 1/2, 8, 1/2, 9, 1/2, 10 órákor csendes szentmise; 1/2, 11 órákor szentbeszéd; 11 órákor énekes szentmise, 12 órákor csendes mise; délután 5 órákor csendes szentmise oltárbeszédrel és áldás.

Ünnepek és vasárnap előtti napon délután 5 órákor litánia.

Szerkesztőségi hír

A nagykanizsai Nemzeti Bizottság legutóbbi ülésén dr. Soltész Imre főszerkesztő és miskolci ügyvéd azt a bejelentését tárgyalta meg, hogy mivel visszautazik családjához Miskolcra, kéri a „Zala” főszerkesztői állásától való felmentését. A Nemzeti Bizottság kívánságát méltányolta és a felmentést megadta. A nagykanizsai Nemzeti Bizottság a „Zala” főszerkesztői állására egyhangúlag *Bence Jenő* lapszerkesztőt hívta meg, aki mint főszerkesztő április 19-én kezdi meg munkáját.

Megszervezik a nagykanizsai munkaszolgálatot

A városi mérnöki hivatal a polgármester megbízásából a közeli napokban rendszeresen megszervezi a nagykanizsai munkaszolgálatot és rendet teremtenek azokban a kérdésekben, melyekből az eddigi átmenetekkel járó zavarok voltak. A munkaszolgálat megszervezésére Réti Lajos, a városi mérnöki hivatal értékes tagja kapott megbízást, aki fáradhatatlan tevékenységet fejt ki, hogy a munkaszolgálat terén egység és rend legyen.

Színházi hírek:

Jávor Pál él. Budapestről szerzett értesülések szerint Jávor Pál, a Magyar Nemzeti Színház tagját, szemben az eddigi híresztelésekkel,

a nyilasok Sopronköhidára internáltak. Feloszló közbenjárására az orosz főparancsnok szabadlábra helyezte. Budapestén van és már a közeli napokban fel is fog lépni. Budapesti értesülés szerint Muráti Lili és Vaszary Jánost fasiszta magartásuk miatt letartóztatták. — Budapestén ismét megjelenik a Reggel. Lázár Miklós országosan ismert hetilapja. A közeljövőben a Világ is megjelenik.

Felhívás I

A helybeli pénzintézetek a Zsidó Tanácstól a nagykanizsai zsidó házingatlanok gondnokságára kapott megbízás alapján felhívjuk az említett ingatlanok gondnokait, illetve lakóit, hogy elszámolásaikkal, illetve esedékes lakbörfizetéseikkel bármelyik intézet pénztáránál haladéktalanul jelentkezzenek.

A Polgármester közleményei

Hirdetmény.

A főfogati járművek összeírása céljából elrendelem, hogy minden nagykanizsai lakos, akinek birtokában akár saját tulajdonát képező vagy kincstári ló, kocsis, szeres van, f. hó 22-ig a szállásmesteri hivatalban (Városháza, I. em. 41. szoba) azonnal jelentse.

Kiskanizsaiak bejelentésüket a kiskanizsai városházán teszik meg.

A bejelentés elmulasztását szigorúan büntetem.

Nagykanizsa, 1945. április 17.

Polgármester.

Felhívás.

Felhívom a város közönségéből azokat, akik a város területén temetetlen emberi vagy állati hullát láttak, sürgősen jelentsek be a városi közig. ügyosztályon (Városház I. em. 42.) hol fekszik a hulla, hogy az eltemetés iránt intézkedhessek.

Nagykanizsa, 1945. április 17.

Polgármester.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy arra legjobban rászorulóknak hadisegélyt kívánok folyósítani, a szociális szempontok szigorú szemmelárasával. Nem kaphatnak hadisegélyt a menekültek, a háborúból hazatértek, a német hadseregben szolgálók, — ideértve a Hunyadi páncélosokat — a nyilas és az imredista párttagok hozzátartozóit.

Felhívom mindazokat, akiknek hozzátartozói még katonai szolgálatot teljesítettek és nem tértek haza, amennyiben hadisegélyben részesültek, igényjogosultságuk megállapítása céljából jelentkezzenek a régi városházán, a Horthy M. uton lévő Gábor József féle buroktüzel helyiségében. Akinek neve A—H kezdőbetűvel kezdődik április 19-én, aki I—P betűvel kezdődik április 20-án, aki pedig R—Zs betűvel kezdődik április hó 21-én jelentkezzenek reggel 8 órától délután 2 óráig.

Figyelemzetelem az igénylőket, hogy a hadisegély igényeket szigorúan kivizsgálattom és a hamis igénybejelentőket, valamint az esetleges visszaélőket a legszigorúbban megbüntetem. Jelentkezéskor a hadisegélyt megállapító véghatározatot mindenkinek be kell mutatni.

Nagykanizsa, 1945. április 17.

Polgármester.

7045/1945. Tárgy: A köztisztviselők és közalkalmazottak jelentkezése szolgálattal helyükön.

Hirdetmény.

Felhívom a város területén működő összes közhivatalok, köztisztviselők tisztviselőit és alkalmazottait, hogy szolgálattal helyükön haladéktalanul jelentkezzenek. Aki ennek a rendelkezésnek eleget nem tesz, azt azonnali hatállyal elbocsátják.

Nagykanizsa, 1945. apr. 14.

Polgármester.

ZALA politikai napilap
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: dr. Soltész Imre.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: Benze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Uj élet, uj tavasz

Még három hete sincsen, hogy városunkat felszabadította az orosz hadsereg a német rablógyilkosok uralma alól és máris látjuk, hogy az élet sarjadni kezd az üszkös romok alól. Gyenge hajtások, zsenge rügyek dugják ki fejüket a komisz múlt kiégett pernyéje alól, *uj életet, uj tavaszt ígérve*. Ez a város, amely legbösszabban szenvedte át a fasiszta igát, így a kirablása is a legalaposabb volt, póréro vetkőztetve, koldusszegényen állt a hadak országútján. Diderelve, éhesen, reménytelenül. A német gyilkosokat és a nyilas banditákat kiséperte ugyan a győztes Vörös Hadsereg, de itt maradt undok nyomuk: a ninestelenség és hullaszag.

Az ágyuk dörögtek, géppuskák kattogtak még Kanizsa határában, amikor előjöttek a nélkülözéstől agyongyötört és megkínzott üldözöttek, a fasiszta rendszer halálra ítélte. Egy lelkes kis csoport, közöttük az auschwitzi és birkenau halálgyárból esodával határos módon megmenekültek, szőlőhegyeken és szalmakazalban megbújt régi harcosok, élükön Windisch Dénes polgármesterrel és megkezdték azt a munkát, amelyre csak erőslelkű, harcban és szenvedésben acéllá edzett emberek vállalkozhattak.

Polgármester még soha nehezebb, kilátástalanabb helyzetben nem vett át várost. A reakció urhatnám lovagjai és cselédei dermedtségükből magukhoz térve, kárörömmel szemléltek ezt a merőben kilátástalannak látszó munkát. Bizton számítottak arra, hogy az új élet új harcosai belebuknak az emberfeletti vállalkozásukba. A Vörös Hadsereg megnyerte ugyan a csatát, — gondolták — de ezek el fogják veszíteni és ezzel leáldozik a demokrácia még gyengén pisllakoló napja.

Tévedtek. Bár a nagy csatának a befejezése még nem érkezett el, de már világosan látni azt a győzelmet, amely végül is a dolgozó tömegek felszabadulásához vezet. Nincs három hete még, hogy szuronyoké volt itt a szó, máris éled ez a város, sokkal erőteljesebb tempóban, mint bármely más felszabadított város.

Van villanyunk, vizünk, két működő fűrdők, jól felszerelt, kifogástalanul működő kórházunk. A vajgyár már vaját készíti, a sörgyár gépei is rövidesen megindulnak. A mozik rövidesen kinyitják kapuikat.

A polgármester *élelmiszert szerzett a városnak*.

A jegyrendszer kifogástalanul működik. Az orosz katonai parancsnokság készséggel állt a polgármester rendelkezésére és ígéretet tett további hathatós támogatásra is. A köztisztviselési hivatal talán egész Magyarországon egyedül Nagykanizsán működik kifogástalanul, utcáink tiszták, házainkban nem gyűlnek fel szeméthegek.

Iskoláink kivétel nélkül tanítanak, zeneiskolánkba is élet költözött. A közigazgatás és közrendészet lassan, de biztosan konszolidálódik. *Uj emberek új tempót diktálnak*. Dr. Molnár Győző, a kapitányság vezetője biztos kézzel szervezi az új rendőrségünket, úgy neki, mint a polgármesternek odaadó munkatársai a pártot vezetik.

»Ha a romokat eltakarítottuk, ha a reakciót kiirtottuk, ha átszitaltuk

Amerikaiak Prága előtt

Lipcse elesett — Utcai harcok Düsseldorfban — Kanadaiak 35 kilométerre vannak Amszterdamtól — Berlinnél áttörték a német védelem gerincét — Tokio menekül

Nyugati front

London, április 19

A német hadsereg felbomlása befejezéshez közeledik. Az ellenállás most már főleg elszigetelt terepszakokban található. Ezenkívül a Ruhr vidéken, ahol tegnap a szövetséges haderő benyomult Düsseldorfba és 40 000 hadifoglyot ejtettek. A gyűjtőhelyeken ezzel a hadifoglyok száma 300 000-re emelkedett. Patton tábornok hadserege átnyomult a csehszlovák határon és 150 kilométerre van Prágától és 100 kilométerre Pilsentől. A 3. szövetséges hadsereg kettébe szelte Németországot. A 7. amerikai hadsereg Nürnbergbe tört be, ahol utcai harcok folynak. Nürnberg híres stadionja, ahol a nemzeti szocialisták nagy gyűléseiket szokták tartani, az amerikaiak kezén van. A stadiont 30–40 angol katona foglalta el. Az 1. amerikai hadsereg gyors ütemben Lipcse ellen nyomul és megtisztítja a várost. A 9. hadsereg Hamburgtól északra Lüneburg határában 20 kilométerre van az Elbától. Hollandiában, ahol 100 000 német katona van elszigetelve, a kanadaiak 35 kilométerre vannak Amszterdamtól. A franciák elfoglalták Baden-Badent és Strassburgtól 15 kilométerre vannak. A Gironde torkolatánál fekvő terepszakot a franciák megtisztították.

London, április 19

Az amerikaiak Louny felől tegnap délelőtt átlépték a csehszlovák határt. Az amerikai haditudósító jelentése szerint a katonai parancsnok már az előző napon átküldött egy járőrt a határon, de annak visszakellett fordulnia, nem azért, mivel ellenállásra talált volna, hanem mert annyi foglyot ejtett, hogy azokat előzőleg el kellett helyezni. Ezen a területen, melyet Hitler 1938-ban Németországhoz csatolt, nincs kiépített védelem. Az uttorlaszokat és akadályokat a lakosság az utszéli gödrökbe dobálta és még csak egy géppuska-fészekre sem akadtak az előnyomuló amerikai katonák.

London, április 19

A Nürnbergben elfogott német katonák teljesen összetört lelkiállapotban vannak. Mindnyájan azt mondják, hogy a német hadsereget örökre megverték, minden kárba vett és minden kaput. Lipcsében a város polgármestere kedden még a csapatok között megpróbált fegyelmet tartani, de nem tudott rendet teremteni a Volkssturm lázadása után, mivel ezek nem akartak harcolni, hanem kijelentették, hogy leteszik a fegyvert. Angol haditudósítók jelentése szerint a visszavonuló németek utját mindenütt hatalmas

a tisztviselői kart, akkor olyan építő munkába kezdünk, amit az egész ország csak csodálni fog. Olajváros vagyunk és ez mindent megmond. Jólét és bőség fog beköltözni ebbe

tüzesóvak jelzik, mert egyre-másra gyújtják fel az ipartelepeket és üzemeket. Sok helyen elkeseredett ellenállásra találnak, mivel azt a parancsot kapták, hogy utolsó csepp vérukig lassítsák meg a brit előnyomulást. A németek visszavonulásukban brit hadifoglyokat is hajtansak maguk előtt, ezek közül 400-at az angolok kiszabadítottak. Több szakaszról érkeznek jelentések, hogy német polgárok megvesztegetni próbálják a szövetséges katonákat, hogy adjanak el olyan ruhát nekik, mely a hadifogly jelzéssel van ellátva.

London, április 19

A szövetséges főparancsnokság felszólította a kereskedelmi hajók parancsnokait, hogy meneküljenek el a náci elől, mivel Németország nem lesz üzemképes állapotban, hogy hajókat gyárthasson. És ha Németország részére Amerikából megindul az élelmiszerszállítás, Németországnak nem fognak szövetséges hajók rendelkezésre állni, hogy a német igényeket kielégítsék.

Keleti hadszíntér

London, április 19

A tegnapi moszkvai hadijelentés még most sem tesz említést az Odera fronton folyó offenzíváról, de szövetséges haditudósítók jelentései a Berlin ellen folyó harcokról beszéltek. A német hírszolgálati szervek azt jelentették, hogy az Odera menti támadásokban az oroszok előrehaladtak és súlyos harcok vannak kialakulóban a birodalmi főváros délkeleti bejárata előtt. Csehszlovákiában az orosz haderő közelebb tört Merica Ostrava felé és Brünnhöz közeledik, emelytől 12 kilométerre van. A szovjet tüzérség már ágyuzza Brünn és a várostól délre több helységet elfoglalt. Ausztriában az oroszok elfoglalták a Béctől 40 kilométerre északra fekvő Mistelbachot. Kelet-Poroszországban felmorzsolták a Pillaunál levő nagy német erőcsoport maradványait és 8700 foglyot ejtettek. Elesett a 28. gyaloghadosztály parancsnoka is. A szovjet hadifengerészeti erők 2 nap alatt Pillaunál több német hajót süllyesztettek el.

Déli front

London, április 19

Olaszországban a 8. amerikai hadsereg átszelte a Pó alsó folyásához vezető mocsárvidéket és elfoglalta Alcsentát. A lengyel hadsereg délkelet felől előrehaladva 16 kilométerre megközelítette Bolognát és a lengyel tüzérség már ágyuzza a várost. Olasz és indiai csapatok is előbbre hatoltak és 5 kilométerre

a városba, nem lesznek nyomorgók és nélkülözők. De nem lesznek munkakerülők sem. Ez az én programom — mondta a polgármester.

bj.

Bolognától dél és délnyugatra néhány magaslatot megszálltak. Szövetséges nehéz bombavetőknak tegnap tovább támadták a bolognai célpontokat. Az olaszországi harcok során még nem volt példa ilyen szoros együttműködésre a földön harcoló csapatok és a légi haderő között.

Légi háború

London, április 19

Angol moszkító gépek éjjel Berlint bombázták. Amerikai nehéz bombázók németországi és bajorországi célpontokat támadtak. Több mint 700 Liberátor és bombavető vasuti célpontokat és erőműveket támadott és német repülőtereket lőtték össze. Brit bombavetőknak Hamm pályaudvarát támadták. Egyetlen angol gép sem vesztett el. 1000 amerikai repülőgép Helgolándot támadta és összerombolta a közeli Fries szigeteket egyikén a repülőteret.

Japán

London, április 19

A Japán elleni háborúban amerikai csapatok partraszálltak Mindanau szigetének délnyugati részén és 60 kilométer széles hídfőállást létesítettek. Mindanau a Fülöp szigetek második legnagyobb szigete. Tokióban a jelenlegi sűrű légitámadásokra való tekintettel, az ott tartózkodó diplomáciai testületet tagjait felkérték, hogy hagyják el a japán fővárost.

Politikai arcvonal

London, április 19

Madridból jelentik, hogy Spanyolországban a német márkát nem fogadják el fizetési eszközként. Ezért a madridi német diplomáciai kar kénytelen volt személyzetét elbocsájtani és elhagyni a várost, mivel nem tudott fizetni. A spanyol kormány legújabb rendelete értelmében semmiféle német repülőgépnak, sem utasszállító, sem postagépnek, vagy más repülőgépnak nem szabad leszállani spanyol területen.

London, április 19

Parishan a mai napra tüztök ki Dens tábornoknak, Szíria és Irak egykori parancsnokának ügyében a tárgyalást. Dens tábornok volt ugyanis az, aki a Szíriába benyomuló szövetséges haderőkkel szemben elrendelte az ellenállást. Dens tábornok azzal védekezett, hogy felsőbb parancsra cselekedett, mikor elrendelte a fegyveres ellenállást. A védekezés további során azt állította, ha nem fejtett volna ki ellenállást a szövetségesekkel szemben, a német megszállók Franciaország egész területét és francia Észak-Afrikát is megszállták volna.

Róma, április 19

A pápa felhívta a katolikus világot, hogy imádkozzanak a háboru mielőbbi befejezéséért, igazságos békéért és isteni iránításért azok számára, akik a békefeltételeket megállapítják.

London, április 19

Washingtonban a moszkvai, brit és amerikai nagyköveteket haza hiv-

ják, hogy részt vegyenek a sanfranciscói konferencián. Stettinius külügyminiszter kijelentette, hogy a lengyel kérdésben újabb orosz jegyzéket kapott, de a jegyzék tartalmát nem fedte fel. Eden külügyminiszter kijelentette, hogy bizik a konferencia sikerében és megelégedésének adott kifejezést, hogy a két angol nemzet játsza a főszerepet a világbiztonsági értekezlet megalakításában.

Washingtonban a brit és kanadai elnökségi konferenciát azért tartják meg előbb, hogy Eden már a tárgyalások eredményének tudatában utazhasson San-Francisco-ba.

Londonból jelentik, hogy Angliában folyó hó 6-án bevezették a nyári időszámítást.

Tévelyegsz barátom,

mert nem tudod, hogy hova kellene menned, pedig te szeretnél most jól választani, szeretnél magadat biztonságban tudni: na végre eltaláltam, közöttük vagyok.

Pedig milyen tévedésben vagy, amikor azt hiszed, hogy révbe jutottál. Milyen balga az örömd, amikor meglátod nevedet az ujonnan megszerzett pártigazolványon, amely téged elvtársnak tüntet fel. A pártbelső pedig, amely tagsági járulékaid pontos befizetéseit mutatja, véglegesen megnyugtat: a jai már engem baj nem érhet.

Elvtársnak lenni nem annyit jelent, hogy befizetjük a tagsági járulékokat.

Ha elvtárs akarsz lenni, akkor vállalnod kell a munkát és harcolnod kell az új társadalmi és gazdasági rend kialakításáért. Mert ne gondold azt, hogy mivel Magyarországi politikája gyökeresen megváltozott, a problémák azonnal megoldódtak. Ugyanaz a kéz szorul üdvözlésnél most is ökölbe, amely ezelőtt nyitott tenyérrel lendült magasba és ugyanaz a száj mondja most, hogy: "Barátság", amely ezelőtt Szélsőséget éltette.

A politikai kormányzat márhólnapra megváltozhat, de az emberek túlélve a bukott rendszert, továbbra is ittmaradnak. Ezek az ittmaradottak nem tudnak hirtelenében megváltozni, hiába igyekeznek ezt jól-rosszul elhitetni.

A paraszt, akinek huszonöt éven keresztül azt harsogták a fülébe, hogy a kommunisták elveszik a földet, a munkás, aki előtt a szociáldemokrácia kizsákmányoló politikáját igyekeztek behozonyítani és az intollektuel, aki maga tartotta kötelességének, hogy ezekről a többiöket meggyőzze, most is ugyanaz maradt.

Vállalataink, amelyek eddig az elérhető legnagyobb profit érdekében dolgoztak, nem tudnak hirtelenében a munkásság védőangyalává válni.

A közhivatalok, amelyeknek nyilvántartóiban, vagy irattáraiban eddig idegölő munka folyt, most letargikusan pöpecselnek, mert nem tudják, hogy holnap szükség lesz-e azokra.

Ha elvtárs akarsz lenni, tessék! Van munka elég, amelyet el kell végezni, megvan a cél, melyért harcolni kell és szabad az út, amelyen dolgozni lehet. Ne lődörögj állandóan a Kommunista vagy Szociáldemokrata Párt helyiségeiben és ne keresd folyton az elnök vagy titkár elvtársakat, kérve őket, hogy "Kérlek elvtársam, te ismersz engem, tudod, hogy ki vagyok, légy szíves igazold ezt nekem pár sorban." Sokkal jobban megbízhatóan tudjuk azt az ismeretlen földmunkást, aki bár nem látja tisztán a jövőt, de dolgozik, mert erős a hite, hogy munkájának meg lesz az eredménye.

Ne azon töprengj most, hogy hova állj, balra-e, vagy méginkább balra, hanem becsületes kiállással vállald a munkát, melyet pillanatnyilag el tudsz végezni.

T. Gy.

A GÖZFÜRDŐ nyitva naponta reggel 7 óráig este 6 óráig. (Kedden este 7 és pénteken délután nőknek.) Fürdőruhát és törülközőt mindenki hozzon magával.

A Nemzeti Bizottság tegnapi ülése

Kijelölték az igazoló bizottságot, rendező tanácsot, kinevezték a népbíróságot, megalakították a járási földbirtok- és ügyészt

A Nemzeti Bizottság tegnapi ülésén megalakították a két igazoló bizottságot, amelynek tagjai a szociáldemokrata pártból Szirtes István magántisztviselő, Zábó János szabó, Dér Lajos lakatos és Kunecz Károly postafőtiszt. A kommunista pártból Szepesti Imre bádógos, Pongrácz József magántisztviselő, Deutsch József hentes és Szabó István MÁV mozdonyvezető. A két bizottság elnökeinek személyében még nem történt döntés és azokat a 20-án tartandó rendes ülésen nevezik ki.

Megalakították a járási földbirtok rendező tanácsot, melybe dr. Hármory Zoltán törvényszéki bírót, Rendek Géza okleveles gazdát, Kenedy Imre mérnököt delegálták. A pártok a bizottságba Gáspár József tennetgondnokot és Hackler János nyomdászt, valamint Göndör Ottó és Varga Józsefet küldték ki.

A Nemzeti Bizottság kinevezte

a Népbíróság elnökét dr. Varga László törvényszéki bírót, valamint ügyészt dr. Gáspár Zoltánt.

A Nemzeti Bizottság utasította az üzemeket, hogy a megalakítandó üzemi bizottságokba a szakszervezetek kiküldöttjeit hívják meg.

A Nemzeti Bizottság felhatalmazta az igazoló bizottságot, hogy saját hatáskörében döntsön afelől, hogy az igazolás alá eső egyén alkalmas-e vezető állásra, vagy csak beosztott minőségben használható-e fel. Felhatalmazta az igazoló bizottságot, hogy bárkit állásából azonnal elmozdítasson s amennyiben súlyosabb esettel állnának szemben, internáltasson, vagy népbíróság elé állítson. Ezekben az ügyekben a Nemzeti Bizottság a végrehajtó hatalmat is az igazoló bizottságokra ruházta át, a Nemzeti Bizottságnak történő jelentéstétel kötelezettsége mellett.

Nyilas banditák újabb rémtette Badacsonytomajban

Már több, mint három hete, hogy Badacsonytomajt felszabadította a diós Vörös Hadsereg. A nép ott is megkezdte a romok fölött az új építés munkáját, élén a Magyar Kommunista Párttal. Folyt a munka, amit a nyilas banditák igyekeztek meggátolni. A Kommunista Párt küzdött ellenük és ezért fizetni kellett.

A párt helyi vezetője, Gölle István vendéglős régi harcos volt. Április 14-én fárasztó munka után ment haza és otthon ledől néhány percre pihenni. Fekvőhelyén érte a nyilas gonosztevő öt revolvergolyója, amely kioltotta harcos életét. A csendőrség immel-ámmal kezdett a nyomozáshoz, hiszen az ő emberük követte el a rémtettet. Ugyanazok az emberek "vigyáznak" ott még mindig a rendre, akik a nyilas országpusztítókat a leghűségesebben kiszolgálták.

A földreformról

Az egész országban folyik a földreform végrehajtása. Az kapja meg a földet, aki megműveli.

A nagykanizsai járásban is megkezdődött a föld parasztkézhez juttatása. A két demokratikus párt közötti küzd a reakció vára, a nagybirtok ellen. A nagybirtok próbálkozik ellenállással, szervezkedéssel. Azt mondja a parasztnak, hogy ne fogadd el a földet, mert nem tudod megművelni, nincs eked, nincs lovad, a németek ugyanis visszajönnek és akkor még meg is kíméltetnek. De a magyar parasztot többé nem fogják becsapni a nagyurak! Tömegesen jelentkezik a kisbirtokos parasztság, a nincstelen cselédség földért. Tudják, hogy az a föld, az övék lesz és meg fogják művelni akkor is, ha családjukat is fogják az eke elé, vagy kapával török is fel. A nagykanizsai járásban is felosztásra kerül kb. 2500 hold föld. 18 jegyzőség 32 községben már megalakultak a földigénylő bizottságok és megkezdték a föld szétosztását. A Vörös Parancsnokság legmesszebbmenő támogatása mellett Nagykanizsán is megalakult a Járási Földbirtokrendező Tanács és megalakítják a Földigénylő Bizottságot. Itt is, mint mindenhol az országban, vereséget szenved a reakció. Hiába az öreg, tapasztalt reakció minden erőleszítése, minden ellenállása megfőrik a fiatal, de élet-erős, demokratikus Magyarország pörölycsapásai alatt. Sz. Gy.

ták.

Ezek az állapotok tarthatatlanok. Ugylátsaik, a nyilas testvérek elfelejtik, hogy az ő idejük lejárt. Elfelejtik, hogy nem ők már az urak, amikor a nekik nemetsző embereket rövid úton elintézhették. Vigyázzanak nagyon, mert nem felejtették el még a budapesti rémtetteiket sem és ha gyilkosságaik sorát még mindig növelik, mi is tudni fogjuk, hogy hogyan járunk el ellenük. Azt hiszik, hogy végig olyan kesztyűs kézzel bánunk velük, mint eddig? Nem! Nagyon tévednek! Mert egyszer a mi türelmünknek is vége szakad és akkor jaj lesz azoknak, akik nem tudnak a nép akaratának engedelmeskedni. Megmutatjuk, hogy a mi öklünk is le tud sújtani teljes szigorúval azokra, akik ellenségei a független, demokratikus Magyarországnak.

Menekül a Szalasi-Rádió

A magyaróvári Szalasi-Rádió április 1-én szüntette be adásait. A nyilas propagandisták — írja a *Neuer Züricher Zeitung* — az ország területét elhagyva Bécsben ütik fel sátorfájukat. — Meddig? Erre a feleletet már megkaptuk a győzelmes orosz haderő által. Meddig tarthatnak még?

Gyermekvonatok indítása a fővárosból vidéki városokba

A budapesti szegény gyermekek felszólására a Nemzeti Segélygyermekhelyezési akciója keretében kedden ezer gyermekkel indult vonat Orasházára.

Kapituláció telefonon

(MTI) Londonból jelentik, hogy Manheim városa telefonon jelentette be megadását. A város külső övezetében lévő épületeken egy amerikai tiszt szobájában csengett a telefon. Az amerikai tiszt a kagyló felvétele után csodálkozva hallotta, hogy Manheim város egyik tisztviselője beszél.

"Kérem, szüntessék be a város ágyuzását, nincs többé német katona Manheimben."

Ezután Manheim polgármestere is megerősítette a tisztviselő bejelentését. Manheim az első város, amely telefonon keresztül adta meg magát.

A vasúti állomás katonai parancsnoka keres egy olyan női vagy férfit, aki szláv- vagy a németnyelvet érti és hajlandó őket szalonkocsiban elkísérni. Bövebbet az állomásfőnöknél.

Polgári személyek nem utazhatnak Kanizsáról

Az állomásfőnökség közlése szerint az orosz katonai parancsnokság megtiltotta a polgári személyek utazását. Felkéri a közönséget, hogy utazási szándékából az állomásra ne jöjjön, mert jegykiadás nincs. Az áru- és poggyászszállítás, valamint a postai csomagszállítás is szünetel. Az utazás megkezdését a "Zala" útján közölni fogják a közönséggel.

Az állomásfőnök.

Engedélyezték az első népgyűlést Kanizsán

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete elsőnek kapott engedélyt az orosz katonai hatóságoktól népgyűlést megrendezésére. Ez az eredmény a nagykanizsai szervezet vezetőségének az orosz hatóságok előtt megszerzett nagy presztízsére vezethető vissza, mert a többi felszabadított városokban hónapok is elmúltak, amíg egy gyűlést az orosz hatóságok engedélyeztek. A népgyűlést, melyet a hó 22-én tartanak meg a városi moziban, nagy érdeklődés előzi meg. A népgyűlésen, mint azt közölték velünk, Farkas Mihály nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Kommunista Párt vezetőségének tagja tart nagyszabású beszédet.

a földreformról, a reakció elleni harcról, végül május elsejének megünnepléséről.

A megtartandó népgyűlés iránt máris igen nagy érdeklődés mutatkozik.

A Polgármester közleményei

Hirdetmény.

A lófogató járművek összeírása céljából elrendelem, hogy minden nagykanizsai lakos, akinek birtokában akár saját tulajdonát képező vagy kincstári ló, kocsis, származás van, f. hó 22-ig a szállásmesteri hivatalban (Városháza, I. em. 41. szoba) azonnal jelentse.

Kiskanizsaiak bejelentésüket a kiskanizsai városházán teszik meg.

A bejelentés elmulasztását szigorúan büntetem.

Nagykanizsa, 1945. április 17.

Polgármester.

Hirdetmény.

Közbirre teszem, hogy arra legjobban rászorulóknak hadisegélyt kívánok folyósítani, a szociális szempontok szigorú szemmel tartásával. Nem kaphatnak hadisegélyt a menekültek, a háborúból hazatértek, a német hadseregben szolgálták, ideértve a Hunyadi páncélosokat — a nyilas és az imredista párttagok hozzátartozóit.

Felhívom mindazokat, akiknek hozzátartozói még katonai szolgálatot teljesítettek és nem tértek haza, amennyiben hadisegélyben részesültek, igényjogosultságuk megállapítása céljából jelentkezzenek a régi városházán, a Horthy M. uton lévő Gábor József félc butorúzet helyiségében. Akinek neve A—H kezdőbetűvel kezdődik április 19-én, aki I—P betűvel kezdődik április 20-án, aki pedig R—Zs betűvel kezdődik április hó 21-én jelentkezzenek reggel 8 óráig délután 2 óráig.

Figyelmeztetem az igénylőket, hogy a hadisegély igényeket szigorúan kivizsgálatom és a hamis igénybejelentőket, valamint az esetleges visszaélőket a legzigorúbban megbüntetem. Jelentkezéskor a hadisegélyt megállapító véghatározatot mindenkinek be kell mutatni.

Nagykanizsa, 1945. április 17.

Polgármester.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felolós kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Bencze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

ZALÁ

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Angliában vége az elsötétítésnek

Az oroszok mélyen nyomulnak be cseh területre — További előnyomulás Ausztriában — Angol parlamenti küldöttség meglátogatja a német koncentrációs táborokat

Nyugati front

London, április 20

Németország még el nem foglalt területe, melyet Patton tábornok kötelékei őrásztanak el, most kereszt-tűz alatt áll a szemben álló orosz haderótól. A Berlin körül harcban álló orosz csapatokat csak 150 kilométer választja el az Elbánál álló angol-amerikai kötelékektől. Lipese és Halle eleseit. A Britok elérték az alsó Elbát és Harburgot, Hamburg ikertámaszpontjait fenyegetik.

Csehszlovákiában a 2. angol-amerikai hadsereg a szudéta földet foglalja el és már a Karlsbad felé vezető úton vannak. Malinovsky tábornok kötelékei Brünn felé törnek előre. Ettől az arcvonalától 400 kilométer választja el a Hollandia arcvonalát, ahol a megmaradt német kötelékek az ujonnan elárastott területek mögött próbálnak lélegzetvételhez jutni. A kanadai 1. hadsereg a Harz hegységben lévő területeket, melyet teljesen felgöngyölítettek, 10.000 foglyot ejtettek. Nyugaton az alsó Elbánál 7 kilométeres szakaszon átjutottak a folyam nyugati partjára. A Bréma és hamburgi útból nyolc kilométer van a kezükben. A britok és a 9. észak-amerikai hadsereg jelentős német erőket kerítettek be, akik a Harz hegységet akarták elérni. Gyalogosok és tank kötelékek indultak utnak, hogy megsemmisítsék ezeket a csapatokat. Nyugaton a 3. észak-amerikai hadsereg már fél Nürnberget elfoglalta.

London, április 20

Lipese, Németország ötödik legnagyobb városának elfoglalásakor a város polgármestere, annak felesége és 18 éves leánya, továbbá a helyettes polgármester és felesége megmérgezték magukat, mielőtt a város az amerikaiak kezére került. Az amerikaiak foglyul ejtették a német birodalmi földművelésügyi miniszterét, aki Hitler egyik fő bizalmasa volt. Drezda gaulétere felszólította a város lakosságát, hogy tartsanak ki az utolsó emberig és ne engedjék, hogy a város megadja magát.

London, április 20

Patton tábornok hadseregének egyik haditudósítója írja jelentésében, hogy a legutóbbi harcok során sok hadifoglytábort értek el és a legutóbbi 24 órában több ezer foglyot szabadítottak ki.

A legutóbbi napokban több német tábornok esett fogságba, ezeket a Nürnberg körüli harcokban fogták el.

Keleti hadszíntér

London, április 20

A Bécsből északra harcoló orosz hadosztályok tovább haladnak előre. Mistelbachtól további 6 kilométert jutottak előre. St. Pöltenből nyugatra és Grätzlől keletre helyi jelentőségű összecsapások voltak. Moszkva ma reggel jelentette, hogy az osztrák nép mindenütt nagy örömmel fogadja az orosz hadsereget.

A német birodalmi fővárostól keletre álló csapatok Berlin és Drezda felé haladnak előre. Moszkva tegnap megtört a három napos hallgatást

és közölte, hogy nagy esaták dülnek az odetái állásoknál és a jobb szárnyon kiszélesítették a küstrini hidfőt és elfoglalták Templint. A bal-szárnyon a lengyel csapatok Senftenburgot fenyegetik.

Déli front

London, április 20

Olaszországban a szövetségesek megtörték a Po folyót védő német állásokat és gyors iramban nyomulnak előre Bologna és Ferrara felé. Brit csapatok elérték a Po síkságát Bolognától keletre és a német védelem hátába kerültek. Újzeelandi és indiai tüzérség már lövi is a várost. A lengyel páncélos hadosztály délkeletről közeledik a város felé. A szövetségesek ismét bombázták a Brenneren vezető közlekedési vonalakat és északjugoszláviai célpontokat. Az angol rádió egyik adásában jelentette, hogy mielőtt az olaszországi offenzíva megindul, a németeknek gyorsan kell gondolkodni és cselekedni, mert egész balszárnyuk összecsomlóban van. Még ha arra gondolunk is, hogy a legutóbbi napokban a brit kötelékek milyen eredményeket értek el Németországban, a brit csapatok olaszországi teljesítményeit még akkor is nagyon sikereseknek kell mondanunk, jegyezte meg a londoni rádió. A foglyótáborokba, nagyon sok fogoly ömlik és a szövetségesek sok tankot és más fegyvert zsákmányoltak.

Az 5. észak-amerikai hadsereg a Po völgyében fényes diadalt aratott. A német arcvonal felbomlása megindult és a brit csapatok ellenállásba nem utközve vonulnak a német állásokba.

46-os számú hadijelentés az első bolgár hadsereg tevékenységéről

Április 18

A nyugati fronton változás nincs. Tosev tábornok alakulatai visszavertek több ellenséges harcokocsival támogatott támadást. Sok harcokocsi és halott maradt a harcstéren.

A déli fronton Trendafilov tábornok alakulatai, akik már átkeltek a Dráva folyón, tovább üldözik az ellenséget. Az ellenség szívós ellenállást tanúsított, de visszavertük. 15 községet foglaltunk el, köztük fontos gőcpontokat és a szívósan védett Viljevó és Moszlovinát.

Viljevót kemény küzdelem árán elfoglaltuk és sok foglyot és gazdag zsákmányt ejtettünk.

Hasonló ellenállást tanúsított az ellenség Moszlovinánál, de villám-támadásunkkal az ellenséget szétvertük.

Sztojcssev altábornagy

Légi háború

London, április 20

Az angolok tegnap ismét bombázták Helgoland erődjét, az Elba, Wesel és a kieli csatorna bejáratait. Angol parvédó gépek az előző éjszaka német hajókat támadták a Skagerrak és a Kattegat szorosaiiban és 2 cirkálót és 4 másik hajót elsüllyesztettek.

London, április 20

Angol moszkító gépek az éjszaka ismét támadták Berlint. Mintegy 600 repülőgépet tegnap fontos vasúti gőcpontokat támadott Drezda vidékén, valamint Karlsbad és Aussig mellett. Aussig Prágától északra van. 12 német gépet lelőttek, több bombavető és vadászgépet a németek elpusztítottak. Angol Lancaster gépek tegnap München közelében egy villanytelepet bombáztak, mely a bajor vasutakat villanyárammal látta el.

Japán

London, április 20

A Japán elleni harcban április 14-én az angolszász kötelékek elfoglalták a burmai olajmezők központját, ahol naponta 600.000 kg. olajat termelnek. Angol-amerikai csapatok partraszálltak a Fülöp-szigetekhez tartozó legdélibb szigeten és ezzel elvágták Japánnak a Borneo szigettel való összeköttetését.

Politikai arcvonal

London, április 20

Angliában ismét kigyulladnak esztéknként a villanyfények. Londonban hétfőtől kezdve vége az elsötétítésnek, csak a tengerparton 8 kilométeres sávban borul a partra a sötétség, amely védekezés a buvárhajók ellen. Az angol parlamenti épület tornyáról kedden ismét világosság ragyogott. Angliában 2000 éjszakán át tartott a sötétség.

London, április 20

Ma van Hitler születésnapja. Ez alkalomból Göbbels miniszter hadparancsot bocsátott ki, melyben felszólítja a német népet, hogy a harcot teljes erővel folytassák és adják oda mindenüket. A háborút minden eszközzel kell folytatni, a régi harci elvek és eszközök idejüket multák és nem felelnek meg a mai idők háborújának.

Göbbels beszédéhez az angol rádió megjegyzi, hogy Németországnak saját szemével kellett látni a náci eszmék megvalósulását azokban az egészségtelen és betegekkel tulszított viskókban, ahol a halálkó emberök százezrei zsúfolódtak össze. Ezekből megtanulhatták, mire vezették őket a náci vezetők.

Kivizsgálják a német internáló táborokat

Az angol fővárosból 10 tagú angol parlamenti küldöttség utazik Németországba, hogy meglátogassa a németországi gyűjtőtáborokat. A küldöttségnek két orvos tagja is van. Churchill miniszterelnök kijelentette, hogy Eisenhower tábornok kérte a delegáció kiküldetését, hogy a képviselők a saját szemükkal győződjenek meg a német atrocitásokról. A Weimar körül ujonnan fel-fedezett internáló táborok minden

addigi borzalmat felülmulnak. Néhány napon belül Troomann elnök, Sztalin marsall és Churchill együttes intelmet bocsátanak ki ezen büncselekmények elkövetői számára és kijelentik, hogy nemcsak a német vezéreket tekintik háborus bűnösöknek, de a büncselekményekért azok elkövetői is felelősek.

Felhívás a magyar társadalomhoz

A náci- és nyilasrémtettek kivizsgálására alakult bizottság kiáltványa

A hitleri rémuralom ráncszabadította a háború borzalmas viharát. Városaink romokban hevernek, megsemmisítették hidaikat, középületeinket, otthonainkat. Ezeknél a pusztításoknál is fájóbb azonban az a veszteség, amely emberéletben érte a magyarságot. Az emberi szabadság lábál tiprásával az igaz magyarok tömegeit kivégezték, elhurcolták, mert a diktatúrával szemben szabad magyarokként mertek gondolkodni és cselekedni. Az áldozatok életét nem adhatjuk vissza, de tartozunk az emberi igazságszolgáltatásnak és a szabadságszerető magyarság jobb jövőjének azzal, hogy az elkövetett igazságokat felkutadjuk és leplezetlen őszinteséggel népünk és a világ nyilvánossága elé tárjuk. Evégből fővárosunk felszabadulása után a Budapesti Nemzeti Bizottság ezeknek a bűnöknek a kivizsgálására megszervezte a

„náci és nyilas rémtettek kivizsgálására alakult bizottságot”.

Minden jóézésű és demokratikusan gondolkodó magyar ember kötelessége, hogy a hatóságok munkáját támogatva ezeknek az állati kegyetlenséggel elkövetett tetteknek felderítésében.

Felszólítom tehát a magyar népet, valamint a pártok, intézmények, egyházak, hivatalok vezetőit, hogy a rémtettek (gyilkosság, kegyetlenkedés, sanyargatás, rablás, elhurcolás stb.) és politikai erőszakoskodásokra vonatkozó adatokat gyűjtsék össze és bocsássák a Bizottság rendelkezésére.

A rendszeres adatgyűjtés biztosítása céljából a Bizottság a házasterek vagy házgondnokok útján kérdőíveket juttat el az egyes házakhoz, amelyek pontos és lelkiismeretes kitöltésére mindenkit felhívok.

Tudom, hogy a magyarságtól távol állanak az ilyen embertelenségek és ezeket csak egy kisszámú, német zsoldban álló, a magyarságtól lelkiileg is idegen társaság követte el. Feladatunk éppen ezért népünk és a világ közvéleménye előtt ezekre a rémtettekre fényt derítenünk, hogy kijózanító tanulságuk mindörökké megőrizjék népünket hasonló aljas rémuralom megteremtésétől és kiszolgáltatásától.

Eljen a szabad demokratikus Magyarország!

Varga Béla s. k.
a Bizottság elnöke

A Budapesti Nemzeti Bizottság által létrehozott »Náci és nyilas rémtettek kivizsgálására alakult bizottság» meghatalmazást adott Kluger Gyula, Balázs Vilmos, Szabó Gyula és Zwilling Károlynak, hogy a nagykanizsai Nemzeti Bizottság útján alakítsa meg szervezetét. Ertesülésünk szerint a szervezet megalkotása folyamatban van és működését a nagykanizsai rendőrséggel karöltve, bár attól függetlenül, a legrövidebb időn belül megkezdi.

Nő helyzete a Szovjet-Unióban

Budapest, április 20

Budapesten a Magyar Színházban nagyszámú közönség előtt tartott előadást *Abelovszkiné* Weschler Antonia. A Szovjet-Unióban a nők egyenrangúak a férfiakkal. Minden téren kiveszik részüket a nők is a munkából. A tudomány területén 33.000 nő dolgozik, 176.000 nő mérnök van a Szovjet-Unióban. Sztalin mondotta: Ezek a nők egészen mások, mint a régiéek voltak. Ezek a munka hősei, nagyra érdemesek és nagyot alkotnak.

A Szovjet-Unióban szabad a szerelem olyan értelemben, hogy a házasságra nem az anyagi és társadalmi szempontok kényszerítik a nőket, hanem egyedül a kölcsönös vonzalom és okos szenv alapján választják meg párjukat. Ezért a családi élet példásan szép és tiszta. A gyermekek a Szovjet-Unió kincsei és mindent megtesznek a gyermekért. Ha egy öt éven aluli gyermek megbetegedik, a kórházban az anyának is van hely a gyermeke mellett. A terhes anyák, asszonyok szülés előtt 8 hét szabadságot kapnak, a szoptató anyák további 8 hetet töltenek üdülő helyen.

A szovjet nők kivették részüket a háborúból is, mint katonák sem maradtak el a férfiak mögött.

A szovjet nők — fejezte be nagy sikerű beszédét *Abelovszkiné* — dolgoznak, küzdenek az új világért, mely minden embernek szebb életet biztosít.

Ujra folyósítják a hadi és honvédelmi gondozási díjakat

Windisch Dénes polgármester 18-án közzétett hirdetménye alapján Nagykanizsán már megkezdődött a hadisegélyek és honvédelmi gondozási díjak kifizetését célzó munkálatok. Most érkezett le az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendelete, mely az ügyvel kapcsolatosan a következő intézkedéseket tartalmazza:

A rendelet szerint folyósítani kell elsősorban azoknak hadi és honvédelmi gondozási díját, akiknek igényjogosultságuk 1944 október 15. előtt keletkezett. Ezek számára az eddig is érvényben volt jogszabályok az irányadók.

Folyósítani kell azonkívül a hadisegélyt azoknak a hozzátartozóknak a részére, akiknek igényjogosultsága olyan hozzátartozó után állapított meg, aki 1944 október 15. előtt fogásába esett, vagy eltűnt.

Azok részére is jár hadisegély, akiknek hozzátartozója 1944 október 15. után leteszt a fegyvert a Vörös Hadsereg előtt és hitelt érdemlően hadifogságban van.

Vérül minden olyan esetben, ami olyan bevonulás folytán állott elő, amikor is a családító a demokratikus magyar honvédség kötelékében teljesít szolgálatot.

A magyar honvédségben szolgálatot teljesítők családtagjainak hadisegélyét a rendelet további intézkedésig egyelőre 100 százalékkal felémelte.

Nem illeti hadisegély azok hozzátartozóit, akik a Volksbund szervezetek tagjai voltak, akik SS-ben teljesítettek szolgálatot, hitlerista propagandát fejtettek ki, magatartásukkal elárulták a magyar nép érdekeit, vagy nevüket visszanevetesítették.

A rendelet szerint mint polgári gondozottakat segély illeti azokat, illetve azok hozzátartozóit, akik légítámadás folytán, vagy hadműveletek folytán sebesülést, sérülést, vagy egészségromlást szenvedtek.

A GÓZFÜRDŐ nyitva naponta reggel 7 órától este 5 óráig (Kedden egész nap és pénteken délután nőknek.) — Fürdőruhát és törülközőt mindenki hozzon magával.

A polgármester olajat szerzett a városnak

Windisch Dénes polgármester 3000 liter legfinomabb étolajat szerzett a város zsiradékban szűkölködő lakosságának és a kórház részére. Az orosz katonai parancsnokság a polgármester-kérésére máris kiutalta az olajat, amelynek legnagyobb része zsirigyek ellenében hamarosan forgalomba kerül.

Vasárnap tartják az első népgyűlést

Tegnap számunkban megírtuk, hogy a Magyar Kommunista Párt helyi szervezete megtartja első népgyűlést a Városi Mozi-ban. A gyűlés vezető szónoka Farkas Mihály országgyűlési képviselő, a Magyar Kommunista Párt vezetőségének tagja lesz. Farkas Mihály a földreformról, a reakció elleni harcokról és május elsejének megünnepléséről fog beszélni.

A népgyűlés az első megnyilatkozás lesz ebben a városban, program, amelyet az ország egyik legnagyobb pártja terjeszt a lakosság egyeteme elé.

Örömmel látunk, ha a két vezető párt, amely a legszorosabb testvéri együttműködésben van az egész országban, rövidesen közös népgyűlést is tartana.

Magyar csapatok letették a fegyvert Németországban

A mai londoni hadijelentés ránk nézve rendkívül fontos eseményről számol be.

A 9. amerikai hadsereg, amely a Harz-hegység felé tör előre, jelentős magyar egységeket fogott el,

amelyek kitűnően voltak felszerelve. A parancsnok amikor látta, hogy be vannak kerítve, szinte

mohón adta meg magát és meg sem kísérelte az ellenállást.

A magyar katona, akit a náci- és nyilasterror belekényszerített ebbe a reménytelen harcba és tizezzrel vérért el német érdekekért, úgy látszik most már belátta, hogy idegen eszmékért vitték vágóhídra és legnagyobb ellenségeinek, a magyarság pribékeinek oldalán hullatta vérért.

— Őtűnik minden magyar életnek, amely átmentődik, mert ebben az országban egyetlen munkáskezet sem lehet nélkülözni.

Megkezdzi működését a magyar rádió

A felszabadult Magyarország Budapest egy hullámhosszán május 1-én kezdi meg műsoradását. Az ünnepnapon a magyar rádió új szünetjellel köszönti hallgatóit. — A műsor keretében Zilahy Lajos: „Romok felett” címmel tart előadást a mikrofon előtt.

Nem igazolták a Rádió volt igazgatóját

Mint Budapestről jelentik, a rádió igazoló bizottsága K. Halász Gyulát, a volt műsor-igazgatót nem igazolta, miután a Sztójay kormányt teljesen kiszolgált. K. Halász Gyulát állásából azonnal elbocsátották.

A Kommunista Párt közleményei

Hirdetmény. Párttagok vasárnap reggel 9 órakor pártunk helyiségében gyülekezzenek. Megjelenés kötelező.

Kérjük a város lakosságát, hogy akinek magyar népdal- vagy induló gramofonlemez van, kölcsönözze azt a Magyar Kommunista Pártnak Csengery-ut 6.

Megnyilik a Városi Mozi!

Szombaton, 21-én a Városi Mozi megkezdte előadásait 3 és 5 órával kezdettel. A bemutatásra kerülő filmek a városi katonai parancsnokság és a rendőrkapitányság megtekintése után kerülnek a nagyközönség elé. Az első film a „Fekete hajnal” című nagy sikerű magyar film lesz Nagy István, Lukács Margit, Harsányi Rezső, Mihályi Ernő és Serényi Éva főszereplésével. Ujtitásként a mozi vasár- és ünnepnapokon délelőtt fél 11 órai kezdettel is tart előadást rendes helyárrak mellett. Ugy az orosz, mint a bolgár katonai alakulatok tagjait, valamint a nagyközönséget szívesen hívja a

Mozi igazgatósága

Internálási eljárás egy zsidó-vagyont rejtő ellen

Baja Istvánné, Erzsébet-tér 15. szám alatti lakos ellen a rendőrség az internálási eljárást folyamatba tette, miután a nála lévő zsidó holmit a fennálló rendelkezésekkel szemben nem jelentette be. A feljelentés alapján a rendőrség házkutatást tartott Baja Istvánnénál, ahonnét egy kocsira való zsidó holmit szállítottak be. A nyomozás fogja kideríteni, hogy milyen uton jutott Baja Istvánné birtokába a rengeteg holmi, amelyről egyelőre elszámolni nem tud.

A Szociáldemokrata Párt közleményei

Vasárnap délután 4 órakor a szociáldemokrata párt helyiségében megbeszélés lesz. Az összes nagykanizsai kereskedőket meghívja a párt vezetősége.

Sportrovat

Bulgár katonai válogatott—Vasutas labdarugó mérkőzés

Vasárnap, f. hó 22-én d. u. 3 órai kezdettel a Vasutas sportpályán a bulgár katonai válogatott csapat és a vasutas csapat mérkőzést tart. A város közönségét szeretettel fogadják. Belépődíj 1 pengő.

Orosz—magyar labdarugó mérkőzést terveznek május elsejére Budapestben

Moszkvában lesz a revans

Az újjászervezett magyar labdarugó szövetség tárgyalást kezdett az orosz labdarugó szövetség vezetőségével egy május elsején megtartandó orosz—magyar válogatott mérkőzés céljából. Értesülésünk szerint ezek a tárgyalások máris eredményre vezettek. A magyar labdarugó szövetség válogató bizottsága máris kijelölte a mérkőzésen résztvevő válogatott játékosokat Boldizsár, Rudas, Onody, Sárosi, Szűcs, Tiroldi, Sipos, Szusza, Deák, Sárosi dr. és Puskás személyében. Mint érdekességet közölhetjük, hogy Moszkvában rendszeresen folynak a bajnoki mérkőzések. Az orosz futballsport fejlődésére misem jellemzőbb, mint az a tény, hogy már 1938-ban 6:2 arányban győzte le a világhírű cseh válogatott csapatot Moszkvában.

Megnyilik a fedett uszoda

Mint Budapestről értesülünk, megkezdtek a Margitszigeten a fedett uszoda helyreállítási munkálatait. Értesülésünk szerint a fürdőt júniusban már meg is nyitják. Ugy tudjuk, hogy ez lesz az egyetlen szigeti fürdő, mely nyáron a közönség rendelkezésére fog állani.

Az elsötétítési rendelkezések változatlanok.

A Polgármester közleményei

Hirdetmény.

A városi nyugdíjasok esedékessé vált ellátási díjalkért a városházán, Horthy M. ut 1. I. em. 26. sz. a jelentkezőknek illetménylapjukat okvetlenül hozzák magukkal.

Felhívás I

Felhívom mindazokat, akik 2 szobás vagy ennél nagyobb zsidó akasba költöztek, 3 nap alatt a polgármesteri hivatalnál jelentkezzenek. A jelentkezés elmulasztása szigorú megtorlást von maga után.

Felhívás I

Felhívom mindazokat, akiknek bármely címen — kiutalás vétel, árverés — birtokában zsidó vagy fasisztaellenes magatartásuk miatt letartóztatott v. elmenekült egyének értéktárgyait, szőnyeget, bútárgyait vannak 4 nap alatt a polgármesteri hivatalnál jelentésük be. A bejelentés pontos teljesítése esetén, az eddigi bejelentési mulasztás büntetlenül marad, ellenkező esetben a mulasztókat internáltatom és népbírság elé állítom.

Hirdetmény.

Az állatállomány megállapítása céljából felhívok mindenkit, hogy jelentse be a birtokában vagy használatában lévő teheneit, borjak, ökrök, birkek, sertések, lovak, csikók, tyukok, kacsák, libák, pulykák, szárnnyak számát. Azonkívül a birtokában vagy használatában lévő egy vagy kétfogatu ló, vagy ökrifogatu szállítóeszközét, valamint azt is, hogy hány hám és zablával rendelkezik.

A nagykanizsaiak a város mérnöki hivatalban (Városháza, Horthy Miklós ut, második kapu II. emelet 44. sz.), a kiskanzsaiak pedig a kiskanzsai városházán (Szt. Flórián tér) tartoznak bejelentési kötelezettségüknek eleget tenni.

A bejelentés határideje Iolyó évi április hó 23 án 18 óra.

Hirdetmény.

Felhívom azokat a munkaadókat, akik a korábbi rendelkezések értelmében zsidó alkalmazottakat elbocsátottak, amennyiben az illető szolgálatra jelenkezik, azonnali hatállyal újból alkalmazzák. E rendelkezés ellen vétőket szigorúan megbüntettem.

Felhívás.

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság elrendelte a közalkalmazottak ellen az igazgatási eljárás lefolytatását és erre a célra igazoló bizottságokat küldött ki. Először a vá. oszáza, rendőrség alkalmazottai, tanárok és tanítók kerülnek igazoló eljárás alá. Felhívom Nagykanizsai város lakosságát, hogy akik az igazolandó alkalmazottak ellen terhelő adatok birtokában vannak, nevezetesen tudják, hogy az illető alkalmazott nyilas vagy fasiszta volt, résztvevő volt az elősegítette származásuk vagy fasiszta ellenes magatartásuk miatt emberek deportálását, letartóztatását, internálását, résztvevő idegen vagyon szétosztásában, lefoglalásában, magának vagy hozzátartozóinak idegen vagyonból részt jutott, a németek mellett lázított, izgatott, a német vagy fasiszta érdekeket bármely módon elősegítette, mindeme körülményeket a legsürgősebben a polgármesteri hivatalnál jelentésük be.

Nagykanizsa, 1945. április 19.

Polgármester.

Apróhirdetések

Mély gyermekocsit megvételre keresek. Szirtes István Fő ut 13. II. em. 6

Jóházból való megbízható, ügyes, nem tanköteles kifizetőként felhívja éssel felvesz a „Zala” nyomdája, Fő-ut 5.

Gépkötésre alkalmas fonalat minden mennyiségben megveszünk. „Ideál” kőőttárugyár Csengery ut 7.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felüls kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Bencze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság hivatalos lapja.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A szövetségesek az utolsókat rugó német hadsereget zuzzák szét

Az orosz és angol haderők 100 kilométerre állnak egymástól — Oroszok átkeltek a Spreen — Az angol-amerikai haderő a front teljes hosszában előnyomul — München-től 100 kilométerre állnak az amerikaiak — A Lützwow elsüllyedt

Nyugati front

London, április 21

Az Északi-tengernél vívott csata során Montgomery tábornok tért nyert az egész arcvonalon és köteleivel újra átlépte az Elbát. Így Lüneburgtól 25 kilométerre van, ahol egész nap súlyos harcok vannak. A 7. amerikai hadsereg átkarolta Brémát és nyugat felől Emdent fenyegetik. A Bremen—emdeni vonal zárja el az utját a Zuider See-től délre fekvő holland területek elől a szövetséges csapatoknak. Az angol-szászok Hollandia háromnegyed részét már felszabadították a német uralom alól. Délen a franciák 30 kilométert tettek előre és a jobb szárnyon átkarolták Stuttgartot és a Duna felső folyása felé törnek előre. Az élesapatok alig 20 kilométerre vannak a Dunától és 100 kilométerre közelítették meg München-t. Az amerikai hadsereg kötelei több helyen elérték a csehszlovák határt; Eisenhower tábornok utasítást adott a második sereg közti vidéken levő orosz és lengyel alattvalóknak, maradjanak helyükön és őrizzék meg a fegyelmet. Nyugat felől rengeteg hadianyagot szállítanak az Elbához, ahol az amerikaiak az utolsó-ütközethez készülnek a Berlin felé vezető úton. A folyam balpartján Montgomery tábornok 25 kilométeres szakaszt tart megszállva és elvágta az összeköttetést Bréma és Hamburg között. Nürnbergben végre megszűnt az ellenállás és az amerikai csapatok 110 kilométerre vannak München-től. Az egész német arcvonal foszlányokba töredezik szét és három nagyobbarányu csata kezd kialakulni. Az első a Drezda körüli keskeny sávon folyik, ahol három oldalról indult támadás a város ellen, a másik a München-től 400 kilométerre terjedő arcvonalon folyik, ahol felsorakozva a tengerbe szoritják a németeket. Délfelől az északamerikaiak jobbszárnyukkal az Alpésekbe és Bajországba törnek előre és kelet felé Tolbuchin és Malinovszky hadseregéhez közelednek.

London, április 21

A német hadseregre zuduló katasztrófát megvilágítja néhány hadifogoly adat. A 3. hadsereg az elmúlt 7 nap alatt 90.000 német hadifoglyot ejtett. A Ruhr-vidéken 317.000 német hadifogoly esett fogságba. A 9. hadseregben szintén százeken felül van a német hadifoglyok száma és hadifogságba került többek között 24 tábornok és egy tengernagy. Tegnap további három német tábornok adta meg magát.

Az angol rádió szerint a szövetséges erők az utolsókat rugó német hadsereget zuzzák szét.

London, április 21

Az angolok elsüllyesztették a németek utolsó csarhajóját, a Lützwot, mely a Keleti-tengeren vesztegelt, miután az angol légi erő hat tonnás bombákkal támadta meg.

London, április 21

Mivel a franciák elérték a Gironde

alsó folyását, Bordeaux ismét felszabadult és megnyílik a hajózás számára.

London, április 21

Eisenhower és Montgomery tábornokot sok száz kiszabadult hadifogoly eljenzése fogadta, amikor meglátogatták őket az egyik elfoglalt repülőtéren, ahol elszállításra vártak. A szövetséges főparancsnokok saját fülükkel hallhatták, hogy a németek részéről milyen brutális bánásmódban részesültek.

Keleti hadszíntér

Moszkva, április 21

A tegnapi esti moszkvai hadijelentés szerint az orosz hadsereg kötelei 8 várost foglalták el az Oderán és a Neissén túl, többek között Freienwaldet és Wriezent, 40 kilométerre Berlinton. Elfoglaltak egy helységet Frankfurt északi határánál, így Frankfurtot teljes bekerítés fenyegeti. Onnan délre elfoglalták Spremburgot és Chemnitz felé törnek előre. Az oroszok és angol-szászok most már 100 kilométerre közelítették meg egymást. Az orosz hadijelentés szerint a németek rendkívül súlyos veszteségeket szenvednek, különösen Spremburg közelében, ahol az oroszok átkeltek a Spree folyón, számos várost elfoglaltak és félkör alakú vonalban Berlinton 40 kilométerre vannak. Onnan délre ugyanakkora távolságban Drezdától és már csak napok kérdése, hogy egyesüljenek az orosz és amerikai hadseregek.

Az oroszok Béctől északra is 10 kilométert haladtak előre.

Moszkva, április 21

A tegnapi esti orosz rádióban a haditerületen lakó lengyelek és oroszok utasításokat kaptak, az orosz és szövetséges hadvezetőségtől, hogy mivel az északamerikai és orosz haderő néhány nap alatt egyesül, maradjanak a helyükön, őrizzék meg nyugalmuk és amikor a két hadsereg egyesült, nyugodtan visszatérhetnek lakóhelyükre.

Déli front

London, április 21

Olaszországban a szövetséges haderő bekerítette Bolognát és Ferrarához közeledik. A Po-síksághoz vezető mocsárvidéken legyűrtek a víziakadályokat, melyen az ellenséges védelem épült. A nagy Emilia-utat megszállták, mely Bolognát Modenával köti össze és ezzel elvágják az utolsó utvonalát, mely a Po-völgyébe vezet. Angolszász csapatok dél és délnyugatról elkeseredett előretörés során számos magaslatot szálltak meg. A németek ezrei adták meg magukat. Francia csapatok elfoglaltak több magaslatot, melyek a Turinból Génúba vivő utat domi-

nálják. A légi haderő a Fiume mellett levő egyik szigetet bombázta.

Bolgár hadijelentés

47. számú hadijelentés az első bolgár hadsereg tevékenységéről:

A déli és nyugati frontunkon nincs semmi különös jelenteni valónk.

Sztojcevsz altábornagy

48. számú hadijelentés az első bolgár hadsereg tevékenységéről:

Mai nap folyamán csapataink a Dráva tulsó oldalán, az ellenség szivós ellenállása ellenére, messze nyugatra dobtuk vissza és elértük a Dráva esatornát. Itt nagy vízi erődítmények vannak.

A nyugati fronton erős felderítő és tűzérési tevékenység volt. A szakasz északi részén egy erős kötelékből álló ellenséges támadást visszavertünk és az ellenségnek nagy veszteséget okoztunk.

Sztojcevsz altábornagy

Légi háború

London, április 21

Berlin az elmúlt éjszaka ismét a légitámadás célpontja volt. A német fővárosból érkező menekültek elbeszélése szerint Berlinben 24 óra alatt 37 légiiradó volt. Amerikai légitombázók megtámadták a Berlin körüli vidéken levő pályaudvarokat és súlyos rombolásokat okoztak. Más amerikai bombázókötélek támadták a München és Prága közötti vasutvonalat. Az angol léghaderő sürített támadást intézett a duna menti Regensburg ellen.

Japán

London, április 21

A japán elleni háboruban közép Burmában a 14. brit hadsereg 3 hét alatt 110 kilométert haladt előre és most Mandalay felé közeledik. A mandalay-i vasutvonal fő gócpontja a Burmában közlekedő vasutaknak.

Politikai arcvonal

A miniszterelnök Budapesten

Moszkva, április 20

A moszkvai rádió jelenti: Miklós Béla ideiglenes magyar kormánya megérkezett Budapestre. Az állomáson Szakasics Árpád, a Magyar Nemzeti Tanács tagja és a Szociáldemokrata Párt elnöke fogadta.

Schuschnigg él

London, április 20

Dr. Schuschnigg, Ausztria volt kancellárja, akit a németek távolítottak el hivatalából, amikor Németországhoz csatolták Ausztriát, életben van és az oránienburgi koncentrációs táborban van internálva.

Tito otthon

Moszkva, április 21

Tito tábornok moszkvai látogatása után visszatért Belgrádba.

Denz tábornokot kivégzik

Páris, április 21

Párisban Denz tábornokot hazatérés vádjában a törvényszék bűnösnek találta és ezért halálra ítélte. Elzenkívül még hat franciát ítélte halálra, mert a gestapot támogatták.

London, április 21

A yorki érsek, aki jelenleg Görögországban tartózkodik, meglátogatta Damaskhos érseket és üdvözlöt nyújtott át az anglikán egyház részéről. A yorki érsek csodálatát fejezte ki Görögország iránt.

Szerdán kezdődik a konferencia Sanfranciscoban

Moszkva, április 21

A sanfranciscoi konferencia a jövő szerdán nyílik meg. Az orosz küldöttség 50 tagú csoportja tegnap megérkezett Sanfranciscoba, a többi küldöttséget holnapra várják. Az egyik amerikai újság azt írja, hogy a sanfranciscoi értekezlet egy olyan kollektív biztonsági szervezetet kíván létesíteni, mely a világ társadalmi és gazdasági alappilléreit lefedtesse. A bizottság olyan gazdasági és társadalmi rendet óhajt létrehozni, melyet az emberiség hajlandó megvédeni. Egyre nagyobb szükség van a nemzetközi szervezésekre, ha ezt a rendet fenn akarjuk tartani.

Félmillió hadifogoly a Ruhr-vidéken

London, április 20

A New York Times a szövetséges főhadiszállás hadijelentése alapján vezércikkében a következőket írja: A szövetséges főhadiszállás két legnagyobb győzelemről ad hírt, melyet az amerikai hadsereg minden eddigi győzelmét felülmulva, bekerítő hadművelettel ért el. Minden szervezett ellenállás megszűnt a Ruhrvidék csücskében és az amerikai csapatoknak nem maradt más feladatuk, mint az ott lézengő német katonák likvidálása. Németország fegyvertárány elfoglalásával méltóképpen járultak hozzá Hitler születésnapjához, amely valószínűleg az utolsó születésnap lesz, amit Hitler megér. A Ruhrvidék a szövetségesek győzelmével elpusztult. A németek nyugati hadserege, mely arra volt hivatva, hogy őrt álljon a Rajnán, teljesen felbomlott és a szövetségesek 317 ezer hadifoglyot ejtettek, amely még jóval emelkedni fog és számitani lehet arra, hogy a Ruhrvidéken megsemmisített német hadosztályokból félmillió hadifogoly kerül amerikai fogságba.

Lámpaernyő a megölt internáltak bőréből

London, április 21

A brit parlamenti küldöttség elutazott Angliából, hogy szemlét tartson a németországi koncentrációs táborokban. A küldöttség többek között több

meggyilkolt holttestnek tetovált bőrét meg fogja vizsgálni, akiket azért öltek meg, mert a tetoválás annyira tetszett, hogy a tetovált bőrből lámpaernyőt készítették.

A küldöttség azonnal lépéseket tett, hogy vízzel és élelemmel enyhítsék a Buchwaldban levő internáltak szenvedéseit, ahol több mint 100.000 ember halt meg. A halálzási arányszám most már gyors ütemben esik.

A polgármester konyhát állította fel a menekülteknek

Mint ismeretes, Muraköz és Mura-szombat vidékét minden magyar családnak, aki ott bármilyen okból 1941. évtől elhelyezkedett, a legrövidebb időn belül el kellett hagyni. Menekültek gyalogosan tették meg az utat és kifáradva, kiéhezve érkeztek meg Kiskanizsára. Windisch Dénes polgármester Kiskanizsán konyhát állított fel, ahol a menekültek meleg ételt kaptak, a gyermekeket tejjel és cukorral látták el.

A menekültek között sok kánizsai is van. A vidékieket Windisch Dénes polgármester az állomáson meglátogatta és az állomásfőnökséggel, valamint az orosz katonai parancsnoksággal együtt oly intézkedést tett, hogy hazautazásuk a legrövidebb időn belül megtörténjen.

Ime, az álmok után futó magyar családok kálváriája. Az anyaország szeretettel fogadja őket vissza. (k.)

Holnap tartják az első népgyűlést Nagykanizsán

Mint már több számunkban megírtuk, a magyar kommunista párt helyi szervezete engedélyt kapott az orosz városparancsnokságtól népgyűlés megtartására. A népgyűlést, amely iránt óriási érdeklődés mutatkozik, a Városi Mozián holnap, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartják meg. Miután a Városi Mozi befogadó képessége kicsi, úgy tudjuk, hogy a kommunista párt gondoskodott megafonokról, amelyek közvetítik a teljes programot. A nagygyűlés vezető szónoka Farkas Mihály nemzetgyűlési képviselő, a magyar kommunista párt vezetőségének tagja lesz, aki a földreformról, a reakció elleni harcokról, végül a május elsejének megünnepléséről beszél majd.

A program 5 számból fog állni, a következő beosztásban:

1. Internacionálé.
2. A Szabadsághoz című Petőfi verset szavalja Gölle István.
3. Üdvözlő beszéd. Elmondja Rosenberg Jenő titkár.
4. Farkas Mihály nemzetgyűlési képviselő beszéde.
5. Himnusz.

Kinevezték az igazoló bizottság tagjait

A Nemzeti Bizottság tegnapi rendes ülésén kinevezték az igazoló bizottság elnökeit. Az első bizottság elnökévé Mátys Lászlót, a második bizottság elnökévé Berényi Gézát nevezték ki. Az igazoló bizottság póttagjai Szerdahelyi Ferenc, Molnár György, Lidit Imre és Perger József lettek.

A pápai nuncius elhagyta Berlint

London, április 21
Megbízható forrásból származó értesülés szerint a hét elején Orsenigo németországi pápai nuncius, a berlini diplomáciai kar doyenje is elhagyta a német fővárost és Gasteinbe tette át székhelyét.

A Kommunista Párt közleménye

Kérjük a város lakosságát, hogy akinek magyar népdal- vagy induló gramofonlemeze van, kölcsönözze azt a Magyar Kommunista Pártnak Csengery-ut 6.

Megtalálták a németek által elrabolt deviza- és aranykincsek nagyrészét

London, április 21
Mülhausen közelében egy sóbányában óriási mennyiségű aranyat, idegen és belföldi papírpénzt, felmeríthetetlen értékű mükincset találtak, itt találták rá a német birodalmi bank számos főtisztviselőjére, köztük Vieckre, a német birodalmi bank elnökére. Vallomásuk szerint Németország arany- és devizakészletének nagy részét ebben a sóbányában rejtették el.

A fenti londoni hír Magyarorszá-

got is közelről érinti. Köztudomású, hogy a német banditák még Sztójay kormány alatt a Nemzeti Bank egész aranykincsét és deviza állományát elrabolták. A magyar aranykészlet 27.500 kg. szinarany volt 110.000.000 aranypengő értékben, amit a Nemzeti Bank pánceppincéjében őriztek. Ha a magyar aranykincs a megtalált értékek között van, úgy a teheráni döntés alapján azt vissza kell kapnunk. Ennek a ténynek közgazdasági jelentőségét nem kell külön kiemelni.

Agyonverték-e a nyilasok Garabonc főjegyzőjét?

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezetét napok óta foglalkoztatja Csizmadia Sándor garabonci főjegyző titokzatos halála. Az történt ugyanis, hogy a baloldali magatartásáról közismert főjegyzőt a nyilasok nagykanizsai rendőrsége letartóztatta és beszállította a városba. A rendőrségen történt megkínzása után átadták a nyilas brávóknak vallatás céljából. Amire Csizmadia Sándort a «vallatás után» visszavitték a rendőrségre, már haldoklott. Reg-

gelre meg is halt. A város tisztifőorvosa, dr. Ujházy Sándor által kiállított halotti bizonyítvány szerint Csizmadia Sándort szívizéhség ölte meg.

A Magyar Kommunista Párt, de az egész város közvéleménye is követeli az eset azonnali kivizsgálását. Kivizsgálást és azonnali intézkedést kérünk a város rendőrségének vezetőjétől ebben a sötét »szívizéhség« ügyben.

Egy nagykanizsai munkaszolgálatos szörnyű élményei a nyilasházban

Kezünkbe került az »Uj Dunántul« Pécsen megjelenő lap február 6. száma, amelyben egy nagykanizsai munkaszolgálatos élményeit az Andrassy-uti nyilas házban írja meg. A cikket kivonatossan az alábbiakban közöljük:

»Jó magyar munkásarcu férfi ül szemben a szerkesztőségi asztallal. Vonásait a nehéz testi munka szabta azzá. Blumenschein Józsefnak hívják a férfit, most érkezett Pestről, ahol hónapokig volt mint munkaszolgálatos és akkor szabadult ki, mikor az oroszok felszabadították a nyilas uralomból a fővárost. Elmondja, hogy mint munkaszolgálatos, december közepe táján sebesült lovakat szállított a pesti állatorvosi klinikára, ahol mint loápoló dolgozott. Blumenschein Nagykanizsán fuvaros volt és értett a lovakhoz. Amikor Ujpestet elfoglalták már az oroszok, — beszéli el Blumenschein — a nyilasok helyzete már igen szorongatóttá vált és ez még jobban megvárta őket.

Na, Kóvik megjöttetek? Jók lesztek ti majd a Duna fenekére! Ezekkel a szavakkal üdvözölte egy Péterfy nevű hadapród a nehéz munkát teljesítő munkaszolgálatosokat. A nyilasok azonban az orosz előrenyomulása miatt nem sokáig maradtak a főiskolán és őket a tábori csendőrok váltották fel. Amikor ezek megérkeztek, összeszedték a munkaszolgálatosokkal minden cök-mökjüket és meneküléskén kiállították őket a főiskola udvarára. Egy Pásztor nevű csendőr így szólt Blumenscheinhez: Oregem, sajnálunk, mert a pofád egyáltalában nem zsidó, pedig nagyon ki fognak nyírni benneteket. Ezután megindult a menet a hirhedi nyilas ház, Andrassy-ut 60. felé. Itt névsorfelolvasás után a pincébe vezették őket, aztán rájuk zárták az ajtót. Szörnyű hideg volt, mert az ablakok nyitva voltak. Négy napig voltak itt élelen-szomjan, amikor a nyilasok vezetője, egy Magyar Mihály nevű rákospalotai ember, valami Hortobágyi és Vönház nevű nyilasok válogatott kintásokkal szórakoztatták őket. A legkisebb kintás a véresre pofózás volt. Blumenschein elmondja, hogy szeme láttára Magyar Mihály egy gyönyörű szép magas leányt vezetett a félreeső helyre, ahol össze-vissza verte, majd mikor a leány eszméletét veszítette, tarkón lötte és holttestét kidobta a szomszéd utca egyik hórakására. Másnap ugyanígy végeztek Farkas József nevű munkaszolgálatossal.

A holttestet szintén az utcára dobták és kátránylemezzel letakarták.

Ebben az időben Budapest utcái már tele voltak kivégzett emberek hulláival. Ezeket a munkaszolgálatosokkal temették el a legközelebb eső tereken. A január 8-án történt esetet Blumenschein így meséli el: Ottlétünk negyedik napján jött a hire, hogy az oroszok elfoglalták Rákospalotát. A nyilasok ekkor elhatározták, hogy végeznek velünk. Este féltíz tájban libasorba állítottak bennünket, felhajtottak a félemeletre, ahol egy kivilágított szobába vezettek. A másik szobában azonban sötétség uralkodott. Itt 29 társammal együtt török ülésben kellett bevárnunk sorsunk alakulását. Tíz órakor aztán kiadták a parancsot a bikaeskes, revolveres nyilasok:

»Zsidók! Adámkosztünre!»

A levétköztetett áldozatokat egyenként bevitték azután a kivilágított szobába, ájultra verték őket, majd géppisztollyal sortűzet adtak rájuk. Hullájukat az ablakból az utcára szórták ki. Idegeim felmondták a szolgálatot, neki ugrottam az ablaknak, felrántottam, betörtöm az ablaküveget és kiugrottam az utcára. Szörnyű szenvedések után és leírhatatlan nélkülözések közben reggelre visszaértem az állatorvosi főiskolára, ahol Vojcesek Márton hadnagy ur, egy derék magyar ember megmentette az életemet.

Beküldött közlemények

Felhívás! Felhívom a kiskanizsai Földigénylő Bizottság tagjait, valamint mindazokat a kiskanizsaiakat, akik földet akarnak kapni, vagy bármilyen szempontból őket a földbirtokreform érdekli, hogy április hó 22-én, vasárnap délelőtt 9 órakor jelenjenek meg az Olvasókörben.

Molnár György, földosztó bizottsági tag.

Felhívás! Felhívom a zsidó házak kertjeinek és az üres telkek bérloít, hogy az 1945-ös gazdasági évre szóló bérleti szerződés megkötése végett haladéktalanul jelenjenek meg a Zsidó Tanács Fő-ut 13. II. em. helyiségében annál is inkább, mert minden más, bárhol és bárkivel kötött szerződés a mai nappal érvényét veszti.

Zsidó Tanács

A GÓZFÜRDŐ nyitva naponta reggel 7 óráig este 6 óráig (Kedden egész nap és pénteken délután 10 óráig). Fűdőruhát és törülközőt mindenki hozzon magával.

Allatállomány bejelentése

Nagykanizsa polgármesterének tegnapi kiadott felhívását, mint értesülünk, sokan félremagyarázzák. A felhívásban kizárólag az állatállomány bejelentéséről van szó, még pedig rendkívül fontos statisztikai okokból, hogy megállapítást nyerhessen az országunk állatállománya. Allatbeszolgáltatásról szó sincs és aki ilyen híreket terjeszt, azt azonnal át kell adni a hatóságoknak, mert ez nem előző egyebet, mint fasiszta módszerekkel az új rend nyugalmát és békéjét megbontani.

Felhívás.

Felszólítjuk mindazokat, akik annak idején a zsidó temetőből a hullaszállító kocsik tengelyét és kerekeit leszerezték és elvitték, haladéktalanul szállítsák vissza. Az illetők neveit ismerjük. Amennyiben kérésünket nem teljesítik, a feljelentést megteszük. Zsidó Tanács

A Polgármester közleményei

Felhívás I

Felhívom mindazokat, akik 2 szobás vagy ennél nagyobb zsidólakásba költöztek, 3 nap alatt a polgármesteri hivatalnál jelentkezzenek. A jelentkezés elmulasztása szigorú megtorlást von maga után.

Felhívás II

Felhívom mindazokat, akiknek bármely címen — kiutalás vétel, árverés — birtokában zsidó- vagy fasisztaellenes magatartásuk miatt letartóztatott v. elmenekült egyének értéktárgyai, szönyegei, műtárgyai vannak, 4 nap alatt a polgármesteri hivatalnál jelentésük be. A bejelentés pontos teljesítése esetén az eddigi bejelentési mulasztás büntetlenül marad, ellenkező esetben a mulasztókat internálatom és népbíróóság elé állítom.

Felhívás.

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság elrendelte a közalkalmazottak ellen az igazoltatási eljárás lefolytatását és erre a célra igazoló bizottságokat küldött ki. Először a város háza, rendőrség alkalmazottai, tanárok és tanítók kerülnek igazoló eljárás alá. Felhívom Nagykanizsa város lakosságát, hogy akik az igazolandó alkalmazottak ellen terhelő adatok birtokában vannak, névzetesen tudják, hogy az illető alkalmazott nyilas vagy fasiszta volt, résztvevői vagy elősegítette származásuk vagy fasiszta ellenes magatartásuk miatt emberek deportálását, letartóztatását, internálását, résztvevői idegen vagyon szétosztásában, lefoglalásában, magának vagy hozzátartozóinak idegen vagyontól részt jutatóit, a németek mellett lázított, izgatott, a német vagy fasiszta érdekeket bármely módon elősegítette, mindeme körülményeket a legstrogóbban a polgármesteri hivatalnál jelentésük be.

Nagykanizsa, 1945. április 19.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Keresünk 3 jólbeszélő nőt és 3 férfit rádióbeszédre. Magyar Kommunista Párt. Csengery-ut 6. 9

Felhívom azt a férfit, akin nővérem felismerte épp sportkabátomat, adja le Teleki-ut 8. szám alatt, mert különben ellene feljelentést teszek. Papp János. 8

Elcsereim központban levő kétszobás lakásomat egyszobásra. Erdélyiné, Csengery-ut 15. emelet. 10

Sötétkék női tavasz! kabátot elcsereimnek 39 es női és 35-36-os leánykacipőre (szandáira). Boda Csengery-ut 56. 11

ZALA politikai napilap

Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa«

Felölös kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Beneze Jenő.

Nyomatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Igazgató urak,

akik a napokban ismerkedő látogatást tettek szerkesztőségünkben, ezután is köszönteni kívánom Önöket. Remélem nem nehezelmek, ha a nagy nyilvánosság előtt elisméltém, amit pár perces látogatásuk alkalmából mondtam: Ebből a szerkesztői szobából pedig a gyűlöletnek egyetlen szikrája sem fog kipattanni, egyetlen embert sem fogunk üldözni igazságtalanul, mert a nagy demokráciáknak nemcsak jelszavuk, de nagy erkölcsi tételük is: *Justicia Regnorum Fundamentum* — az igazság az állam alapja. Azt is mondtam, hogy a szerkesztő ajtaja mindig nyitva áll az urak és az alájuk rendelt tantestület előtt éppen úgy, mint elődöm alatt. Bármikor rendelkezésükre állok, a nyilvánosságot érdeklő kérdésekben.

De vannak más mondanivalóim is az igazgató uraknak, amit rövid látogatásuk alatt nem tudtam közölni. Meg kell mondanom nyíltan, hogy az előző 25 év nevelési rendszere volt az, ami hazánkat ebbe a történelmileg páratlan katasztrófába döntötte. Önök is hozzá járultak ehhez igazgató urak. Tudom, hogy most, mikor saját bőrükön érzik a borzalmakat és saját husukba mélyen belevág a magyar keresztvasszöge, most gondolkodásra és emlékezésre kényszerülnek. Feltárlás előtt, türelem helyett gyűlöletet, bölcsesség helyett erőszakot, evangélium helyett kardot tanítottak. Tudom, hogy sok álmatlan éjszakájuk lesz Igazgató uraknak, mert a lelkiismeret az iskolák igazi papjait kimélettlenül furdalhatja.

Értsük meg egymást Igazgató urak! Nem a személyük ellen szólnak a vádak, de az egyetemes magyar közoktatás építménye ellen, aminek Önök is téglái voltak. Történelem hamisítás legdurvább hazugságait verték diákjaik fejébe és erkölcsi tételként állították fel, az alázatos szervilis viselkedést. A könyvégetést is az Önök diákjai intézték tanáraik felügyelete mellett. Aki ellenkezett, akiben erősebb volt az igazságérzet, mint oktatóik szava, azt kirekesztették, hazátlan bitangnak nyilvánították és később a nyilas világ pribékjei esetleg meg is ölték.

Bizonyára tudják az Igazgató urak, hogy Budapesten 13-14 éves szöszke gyerkőcök géppisztolyos kezétől világhírű egyetemi tanárok, művészek, nagytudású igaz papok, véresen hulltak a januári szűz hóba. Azt is tudják valószínűleg az Igazgató urak, hogy Püspökladány-

Berlin eleste órák kérdése

Az angolszász és orosz haderők talán már ma egyesülnek — A Vörös Hadsereg Berlin körutain harcol — Drezda eleste küszöbön van

Nyugati front

London, április 23

Angol nehéz és középnehéz bombázók Bréma és a város körüli célpontokat támadták. Kanadai kötelékek alig 20 kilométerre vannak Oldenburgtól. Lengyel páncélos kötelékek az Emdentől délre fekvő Lathent fenyegetik. Kanadai járőrök Hollandiában behatoltak a Gropp vonalba. Az északamerikai hadvezetőség Dél-Németországból is gyors előretöréseket jelent. Elfoglalták Badent, 10.000 foglyot ejtettek és teljesen elszigetelték a Fekete-erdőben egy jelentékeny német harcsoportot. A 7. amerikai hadsereg a felső Duna felé való előretörése során Ulm-nál és Ausburgnál átkeltek a Tojlyamon és 90 kilométerre vannak Münchentől. Patton tábornok kötelékei tegnap 20 kilométert törtek előre és a csehszlovák határkörzetben több várost elfoglaltak. Egyik harcsoport mélyen benyomult a Beyreuth-tól délkeletre fekvő Wiesaubá.

Az északamerikai csapatok elfoglalták Dannerberget és Wittenberget és távolabb kiterjesztették Elba menti állásaikat és több ponton felsorakoztak a folyó partjára. A Harz hegységben 56.000 német foglyot ejtettek a szövetségesek. Montgomery tábornagy csapatai az Elbától dél felé törtek előre és egybefüggő arcvonalat létesítettek a 9. amerikai hadsereggel, akik a Kuks-haven vidékén lévő erdős területet megtisztították és elfoglalták a vasút vonal mentén egy várost, ahol egy német tábornagy teljes törzskarával együtt megadta magát.

ban egy tanító, mint levante főoktató, 180 gyermeket vitt ki a lövészárokból flóbert és levante puskákkal, hogy feltartóztassák a világ leghatalmasabb haderejét, a Vörös Hadsereget.

Az orosz katonák emelte siron olvasható: Itt nyugszik 161 magyar gyerek, a fasizta gyilkosok áldozatai. 180-ból 161 elpusztult, de a tanító ur az megszökött. Tudniok kell az Igazgató uraknak, hogy a levante tanári asszisztenciával rabolták ki az ártatlan és becsületes, halálra üldözött magyarok otthonait és hogy odaadóbb kiszolgálói a nyilas betyároknak nem volt senki, mint ők.

Kétségtelen, hogy ennek a világnak tragédiája pedagógiai katasztrófa. A német iskolák 150 éve egyebet sem csináltak, mint a heroizmust glorifikálták. Mű-

London, április 23

Dán felkelők Koppenhágában rajta ütöttek egy kaszányán és hatalmas lövöldözésbe kezdtek. Az osztrák katonák fellázadtak és a dánok oldalára álltak. Sok német elesett az összetűzésben. Dán felkelők a nyílt tengeren megtámadtak két német hajót. A hajó személyzetét lefegyverezték, majd a hajókkal befutottak egy svéd kikötőbe.

Keleti hadszíntér

London, április 23

Orosz tankok hatolnak előre Berlin utcáin és tegnap este már csak 8 kilométerre voltak a város szívében fekvő *Brandenburger Tor*tól. Az oroszok eddig Berlin 16 külvárosát foglalták el, köztük Rosenthalt, Willingent és Weisseseet. Wilhelmshafenben a szovjet haderő északkelet felől van legközelebb a város központjához, ahol elfoglalták *Weissensee* egyik gyárnegyedét. A Vörös Hadsereg utcáról-utcára küzd magát előre a német fővárosban, melyet 2 oldalról körülfogtak és előreláthatólag 48 órán belül az ostromgyűrű teljesen bezárják, míg a birodalmi főváros külső védelmi övezetének az ostromgyűrűjét a nyugat felé előretörő szovjet hadosztályok fogják megalkotni. A szovjet tüzérség szakadatlanul lövi a várost. Az orosz csapatok utját alacsony szállo orosz bombavető rajok egyengetik. Megbízható jelentések szerint eddig 8000 német esett el Berlin körzetében. A leghevesebb harcok a körutak közelében folytak le. A német főváros északkeleti elővárosaiban len-

gyel csapatok is harcolnak az oroszok oldalán. A náci uralom utolsó óráiban *Hiller* még egy felhívást küldött Berlin lakosságához, hogy küzdjenek körömszakadtáig és könyörtelen megtorlást helyez kilátásba mindazok számára, akik türik, hogy házaikra kitegyék a vörös zászlót. Bár az oroszok a fővárosból kivezető minden utat elvágtak, mégis a lakosság minden oldalról ömlik ki a városból. Berlinben egymást követik az öngyilkosságok. A lakosság már 50 óra óta egyfolytában tartózkodik az óvóhelyeken, ahonnan ki sem mozdultak és abból a kevés élelemből élnek, amit péntek óta magukkal vittek. Berlin ostromával valószínűleg az egész német terepfolyosó is összeomlik most már rövid idő alatt. Az orosz haderő gyors ütemben halad előre a Brémától Drezdáig vezető úton és sok várost elfoglaltak ezen a szakaszon. Valószínűleg már sokkal előbbre vannak a hadijelentésben megjelent helyeknél és az amerikaiakkal való csatlakozás bármely pillanatban bekövetkezhetik. Az amerikaiak rádiókészülékjein már hallhatók az orosz rádió adott katonai jelentések és mindkét hadsereg kötelékei bizakodva tekintenek a találkozás elébe.

Déli front

London, április 23

Olaszországban a 8. észak-amerikai hadsereg 3 kilométerre van Ferrarától és a Po völgyétől. Bolognáól északnyugatra, 5-10 kilométerre Modenától. A Sikoró folyón átkeltek és több

vészei Wágnerlöl-Körnerig, filozófusai Fichtétől-Nietzscheig, a halál igenlését tanították az élet igenlésével szemben. Gralok, Siegridek, Parsifalok, Wotanok népesítik be önhittségtől gőzölgő koponyájukat, elhitték és elhittették, hogy ők, a felsőbbrendű faj (*Übermensch*) és a világ többi népei csak az ő szolgáloik lehetnek. Egész állami életünknek és művészetünknek a torna teremből kell kiindulnia, hogy gyökeréig egészséges legyen. Egy szép tornász dal többet ér, mint az egész Goethe. Ezt nem most, hanem 100 évvel előbb írták le a *Burschenschaftok* és *Jugendbundok*.

Ez a pedagógiai módozat termelte ki Hitlert és csatlósait, hogy megnyissák az ember szennyesatornáinak zsilipjeit, aljas indulatainak tárnait és

trónra ültessék a hazugságot, csalást és tömegmészárlást. Ez a nevelési rendszer a gallás nélküli emberszörnyek tömegeit produkálta, akik mint a kannibálok körüláncolták áldozataikat, mielőtt megölték és elégették őket.

Most tanulhattak Igazgató urak és haladéktalanul le kell vonniok a tanulságot. Egyetlen percet sem szabad késniök és máris meg kell kezdeni a beszenyezett magyar lelkecskék megtisztítását. Ne várjanak utasításra. A kultusz kormány a közlekedési nehézségek és postaforgalom hiánya miatt talán csak helek múlva tud intézkedni. A szemünk Önökön van igazgató urak, akikre legnagyobb értékünkét bízunk, a demokratikus Magyarország jövőjét: gyermekeinket. *bj.*

hid érintetlen állapotban került a kezükbe. Angolszász bombavetőket szakadatlanul támadták a hátráló németeket. Jugoszláv csapatok megszállták *Sesakot*. *Fiume* külvárosát.

Japán

London, április 23

Burmában a szövetséges haderő közép- és nehéz bombázói támadták a visszavonuló japánokat. Az északamerikaiak Indokínában. Sajgon kikötőjében egy 7000 tonnás japán szállítóhajót elsüllyesztettek. Okinawa szigetén 12.000 japán katonára esett el.

A háboru apróbb hírei

London, április 22

Egy titkos német rádióadó közli, hogy Hitler személyes titkára, Albert Borman hirtelen elhagyta vezérét és utoljára az ulmi repülőtéren látta.

A moszkvai rádió közli, hogy Bécs és Königsberg elfoglalásáról külön filmek készültek, hamarosan bemutatásra kerülnek.

A buchenwaldi internálótáborból kiszabadult Cain, a Francia Nemzeti Könyvtár igazgatója közölte, hogy a náci Léon Blumot ismeretlen helyre hurcolták, közvetlenül az angolszász seregek odáérkezése előtt.

Az angol fogságba esett Papent Reims városában tartják őrizetben, tehát nem igaz az a hír, hogy Amerikába vitték.

A francia hatóságok ideiglenesen szabaddá helyezték Flandriát, aki Vichyben néhány napig a külügyminisztériumot vezette, s akiről köz tudomásu, hogy a francia nagyipar politikusa.

Woolton lond. angol ujjáépítési miniszter kijelentette, hogy az angliai bombakáros helyreállítására tízévi megfeszített munkára van szükség.

Sorozzák az új magyar hadsereg női tagjait!

Bucapest, április 23

Nők is tagjai lehetnek a hadseregnek, s mind az altiszt, s mind a tiszt rangot elérhetik. Egyelőre 18-tól 28 éves korig soroznak önkénteseket. Akik beválnak, azokat kiképezik és utána maguk lesznek kiképzőkké.

A „Buchwaldi” tábor szörnyűségei

London, április 22

Tegnap az amerikai kongresszus 8 tagja látogatást tett a hírhedt buchwaldi koncentrációs táborban. A látottak során mindegyikük a legnagyobb megrökönyödésének és felháborodásának adott kifejezést. Az angol alsóház kiküldöttje ugyan csak végigjárta a táborokat, majd tegnap visszaérkeztek Angliába és beszámoltak az újságíróknak tapasztalataikról. Az angol kormány Fehérkönyv alakjában fogja az ottani eseményeket közzétenni, melyhez fogható a középkor óta nem volt. A Buchwaldban elpusztult 51.000 ember emlékére jelképes sírt fognak emelni. Az angolok a német Hiltlenjugend vezetőjének, *Baldur von Schirachnak* apját és nővérét végigvezették a táboron és a látottak után ők is kijelentették, hogy ez visszaesés a legsötétebb középkorba.

Gyöngyösi külügyminiszter szenzációs tájékoztatója a magyar külpolitikáról

A szovjetunio barátságáról, a deportáltak kérdéséről, a külkereskedelmi helyzetünkről és a sváb kérdésről nyilatkozott

A Budapestre érkezett ideiglenes kormány külügyminisztere dr. Gyöngyösi János tegnap a sajtó képviselői előtt tájékoztatót adott a legaktuálisabb külpolitikai kérdésekről.

Külügyi szolgálatunkról szólva kijelentette, hogy a közönség körében egészen téves felfogás uralkodik, ami főleg onnan ered, hogy a Moszkvában aláírt fegyverszüneti egyezményt nem olvasták el kellő figyelemmel és nem gondolták át annak kellő következményeit. A fegyverszüneti egyezmény szövegének korlátosabb a külügyek terén korlátozza, ami teljesen érthető, mert hiszen a békekötésig a szövetségesek ellenőrzése alatt állunk.

Magyarország külpolitikájának alapjairól szólva kijelentette, hogy az új demokratikus Magyarország semmiféle közösséget nem vállal a megelőző reakciós és háborús kormányokkal és a jóvátételi kötelezettségeket csak abból az adott kényszerhelyzetből vállalta, mert az országnak felelnie kellett az előző demokráciaellenes politika büneiért.

Az új magyar külpolitika legfontosabb alaptétele, hogy Magyarország végre igazi realpolitikát folytasson, vagyis az ország helyzetének, szomszédok, valamint a nagyhatalmak erőviszonyainak és politikai irányának mérlegelésével ezekben az adottságokba állítsa bele a maga külpolitikáját. Ez a realpolitikai felfogás igen messzeható, melyrészt követelményeket von maga után.

Társadalmunknak a politika terén fel kell hagyni az illúziókkal, mindenekelőtt az egynemzetű huszmillió magyarországi, az ezeréves szent-istváni birodalom és egyéb ehhez fűződő fikciókkal, amelyek ráknézve semmi hasznot, hanem csak veszedelmet jelentettek, a reakció melegágyai voltak és végeredményben katasztrófába sodortak bennünket.

Ez természetesen távolról sem jelenti azoknak a nyelvi, kulturális és szellemi kapcsolatok feladását, amelyek természetesen magyart a magyarhoz fűzi, legyen az a Duna medencében vagy Amerikában.

Viszonyunkat a Szovjetunióval ma még a fegyverszünet határozza meg. Bizunk abban, hogy azzal a komoly demokratikus átalakítással, amelyet a kormány maga elé tűzött, sikerült a Szovjetunióban olyan bizalmat kelteni, mely egy tartós barátság kimélyítésére alkalmas.

Felesleges hangoztatni, hogy az a bizalmi barátságra Magyarországnak milyen nagy szüksége van. Nemesak azért, mert a háboruban szegények lettünk és megfogyatkoztunk, hanem azért is, mert mi tudjuk, hogy a Szovjetunió az Európa és a demokrácia megmontásáért mit tett. A Szovjetunió páratlan katonai és erkölcsi tekintélyre tett szert és megnövekedett a Szovjetunió gazdasági és politikai ereje is.

Alkotások terén a Szovjetunió milyen nagyszabású ígéreteket veti előre, azt a rövid moszkvai tartózkodásom alatt megfigyelhettem. Front és hátszág egyaránt páratlan dolgokat művel, amelyek joggal lepik meg a világot,

de azt hiszem, hogy az alkotásokat illetően, meglepetések a háború után még fokozódni fognak.

Biztosan remélem, hogy a szomszéd államokhoz való viszony nemcsak baráti lesz, de azon túlmenően olyan szoros gazdasági és politikai együttműködést tartok szükségesnek, amilyenekre a régi reakciós kormányzatok alatt gondolni sem le-

hetett.

Nemesak Magyarország demokratikus átalakítása jogosít fel erre a helyzetre, hanem azok az erőteljes demokratikus irányzatok is, melyek a szomszéd népeknél uralomra jutottak, amit sajnos a mult világháború után nem minden vonatkozásban lehetett megállapítani.

Ebből a tényből érthető az, hogy ha hivatalosan még nem is, — mert ezt nem lehetett — de a szomszéd országok demokratikus progresszív pártjainak utján máris nagyon sok kezdeményezés indult meg a kapcsolatok mielőbbi felvételére.

A szolgabírók, reakciós világ, a mely annyit értett nekünk és olyan ellenszenvessé tett bennünket, máris megszűnt Magyarországon. Ezt már tettekké és tényekkel tudjuk igazolni. Ezért van óriási jelentősége a földreformnak külpolitikai szempontból is. Minden törekvésünk az: nem fátvált borítani a multa, de becsületesen levonni annak következményeit és végre vonalat húzni minden multbeli félreértés, egyenetlenség és gyűlölködés alá.

A deportáltak kérdéséről szólva a külügyminiszter ezeket mondotta:

— A deportáltak ügye egyike a legsajgóbb magyar kérdéseknek, a melyre csak az idő hoz valamikor enyhülést. Ebben a kérdésben tiszta helyzetet teremteni csak a háború befejeztével lehet. Akkor fogjuk igazában látni, hogy a deportáltak közül mennyien veszték el és hogy a deportáltak hány kiöntött magyar életet jelentenek. A deportáltak ügyében a kérelmek egész özöne zúdul hozzám, mind magánosok, mind egyesületek vagy közületek részéről. Eredményt, sajnos, alig tudunk elérni. Ami eredményt eddig elérhető volt, az mind a Vörös Hadseregnek köszönhető, amely diadalmas előrenyomulása során a magyarországi deportáltak ezreit szabadította fel és juttatta vissza hazájukba.

Különösen örvendek a bécs-környéki sok zsidó és nemzsidó deportált felszabadítása a legutóbbi napokban. A németek által lengyel táborokba elhurcolt zsidó deportáltak sorsáról, sajnos, lesújtó hírek érkeznek, bár itt is voltak szerencsére többezren olyanok, akiket a Vörös Hadsereg kiszabadított a náci fenékvad karmai közül. A Szovjetunió rendkívüli állami bizottságot létesített a náci internálótáborok és szerencsétlen lakóinak felkutatására. Mihelyt alkalom adódik rá, részletes tájékoztatót kapunk az ideportáltak sorsáról. Ennél többet a jelen viszonyok között, sajnos, nem tehetünk.

Gyöngyösi János külügyminiszter a menekültek kérdéséről szólva a következőket hangoztatta:

— A nyilas és reakciós lelkiismeretlenség, valamint a náci lelketlenség legbeszédesebb jele az a sok százezer ide-odavándorló menekült, akiket vagy a háború vihara, a náci propaganda és a teuton önkény mozdítottak ki lakóhelyükről, vagy a különböző „áttelepítési” akciók szakitottak ki szülőföldjükről és most elesigázva, éhezve és kétségbeesve keresik az utat hazafelé.

A Lengyelországba deportáltak hazaszállítására körül várható lépésről szólva a külügyminiszter bejelentette, hogy a Szovjetunió részéről biztosítottak bennünket: ami ezen a téren csak lehetséges, azt a Vörös Hadsereg, illetőleg a Szovjetunió kormányának erre a célra felállított szervei megteszik.

Egy felvetett kérdésre válaszolva a külügyminiszter érintette a külkereskedelmi Hivatal kérdését is.

— Ha a körülöttünk lévő államokban a külkereskedelmet esetleg államosítják, mi sem követhetünk más

utat. Az államokkal szemben az államnak kell tárgyalófélként állania. A svábkérdésről szólva a külügyminiszter ezeket mondotta:

— A svábkérdésben feltétlenül történik kormányintézkedés. Ez a kérdés tulajdonképpen az elkecsereedett magyar közönség részéről került felszínre annak a rengeteg pusztításnak a nyomán, amit itt látunk és amelynek tudatára most ébred a magyar nép. A kormányzat ezzel a kérdéssel már megalkulása óta foglalkozott, mondván azt, hogy a sváboknak, amely oly csúnyán hátrahódta ezt az országot, megtorlásban kell részesülnie.

Május elseje

megünneplése Magyarországon 1920-tól 1944-ig tilos volt. De most, 1945-ben ez a nap a proletárok nyilvános demonstrációja lesz, ezen piros zászlók erdeje alatt felvonulnak az elnyomottak, akik eddig az iparbárok, a dzsentrik és a feudális urak hatalma alatt görnyedtek. Kint az utcán mutatja meg a munkásság, hogy töretlen maradt ereje, ezzel az erővel megváltoztatja az ország gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális arculatát!

A munkásság fel akarja és fel fogja emelni az elesett Magyarországot a haladó szellemű, demokratikus szellemű országok közé, hogy e tette után csakugyan magának mondhasa a földet, amelynek művelésében annyi szenvedéssel vett részt.

Ezen a május elsején emlékezzünk az 1889-i párizsi kongresszusra, amelyen ünnepélyesen kihirdették, hogy ez a nap a munkásság ünnepe. Most már nemcsak ünnep, hanem szép, piros diadal is, ennek keretében a két munkáspárt együtt vonul fel, hogy nyilvánosan hitet tegyen eszményei mellett, amelyek megvalósítása elsősorban a proletárság feladata és kötelessége.

A nagykanizsai pártok, mint értesülünk, az orosz és bolgár parancsnokságok támogatásával nagyszabásu május elsejei ünnepséget készítenek elő. Az ünnepség programját most állítják össze, amely értesülésünk szerint két részből fog állani. Az első részt a Városi moziban, a másodikat a sétateren rendezik meg. A részletes programot a közeli napokban a Zala közölni fogja.

MOZI

Szombaton nyitotta meg kapuit a Városi mozi és már az első előadást táblás ház nézte végig. Érthető, hogy a sokat szenvedett város lakói most már egy kis szórakozásra vágyanak. A vetítógép kifogástalan, a képek szép tiszták.

A mozi igazgatósága nagy nehézségek leküzdésével tudott egyelőre három filmet biztosítani, de úgy tudjuk, hogy rövidesen levetíthetik majd a nagy amerikai és ragyogó orosz filmeket is. *Eppen ideje, hogy a komisz és émelegős álromantikával és utszéli humorral spēkelt szolgabírók, földbirtokos, négyesfogatu, ostoba, izléstrontó nyilasmentalitású filmeket komoly művészek filmalkotásai váltásák fel.*

A mozi igazgatósága mindent megtesz, hogy a nagy világfilmek gyorsan eljuthassanak hozzánk, de addig is, míg ez lehetséges lesz, meg kell elégednünk jó reprizekkel.

A következő műsor egy jó francia film: *Páris rejtelmei* lesz, utána ismét magyar film jön, még pedig vigjáték: *Éjjelre kiderül* címmel.

A Kommunista Párt nagyszerű népgyűlése

Farkas Mihály nemzetgyűlési képviselő hatalmas beszédében pártjának programjaként kijelentette: **az adott föld a paraszt örök tulajdona lesz. Mi nem akarunk szovjetrendszert és nem akarunk kolhozot sem. A reakció teljes felszámolását, az új ipar azonnali megindítását követeli**

Vasárnap délután tartotta a kommunista párt nagykanizsai szervezete első népgyűlését. A Városi Mozit zsúfolásig megtöltő közönség lelkes tapsal üdvözölte a népgyűlést rendező párt vezetését és vendégét Farkas Mihály nemzetgyűlési képviselőt.

A gyűlésen megjelentek a Szociáldemokrata Párt tagjai is, élükön a vezetéssel, Windisch Dénes polgármester, dr. Molnár Győző, a rendőrség vezetője, dr. Báron Pál tisztifőügyész, dr. Kovács László főszolgabíró és a közélet vezetői majdnem teljes számban.

Rosenberg Jenő a kommunista párt titkára üdvözölte a felszabadító vörös és bolgár hadsereg kiküldetését és a közgyűlést megnyitotta. Egy negyed század mulott el azóta, — mondta — hogy a Magyar Kommunista Párt a szavát hallatta, mely a magyar munkásság, szegény parasztság, a dolgozó nép és az egész nemzet érdekét képviseli. Tőlük semmit el nem venni, hanem nekik mindent adni akarunk. Pártunk az elmúlt negyedévszázad alatt állandó üldözöttség szenvedett, sokan már elhaltak közülünk. Nagy és szent feladat, súlyos történelmi felelősség, mely mindnyájunkra nehezedik. Pártunk teljes erejével kész dolgozni a németbarát politika folytatásáért, országunk megmentése érdekében. A nagy tettséssel fogadott megnyitó után Farkas Mihály tartotta meg nagyhatású beszédét.

Beszédje elején utalt a legújabb londoni rádió-jelentésre, mely szerint a vörös hadsereg egységei már Berlin szívében harcolnak, hitleri Németország megsemmisülése egész rövid idő kérdése. Csodálkozom azon, hogy amikor mindenki számára világos az, hogy a német fasiszták végérvényesen elvesztették a háborút, akadnak még itt Nagykanizsán olyan rövidlátók, német és nyilasbarátok, akik azt terjesztik az emberék között, hogy a németek nemsokára visszajönnek. Magyar földre a német elnyomók nem jönnek vissza többet. De nemcsak azért nem jönnek, mert a vörös hadsereg megsemmisítette őket, hanem azért is, mert a magyar nép sem akarja ezt. Az első magyar hadsereg már elindult a frontra, a magyar demokrácia első hadosztályai, a magyar nép fiai, a magyar nemzeti demokrácia hadsereg katonái és tisztjei gondoskodni fognak arról, hogy soha többé ide német elnyomó és nyilas birtok ne kerülhessen vissza. Világos, hogy ez a háború a demokratikus hatalmak győzelmével fog véget érni, mégis itt-ott akadnak suttogók, akik szerint nincs még minden elveszve. Mire spekulálnak ezek az urak? Arra, amire Hitler és Göbbels? Hogy sikerül éket verni Anglia, Amerika és Szovjetunió közé? A Szovjetunió szövetségese Angliával és Amerikával nem gyengébb, hanem minden nappal erősebb lesz és a végső győzelem Hitler Németországa felett csak megfogja erősíteni és szilárdítani ezt az egységet. Ezeknek nem volt elég az a szenvedés, amit a magyar nép elviselt a háború következtében, ők egy új háborút akarnak és azt

akarják, hogy visszavegyék a paraszttól a földet, megint a reakciók kerüljenek uralomra és kakastollas csendőrök hajtsák a népet a földesur jármába. 6 hónapja, hogy Magyarország a demokrácia és szabadság útjára lépett. A vörös hadsereg nem vette el Magyarországot függetlenségét. Magyarország 1944. év március 19-ike és később október 15-ike után német tarományvá vált és a vörös hadseregnek köszönhető, hogy a magyar népről lehullottak a német bilincsek és az elnyomott nép újra szabad nép lett. A vörös hadsereg hősi katonái és tisztjei vérükkel írták nevüket a magyar történelembe és a magyar történetírás úgy fog megemlékezni erről a hadseregről, mint amely felszabadítóként jött Magyarországra és azt a szabadságot, melyet a németek tőlünk elraboltak, a vörös hadsereg vissza adta. Nekünk magyar kommunistáknak a vörös hadsereg cselekedete nem újdonság, mert a Szovjetnek nincsenek imperialista szándékai. Az, hogy Magyarország volt Hitler utolsó csatlója, elég ok lett volna arra, hogy a Szovjetunióban sokkal szigorúbban kezeljék Magyarországot, mint ahogyan azt tették. A Szovjetunió azonban visszaadta függetlenségünket és annak bölcs elnöke Sztalin marsal igaz barátja a magyar nemzetnek.

Rájuk le hálánkat a nagy orosz néppel szemben azzal, hogy az elrabolt és általuk visszaadott szabadságunkat örökre megfogjuk védeni minden reakciós veszéllyel szemben. Magyarországot a szláv népek részéről nem fenyegeti veszély. Ezt már Kossuth Lajos is felismerte.

Nem árulok el titkot, amikor kijelentem, hogy a Magyar Kommunista Pártnak nagy érdemei vannak a nemzetgyűlés létrehozásában és az ideiglenes nemzeti kormány megalakításában. Mikor a Vörös Hadsereg elsöpörte a német reakciós rendszert, egyedül csak a Kommunista Párt szervezkedett és működött a magyar városokban és falvakban.

Az országot ebből a katasztrófális helyzetből nem tudja kivезetni egyetlen párt vagy társadalmi réteg sem, ehhez össze kell fogni minden magyar hazafinak, aki gyűlöli és megveti a német rablókat. 1941. évben a Magyar Kommunista Párt a föld alatt kibontotta a magyar függetlenség és a magyar nemzeti egység lobogóját. Sajnos a háborus évek alatt a Kommunista Párt javaslatát nem találták kellő visszhangra és ha a Magyar Kommunista Párt tanácsait a háborus évek alatt meghallgatták volna, akkor Magyarország hamarabb kiléphetett volna a háborúból és ma már az egész ország helyzete más képet mutatna.

Egyszer és mindenkorra vége van a feudális ur Magyarországnak és a helyét elfoglalta az a Magyarország, ahol a népek, a szabad munkásszótálynak, az életképes kisgazdaságnak, a kisiparoságnak és a haladó értelmiségnek lesz döntő szava. Ilyen Magyarországot akar a Kommunista Párt és ezért harcolunk. Pártunk harci lobogóján három jelző olvasható:

Föld, kenyér, szabadság.

Ez a jelszó: földet a falu ninestelen népének, most már nem jelszó többé,

hanem valóság. Arról beszélnek a még ittmaradt nyilas barátok és álhírtérjesztők, hogyha most megkapod a földet, a kommunisták később elvesszük, mert kolhozot akarnak szervezni.

Kijelentjük, hogy az adott föld minden parasztnak az örök tulajdonába megy át és azt tőle senki elvenni nem fogja. Mi nem akarunk szovjetrendszert és ez azt jelenti, hogy nem akarjuk a kolhozot sem.

A reakciós suttogók és álhírtérjesztők azt is suttogják, hogy most adják a földet, amikor nincsen igaz állapot, mezőgazdasági felszerelés és vetőmag. Tény az, hogy nehéz helyzetben kapja meg a magyar paraszt a földet, de a magyar demokrácia nem hagyja magára a kisgazdát, mert a Magyar Kommunista Párt központi vezetősége felhívással fordult az összes magyarországi gyárak munkásszához és arra hívta fel őket, hogy indítsák meg a termelést, termeljenek az új kisgazdák számára ekét, kapát és mindazon eszközöket, amelyekre a mezőgazdaságnak szüksége van.

Szükség van arra, hogy a Nemzeti Bizottság vezetése alatt megtisztítsák a hivatalokat a reakciós tisztviselőktől. Eleve kijelentjük, hogy mi kommunisták nem vagyunk a tisztviselők ellensége. Becsületes, önfeláldozó és a nép érdekeit védő tisztviselőkre szükség van a demokratikus Magyarországnak. Tisztviselők nélkül nem dolgozhatunk, nem fejlődhetünk de a demokratikus Magyarországnak nincsen szüksége reakciós, nyilas, fasiszta tisztviselőkre, ezektől meg kell szabadítani a hivatalokat és minél gyorsabban, annál jobb. Demokrata rendőrséget kell szervezni Nagykanizsán, olyan rendőrséget, mely a magyar demokrácia kezében mint éles bárd fog lesújtani a reakciókra. Hallottam, hogy máris sikerült a rendőrség sorába befurakodni egyes csendőröknek. Csendőrökkel demokratikus rendőrséget nem lehet szervezni. Arra kérem a rendőrség vezetőit, haladéktalanul távolítsák el a csendőröket a rendőrségből, de nemcsak el kell távolítani, hanem internálni kell őket. A magyar Ideiglenes Nemzeti Kormány elhatározta a csendőrség felszámolását. Soha többet Magyarországon kakastollasok nem fogják üldözni és ütni-verní a magyar parasztot. A magyar ideiglenes kormány elhatározta, hogy nem igazolja le a csendőrt és nem ad nyugdíjat a csendőröknek. Menjen a csendőr kapálni, takarítsa el a romokat és legyen építő munkás és keressék meg a kenyérüket tisztességes munkával. Azok, akik bünt követtek el a magyar néppel szemben, börtönökben és internálótáborokban a helye. Szükség van arra, hogy Nagykanizsán is megkezdje működését a népbizottság. Népbizottság nélkül nem lehet tiszta vizet önteni a poharakba és nem lehet megszilárdítani a demokratikus Magyarországot. Ok azok, akik felelősek azért, hogy Magyarországon idegen német érdekekért többszáz magyar ember pusztult el a frontokon, ők felelősek azért, hogy Magyarország városai és falvai nagy részt romokban hevernek. Ők felelősek, hogy egyes magyar városokban éhség van. Ezeket mind a népbizottság elé kell utalni, itélkezze a nép. Hallom, hogy Nagykanizsán megalakultak az igazoló bizottságok. Azonban most már ismerjük az igazoló bizottságok tevékenységét és ki kell jelentenem, hogy az igazoló

bizottságok szűrőjén átessenek nyilasok és háborus bűnösök. Ezeket az igazoló bizottság ne igazolja, hanem utalja a népbizottság elé. Egyedül az igazoló bizottságok tagjai ezt a feladatot elvégezni nem tudják. A néptámogatására szükség van. Az igazoló bizottságoknál tessék feljelenteni mindazokat, akikről tudjuk, hogy a nép ellenségei voltak. A reakció elleni harcot nem szabad hosszú időkre kitolni, azért mert az ország súlyos helyzetben van. Gyorsan cselekedni kell és fel kell számolni a reakcióval azért is, mert meg kell indulni Magyarország felépítésének.

A Magyar Kommunista Pártnak az a véleménye, hogy meg kell kezdődni a felépítési munkálatoknak és kijelentem, hogy ezen a téren is a reakciók szabotálnak

A reakciók továbbra is rongyos, mezítalbas gyerekeket akarnak látni. Nekünk az a véleményünk, hogy amikor a magyar paraszt földet kapott és azt megműveli és ezzel biztosítja a kenyerét, gyorsan meg kell indulni az ipari munkának a bányákban és a gyárakban, mert a kenyéren kívül szükség van cipőre és ruhára is. Mindenki lásson munkához, a magyar földműves, iparos és kereskedő és ha mindnyájan összefogunk, gyorsan el tudjuk takarítani a romokat és el tudjuk látni mindennel a népet. Most közvetlenül május elseje előtt állunk. Magyarországon új világ vette kezdetét. A Magyar Kommunista Párt a Szociáldemokrata Párttal és a szervezettekkel együtt készíti elő az egész országban május elsejét. Hisszük, hogy itt Nagykanizsán is a két munkapárt, karöltve a szakszervezetekkel, olyan május elsei ünnepséget fog szervezni, mely méltón fogja demonstrálni a nagykanizsai dolgozó nép erejét és akaratát. A nagykanizsai dolgozó nép elindult a demokrácia útján és kész arra, hogy megsemmisítse a reakciót és megtisztítsa a hivatalokat a reakciós elemektől. Az egész országban a május elseje a reakció elleni harc jegyében fog lefolyni. Május elseje az első szabad május Magyarországon hosszú évek után. Tehát menjen ki minden munkás és dolgozó ember az utcára, hadd lássák, milyen hatalmas erőt képviselnek. A Magyar Kommunista Párt a magyar feltámadás pártja. Mi továbbra is harcolni fogunk jelszavunk valóra váltásáért, földért, kenyérért, szabadságért! A Magyar Kommunista Párt Rákosi Mátyás vezetése alatt az újáépítés megkezdésére hívja fel a magyar népet és hisszük, hogy ebben a munkában és harcunkban a magyar nép támogatni fogja a Kommunista Pártot és Rákosi Mátyást.

Farkas Mihály elvtárs előadását a jelenlévő hallgatóság nagy éljenzéssel és tapsal jutalmazta. A nagy sikerrel lefolyt gyűlés Rosenberg Ernő titkár zárószavaival ért véget, aki kijelentette, bizik abban, hogy munkalehetőséget fog biztosítani mindenki számára és ha ez sikerülni fog, akkor elértük célunkat, Magyarország nem volt, hanem lesz.

A Himnusz eléneklése után a jelenlévő közönség a legnagyobb rendben eltávozott a gyűlés színhelyéről.

Kérjük a város lakosságát, hogy akinek magyar népdal- vagy induló gramofonlemeze van, kölcsönözze azt a Magyar Kommunista Pártnak Csengery-ut 6.

Az új rend új rendőrsége

Sikerült alaposabb bepillantást nyernünk a nagykanizsai városi rendőrség munkájába, melyről örömmel tájékoztatjuk olvasóinkat.

Köztudomású, hogy az országban a mi rendőrségünk érdemelte ki első sorban, az élén Molnár Győző rendőrkapitánnyal, hogy fegyvert kapjon. A rendőrkapitány a beléhelyezett vázrajzoknak mindenben a legteljesebb mértékben meg is felelt.

A nyilas és volksbundista internáltak száma 280. Az orosz hatóságokkal karöltve teljesen felszámolták a partizán mozgalmat. A városban és a járásban befejeződött a közbiztonság meg szervezése. A járási rendőrök is fegyvert kaptak és minden őrsön egy-egy géppisztolyos orosz rendőrrel közmegnyugvásra biztosítják a rendet. A polgármestert nehéz munkájában odaadóan mindenben támogatja a rendőrség.

Már a megszervezéssel egyidőben megindult a járás átfésülése a nyilas elemektől és partizánoktól. Hatalmas igénybevétel jelent a napi közmunka rendjének és folyamatosságának biztosítása, hogy a gazdasági és kereskedelmi élet ne szenvedjen kárt vagy hátrányt. A város lakossága viselje türelemmel, ha igazságtalanság érne a közmunkára való igénybevételnél, mert rövidesen ezen a téren is teljes lesz a rend. Az új országépítés mindenkitől fokozott, önzetlenül végzett, jó munkát kíván.

Nagy élénkség uralkodik a rendőrség politikai osztályán, ahol naponta 40-50 kihallgatást fogadosítanak és alapos munkával előkészítik a népbizóság elé kerülő ügyeket. A közigazgatási osztályt éjjel-nappal az orosz és bolgár katonai elszállások veszik igénybe. Emellett azonossági, közlekedési és egyéb közigazgatási természetű ügyeket intéz gyorsan és körültekintéssel.

A kihágási osztály, a mai idők demokratikus szellemét meg nem értő közönséggel törekszik mielőbb a rendet és zavartalanságot biztosítani. Megtudtuk, hogy főleg azokat büntetik, akik nem veszik ki a részüket a közönség építő munkájából. Serény munka folyik az utazási és idegenrendészeti osztályon, ahol az emberek tömegei jelennek meg, hogy az ország legkülönbözőbb részeibe hazatérhessenek és felkeressék elárult otthonukat.

A gazdasági ügyosztály a katonai és polgári hatóságok, valamint a civil egyének fogatigénylését intézi. Ez az ügyosztály biztosítja, hogy a szükséges fogat-óró ott legyen a kellő helyen és időben, ahol arra szükség van. Hogy ez ma egyáltalán lehetséges, az a városparancsnokságnak az érdeme, aki a rendőrségnek negyven fogatot ajándékozott. Ezeket azonnal kiosztotta a rendőrség a rászoruló gazdák között, hogy a termelés menetét ezzel hathatósan meggyorsítsa.

A rendőrség a város területén, Kiskanizsán, a pályaudvaron, a Batthyány-utcában levő internálótáborban és a központi épületben tart állandó fegyveres őrséget. A város egész területén fokozott gondossággal teljesítik derék rendőreink feladatukat. A rendőrök munkáját a városparancsnokság katonái hathatósan támogatják.

Az átállítás nehéz munkája várt sok téren a városi rendőrségre, mert a régi rendszerek mindegyike azon iparkodott, hogy a közönséget átítassa saját szellemiségével. Nem áthidalásra, hanem kifejezett átállításra volt szükség a rendőrség régi épületeiben is, hogy maggyorsuljon az építés, az új demokratikus magyarság felé. Romokon kell tartós, erős épületet emelni, melynek alapozási munkálataiból a városi rendőrség szívet és lélekkel veszi ki a maga részét. Példát ad a fáradhatatlanságban, megértő, mondhatni

türelmes a lehetőségig, hogy minél simábban teljesítse nehéz feladatát, melyet ma mindenkinek meg kell érteni.

Nagykanizsa minden dolgozója nagy bizalomtelőlegességgel Molnár Győzőnek, a rendőrség vezetőjének. Támogatja felelősségteljes munkájában. De félreérthetetlenül megkívánják tőle, hogy a legnagyobb eréllyel és megalku-

vás nélkül nyuljon bele a még itt szabadon sétáló, a jas országromboló, embert exportáló betyárok dzsungeljébe. Éber figyelemmel kísérik munkáját, amely nehéz és sokszor hálátlan. De ennek a sokat szenvedett városnak elégtételt kell kapnia.

Ez a feltétele az építő munkának, a becsületnek és a jövőnek.

Feloszlatják a csendőrséget

Az első budapesti minisztertanács határozatai

Budapest, április 23

Szerdán délután tartotta az ideiglenes Nemzeti Kormány az első minisztertanácsát a fővárosban. Az igen nagy tárgysorozatnak — bár a minisztertanács a késő esti órákig tartott — csak egy részét tudták megvitatni és ezért csütörtökön délután 3 órakor újból összeültek a miniszterek.

A minisztertanács legfontosabb határozatai:

A Demokratikus Néppárt működésének engedélyezése körül nagy vita volt. Gróf Pálffy e párt nevében azt a kérelmet nyújtotta be a miniszterelnökséghez, hogy a Demokratikus Néppárt ismertessék el és beléphessen a Függetlenségi Frontba. A minisztertanács a kérelmet elutasította, mivel nem tartozik hatáskörébe.

A miniszterelnök Bereczky Albertet jelölte a közoktatásügyi miniszter-

Kereskedői értekezlet a Szociáldemokrata Pártban

Vasárnap délután 4 órakor kereskedői értekezletet tartottak a szociáldemokrata párt helyiségében. A nagyszámban megjelent kereskedők előtt tájékoztatást nyújtottak a jelenlegi és bekövetkezendő helyzetről. Miután a nagykanizsai kereskedelem még majdnem teljes egészében szünetel és mivel ez az állapot soká nem tarthat, felkérték a kereskedőket, hogy most már haladéktalanul nyissák meg üzleteiket. A jövő kereskedelme a tiszta és teljes szabadság elvén épül föl és megköthettség csupán a jegyekre kiadott áruknál van (cukor, só, liszt, petroleum). Egyebekben mindennek az árusítása teljesen szabad és így a szabad verseny elé tovább semmiféle akadály nem háruul. Aki azt várja, hogy a régi rendszer kiutaló egykéz és hasonló kereskedelme visszatér, az jobb, ha azonnal abbahagyja iparát, mert ilyen kiszolgálásban kereskedő itt Magyarországon részesülni többé nem fog. Úgy a kormány, mint a pártok mindent elfognak követni, hogy kereskedelmünk minél egészségesebb és versenyképesebb lehessen. Természetes mindehhez időre van szükség. Iparunk már megkezdte ugyan a legsürgősebb ipari cikkek gyártását, de szállító eszközök nem állnak rendelkezésre. Mégis reméljük, hogy Nagykanizsa meg fogja kapni a pesti ipar gyártmányából a rá eső részt. A kereskedői értekezleten bejelentették a KOKSZ megalakulását, amely a kereskedői szabad szakszervezeteknek felel meg. Felvetődött a KOKSZ keretében megalakítandó igazoló bizottságok megalakítása. Ez a bizottság tenne előterjesztést az

rium politikai államtitkári állására. A minisztertanács egyhangulag elhatározta a rosszemlékű csendőrség feloszlatását és a rendőrség megszervezését kis- és nagyközségekben is.

Takács Ferenc iparügyi miniszter javaslatára május elsejét a munka ünnepének nyilvánították. Március 15-ike továbbra is nemzeti ünnep, április 4-ét pedig mint a felszabadítás ünnepét fogják ezentúl az egész országban megülni.

Vörös János honvédelmi miniszter előterjesztésére a minisztertanács elhatározta, hogy az új demokratikus hadseregben megszünteti a zászlósi rendfokozatot.

Kerekes András vezérkari alezredes, akit 1919-ben baloldali magatartása miatt Horthyék kizártak a hadseregből, a minisztertanács rehabilitálta és altábornagyi ranggal az új hadsereg kötelékébe visszavette.

egykes kereskedők igazoltatásánál, a Nemzeti Bizottság által kinevezett Igazolóló Bizottságnak.

Azok a kereskedők, — ez volt az értekezleten az általános vélemény — akik a nyilas és náci igazságtalanságok elősegítésétől távollattartották magukat és ilyenben részt nem vettek, az üzletet még akkor is tovább folytathatja, ha történetesen a Baross Szövetség tagja volt.

Egyházi hírek

Április 25-én, szerdán a buzaszentelési szertartások a Jézus Szíve templomban reggel 8 órakor, a ferencrendiek templomában reggel 7 órakor kezdődnek. Ezenkívül az istentiszteletek rendes sorrendje a Jézus Szíve plébánia templomban a következő:

Hétköznapokon: 7, fél 8, 8 és fél 9 órakor.

Vasár- és ünnepnap: 7, 8, 9, háromnegyed 10, fél 11, háromnegyed 12 és délután 5 órakor.

A kórházkápolnában: Hétköznapokon: háromnegyed 6 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon: háromnegyed 6 és 8 órakor.

A piarista templomban: Hétköznapokon: egynegyed 8-kor.

Vasár- és ünnepnapokon: 7 és 8 órakor.

Sportrovat

Vasut—Bulgár katonai válogatott 8:3 (4:3)

Vasárnap délután 3 órai kezdettel már szépszámu közönség előtt zajlott le a második mérkőzés a két csapat között. A mérkőzés szép és élvezetes küzdelmet hozott. A mérkőzés megkezdése előtt a két csapat vezetősége üdvözölte egymást.

A mérkőzés erős irammal kezdődött. Mindkét csapat erősen belefeledt és erős iramot diktált. Ez a féлдő eredményéből tükröződik ki legjobban.

A második féldőben a bolgárok

a Vasut technikai fölénye és nehéz talaj miatt kifulladtak és a Vasut négy rugott góljával a mérkőzést 8:3 arányban elvesztették. A Vasutnál a védelem és a belső hármas, a Bul roknál a kapus és center tüneményi jó játékkal.

A bíróval mindkét fél meg volt elégedve. A mérkőzést jól vezette.

Értesülésünk szerint a ZMNTÉ május elsején rendez nagyobb szabású mérkőzéseket. Valószínű már saját pályáján, ahol már a rendezési munkálatok megkezdődtek.

A Polgármester

közleményei

Hirdetmény.

A városház leégésével elpusztultak az iparajstromok is. Ezeknek újból való feltételezése céljából felhívom az összes iparjogosítványt nyert iparosokat, kereskedőket és gyáriparosokat, hogy iparigazolványukat, illetve engedélyüket a városháza közigazgatási ügyosztályánál mutassák be. Akiknek iparjogosítványuk bármilyen oknál fogva nincsen meg, azok az iparjogosítványt kiadó véghatározatot mutassák be.

Hirdetmény.

Azoknak a férfiaknak, akik folyó évi április hó 8-ika után közmunkában részt vettek, április hó 25-én, szerdán délután 6 órakor a városháza udvarán segélyt fizetettek ki.

A segélyfelveletre mindenkinek személyesen kell megjelenni. Segélyt csak azok kapnak, akik erre rá vannak utalva a közmunkában töltött időre máshonnan fizetést nem kaptak és egy héten legalább három napot résztvettek a közmunkában.

A segély az eltöltött munkanapok száma szerint lesz fizetve.

Nagykanizsa, 1945. április hó 23.

Felhívás!

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság elrendelte a közalkalmazottak ellen az igazoltatási eljárás lefolytatását és erre a célra igazoló bizottságokat küldött ki. Először a városháza, rendőrség alkalmazottai, tanárok és tanítók kerülnek igazoló eljárás alá. Felhívom Nagykanizsa város lakosságát, hogy akik az igazolandó alkalmazottak ellen terhelő adatok birtokában vannak, nevezetesen tudják, hogy az illető alkalmazott nyilas vagy fasiszta volt, résztvevő vagy elősegítette származásuk vagy fasiszta ellenes magatartásuk miatt emberek deportálását, letartóztatását, internálását, részvétel idegen vagyon szétosztásában, lefoglalásában, magának vagy hozzátartozóinak idegen vagyonból részt jutatóit, a németek mellett lázított, izgatott, a német vagy fasiszta érdekeket bármely módon elősegítette, mindeme körülményeket a legsürgősebben a polgármesteri hivatalnál jelentsek be.

Nagykanizsa, 1945. április 19.

Polgármester.

APRÓHÍRDETESEK

A tégla zárolása egyenlőre megszünt, bárki vásárolhat. Stern téglagyárak, Rozgonyi-utca 1. 12

Egy fejtetlen megbízható éltesebb magányos nő, ki igazi otthonra vágyik, keresek. Petőfi-ut 39. 13

Felkérem azon egyéneket, akiknek pártatlan női cipő van birtokukban, sziveskedjenek jelentkezni József főherceg ut 87. Macsekknél. 14

Ágyneműt keresek megvételre. Centrál szálló, Kutasi Ferenc. 15

A GÖZFÜRDŐ nyitva naponta reggel 7 órától este 6 óráig. (Kedden egész nap és pénteken délután nőknek.) — Fürdőruhát és törülközőt mindenki hozzon magával.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felölös kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Benoze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

ZALAI

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Londoni jelentés:

Hitler a körülzárt Berlinben

Németország kétharmad része a szövetségesek kezén van — 44 metropolisból már csak 6 nagyváros van a németek kezén

Nyugati front

Newyork, április 23

Az angol hírszolgálat egy magasrangú katonai hirmagyarázója a Németországban most folyó katonai hadműveletekről a következőket írja:

A múlt hét végével befejezéshez közeledett a normandiai öböltől az Elba partjára terjedő hadjárat, mely az amerikai történelem folyamán vívott legnagyobb csata volt. Ebben a csatában az amerikai hadsereg összeroppantotta a német haderő gerincét és rövid idő alatt két millió hadifoglyot ejtett. Felszabadította Franciaországot, Belgiumot és Hollandia egy részét és 960 kilométeren sepet végig a Szajnától a Rajna mentén és Magdeburg füstölő romokká vált kemény és vérges csapatok alatt és ezek a csapatok faragtak veteránokat és nagyjelentőségű katonai egyéniségeket sok amerikai katonából és tisztből és megnövelték csapataink harci képességét is. Két amerikai tisztnek vannak különösen kimagasló érdemei. Eisenhower tábornok mindenütt erőt tanúsított és mindenütt képes volt gyors és nagy horderejű intézkedésekre. A másik Bradley tábornok. Ő is szerény háttérben szereti tartani egyéni szerepét, de jelentősége annál nagyobb. Ő tervezte a San Loi áttörést és a legutóbbi nagy hadműveleteket a Rajna keleti partján, melynek egyike a remageni híd megteremtése, melyet a legfényesebb haditettek közé kell számítani és a Ruhr-vidéki csapatok létrehozatala. A Ruhr-vidéki bekerített területen az amerikai hadjárat legnagyobb győzelmének betetőzését kell látnunk. Ez mondható a háború legnagyobb győzelmének. A Ruhr-vidéken fogságba esett németek száma 317.000, mely háromszor több, mint amennyire az egész bekerített német hadosztályokat becsülték. Szétforgácsolódott az egész német B. hadseregeszecsopót és bekerítették két más német hadosztályt is. A Ruhr-vidéki győzelem végérvényesen hozzájárult a német hadsereg most megindult nagy szétbomlásához.

London, április 23

A 7. északamerikai haderő csak 15 kilométerre van Ulmtól. Patton tábornok a csehszlovák határtól délre nyomul előre és csak 20 kilométer választja el Regensburgtól. Bréma visszautasította az amerikai hadvezetőség ultimátumát, melyben felszólították a megadásra. Az északamerikai csapatok ezzel megkezdtek a város ostromát. Pereről perre zúdul a nagyerejű ágyutűz a városra és a romokban levő városért megindult a küzdelem. Más angolszász kötelékek tovább nyomulnak Emden felé és két helyen átkeltek az Ems folyón. Délnémetországban a franciák és amerikaiak széles arcvonalon a svájc, illetve a csehszlovák határ felé törnek előre. A franciák elfoglalták Kemptent és Althausent.

London, április 23

Eszakról indult meg a támadás Bréma ellen, miután Bréma visszautasította a szövetségesek ultimátumát, hogy adják fel a várost.

London, április 24

Berchtesgaden. Hitler sasfészke közvetlenül veszélyeztetve van. Az amerikai 7. hadsereg München felé előretörve, közvetlenül Berchtesgaden határában harsol.

London, április 24

Az angol rádió jelentése szerint Németország kétharmad része már az angolok kezén van. 44 százezer lakosú városa közül 30 már a szövetségesek kezén van, 8 részben van megszállva, vagy körül van kerítve, így összesen 6 város van Németország kezében. Már maga ez a tény is világosan megmutatja Németország teljes és maradéktalan katonai esődjét.

Keleti hadszíntér

Moszkva, április 24

Berlin utcáról-utcaára hódol meg a második orosz hadsereg előtt, mely északkelet és dél felől nyomult a városba. Két napiparancsban Sztalin marsall gyors előnyomulást jelent a középnémetországi korridor leküzdésére. Frankfurtot, Cottbust és sok más német várost elfoglaltak. A Drezdától észak felé álló Radebeunál elérték az Elbát. A folyam tulsó partján álló északamerikai kötelékek Wurzent foglalták el. A két szövetséges haderő így egymástól csak 30 kilométer választja el. Ezzel a két szövetséges hadsereg együttesen 3000 kilométert tett meg, hogy a Német Birodalom szívében kezdet fogjon egymással. A berlini körzetben 30 külváros és kerület került az oroszok kezére. A német főváros 70 órára át szakadatlan ágyutűz célpontja. A németek keményen küzdtek, de Göbbels felhívása ellenére is sok házon fehér zászló leng. A város vezetői a végsőkig tartó küzdelemre szitják a lakosságot. Elterjedt hírek szerint

Hitler a fővárosban van és felszólította a lakosságot, hogy Németország megmaradt erejét a főváros megvédelmezésére fordítsa.

Minden felhívás ellenére a városban káosz és pánik uralkodik. A még el nem vágott utak menekülőktől hemzsegnék. A város minden részében óriási tüzek vannak, de a tüzoltók kísérletet sem tesznek az oltásra. A város minden részéből óriási pusztulást jelentenek. A hisztériás berliniek a frontról érkező sebesülteket kidobálják az autókból és a megszerzett üres autókban elmenekülnek. A földalatti állomások fulladásig tulzsfoltak. Zsukov tábornok kötelékei északról átlépték a Hohenzollern csatornát. Konyev dél felől elfoglalta Frauenkirchent és Zosent. Ez közvetlenül az Elba felé vitté előre őket, így a két szövetséges haderő Dessauánál szemben áll egymással. Az orosz és amerikai haderő találkozása valószínűleg Konyev hadseregének balszárnyán, Drezdától északra következik be. Az amerikai és orosz hadvezetőség már is rádiókapcsolatban van egymással és igyekeznek megbeszélni a találkozó részleteit. A nagy találkozóról szóló hírt London, Moszkva és Wa-

shington valószínűleg egyszerre fogja bejelenteni. Az egyre zsugorodó folyosó mindkét oldalán a német hadsereg kötelékei felbomlóban vannak.

Moszkva, április 24

Berlin lángoló romjai között tovább folyik az elkecseregelt küzdelem. A német fővárost teljesen bekerítették. A Berlin—drezdai folyosó rohamosan összezugszorodik. Sztalin marsall két napi parancsban bejelentette, hogy az Odera-menti Frankfurtól és Drezdától északnyugatra az oroszok elérték az Elbát és rádiókapcsolatot teremtettek az Elbánál álló angol-amerikai csapatokkal. Az orosz kötelékek Morvaországban értek el újabb sikereket. Legújabb hírek Troppau elfoglalását közlik, amely 30 kilométerre van Mährisch Ostrautól. Malinovszky tábornok kötelékei Csehországban elfoglaltak több várost. Az orosz hadvezetőség kiáltványt intézett a cseh és morvaországi lakossághoz, hogy minden eszközzel segítsék a felszabadító seregeket. A kiáltvány a következőket mondja: A német hadsereg háta mögött álló csehszlovák katonák teljesítsék kötelességeiket. Munkások állítsátok meg a gyárakat, vasutasok hagyjátok abba a munkát, állami tisztviselők segítsétek összerombolni a közigazgatási szervezetet.

Déli front

London, április 24

Olaszországban a szövetségesek több ponton átlépték a Po folyót. A jobb szárnyon a 8. hadsereg elérte Ferrara külvárosát. A németek hevesen ellenállnak. Az állandó súlyos légítámadások óriási veszteségeket okoznak a visszavonuló németeknek. A Po hidjai, valamint a folyamon való közlekedés állandó heves bombatámadás célpontja.

Légi háború

London, április 24

Tegnap a norvég partok közelében cirkáló gépek eltaláltak egy német teherhajót. A német és holland partok közelében az amerikaiak zsákmányoltak 60 német hajót és 100 kisebb náuszdot. A dánok elsüllyeszttek két német hajót és egy Németország felé induló szénzállító hajót sikerült feltartóztatni.

Politikai arcvonal

London, április 24

Washingtonban a brit és orosz nagykövet, valamint Stettinius külügyminiszter tárgyalásokat folytatott a sanfranciskói értekezlettel kapcsolatban. Tárgyalták elsősorban a lengyel kérdést. A sanfranciskói értekezlet előestéjén a lengyel kormány memorandumot nyújtott át Nagy Britániának, melyben bejelenté, hogy hajlandó arra, hogy minden vitás kérdést megtárgyaljon a Szovjettel és mindkét állam biztonsgági szerződést írjon alá. Moszkvai híradás szerint ezt a szerződést, mely a két állam létérdeke szempontjából jön létre, már alá is írták.

London, április 24

Washingtonban a brit, amerikai és orosz külügyminiszterek értekezletet tartottak, melyen a lengyeleknek a sanfranciskói értekezleten való részvételét tárgyalták.

London, április 24

A francia pénzügyminiszter Párizsban rádió beszédet mondott, melyben vázolta az infláció megakadályozására vonatkozó rendelkezéseket. Kijelentette, hogy a munkabéreket és a fizetéseket rögzíteni fogják. A kész áruk árát kemény ellenőrzés alá veszik. Az élelmiszer adagokat emelni fogják és az élelmiszer árát is szabályozzák.

Sanfranciskói konferencia

London, április 24

A Newyork Times a sanfranciskói konferenciának szentelt vezércikkében a következőket írja: Rendkívül fontos, hogy a közvélemény világosan lássa, milyen teljesítményt várhat a sanfranciskói konferenciától, azért itt közöljük a konferencia abc-jét. A sanfranciskói konferencia nem békekonferencia és nem foglalkozik határkérdésekkel, vagy területi viták eldöntésével. Nem foglalkozik Németország sorsával, vagy a háborúból eredő egyéb problémák megoldásával és e kérdések legnagyobb részének méltatására sincsen ideje. A sanfranciskói konferencia főképpen nemzetközi biztonsgági szervezet és egy új világrend felállításával fog foglalkozni. Nem fogja alapjában megváltoztatni a világ helyzetét, mert pár hetes erőszakoskodással nem lehet békét létre hozni. Esetleg létrehozza a nemzetközi együttműködés tökéletlen gépezetét, mely később úgy szervezetszfériben, mint erőben növekedni fog. Egyetlen nemzet sem fog elégedetlenül távozni a sanfranciskói konferenciáról és minden jóakaratu nemzet igyekezni fog megerősíteni a nemzetközi együttműködés tervezetét. Az új világtervezeti kísérlet szabályzatán világosan felismerhető az, hogy akik hatalommal rendelkeznek, azoknak viselni kell a felelősséget. Politika sohasem volt hatalom nélkül és sohasem volt világ hatalmasok nélkül. Az a kormány, mely nem hatalmi politikán épül, árnyék kormány csupán. Az ugynevezett hatalmi politika attól függ, — Roosevelt kijelentése szerint — hogy mik a céljai annak a politikának, hogyan használja fel a hatalmat. A sanfranciskói értekezlet tehát nem fogja megteremteni a békét és befejezni a háborút, nem fog egyik napról a másikra csodálatos új világot alkotni és kiküszöbölni a hatalmon alakuló politikát. Bár a politikának hatalmon kell alapulni, ha azt akarjuk, hogy sikeres legyen és ha biztosítani akarjuk az örökké tartó békét. Fő problémája, hogyan fogja közös hámba az igazságot és a hatalmat, hogyan egyeztesse össze a jogos nemzetközi biztonsgági intézkedéseket. Mindézekkel a világbiztonsgági megteremtésében elsőrendű fontosságú kérdéseket képvisel, akár

mennyire korlátoztak is lesznek teljesítményei, mert bátor és reményteljes lépés a szebb, jobb emberi közösség felé.

A háború apróbb hírei

Moszkva, április 24

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa a Vörös Zászlók munka érdemrenddel tüntette ki Churchill aszszonyt, az Oroszországi Segélyalap Brit Bizottságának elnökét, aki a gyűjtött jelentős összegeken kórházi felszereléseket vásárolt a Szovjetunió megerősítésére.

Mabel Johnson aszszonyt, a bizottság titkárját a munkában tanúsított hősiességért érdemrenddel tüntette ki.

Mannerheim finn államelnök az új kormány megalakításával Paasikivit bizta meg, aki a megbízást elfogadta.

Hitler ezt írta 1936-ban:

„Nekünk csak ösztöneinknek kell magunkat alávetnünk... Hálás vagyok a sorsnak azért, hogy nem kaptam tudományos nevelést. En mentes vagyok számtalan előítélettől. En jól érzem magam... Mi olyan ifjúságot nevelünk, amely megrendíti a világot: durvát, követelőt és kegyetlent... En azt akarom, hogy ez az ifjúság a fiatal vadállatokra hasonlítson.»

1939 elején a Szovjetunióban 240 ezer 765 könyvtár volt és ezekben 442,203,800 könyv. A nyilvános könyvtárak közül egyedül a Szaltikov Szesdrinról elnevezett állami könyvtárban például 3,2-szer több könyv volt, mint a berlini porosz állami könyvtárban.

A Szovjetunió már 1938-39-ben az iskola-átogatók számát tekintve első helyen állt a világon. A Szovjetunióban már akkor 1,2-szer többen jártak iskolába, mint Nagy-Britanniában, Franciaországban, Németországban és Olaszországban együttvéve. És ugyanakkor 1,4-szer több főiskolai hallgató volt a Szovjetunióban, mint az említett országokban — Japán is hozzájuk véve. Csak Lengyelországban több főiskolai hallgató volt a háborúig, mint az egész fasiszta Németországban.

Lakat ajatt vannak a felusi nyilasvezérek

A nagykanizsai rendőrség őrzetében eddig közel 300 nyilas letartóztatott van, akik ügyük elbírálására várnak. Legtöbbjüket a népbíróság elé fogják állítani és így ügyük kitisztázása a legaprólékosabbban folyamatban van. A Nagykanizsát környező községekből behozott nyilasvezetők listáját ma megszerztük a rendőrségtől. Ime a névsor: **Tuboly Vendel** községvezető Völgyi, **Kulcsár János** parasztszékvezető Lendvafalu, ifj. **Bölcskei István** községvezető Alsó-lendva, **Nagy Ferenc** községvezető Nova, **Podlacsak Ferenc** községvezető Rónafő, **Gombár Ferenc** üzemi megbízott Pusztaszentlászló, **Horváth Ferenc** községvezető helyettes Galambok, **Tóth József** pénztáros Galambok, **Balázs Lajos** községvezető Nagyréce, **Csire János** pártszervező vezető Galambok, **Fuisz Jenő** szervező Letenye, **Papp István** párt sz. vezető Murarátka, **Magyar Ferenc** községvezető Nagybakonak, **Sandi József** pártszerv. vezetőhelyettes Homokkomárom, **Rucsek András** községvezető Becsehely, **Simon György** üzemi sz. vezető Bázakerettye, **Benke Lajos** községvezető Eszteregnye, **Koroknyai István** községvezető Pusztaszentlászló, **Kutfej József** községvezetőhelyettes Rigyac, **Jancsi György** pártszerv. vezető Letenye, **Szűcs Ferenc** községvezető Mumor, **Szigeti Ferenc** pártszervező vezető Mumor.

A kanizsai járásban teljes erővel megindult a földreform végrehajtása

Beszélgetés Fiesz Károly miniszteri kiküldöttel

— „A kanizsai járásban 17 körjegyzőségben a Földigénylő Bizottság megszervezése megtörtént és a földosztás teljes egészében megindult. Sok helyen befejezés előtt áll, de egy-két napon belül az egész befejezés nyer” — mondja Fiesz Károly miniszteri kiküldött. A Kommunista Párt helyiségében folytatunk beszélgetést a miniszter kiküldöttjével, aki kiváló szaktudása mellett igaz szívvel, lelkes meggyőződéssel végzi fárasztó munkáját.

— „A falu népe örömmel és lelkesedéssel fogadta a földreform végrehajtását, amelyet az Igeiglenes Magyar Kormány ígéretének megfelelően azonnal végrehajt. Igavonó állathíány és traktorüzemanyag hiányában, késedelmet szenved a mezőgazdasági földmunka megindítása. De ez korántsem akadályozza, legfeljebb csak lassítja a munkát. Kézirővel és a meglevő igavonó állatállománnyal közös erővel, összefogva segítenek egymáson a földhözjutot-

tak. Örömmel állapítottam meg, hogy Zala vármegye földműves munkássága, minden felhívás nélkül, hangyaszorgalommal hajtja végre feladatát a nemzeti érdekek teljes figyelembe vételével. Felhívtam a Földigénylő Bizottságokat, hogy a földosztás utáni birtokba helyezéskor a birtokleveleket ünnepléses keretek között nyújtják át a földhözjutottaknak.”

Eddig a miniszteri kiküldött nyilatkozata. De ebből a rövid nyilatkozatból is kitűnik az a nagyhorderejű és felelősségteljes munkája, amit Zalamegyében végez.

A földosztás a nagykanizsai járás következő körjegyzőségeiben kezdődött meg, illetve jejeződött be: Szepetnek, Sormás, Murakeresztur, Eszteregnye, Kiskomárom, Garabonc, Balatonmagyaród, Galambok, Nagybakonak, Nagyréce, Komárváros, Gelse, Hosszuvölgy, Zalaszentbalázs, Palin, Magyarszerdahely, Zalasárszeg.

Heliodor Pika:

Mire tanít a Vörös Hadsereg?

I.

Ami gigászi harc utóbbi három évében, melyet a Szovjetunió a fasiszta agresszorok ellen vív, a hadtörténelemben mindmáig ismeretlen méretű katonai erők alkalmazásának, a hadvezetés művészetének, olyan bátorságnak és hősiességnek voltunk szemtanúi, amelyet a Vörös Hadsereget a világ összes hadseregei között az első helyre emeltek.

A történelemben nem volt még példa arra, hogy a megtámadott felet a háború kezdeti szakában ért balsikerüket így gyorsan és így hatalmas erővel a támadó fél ellen fordították volna. Ez a radikális változás nem jöhetett létre véletlenül, a támadó fél javíthatatlanul hibás lépése következtében. Előfeltételei voltak a Vörös Hadsereg parancsnokságának előrelátó, irányító szelme, a hadműveletek célirányos és pontos terve, valamint annak hajthatatlan végrehajtása. Ezeket az előfeltételeket pedig biztosította a szovjethaderők főparancsnokának, Sztalin marsallnak lángeszű irányítása.

A háború ilyen fejlődését sok külföldi megfigyelő csodának tartja s csak a Szovjetunió által a német hódítók ellen viselt háború tanulmányozása tárja fel előttünk az egész Szovjetunió óriási méretű erőfeszítéseit, a Vörös Hadsereg és a szovjet nép erőfeszítését, amelyek ezt a csodát valóra váltották.

A Szovjetunió súlyos áldozatokat hozott, felbecsülhetetlen értéket adományozott a katonai tudománynak. Nem vitás, hogy ezek az áldozatok döntöttek el egész Európa és talán az egész világ népeinek sorsát is. Említsük meg futólag a háborús eseményeket.

1941 júliusában a győzelmes és mindaddig legvívhatatlan német hadsereg, a hitlerista vazallusok: Olaszország, Románia, Magyarország, Finnország hadseregeivel megerősítő galádul és hirtelen rátört a Szovjetunióra. A hitlerista háború óriási gép fölényben volt. Németország akkor alighogy befejezte egész Európa meghódítását, kirabolta az összes európai fegyver, élelmiszer és nyersanyag raktárakat és mozgósította az egész európai hadiipart. A bűnös, agresszív kezdeményezés a németek kezében volt és nem lehet csodálkozni azon, hogy a nagyerejű páncélos hadtestek mélyen behatoltak a szovjet területre. A német légierők váratlan, áruló beröplése a szovjet repülőterek és a közlekedési körpontok fölé — elkerülhetetlenül megbénította a Szovjetunió első védelmi intézkedéseit. Ehhez

járult még az is, hogy a német hadseregnek óriási háborús tapasztalatai voltak, amelyeket két év alatt a Nyugaton és a Balkánon folytatott villám hadjáratokban szerzett. Ennek ellenére sem vált be Hitlernek az a számítása, hogy a Szovjetuniót is villámgyorsan lerohanja és legyőzze. A szovjethaderők főparancsnokságának nyugodt, körültekintő védelmi manőverei úgy megédzették és megszilárdították a Vörös Hadsereget, hogy amikor Hitler már biztosra vette Moszkva elfoglalását és parancsot adott a német csapatok Moszkvában tartandó disz-szemléjére, akkor a Vörös Hadsereg oly hatalmas csapatot mért a támadókra, hogy a németek megértették: Moszkvát homlok-támadással nem lehet berenni. Ezért 1942-ben, amikor a Szovjetunió meglepő gyorsasággal kezdte szervezni új hadiipari bázisait az Ural-hegységben és Közép-Azsiában, a németek újabb nagyerejű támadást indítottak azzal a céllal, hogy elérjék a Volgát, megkaparintsák a Gróznij és Baku környéki gazdag kőolaj forrásokat, elvágják Moszkvát keleti bázisaitól és Kelet felől rácsapva elfoglalják.

A Volga partján azonban megismétlődött ugyanaz, ami Moszkva alatt történt!

A Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottságának fontos határozatai

Dr. Baron Pál főtitkár lett

A nagykanizsai Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottsága tegnap délután 5 órakor a párt helyiségében ülést tartott. A végrehajtó bizottság megalapította azokat a feladatokat, melyeket Nagykanizsán a Szociáldemokrata Pártnak meg kell oldani és az összes felszólalók hangsúlyozták, hogy az új szociális berendezések megalkotásában a testvér Kommunista Párttal együtt működik és közösen kívánja mindazokat a feladatokat megoldani, melyeket az új szociális társadalom átalakulása megkövetel.

A végrehajtó bizottság előtt becsatlakoztak a bizottság által kiküldött és a földreform végrehajtásával megbízott tagjai a földreform jelenlegi állásáról. A végrehajtó bizottság örömmel vette tudomásul a földreform gyakorlati megvalósítását, mely a kormány intencióinak és a földműves nép kívánságainak megfelelően a leggyorsabb ütemben történik.

A végrehajtó bizottság elégyően állást foglalt a fasiszta és nyilas suttogók és mindazok ellen, akik az új felépítési munkát akadályozni, vagy megnehezíteni kívánják. A végrehajtó bizottság a legerélyesebb állásfoglalást kívánja azok ellen, akik ma sem akarnak beleilleszkedni az új magyar társadalomba. A végrehajtó bizottság ülésén Hackler János a Nemzeti Bizottság elnöke javaslatot tett, hogy a Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottsága szervezze meg a főtitkári állást és erre az állásra hívja meg dr. Baron Pál városi tisztügyi ügyészt. A végrehajtó bizottság ülésén jelen volt Windisch De. polgármester, aki az indítványt magáévá tette, szükségesnek és fontosnak tartotta a párt működésének hatásosabbá tételére a főtitkári állás megszervezését és erre az állásra dr. Baron Pálnak a meghívását.

Felszólalások után a végrehajtó bizottság egyhangúlag elhatározta a főtitkári állás betöltését és egyben a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai főtitkárává dr. Baron Pál városi tisztügyi ügyészt nevezte ki. A végrehajtó bizottság továbbiakban szervezési kérdésekkel foglalkozott és a titkári jelentés alapján örömmel vette tudomásul, hogy a párt köré napról-napra nagyobb számban tömörülnek a szociális érzelmű munkásság, a földműves nép és az értelmiségi foglalkozásúak. Így a párt napról-napra nagyobb erővel és szilival tud közreműködni a fasiszta és a nyilasok által tönkretett városnak az új szellemben való felépítésén.

Beküldött közlemények

Felhívok minden bõripari munkást, hogy 26-án, csütörtökön délután 6 órakor jelenjen meg a régi Munkásotthonban, ahol meg fogjuk alakítani a Bõripari Munkások Szakszervezetét. Anger Mihály.

A Polgármester

közieményei

Hirdetmény.

Felhívom a város közönségének figyelmét arra, hogy a vilamos áram használatával kapcsolatos és a hivatali elődõm által hozott takarékosági rendszabályok mindaddig érvényben vannak, amíg a Pecs-nagykanizsai távvezeték üzembeállítása meg nem történik. Ennek idõpontját annak idején közölni fogom.

Nagykanizsa, 1945. április 23.

Polgármester.

APRÓNÍRDETESEK

A téglá zárolása egyenlõre megszûnt, bárki vásárolhat. Stern téglagyárak, Rozgonyi-utca 1. 12

Egy feltétlen megbízható éltecsobb magányos nõ, ki igazi otthonra vágyik, keresek Petõfi-ut 39. 13

Keresek egy asszonyt, aki a háztartásban és gyermekek mellett segédkezik. Jó fizetés. Gurdon István, Petõfi-ut 55. 18

Feleségül venném azon 40-45 év közötti becsületes leányt vagy asszonyt, aki szencziós, egész világon egyedüli vállalatot megindításához anyagiakkal (nem sokkal) hozzájárul és otthona is van. Leveleket „57 éves feltaláló” jellegre a Zala kiadó-hivatalába kérek. 17

Egy férfi fodrászsegédet keresek: azonaira. Csengery-ut 59. Farkas. 20

ZALA politikai naplóp

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelõs kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Bencze Jenõ.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Berlin nagyrésze orosz kézen van

A német miniszterek is a körüzárt Berlinben vannak — A 8. hadsereg elfoglalta
Speciát, Modenát, Ferrarát

Nyugati front

London, április 25

Az egyesült nemzetek nevében ma a következő nyilatkozatot hozták, melynek szövege a következő: A Szovjetunió, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormánya a németekkel háborús viszonyban álló valamennyi nemzet nevében ünnepelesen figyelmezteti mindazokat a parancsnokokat és öröket, akiknek felügyelet alatt szövetséges hadifoglyok állanak, továbbá a gestapo tisztviselőit, beosztásuk és rangjukra való tekintet nélkül és végül mindazokat a személyeket, akiknek felügyelet alá szövetséges hadifoglyok vannak rendelve, egyéni elbírálás alapján felelősnek tartják valamennyiüket a hadifoglyok biztonságáért és nemcsak a német hadsereg főparancsnokaira, haditengerészeti és légügyi hatóságokra vár kiméletlen üldözés, hanem mindazokra, akik durván bánnak a szövetséges hadifoglyokkal, akár a hártér közelében, akár közlekedési vonalon, akár körházban, vagy foglyotáborokban vannak elhelyezve. A Szovjetunió, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormánya figyelmeztet mindenkit, hogy ezt a felelőséget nem lehet más személyre, vagy hatóságra áthárítani.

London, április 25

A közép-németországi terepfolyosóban megszűnt minden ellenállás a még német kézen levő helységeken. Harburgnál újabb 2000 német adta meg magát. Tirschenreutnál 1500 magyar katona került fogságba, akik megadták magukat. A városokban sok házon fehér zászló leng és egyre több és több helység adja meg magát minden ellenállás nélkül.

London, április 25

Délnémetországban a 3. szövetséges hadsereg 55 kilométerre közelítette meg az osztrák határt és már csak 70 kilométerre van Regensburgtól. A 3. hadsereg másik szárnya északról közeledik Regensburg felé, ahol a Naab folyó partján elfoglalták Schwandfeldet. A francia első hadsereg, mely elfoglalta Ulmot, tegnap átkelt a Dunán és 40 kilométerrel haladt előre és csatlakozott a 7. amerikai hadsereghez.

Ezzel 1200 kilométer területet zártak körül. Brit csapatok megindították a rohamot Bréma ellen. Holdvilágnál behatoltak a külvárosokba, ahol az internált foglyok és a külföldi munkások megakarták adni magukat, azonban a náci párt vezetés és a városparancsnok nem volt hajlandó feladni a várost.

Keleti hadszíntér

Moszkva, április 25

Orosz tankok törnek Berlin szíve felé északról, keletről és délről. A német főváros keleti részén levő szakban elfoglalták a Schlesische Bahnhofot és a Wilhelmstrassen nyomulnak Hitler kancelláriája felé, melytől 3000 méter választja el őket. A városban elkezdődött utcai harcok dülnek. A vízvezeték nem működik, a vízkészlet elfogyott és

a lakosság emiatt súlyos nélkülözésnek néz elébe. Berlin északi negyedében elfoglaltak több külvárost agyu és mozdony gyáraival. Wittena külvárost a villanyteleppel együtt elfoglalták. Adlersdorf külvárossal együtt elfoglalták az itt levő repülőgép összeállítási gyárat. Két külvárosban, mely a Havel folyó partján fekszik, mely a Sprenek mellékfolyója, Konyev tábornok kötelei egyesültek Zsukov tábornok csapataival, melyek dél felől ömlenek a városba. Konyev és Zsukov tábornok csapatai Berlinton keletrre egyetlen szilárd frontot alkotnak és teljesen bekerítették a német fővárost. Orosz csapatok elvágják a Berlin-hamburgi vasutvonalat és a Bréma felé vezető vonalakat ágyúzzák. Orosz repülőgépek egyik támadást a másik után hajtják végre a Berlinből kivezető közlekedési vonalak ellen. Angol ágyúk és rakétás repülőgépek csatlakoztak a harcok és német országuti járműveket és menetelő oszlopokat támadták.

London, április 25

Moszkvából fényképek érkeztek Londonba, melyek páncélkocsik hátán ülő orosz katonákat ábrázolnak, akik a rommá lőtt Berlin utcáin nyomulnak előre. A berlini utcák két oldalán épületek maradványai és füstölő tornyok meredeznek. Több svédnek sikerült Berlinből Stockholmba menekülni és elmondották, hogy a lakosság náci ellenes része máris támadja az SS vezetőket és a polgári hatóságok és a náci vezetők között összeütközésre került a sor. A svéd menekültek elmondották, hogy a hatóságok a nyugat felé vezető utakat eltorlaszolták és a német fővárosban teljesen megállt az élet. A német rádió tegnap este kijelentette, hogy Hitler valamennyi miniszterével együtt Berlinben tartózkodik és személyesen irányítja a fanatikus ellenállás minden mozzanatát. Valójában a berlini lakosság még mindig nem tudja, mi történt Hitlerrel és mikor fog mutatkozni közöttük.

Moszkva, április 24

Az Izvesztija legutóbbi számában írja:

Németország elveszítette területének nagyobbik részét. A szovjet csapatok Drezdához közelednek, megtisztították Lipscht és ami Németországból megmaradt, darabokra van szaggatva. Abban a történelmi jelentőségű ütközetben, amelyet a szabadságszerető népek vívnak a fasiszta szörnyeteggel, a Vörös Hadsereg mérte az első végzetes csapást és ő okozta az első végzetes veszteséget a német hadigépezetnek és most szövetségesainak hadseregével együtt a halálos csapást mérik az ellenségére.

Déli front

London, április 25

Olaszországban a szövetséges hadsereg átkelt a Po folyón és elfoglalta Speciát, Modenát és Ferrarát. Az 5. szövetséges hadsereg észak felé tör előre és súlyos tűz alatt tartja a közlekedési utvonalakat.

A háboru apróbb hírei

London, április 24

Tirschenreutnál 1500 magyar katona adta meg magát.

A buchenwaldi koncentrációs tábor volt parancsnoka fölött azok fognak itélkezni, akiket annak idején a táborban internáltak. Kramer parancsnok jelenleg egy szövetséges táborban van letartóztatásban.

1942 óta a szövetségesek öt millió tonna hadianyagot küldtek Oroszországnak a Perzsa tengeröbölön keresztül. Az amerikai volt haditengerészeti miniszter kijelentette, hogy az északoroszországi kikötőkön keresztül 4 millió tonna árut küldtek a Szovjetnek. Churchill miniszterelnök felesége látogatást tett az egyik rosztovi hadikórházban, melytől az Oroszországnak küldött segélyanyag felhasználására ő alapított és irányított.

Pétain marsall Svájcba Franciaországba utazott, jelentkezett és kérte a bíróság elé való állítását. Pétain marsall ellen rendkívül súlyos vádak vannak. Pétain elhatározásában fontos szerepet játszott az a körülmény, hogy családjának a francia hatóságok a Svájcba való beutazást nem engedélyezték.

Hitler mondta:

Nincs szíved és nincsenek idegeid, a háboruban erre nincs szükség. Iráod ki magadból a kiméletet és a sajnálkozást — ölj meg minden oroszot, minden szovjet embert, attól se riadj vissza, ha agg, vagy asszony, kislány, vagy kisfiú áll előtted, öld meg őket, ezzel magadat mented meg a pusztulástól, biztosítod családod jövőjét és örök időkre dicsőséget szerzel.

A mi kötelességünk csökkenteni az idegen lakosság számát... Ki kell dolgozni azokat a módszereket, amelyekkel az idegen lakosság számát csökkenteni lehet. Ki vitathatja el tőlem azt a jogot, hogy milliószámra kiirtsam az olyan alacsonyabb fajnak tagjait, amely faj úgy szaporodik, mint a férge. Mindenekelőtt a szláv lakosság számát kell csökkenteni. Az északi fehér faj számára nagy veszélyt jelentenek az igen termékeny szláv és keleti népek. Arra van szükség, hogy az urak hierarchiája megteremtse a rabok tömegét.

Németország ajánlata:

Minden foglyot helyen hagy

London, április 24

Nagybritannia és a Szovjetunió, valamint Északamerika ultimátumban figyelmezteti Németországot a hadifoglyokkal, internáltakkal és deportáltakkal szembeni kötelességére. A figyelmeztetést Churchill, Truman és Sztalin marsall irták alá. A kiáltvány a táborparancsnokokhoz, örökhöz, a gestapo tagjaihoz intézték

és mindazokkal, akik a szövetséges hadifoglyokkal és internáltakkal és idegen munkásokkal érintkezéskor vannak. Az internáltakért nemcsak a táborparancsnokokat, hanem a katonai, tengerészeti és légi parancsnokságot is felelősségre vonják. De felelőség terheli az összes említett személyeket, akik a foglyokkal rosszul bántak. Ezeket súlyos büntetéssel fogják sújtani. Londonban úgy értesülnek, hogy

Németország a svájci kormány útján azt az ajánlatot tette, hogy minden foglyot a hadifoglyotáborokban hagy és nem távolítja el őket a szövetséges elnyomás útjából.

A szövetséges hadvezetés ezt az ajánlatot a brit, amerikai és kanadai hadifoglyokra vonatkozólag elfogadta. A megegyezésekre vonatkozó részleteket még nem közölték.

Május elseje megünneplése

Az első szabad május elsejének megünneplését 26 évi elnyomás után a nagykanizsai dolgozók mindkét pártja máris nagy lendülettel készíti elő.

Ennek az ünnepnek nagy demonstrációnak kell lenni, olyanak, amilyent még ez a város nem látott.

Ugy értesülünk, hogy a pártok szakadatlan tárgyalásokat folytatnak egymással, valamint az orosz és bulgár parancsnoksággal, hogy ünnepüket minél imponálóbban tudják megrendezni. Ahogy értesülve vagyunk, az ünnepség nagy felvonulással kezdődik, majd a Városi moziban a pártok vezetői köszöntik a május elsejét. Szavaltatok és énekszámok váltják fel egymást. Délután a Sétatéren folytatódik az ünnepség. Cigány- és katonazene, valamint orosz balalaika zenekar szórakoztatja majd a közönséget.

A részletes programot a Zala majd közli.

Diszitsük házaikat május 1-én

Felszabadult országunk legszebb ünnepére ne csak szívünket készítsük elő, hanem öltöztessük díszbe az egész várost is. Felkéri ezért a rendezőbizottság a lakosságot, ablakaikat május 1-én házaikat, ablakaikat nemzeti színű zászlókkal és a Szabadság színével, piros zászlókkal és bevonatokkal díszítse. A hozzávaló anyagokról már időben gondoskodjék. A díszítő anyag lehet szükség esetén papír is. A házak és ablakok díszítése egyúttal hitvallás is lesz a lakosoknak az új demokratikus Magyarországhoz való tartozására.

A Kereskedők Országos Központi Szövetkezete

Rövid időn belül megalakul Nagykanizsán a Kereskedők Országos Központi Szövetkezete (KOKSZ), mely a kereskedők szabad szakszervezete. A magyar demokratikus kormányzat hívta életre és amely az összes pártok teljes támogatását élvezi. A „KOKSZ” a kereskedelem csúciszervezete és mint ilyen az illetékes szakminisztériumokkal állandó összeköttetést tart fenn. A

„KOKSZ” főfeladata a németek és a fasiszták által kirabolt magyar kereskedelem talpraállítása. — A „KOKSZ” célja:

1. A kereskedelem megtisztítása a fasiszta háborús bűnözőktől és a sváb elemektől egyszer és mindenkorra.
2. A kereskedők vagyonszolgáltatásának biztosítása.
3. A kereskedelem áruellátása.
4. A szabadkereskedelem teljes helyreállítása.
5. A kereskedők öregségi biztosítása.

A „KOKSZ” megalakulása ügyében szerdán d. u. fél 4 órakor Windisch Dénes polgármesternél előkészítő értekezlet lesz.

Lispén még mindig kakastollas csendőrököt látni

Farkas Mihály országgyűlési képviselő, a Kommunista Párt központi vezetőségének tagja, tegnap Lispén járt, hogy az ottani munkásszervezetekkel az érintkezést felvegye. A legnagyobb megdöbbenésére felfegyverzett kakastollas csendőrökkel találkozott, dacára, hogy az ideiglenes kormány belügyminiszterének első intézkedése a rosszmúltú intézmény teljes eltörlése volt. Mivel megállapítani nem lehetett, hogy ezek a csendőrök kinek az utasítására cirkálnak Lispén, Farkas Mihály képviselő ezután hívta fel az illetékes hatóságot, hogy ezeket a csendőrököt haladéktalanul tartóztassák le és sorsuk elintézéséig internálják őket. A képviselő egyebekben jelentést fog tenni az esetről a belügyminisztériumnak is.

Nem tudjuk, hogy a lispei csendőrök ügyének elintézését melyik hatóságnál kell sürgetnünk, amennyiben azonban a nagykanizsai rendőrség hatáskörébe tartozna, úgy felhívjuk a vezetőjének figyelmét arra, hogy demokratikus országban ilyenek megtörténnie már nem volna szabad.

„Tovaris” Espresso nyílik Nagykanizsán

A Fő-úton a Vágó-féle drogéria helyén egy élelmes kis asszonyka, Siklósi Istvánné espressot nyit, aminek igen ötletesen Tovaris nevet adta. A kis büffészerű étkezde a hét végén nyit, feketekávé, teát, szendvicset, süteményt lehet fogyasztani a kis espressóban.

Színházi hírek

Somlay Artur a Nemzeti Színházhoz szerződött, első szerepe a Lear király címszerepe lesz. Somlay hetekig tartó betegségeből felépült és kijelentése szerint üzemképes.

Jávor Pálról többféle hír került forgalomba. Legújabb jelentések szerint még mindig fogságban van és a németek elhurcolták Kufstein irányában.

Titkos Ilona, a gestapo foglya, hazaérkezett Budapestre.

Május elsején az összes budapesti színházak a városligetben játszanak.

Kelly Annát nem igazolták és le tartóztatták.

Komáromy Pál az Operaház igazgatója.

Korda Sándor Moszkvában rendez, utána Budapestre jön. Korda Sándor a világháború film rendezője jelenleg Oroszországban tartózkodik. Rendezi a „Bűn és bűnhődés” című, Dolsztojevskij regényéből készülő orosz filmet.

A Kommunista Párt közleményei

Vasárnap délelőtt 1/2 10 órakor taggyűlés lesz. Megjelenés kötelező.

A levélforgalom megindult Nagykanizsán

Értesültünk arról, hogy a levélforgalom megindult Nagykanizsán. Felkerestük ez ügyben Kisfaludy József postafőnököt, aki megerősítette a levélforgalom felvételét. Levelet — közölte velünk a postafőnök — az egész ország területére lehet már küldeni ajánlottan is. Bár mozgópostánk még nincs, de mégis, ha nagy nehézségekkel is, sikerül a levélforgalmat lebonyolítani. Nagykanizsára már az ország minden

részből érkeznek levelek. Minden reményünk megvan arra, hogy a mozgóposta megindulásával az érték- és csomagforgalom is megindítható lesz. Táviróvonalaink is nagyrészt épek, vagy könnyen kijavíthatók, így remélhetjük, hogy ezen a téren is kielégítő állapotok lesznek. A posta tisztviselő kara és teljes személyzete készenlétben várja a munka felvételét.

Heliodor Pika:

Mire tanít a Vörös Hadsereg?

II.

Amikor Hitler eszelősen ordította, hogy Sztalingrádnál teljes győzelmet aratott, a szovjet haderők főparancsnoksága mesteri hadműveletet készített elő és hajtott végre, amely hadműveletnek döntő befolyása volt a háború egész további menetére. 1943 nyarán a németek összeszedve minden erejüket, elkészítették támadást kíséreltek meg a kurszki ék ellen, de ez sem tudta megváltoztatni a szovjet stratégia, a szovjet taktika s az új szovjet haditechnika fölényét. A sztalingrádi hősi harcok idején a szovjet haderők főparancsnoksága rákényszerítésként akaratát az ellenségre, csapást csapás után mér rá, úzi, kergeti az ellenséget nyugatra, mindannak dacára, hogy az szívesen és elkészületlenül igyekezett megkapaszkodni minden egyes természetes akadályban és ellenállni az előre elkészített, szilárdan megerősített védelmi vonalakban.

A Vörös Hadseregnek ebben a háborúban folytatott hadműveleteit nagy érdeklődéssel és sokáig fogják tanulmányozni az egész világon. E hadműveletek irányításának tanulmányozása megveti az alapját a hadviselés új elméletének, ennek az alapján fogják átépíteni a hadseregek tiszti-kereteinek kiképzését és a hadviselés művészetének tanítását. Már ma világosak a sztalingrádi iskola alapelemei, amelyek ily ragyogó győzelmekre vezették a Vörös Hadsereget.

A sztalingrádi stratégia fölénye megnyilvánult a Szovjetunió védelmében, főleg azonban a támadásokban. A sztalingrádi stratégia megakadályozta azt, hogy az ellenséges hadsereg, bármily nagy fölényben volt is, megsemmisítően zárja körül a szovjet hadsereget, mindig jól kiválasztotta az időt és a helyet a mesterialan végrehajtott visszavonuló hadműveletekre, amíg a szovjet haderők főparancsnoksága azt nem mondhatta: »Elég, egy lépést sem tovább!» — éppen abban az időpontban, amikor a német hadvezetés utolsó stratégiai tartalékait vetette be, hogy a döntő támadást megindítsa. A sztalingrádi stratégia irányította szívós ellenállását, hogy az ellenség kimerüljön s egyidejűleg előkészítette a hatalmas páncélos öklöt a szörnyű erejű ellentámadásra. — Moszkva és Sztalingrád a sztalingrádi védelmi stratégia eredményei, Moszkva és Sztalingrád egyúttal a sztalingrádi támadó stratégia első példái.

Moszkva alatt összeomlott a németek villámháború stratégiaja, szerte-foszlott az a legenda, hogy a német hadsereg legyőzhetetlen. Sztalingrád klasszikus példája a sztalingrádi védelemnek és az ellentámadás mesteri előkészítésének. Sztalingrád alatt a Vörös Hadsereg végleg kiragadta a németek kezéből a harci kezdeményezést. A sztalingrádi városhíd óta, ahol Hitler több mint 600.000 embert vesztett, Németország nem tudott többé talpra állni. A sztalingrádi győzelemmel kezdődik a sztalingrádi támadó stratégia fejlődése. Ezt a támadó stratégiát 1000—2000 kilométer széles fronton végrehajtott támadások jellemzik, megsemmisítő csapásokkal és áttörésekkel az arcvonal legfontosabb szakaszain. A sztalingrádi stratégia fölé-

nye megnyilvánul a legérzékenyebb stratégiai irányok és célok megválasztásában, hadseregesoportok szervezésében és összeműködésében. A szovjet támadások lekötötték az ellenség erejét az arcvonal fenyegetett szakaszán, megakadályozták a német hadvezetést abban, hogy tartalékot vonjon el a védelmi vonal más szakaszáról.

A Maort Üzemi Bizottsága

felhívja mindazokat a vállalat kötelekbe tartozó tisztviselőket és munkásokat, hogy akik mindeztideig munkára nem jelentkeztek, munkahelyeiket április 30-ig foglalják el, mert különben elbocsátottnak tekinthetik magukat. Felhívja továbbá a bizottság az összes dolgozó alkalmazottakat, hogy igazolólapjuk átvétele végett forduljanak ahhoz az irodához, amely munkahelyükhöz legközelebb van. Az Üzemi Bizottság nevében Dombay János.

Beküldött közlemények

Az építőmunkások szakszervezete április 28-án pénteken gyűlést tart, amelyen jelenjen meg minden közműves, munkavezető és segédmunkás. Ugyanakkor felvételüket is kérhetik a szervezetbe. Vezetőség.

Felhívom az összes nagykanizsai szabómestereket és segédeket, hogy április 26-án délután 6 órára jelenjenek meg a Szociáldemokrata Párt Fő-út 5. szám alatti helyiségében, ahol szakmánkat érdeklő kérdéseket fogjuk megbeszélni. Zábó János.

Nagykanizsai anyakönyvi hírek

Születések: Parti György MÁV kocsirendező és Magyar Ilonának rk. fia, Kovács Ferenc napszámos és Peresztégi Juliannának rk. fia, dr. Tardos László orvos és Klacsó Ernestsztinának rk. fia, Molnár László tisztviselő és Kósa Magitának rk. fia, dr. Vargha László kir. ügyész és Szandner Margitnak rk. leánya, Gethler István földműves és Egyed Máriaának rk. leánya, Hép-penkhelmer István fodrászmester és Mihácz Ilonának rk. leánya, Csöndör Kálmán városi kőbessítő és Simon Zsófiának rk. leánya, Persovits Gyula postás és Fekete Juliannának rk. leánya, Kalocsai Imre műszaki tiszt és Kelemen Rózsának rk. leánya, Balázs Ferenc városi alkalmazott és Kálmán Erzsébetnek rk. fia, Dominik Árpád kelmefestő és György Erzsébetnek rk. fia, Kudac János lakatos és Németh Lujzának rk. fia, Cser László fényképész és Vastag Rozáliának rk. leánya, Mezei István MÁV géplakatos és Hári Annának rk. fia, Kertész József MÁV fűtő és Horváth Teréziának rk. leánya, Szente József MÁV segéd tiszt és Uti Piroskának rk. leánya, Rétfalvi Lajos MAORT tisztviselő és Ratalics Erzsébetnek g. kat. fia, Baumann Ferenc MÁV vonatkísérő és Zsovár Máriaának rk. fia, Kralj György napszámos és Ledné Ceciliának g. kat. leánya, Vámosi György cipész-mester és Horváth Annának rk. fia, Pungér János festőmester és Laskó Eleonórának rk. 2. fia, Somlyai Zoltán m. kir. százados és Szilágyi Erzsébetnek fia, Balogh György MAORT munkás és Tálosi Máriaának rk. leánya, Szekrény József MÁV közműves és Dervalics Máriaának rk. leánya, Rumi József fűszerkereskedő és Sipos Annának rk. fia, dr. Törzsök István pénzügyi fogalmazó és Dézsi Annának rk. fia, Szvoboda Sándor textilkereskedő és Kollár Rózsának rk. leánya, Tóth József MÁV mozdonyvezető és Hirt Máriaának rk. fia, Kovács István faesztérgályos és Gózdán Ro-

nak rk. fia, Szabó István sütőmester és Guerra Matildának rk. leánya. Házasságok: kívül született két fiú és egy leánygyermek. Halvaszületett egy leánygyermek.

Sportrovat

A ZMNTÉ vezetősége felszólítja a sportoló ifjúságot, hogy legyen segítségére a sporttelep rendezésénél. Minél több ifju jelentkezik, annál előbb lesz készen a pálya. Már csütörtökön reggel 8 órakor megkezdődik a munka és arra kéri az egyesület az ifjúságot, hogy lapát, ásó, kapa és egyéb szerszámmal jelentkezzen Pál intézőnél.

A Vasutas TE vezetősége a mai nap a polgármesternél járt. Feltárták nehéz helyzetüket a sportfelszerelés terén. Teljes felszerelésüket a németek ellopják. Segítségért kérték az új felszerelés megszerzésére. A polgármester ígéretet tett, hogy mindent el fog követni, hogy ezen a téren is segítségére lehessen sportegyesületeinknek.

A Polgármester közleményei

Hirdetmények.

7191/1945 Tárgy: Nagykanizsai tehenértartó gazdák tejbeszolgáltatása.

Azonaltól kezdve a tejutalvány-rendszer megszűnt, em helyette csak egy-séges tejjegy alapján történik a vásárlás az OMTK fiókokon keresztül. A nagykanizsai tehenértartó gazdák minden tehen után kötelesek naponta tehenenként legalább 2 liter tejet beszállítani az alábbi tejjelők valamelyikébe:

1. OMTK 2. és fiók Rákóczi- és Sugár-ut sarok.
2. öv. Deákné tejjelők Eötvös-tér.
3. öv. Balogh J. né tejjelők Magyar-u.

A nagykanizsai gazdáknak csak a megnevezett fiókokban lehet tejet beszolgáltatni, amely az egységbe be lesz számítva. A teje igényjogosultak az utalvány helyett tejjegyet kapnak, melyek alapján a tejjelők egyikében a jegyre megjárt tejet megkapják.

A kiskanizsaiak tej és tojás beszállításuknak a már Kiskanizsán működő OMTK gyűjtőben kötelesek eleget tenni.

Nyomatékosan felhívom egy nagykanizsai mint a kiskanizsai tehenértartó gazdákat, hogy beszállítási kötelezettségüknek szigorú büntetés terhe mellett tegyenek eleget

302.ké./1945. Tárgy: Olaj kiosztása zsirjegyekre.

A zsirjegyek május havi 1-es jelzésű szelvényeire személyenként 5 dkgr. olajat lehet vásárolni következő fűszerüzletekben:

Stampf Zsigmond Fő-út, Gáspár József Csengery- és Szemere-u. sarok, Szablics István Huszti-tér, Köztisztviselők 69. Erzsébet-tér, Dedovác Béla Magyar-utca, Erdélyi Jánosné Kiszácz-u. 32.

Felhívom a fenti kereskedőket, hogy az olaj átvétele végett f. hó 26-án, csütörtökön délután 2 órakor jelentkezzenek a Horthy Miklós uti volt Zerkowiz-té-pincészetben.

Felhívom mindazon kisbérleket, akik a herceg Batthyány Strautmanner-féle belsőmajori birtokon kisbérlettel bírnak, azaz mint kisbérlelők szerepelnek ugyanott, földhözjuttatás céljából jelentkezzenek a városi mérnöki hivatalban (Városháza, Horthy M. ut 2. kapu II em. 44. sz.) folyó hó 27-én 18 óráig. Azok a kisbérlelők, akik a jelentkezést elmulasztják, a földigényükre való jogukat elvesztik.

Polgármester.

APRÓHÍRDETÉSEK

A tégla vásárlása egyenlőre megszűnt, bárki vásárolhat. Stern téglagyárak, Rozgonyi-utca 1. 12

Egy sportkocsit vennék, esetleg mély gyermekkoscsimat elcserélném. — Bodrosi Károly, Eötvös-tér 10. 22

Lacernát lábom vennék, esetleg cserében is. Szabó fuvaros, Teleki ut 58. 24

Katonaréten elvitték új hosszú létrámat. Aki tud róla, kérem jelentse Órház-utca 7. alatt. 25

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felélős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Benoze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

ZALÁ

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

24 órán belül egyesülnek az angol- szász és orosz csapatok

Regensburg elesett — Hitler sasfészékét megsemmisítették — Berlin utolsó óráit éli

Nyugati front

London, április 26

A 3. amerikai hadsereg tank előőrsi 25 kilométerre vannak Passauctól.

Patton tábornok kötelékei tegnap 25 kilométert haladtak előre, áthatoltak Regensburgon és 80 kilométerre közelítették meg Linzet

és alig 100 kilométerre vannak Berchtesgadenről. Szövetséges bombavetők tegnap támadták Linzet. A 7. északamerikai hadosztály tegnap teljes egészében átkelt a Dunán és a folyó partján 130 kilométeres szakaszon felsorakoztak és támadásuk iránya most már az ulmi körzetből az Augsburgig terjedő vidékre húzódik. Francia csapatok teljesen szétverték a Fekete Erdőben levő terepszámban a német haderőt, azonkívül megtisztították a Bodeni-tó partját.

Angolszász csapatok Bréma utcáin harcolnak és négy kilométerre voltak a város központjától. A németek époly elkeseredetten védik Brémát, mint a birodalmi fővárost. Angol moszkítógépek az éjjel szakadatlanul támadták a német állásokat. Egy amerikai kötelék élel elérték Oldenburgot és Hamburg irányában is előbbre nyomultak a brit csapatok.

A 9. hadsereg kötelékei tegnap 4500 német hadifoglyot ejtettek, köztük egy tábornokot. Az első amerikai hadsereg kötelékei Drezdától északnyugatra átkeltek az Elbán és megszállták Riestat. A szövetséges járőrök áthatoltak a Hulda folyó partjára és az oroszok felé közelítenek anélkül, hogy ellenállásba ütköztek volna. Egy fronttudósító jelentése szerint ezen brit csapatok előhaladását nagyban megnehezíti az utolsó felfegyverkezve álló német katonák, akik mind arra várnak, hogy lefegyverezzék őket. Csehszlovákiában a német katonák Beroun körzetében harcolnak. Hodolintól északkelet felé ismét felszabadították 50 csehszlovák helységet.

Keleti hadszíntér

Moszkva, április 26

A német főváros teljesen be van kerítve. Berlin délnyugati részében Lichtfeld, Zellersdorfot foglalták el és még két másik külvárost, mely 5-8 kilométerre van a Potsdamer Platztól. Az északnémet rádió éjjelkor bejelentette, hogy a berlini csata öt legszörnyűségesebb napja véget ért. Ezen a napon a német fővárosban a szovjet tűzserg és repülőerők bombázapora minden eddigi támadást elhomályosított. Ugyancsak az éjszakai angol rádió megerősíti azt a hírt, hogy Hitler Berlinben van és személyesen irányítja a birodalmi főváros védelmét. Berlinton nyugatra elfoglalták Spandaut, Kotzent és Nauent. Nauen mintegy 60 kilométerre van Tangermündtől.

Moszkva, április 26

Keletporoszországban az oroszok elfoglalták Pillau hadikikötőt a Samland félszigeten.

Déli front

London, április 26

Olaszországban a szövetséges haderő nagy erővel halad előre a Po folyótól északra és egyik szárnya Mantua közelébe ért és 30 kilométerre van Veronától. Nyugaton az Alpokban francia csapatok átkeltek az olasz határon Nizzától 38 kilométerre északra. Szövetséges gyors bombavetők nagy erővel támadták az Adigon levő átkelő helyeket, mely Észak-Olaszországnak a Po után a legfontosabb folyója. Tegnap Bologna főterén 2000 olasz főkölő az amerikai katonai parancsnokságnak átadta azokat a fegyvereket, melyekkel eddig a németek ellen harcolt.

Légi háború

London, április 26

Amerikai bombavetőgépek a pilseni Skoda-műveket bombázták, melyben 550 nehéz bombavető vett részt.

Hitler fellegrvárára hattonnás bombák zúdultak

London, április 26

Szövetséges bombavetők tegnap Linzet bombázták. Angol nehéz bombavetőgépek tegnap Hitler berchtesgadeni fellegrvárára, valamint a körülötte levő SS kaszárnyákra dobta bombákat. Bombázták továbbá Hitler hegyi kastélyát, mely Berchtesgadenről 8 kilométer távolságban levő hegységben terül el.

A hat tonnás bombák közül sok telibe talált a berchtesgadeni kastélyt és a közelében fekvő kaszárnyákat.

A légyvédelem erős volt, azonban német gép nem szállt fel Hitler sziklavarára védelmében. Később észak-amerikai bombázók is megjelentek, melyek Berchtesgaden környékét 15-40 kilométerre kiterjedő körzetben bombázták. Egy másik angol bombavető kötelék a Wesel közelében levő Bangerode sziget erődítményeit támadta. Ezt a támadást több mint 800 bombavetőgép hajtotta végre, melyek közül kilenc elveszett.

Japán

London, április 26

250 super repülőerőd bombázta Kiusiu és Hagasaki városok katonai célpontjait, melyek az anyaország déli részén terülnek el. Okinavában, a körülzárt Riu Kiu szigetek egyikén elkeseredett harcok folynak. Dél-Burmában az angolszász csapatok 21 nap alatt 250 kilométert tettek meg az ország déli része felé és elfoglalták a burmai olajvidék központját, ezzel az összes burmai olajtelepek a szövetségesek kezében vannak.

Politikai arcvonal

Felállással áldozott Roosevelt emlékének a Szovjet Nagytanács

Moszkva, április 25

A Szovjetköztársaságok Központi Tanácsa április 23-án tartotta 11-ik ülését. A nép képviselőinek, a párt és kormány vezetőinek Sztalin-

nal történt találkozása a Szovjet egybeforrottságának feledhetetlen látványát nyújtotta. Az egész terem szünni nem akaró éljenzéssel ünnepelte Sztalin megjelenését, melyben a Szovjet népének határtalan szeretete és odaadása nyilvánult meg. A Szovjet Tanács a szovjet fegyverek győzelmének idején ült össze és különös örömmel töltött el mindenkit az a tudat, hogy a Vörös Hadsereg a végső győzelem felé halad. A szovjet haderő életerőtől duzzad és a szovjet népe kiállotta a háboru súlyos megpróbáltatásait. Bevezető beszédében Sztalin Roosevelt haláláról emlékezett meg. Felállással áldoztak emlékének. A továbbiakban a Szovjetunió 1945. évi költségvetését tárgyalták le.

Megnyitották a sanfranciscoi konferenciát — Molotov megérkezett

Washington, április 25

A sanfranciscoi konferenciát szerdán este nyitották meg, mely alkalmából Troomann elnök megnyitó beszédet mondott a konferencián résztvevő 46 állam képviselőihez. — Tegnap este Sanfranciscóban Molotov a washingtoni szovjet nagykövét kísérletében az orosz delegáció vezetőjével folytatott megbeszéléseket. Sanfranciscoba érkezett Stettinius külügyminiszter is. Megérkezésekor a sajtófőnök utján nyilatkozatot adott és azt a reményt fejezte ki, hogy sikeresen megalkothatják az új világtervezetet. Egyáltalában nem becsülöm alá azokat a nehézségeket, — mondta — melyekkel a konferencia foglalkozni fog. Tudomásunk van a világ békeszerető nemzeteinek kívánságáról. A világ hatalmasai nem hagyhatják cserben a békeszerető nemzeteket. A Szovjetunió az értekezleten három szavazattal rendelkezik.

London, április 26

A sanfranciscoi világbiztonsági értekezlet első ülését Stettinius amerikai külügyminiszter nyitotta meg. A résztvevők meghallgatták Troomann elnök rádióbeszédét Washingtonból, melyben sikert kívánt az értekezlet résztvevőinek. Az Önök munkájától függ, — mondta az elnök — vajjon sikerülni fog-e a szenvedő emberiségnek kivívni az igazságos békét.

Meg kell teremteni azt a szervezetet, mely bizonyossá teszi a kivívott világbékét.

A nagy államoknak különösen feladata a béke kényszerrel való megőrzése, de minden állam ezután csak a törvény védelmében nyuljon az erőszakhoz. Az a rendszer, amit felállítunk, olyan kell hogy legyen, amely minden próbát kiáll. Végül elismeréssel adózott Roosevelt emlékének, akinek oly nagy része volt a konferencia megszervezésében.

Szovjet-Magyar Művelődési Társaság alakult Budapesten

Zilahy Lajos kitűnő magyar író kezdeményezésére Szentgyörgyi Albert és Beznák Aladár egyetemi tanárok részvételével megalakult a Szovjet-Magyar Művelődési Társaság. Zilahy Lajos, aki a Szovjetunió és Magyarország között a szellemi érintkezés felvételére már a multban is kísérletet tett, nyilatkozatot adott, melyben a következőket mondta:

— Már 1934-ben a budapesti orosz követ utján próbálkoztam a társaság összehozatalával, de akkor Gömbös volt miniszterelnök ezért felelősségre vont és megakadályozott abban, hogy az előkészítő munkálataimat befejezzem.

— Most azonban Supka Gézával, aki a legregibb harcosa ennek a kérdésnek, megkezdtuk a munkát és a magyar szellemi élet mintegy 60 vezető emberével együtt, hol már megjelentek orosz vendégeink is, megalakítottuk a Szovjet-Magyar Művelődési Társaságot. Minden művészi és tudományos kérdés, orvosi és mérnöki, közgazdasági tudomány hirdetni fogja a két ország barátságának létfontosságát.

Zilahy kijelentette, hogy lapot fognak kiadni magyar és orosz nyelven. Az új szovjet irodalom, zene és színház, film és képzőművészet végre jelentkezni fog a magyar közönség előtt.

Szentgyörgyi Albert professzor a Szovjet-Magyar Művelődési Társasággal kapcsolatban többek között a következőket mondta:

— Az a probléma, hogy a társadalom kiról gondoskodik a legjobban, hogy anyagi gond nélkül élhessen — erre mi a következő választ adtuk eddig: Vagy arról, aki megfelelően született, vagy arról, aki legjobban tud másokat kizsákmányolni. Az orosz válasz pedig a nagy szellemi alkotókról, akiknek az emberiség minden haladását köszönheti. Ennek megfelelően a Szovjet legkiválóbb alkotóit akadémiákba tőmöríti és azután akadémikusainak olyan fizetést, lakást és kényelmet biztosít, mely mentesíti őket a mindennapos élet küzdelmeitől, lehetővé teszi, hogy egész tehetségüket és idejüket alkotásokra fordítsák. Nálunk az alkotók kénytelenek idejük és ritka tehetségük nagy részét a kenyérkeresés kicsinyes gondjaira pazarolni. Ez olyan pocsékolás, a melyre nincs mentés.

Beznák Aladár egyetemi tanár a következőképpen nyilatkozott:

— Megingathatatlanul hiszem, hogy a tudomány és béke legyőzi a tudatlanságot és a háborút, hogy a népek összefognak, nem avégett, hogy romboljanak, hanem, hogy építsenek. Ezeket a szavakat Pasteur mondta és úgy vélem, hogy tömörebben nem lehetett kifejezni a Szovjet-Magyar Művelődési Társaság programját.

Capzárta kor jelentik:

London, 1945. április 26.

A hivatalos jelentést az amerikai és orosz csapatok egyesüléséről 24 órán belül várják.

Felláztak a magyar csapatok Kopenhágában

Washington, április 26

A svéd rádió tegnap esti adásában Magyarországra nézve szenzációs hírt közölt. Vasárnap reggel a Kopenhágában állomásozó magyar megszálló helyőrséget menetkés állapotha helyezték és tudatták velük, hogy német parancsra frontra indulnak. Azt is közölték a helyőrséggel, hogy az utolsó tőltenyig harcolniuk kell az ellenség ellen. A német tisztek közlése a magyar csapatok között

oly elkeseredésre vezetett, hogy azok tisztjeik vezetésével áttörték a német örök sorfalán és a városba meneteltek. A német helyőrséget airmirozták a lázadó magyar csapatok leverésére. Valóságos csata fejlődött ki Kopenhágában és a több órán át tartó ütközetnek,

amely csak dél felé ért véget, mindkét félnek nagy veszteségei voltak halottakban és sebesültekben. A svéd rádió azt mondja, hogy az összes kaszárnyákban lévő magyar katonák oltózták és a városban bujkálnak és sokat közülük dán hazafiak rejtegetnek. Eddig a svéd rádió jelentése.

Német árulásra jellemző, hogy a megszálló csapatként elhurcolt magyar katonaságot most szorongatott helyzetében, harcra akarta dobni, ami azonban, mint a svéd hírszolgálat megerősíti, nem sikerült nekik.

Felhívás Keitel tábornokhoz

London, április 26

Egy német tábornok, aki a múlt héten esett az északamerikai fogóságába, a következő felhívást intézte Keitel tábornokhoz: Keitel! Ön tudja legjobban, mi a német haderő valódi helyzete. A háborút már elveszítettük, nem szabad tovább folytatni a harcot. A náci kormányzat összeomlása nem jelenti a német nép megsemmisítését és így a további áldozat teljesen céltalan.

Már májushan megnyitják a strandfürdőt

A sétateren levő gyönyörű városi strandfürdőt a német vandálok csak kevéssé rongálták meg, úgy, hogy a rongálások kijavítása után már május hóban megnyitható lesz.

Windisch Dénes polgármester szivügyének tekinti a strandfürdő megnyitását és gyönyörű sétaterünk rendbehozatalát. Egy erre vonatkozó kérdésünkre kijelentette, hogy a város minden áldozatot meg fog hozni, hogy a strandfürdő a közönségnek már májusban rendelkezésre állhasson éppen olyan komforttal, mint a békeidők boldog éveiben. A polgármester kijelentése bizonyára nagy örömet fog kiváltani e sokat szenvedett város lakosaiból.

A Maort Üzemi Bizottsága

felhívja mindazokat a vállalat kötelekbe tartozó tisztviselőket és munkásokat, akik mindezeideig munkára nem jelentkeztek, munkahelyeiket április 30-ig foglalják el, mert különben elbocsátottnak tekinthetik magukat. Felhívja továbbá a bizottság az összes dolgozó alkalmazottakat, hogy igazolólapjuk átvétele végeit forduljanak ahhoz az irodához, amely munkahelyükhöz legközelebb van. Az Üzemi Bizottság nevében Dombay János.

A Kommunista Párt közleményei

Vasárnap délelőtt 1/2 10 óraker taggyűlés lesz. Megjelenés kötelező.

Megalakult a Nemzeti Parasztpárt nagykanizsai szervezete

Végre Nagykanizsán is teljesedett a nagytöbbség óhaja és megalakult a Nemzeti Parasztpárt, ami egyedül van hivatva a Parasztság érdekeit képviselni. A parasztság mindmáig elnyomott, kihasználtság és a nemzeti életről kirekesztett néptömeg volt. A nagybirtokra támaszkodó történelmi osztályok a legutóbbi időkig meg tudták tartani népszerűsítő hatalmukat és a nemzet sorsát saját érdekeiknek rendelték alá. Ennek a népellenes és parasztnyomortó uralomnak a következménye, hogy a parasztság tehetetlen, gazdasági és kulturális téren végzetesen visszamaradt és politikai fellépésre képtelen néptömeggé nyomodott. Most a romokból kell újjáépíteni az országot és ebből az országépítésből a parasztság is ki akarja venni az őt megillető részt, de nemcsak a munka veritékéből, hanem gyümölcséből is. Ez a Nem-

zeti Parasztpárt legfontosabb célkitűzése. Örvendetes az a tény, hogy a kanizsai parasztság megértve, hogy itt igazán csak s... jól megfontolt érdekeiről van szó, mely nagy lelkesedéssel fogadta a párt megalakulását és mely nagy tömegben sorakozik a Nemzeti Parasztpárt zászlaja alá. Az alakuló közgyűlésen Kassai János és Dene István nagysikerű beszéde után a nagyszámu jelenlévők a következő vezetőséget választották: Elnök: Kassai János, titkár: Spiegel László, pártszervező: Dene István, vidéki szervező: Dávidovics István, anyagi ügyek: Malisza Tibor. A vezetőség névsora biztosíték arra, hogy a Nemzeti Parasztpárt itt is a végsőig való elszántsággal küzd programjának megvalósításáért: a parasztság felszabadulásának utjáért, a demokratikus népi Magyarorszáért. (k)

Kivizsgálják a haláltáborokat

Washington, április 25

A háborús bűnösök kivizsgálására alakult 12 tagú bizottság elnöke kijelentette, hogy a német koncentrációs táborokban napvilágra került tettekről a tulajdon szemével kíván meggyőződni és a bizottság tagjai hosszabb időt szándékoznak tölteni Németországban, hogy kihallgathassák az életben maradtakat és megteremthessék a jogi alapot a tárgyalások megindítására. A 12 tagú bizottság tegnap repülőgépen elhagyta Párizst és Németország felé vette útját. Ugyancsak megérkezett Németországba az a 17 lapszerkesztő, akiket Eisenhower a koncentrációs táborok kivizsgálására hívott meg.

A New-York Times vezércikkében a következőket írja: Ez alapon különbséget tehetünk a civilizált ember és a barbár között. Ez abból tűnik ki, hogyan viselkedik az illető a hatalmában levő védtelen emberrel. A civilizált ember, bármennyire is gyűlöli a hatalmába került életfelo-

gását, emberiesen bánik velük. A barbár brutális ellenfeleivel szemben. Ezért nem lepődünk meg azokon, akik Németországban történtek. Az amerikai hadifoglyokkal éppen hogy kissé enyhébben bántak, mint a többi internáltakkal. Ezt nyilván a megtorlástól való félelemből tették.

Azt az egyet megtanultuk ebből, hogy nem élhetünk biztonságban olyan világban ahol rossz emberek hatalmukban olyan rémtetteket követtek el, melyeknek szörnyű bizonyítékai most kerültek a világ elé.

London, április 26

A buchenwaldi koncentrációs tábor kivizsgálására küldött 10 tagú angol parlamenti bizottság visszaérkezett Londonba és Churchill miniszterelnöknek jelentést tett a buchenwaldi állapotokról. Buchenwaldról hírt készítettek, melyet Németországban is be fognak mutatni.

azokat s akkor eljárás indul ellenük. A cipőket a Zala kiadóhivatalában is lehet adni, ahonnan azokat Horváth Mihály cipőüzletébe eljuttatjuk.

Felhívás.

Felhívom a város lakosságát, hogy akinek a birtokában tejeskanna vagy kannaalkatrész van, vagy ilyenről tudomása van hogy hol található, azt jelentse be a rendőrkapitányság I. emelet, 29. számú szobában.

Kapitányság vezetője.

Nagykanizsai anyakönyvi hírek

Házasságkötések: Szűcs László cipészsegéd rk. és Széchenyi Mária Etelka rk., Sági József MÁV pályamester rk. és Lengyel Erzsébet városi tisztviselő rk., Horváth László kereskedősegéd rk. és Pichler Mária rk., Lepesi Kálmán MÁV tiszt rk. és Horváth Margit Gizella tanítónő rk., Csizmadia József motorszerező rk. és Kardos Katalin rk., László Antal közsegi tisztviselő rk. és Adám Piroška védőnő ref., Baranyai Lajos szabósegéd rk. és Gazdag Ilona MÁV kezelő rk., Hoffmann István kereskedő rk. és Simon Rozália rk., Csizmak Mihály MAORT tisztviselő rk. és Farkas Ilona postatisztviselő rk., Illés Imre pfcér rk. és Szmodics Rozália festőmunkás rk., Dávid József MÁV segédtiszt rk. és Pogány Erzsébet Viktória tisztviselő rk., Miklósi Ferenc MÁV segédtiszt és Németh Anna rk., Szegvári György János MÁV tiszt rk. és Tóth Margit postatisztviselő rk., Kéki József rendőr rk. és Németh Margit rk.

Halálozások: Wekl Gellért ny. honvéd tisztihelyettes rk. 59 éves, Tiboly Ferenc ny. MÁV s. tiszt rk. 73 éves, Paizs Julianna MAORT tisztviselő rk. 24 éves, Mancsek Istvánné Balázsfi Julianna rk. 60 éves, Bence János ny. MÁV főmozdonyvezető rk. 78 éves, Kattauer Ede ny. postafelügyelő rk. 88 éves, Vass János tanuló rk. 12 éves, Horváth György MAORT éjjeli őr rk. 45 éves, Simon János földműves rk. 44

éves, Schnatter Antonia ápolónő rk. 62 éves, Tóth Kálmán hentessegéd rk. 47 éves, Vargyas László kir. utmester rk. 38 éves, Németh Gyula honvéd ág. h. ev. 20 éves, Bolf János ny. MÁV raktármunkás rk. 62 éves, Szigeti Antal honvéd rk. 30 éves, Orsos Sándor rk. 6 éves, Szabó Antal honvéd rk. 24 éves, özv. Liplin Józsefné Balogh Mária rk. 51 éves, Benedek Miklós honvédszázados rk. 39 éves, Benedek Miklósné Radics Ilona rk. 33 éves, Kárász József molnársegéd rk. 33 éves, Fekete János konzervgyári főmozdonyvezető rk. 45 éves, Puzoma Kálmán napszámos rk. 26 éves.

Sportrovat

A ország sportvilágában most tartják a terepszület Eletben maradt a sport sok kitűnősége, de sok az áldozat is. Különösen a vívósport szenvedett sokat két világnagyságának kidőlésével. Petschauer Atilla olimpiai kardvívó világbajnoknak tragédiáját Ukrajna mezőin, már sokan ismerik. De kevesen tudják, hogy Kabos Endre is áldozatává vált az elmúlt rendszernek. A kitűnő Kabos, akit a nyilaspríbékek évek óta üldöztek, a Margit-híd felrobbantásának percében halt meg. Kabos szekéren ült, amely éppen a híd felrobbant és a szekeret a fiatal Kabossai együtt pillanatok alatt elnyelték a Duna hullámai. Szegény Petschauer, szegény Kabos...

A Vasutas TE vezetőségéhez Pécsről átirat érkezett a futballszövetségtől. Az átirat felhívja az egyesületet, hogy szervezze meg azon lehetőséget, hogy városközi futballmérkőzésekre Nagykanizsa is bekapcsolódhasson. Ertesztésünk szerint ez irányú tárgyalások megindultak.

A Polgármester

közleményei

Hirdetmények.

7201/1945 27

Felhívom mindazokat, akik a város erdőgazdaságától tűzfát vásároltak, de azt az erdőből eszeideig nem szállították el, hogy igényük fektetését f. hó 30 án d. e. 12 óráig a városi erdőhivatalba (II. em. 34. sz. szoba) jelentsek be.

Ugyancsak felhívom azokat, akik az erdőhivatalban tűzfát igényeltek, annak vételárát be is fizették, de utalványt nem kaptak. Srinten jelentsek be az igényüket f. év május hó 2 ig a fent megjelölt helyen és időben. Ugyanezre jelentendő be az is, aki a már birtokában levő utalványát elvesztette vagy az bármely uton megsemmisült.

Figyelmeztetem a tűzfátvásárlókat, hogy a jelentkezési határidőn túl történő bejelentéseket nem veszem tudomásul.

7212/1945. 28

Felhívom mindazokat, akik a már esedékesse vált együttesen kézelt lezárdójukkal hátralékban vannak, hogy azt a jelen felhívás megjelenésétől számított 8 napon belül a városi adóhivatalba okvetlen fizessék be.

Akik ezen kötelezettségnek a fenti határidő alatt eleget nem tesznek, azok ellen az adóhivatal a végrehajtási eljárást megindítja Nagykanizsa, 1945. április 25.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Butorozott szobát keres gyermektelen házaspár, esetleg konyhahasználattal. — Varga Ferenc, Szever-étem. 30

A tógla zárolása egyenlőre megszűnt, bárki vásárolhat. Stern téglagyárak, Rozgonyi-utca 1. 12

Felhívás! Szabó Antal Fő-ut 5. üzlete kéri azokat, akik üzletéből áru vagy berendezési tárgyakat jogtalanul elvittek, azokat 48 órán belül adják vissza, ezek ellen feljelentést nem teszek. Akik nyomra vezetnek ilyen áru vagy berendezési tárgy visszaszerzésére, az áru értékének 20%-át kapják jutalmul. Szabó Antal. 29

Sürgösen vennék elsőosztályos kereskedelmi könyveket, cserébe adnék élelmi-szert is. Cim: Vindiné, Teleki-ut 25. 31

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Bencze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdátért felel: Zalai Károly.

ZALA

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Olaszországban felbomlott a német front

Brünn orosz kézen — Stettin elesett — Brémát és Veronát megszállták az angolok
— Milano és Turin a felkelők kezében — Berlin eleste küszöbön — Göring lemondott

Nyugati front

London, április 27

A 7. amerikai hadsereg észak felől előnyomulva, alig 50 kilométerre van a bajor fővárostól és a Duna alsó folyásának 130 kilométeres szakaszát tartja megszállva. A német ellenállás Augsburg körzetében a legerősebb. Az angolszászok a Bodeni-tó mentén előnyomulva, már csak 50 kilométerre vannak az osztrák határtól. Bremen, a Weser torkolatában fekvő észak-tengeri kikötőváros szintén a szövetségesek kezén van. Angol csapatok most a kikötő dokkjait tisztítják meg az ott védekező németektől. Az egyik angol haditudósító azt írja Brémából: A város közepén vagyunk, ha ezt a romhalmazt egyáltalán városnak lehet nevezni. A szétromboló területek kiterjedése s amit itt látni lehet, egyszerűen szédítő. A szövetségesek közötti szűk terepfolyosó a 3. hadsereg frontszakaszán tovább szűkült össze. Az orosz hadsereg Nauen től tovább közeledik az Elba felé, amely 60 kilométer távolságban van. Ezen a szakaszon a 9. amerikai hadsereg szintén támadásra készülődik. Eger megszállása után az angolszászok elfoglalták Tachau és Strigau községeket, melyek 30 kilométerre vannak a csehszlovák határtól. Bauzen elesett. A németek még mindig abban reménykednek, hogy megállíthatják az orosz előnyomulást Szászország fővárosa, Drezda felé. Angol csapatok Bajorországban az osztrák határ mentén nyomulnak előre Linz felé és megkerülik Passau határvárost.

London, április 27

Churchill miniszterelnök tegnap az angol alsóházban bejelentette, hogy a buchwaldi koncentrációs táborban összegyűjtött adatokat valószínűleg már ma a ház elé terjesztik. A brit miniszterelnök kijelentette, hogy a jelentés rendkívül fájdalmas élmény. Kijelentette, hogy a Németországhoz intézett szövetséges figyelmeztetés nemcsak a hadifoglyokra, hanem minden külföldi munkásra és internáltra is vonatkozik.

Keleti hadszíntér

London, április 27

A Times híradása szerint egyik szovjet ezred a másik után özönlik be Berlinbe, felkészülve a végső borzalmas leszámolásra. A Berlinbe vezető széles autópályák ágyuk, tankok, traktorok és szárazföldi járművek ezrei lepik el. A fákon mindenütt ott lehet látni a felírást: Berlin akarjuk! Az orosz tankokat külföldi munkások irányítják. Az Izvesztija azt írja, hogy Berlin, mely valóságos vadonná vált, szörnyűbb, mint Sztalingrád, Varsó, vagy Szbasztopol volt.

London, április 26

Stettin, a Keleti-tengeri nagy német kikötőváros orosz kézen van. Stettinen kívül, mely Pomeránia fővárosa, más községeket is elfoglaltak ebben a körzetben. A kilei kikötő után Stettin a németek legnagyobb kikötő városa a Keleti-tenger partján. Tegnap a szövetséges orosz haderő csehszlovák területeket szabadított fel és elfoglalták Brünnt, Mor-

vaország fővárosát és 30 más helységet. Brünn nagy ipari központ.

Moszkva, április 26

A moszkvai rádió Berlin ostromáról a következőket jelentette:

Moszkvában tegnap az eldördült ágyuk sortúze diadalmasan visszahangzott a Berlin utcáin dördülő ezer szovjet ágyuval. Berlinben a szovjet csapatoknak számtalan akadályon kellett áthaladni. A Berlinbe vezető utak valóságos beton erődítések és acélvázak voltak. Minden talpalatnyi földért harcolni kellett a betonbunkerek és kiserődök tömegén át. A németek támaszponttá alakították át minden várost, falut, cserjést és patakot. A német hadvezetőség Berlin védelmére legjobb hadosztályait vetette be. Hitler kétségbeesetten adta ki parancsait és azt követelte katonáitól, hogy az utolsó lehetőségig harcoljanak. Megerősített bunkereinknek áttörhetetlennek kell lenni, mondta. Az SS katonáknak megparancsolta, hogy löjjenek agyon mindenkit, aki vissza akar vonulni. De semmi sem használta. A Vörös Hadsereg hatalmas hadiszervezete ellenállhatatlan csapásaival szétzúzta az ellenség védelmi vonalát és előrenyomult Berlin közepéig. Igazolást nyertek Sztalin szavai, hogy a Vörös Hadsereg újabb és újabb erőre tett szert az egyre bonyolultabb feladatok megoldásához. Ebben a haditényben tökéletesen mutatkozott meg a szovjet haditechnika ereje és valamennyi fegyvernem bámulatos együttműködése a körülzárásra irányuló hadműveletben, mely a manőver egyik legnehezebb formája volt.

Berlin körülzárása eldöntötte az egész német hadsereg sorsát.

A Berlin védő német hadsereg halálra van ítélve, mert a szovjet acélgyűrű szétörése lehetetlen.

Déli front

London, április 27

Angolszász csapatok gyors iramban nyomulnak Észak-Olaszország városai felé, ahol nagy nemzeti felkelés kezdődött. Milanóban, Turinban, Génúában, Comóban a felkelők magukhoz ragadták a hatalmat és megszállták a rádióadó állomást, ahonnan állandóan csatlakozásra szólítják fel a lakosságot. A felkelők a felszabult városokban mindenütt átveszik a közigazgatási hatalmat. A német katonák mindenütt megadják magukat.

A Génúában horgonyzó német hadihajók legénysége is megadta magát. A felkelés már egész Liguria területén érvényes. Gerilla tevékenység után Milanoba állítólag 4000 munkás vonult be diszmenetben. Az olasz rádió azt mondja, hogy az olaszok nemzeti ujjászületésük di-csősége napjait élik. Az ellenállási mozgalom legmélyebb halálját fejezi ki a szövetséges nemzeteknek és parancsnokaiknak. A szövetséges hadvezetőség tegnap jelentette, hogy az 5. hadsereg Veronán át vezető vasutvonal déli végpontján átkelt az Adigo folyón. A 8. hadsereg egyidejűleg széles fronton elérte az Adigot. Szövetséges tankok gyors iramban Génua felé támadnak. Az eddig ejtett

német hadifoglyok száma meghaladja a 60.000-t.

A német haderőben a szövetséges bombavető nagy pusztítást vittek véghez, több mint 6000 járművet elpusztítottak. Francia csapatok a liguriai partmenti német állásokat támadták. Ventimigliónál átlépték az olasz határt és három kilométer mélyen nyomultak be olasz területre.

Egész Észak-Olaszországban elmentő hírek keringenek Mussolini sorsáról. Egyesek szerint elfogták, de a milánói rádió kijelentette, hogy Milanóból észak felé menekült el.

Légi háború

London, április 27

Angol Lancastergépek tegnap délután német menetelési oszlopokat, utánpótlási utvonalaikat támadták az ausztriai Villach közelében. Azonkívül Salzburg rendező-pályaudvarait érte bombatámadás.

Japán

London, április 27

Nehéz angol bombavetőgépek a Formosa-szigetnél levő egyik szigetet támadták, ahol elpusztították a repülőtereket. Ugyancsak hasonló támadás érte a formozai repülőtere-

A Magyar Kereskedők Országos Központi Szövetsége előkészítő ülése

Folyó hó 25-én a polgármesteri hivatalban Windisch Dénes polgármester elnökletével népes értekezletre gyűltek össze a nagykanizsai kereskedők.

A polgármester örömmel üdvözölte a megjelenteket. »A kereskedők bármikor jönnek, nálam nyitott ajtókra találnak. Mindenkor rendelkezésükre állok, mert nagyon jól tudom, milyen fontos szerv a kereskedelem. Ezt nem csak mint kereskedő állítom, hanem sok éves külföldi tapasztalataim alapján is. E szerven keresztül én mindenbe be akarok tekinteni, nemcsak mint polgármester, hanem mint a város egyik kereskedője is.«

A polgármester beszéde után Grünfeld György, a KOKSZ központi megbízottja üdvözölte a pártok képviselőit és kérte, hogy mindenben legyenek a kereskedők segítségére, hogy dolgozhassanak.

A KOKSZ célja az lesz elsősorban, hogy mindenkit igazoljon, méltó-e az üzletre vagy üzemre és a nemzet magasabb rendű szempontjából nem-e káros a működése. Ezt a feladatot a Nemzeti Bizottság végzi el, melynek ülésére a KOKSZ két tagot fog delegálni.

A központi megbízott a tisztikar végleges megalakításáig egy öt tagú elnöki és egy 20 tagú intézőbizottság jóváhagyását kérte, melyet a megjelentek vita nélkül fogadtak el.

Egyben azt az előterjesztést is tette, hogy vasárnap, folyó hó 29-én délután 3 órakor a Szociáldemokrata Párt összes helyiségében a KOKSZ alakuljon meg, melyre Nagykanizsa város kereskedő társadalmát ezenel meghívja.

Utána dr. Baron Pál tartott be-

ket. Délbormában elfoglalták a japánok egyik fő támaszpontját.

Politikai arcvonal

A nagy tanácskozás

Csendesóceáni időszámítás szerint április 25-én 16.30 órakor, moszkvai időszámítás szerint április 26-án délután 2 óra 30 perckor megnyílt a sanfranciscoi konferencia, hogy előkészítse a béke és közbiztonság fenntartása szempontjából létesített általános nemzetközi szervezet szabályait. A konferencián több mint 850 kiküldött vett részt. A konferencia plenáris ülését Stettinius külügyminiszter nyitotta meg, aki a konferencia ideiglenes elnöke. A konferencián résztvevő kiküldötteket California állam kormányzója és Sanfrancisco polgármestere fogadták.

Göring lemondott

London, április 27

A német rádió közölte a hírt, hogy Göring lemondott a Luftwaffe főparancsnokságáról. Göringnek szívbaja van. Arról nincsen hír, vajjon lemondott-e többi más állásáról is és arról sincs jelentés, hogy hol tartózkodik. Az új főparancsnok von Dheim lovag, akit tábornokból tábornaggyá léptettek elő.

Ditmar fogságban

Moszkva, április 27

Ditmar tábornok, a birodalmi sajtóhivatal főnöke is orosz fogságba került. Ditmar a német rádió híres katonai kommentátora volt.

szédet, melyben többek között a következőket mondta:

— Minden ember rosta alá kerül, aki a gazdasági élet terén további tevékenységet akar kifejtani. A szelektálásnak meg kell történni, hogy a nyilasok, fasiszták és nyilvánvalóan jobboldali elemek kiközösítsenek a közgazdaságból.

— Mind a Nemzeti Bizottságnak, mind a város lakosságának érdeke, hogy a kereskedők megkezdjék tevékenységüket. Ennek eléréséig rendkívül sok nehézséggel kell számolni és megküzdeni.

— Mi mindenki munkáját elősegíteni kívánjuk, természetesen véte-
nénk a martirok ellen, ha nem domborítanak ki, hogy akik a magyar nemzet érdekeit szem elől tévesztették, azok ellen nem léphetünk fel a megbocsátás fegyverével. Ezt nem tehetjük, ehhez jogunk nincs, annál is inkább, mert rendelkezések is vannak erre nézve, tehát természetesen az igazoltatási eljárásokkal felruházott bizottságoknak jogköre, hogy azok felett pálcát törjön, akik erre rászolgáltak. Akik azonban nem vétettek a nemzet érdekei ellen, azok igazolva lesznek és nyugodtan dolgozhatnak tovább, nálunk mindenkor segítséget és megértést találnak.

Az ülés a központi megbízott zárorzávaival véget ért.

KOKSZ felhívása a kereskedőkhöz

Május 2., 3., 4. és 5-én minden kereskedő, ügynök, üzem és mindenki, aki kereskedőipari igazolvánnyal bír, köteles a KOKSZ Kölcsey-utca 2. szám alatti I. emeleti helyiségében felvételt megjelenséggel kérni. Hivatalos óra délután 2—5-ig.

HIREK

Ma egy esztendeje,

hogy Nagykanizsán reggel 4 órakor Magyarország minden más városát megelőzve, megjelentek azok a sárga plakátok, amelyekben kimondták több mint 2000 zsidó halálos ítéletét. Birói ítélet nélkül büntetlenül indultak el arra az útra, ahonnan eddig csak nagyon kevesen tértek vissza. Ma egy esztendeje kezdődött a nagy dráma, aminek csak előjátékát és kezdeti jelenetét ismerjük, de sötét befejezéséről még nem lebbentette fel fátylát az idő. A világtörténelem e legkegyetlenebb tragédiája még nem fejeződött be. Peregnék a jelenetek, még ég a tűz a megsemmisítő telepek kazánjaiban, még hallani a csonttá aszott, véresre vert emberi méltóságukból kivetkőztetett, lealjasított emberek halálordítását. A számokkal megtelített emberek elevenen megégett húsának szagát érezni még...

Egy esztendeje ezelőtt csörtettek végig az utcákon a nagyszájú senkilik, a kényes és nem kényes rablók, várva a zsákmányt azokról, akik talán egy egész életen át való munkában sem szereztek többet, mint egy otthont. Várták mohón, mint kojott farkas várja áldozatát, hogy szétléphesse és forró verést nyaldossak. 25 év óta készítették elő, lassan, megfontoltan, de számtalan pontossággal a rablás nagy napját — és ez eljött 1944 április 27-ikének napsütéses tavasz napján.

— Minden csodálatom a rablógyilkos cigányjé — mondta egy híres büntetőjogász —, mert az nyilván gyilkol, hogy rabolhasson és vállalja a cselekménye minden következményét.

Ezek a rablók azonban szobáik és budoárjaik lefüggönyözött ablakából lesték, hogy az államhatalom mikor teríti le áldozatait, hogy aztán büntethetellenségük tudatában megrohannassák és kifoszthassák. Ezek sakátok.

Nagykanizsa volt a legelső és így az utolsó. Súlyos tudat ez mindenkinek, aki itt született, itt él, aki ennek a városnak szivta levegőjét. Mert egy bizonyos: városnak ennél mélyebbre süllyedni nem lehetett.

— Wüschner Frigyes a Hangya elnök-vezérigazgatóját, az egykéz gazdálkodás lovagját, Sárvárott letartóztatták és Budapestre kísérik.

— Letartóztatták Traum János nyilasvezért, aki bevallása szerint egyedül a Margit-kórházban 400 embert gyilkolt meg. A legnagyobb cinizmussal vallotta le gáztetteit.

Bulgáruul társalgunk

A „Zala” szerkesztősége elhatározta, hogy naponta közöl magyar-bulgár, a mindennapi életben használatos és a legszükségesebb társalgási mondatokat. Ugy véltük, hogy ezzel fontos szíkségletet elégtünk ki.

Jó reggelt = dobro utró.
Jó napot = dobar den.
Jó estét = dobar vescer.
Isten hozta = dobre dosli.
Mi tetszik = kakvo zselacte?
Van lakás = ima li kvartira?
El van foglalva = zaeto c.
Itt 2 bulgár tiszt lakik = dvama bulgarszki oficera zsiveja tuka.
Van-e irás a bulgár parancsnoktól = imate li beleska ot komendantsztvolu?
Mennyi időre kellene lakás = za kolko vreme trjabva kvartireta?
Két éjszakára = za dve nosti.
Viszontlátásra = do vizsdane.
Köszönöm szépen = blagodarija.
Nincs mit = nema zastó (za kakvo).

Helyreigazítás

Az építómunkások 28-ára hirdett értekezletét 29-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartják meg a volt Munkásotthonban. Kérjük az érdekelteket saját érdekükben jelenjenek meg. Vezetőség.

Mindszenty József veszprémi püspök, Kanizsa főpapja, megmenekült a németek fogságából

Veszprém bátor hitvalló német-és nyilasellenes püspökét Mindszenty Józsefet még február elején gestapo ügynökök és Endre László pribékjei elhurcolták a veszprémi püspöki palotából. Mindszenty József teljes püspöki ornátusban, sorfalat álló zokogó hiveinek áldást osztva, vonult el az elvetemült bérgyilkosok között, további megpróbáltatásainak akkor még ismeretlen színhelyére. Egyházfőink között báró Apor Vilmos Győr martirizált halt nagy püspöke,

Mindszenty József és ebben boldogult Serédy hercegprímás élete utolsó szakában, tanusítottak teljes elutasító és nyíltan kárhóztató magatartást a náci- és nyilas bitorlással szemben: Mindszenty Józsefet Komáromon, Győrön keresztül Sopronba, majd Sopronkőhidára hurcolták. A püspök a fegyintézet felszabadulásakor szerencsésen megmenekült. Értésülésünk szerint a közeli napokban Veszprémbe érkezik.

Rendelet készül a hazai svábok kitelepítéséről

A kormány egyik legfontosabb és legsürgősebb feladatának tartja a hazai svábok kitelepítését. Erre vonatkozólag rövidesen rendelet jelenik meg. A miniszterelnökség kisebbségi osztálya már fel is dolgozta a rendelethez szükséges anyagot, amelyből érdekes adatok derülnek ki. Magyarország mai területén a legutolsó népszámlálás idején 540.000

német anyanyelvű lakos élt, akik közül kerekén 360.000 valotta magát német nemzetiségűnek. A statisztika szerint a hazai sváboknak 400.000 hold föld volt a kezükben. A Volksbundnak körülbelül 340.000 tagja volt, vagyis csaknem ugyanannyi, mint amennyi magát német nemzetiségűnek vallotta.

Megszűnik a közjegyzői intézmény

Budapest, április 27

A hétfői minisztertanács letárgyalta a Népbíróságok működéséről, illetve a népbírósági eljárásról szóló új rendeletet, melyet a közvélemény már régóta várt.

A rendelet a Népbíróságok működését, illetve az ítéletek végrehajtását meggyorsítja.

Ugyanez a minisztertanács megszüntette a háziörzetet és a biztosíték mellett való szabadonhelyezést. Ezt a törvényt azért szüntették meg, mert antiszocialistának ítéli meg a közvélemény, mert lehetővé tette, hogy vagyonos bűnösök a törvény

előtti egyenlőség elvén áttörve, kedvezményhez jussanak. A hétfői minisztertanács

megszüntette a közjegyzőséget.

Köz tudomásu, hogy a közjegyzőségek több mint félszázada politikai érdekek jutalmazására szolgáltak. Az igazságügyminiszter javaslata értelmében a közjegyzőség munkakörét részben a bíróságok, részben az ügyvédek veszik át. A „Zala” értesítése szerint még számos igazságügyi rendelet készül, melyek közül megemlítjük a végrendekezési jog és a közjegyzőnei készült okiratok szabályozására készült reformokat.

Kiss Ferencet és Fedák Sárít Sopronban letartóztatták

Szelezky Zita öngyilkos lett

Sopronból jelentik: A diadalmasan előrenyomuló Vörös Hadsereg néhány héttel ezelőtt szabadította fel Sopront. A tisztogató munka azonnal megkezdődött és egymásután kerültek kézre az elmúlt gyászos idők vezető emberei.

Tegnap délelőtt bizalmas bejelentés alapján letartóztatta a soproni rendőrség Kiss Ferencet és Fedák Sárít. Kiss Ferenc a volt színész-kamara elnöke a leggyalázatosabban üldözte azokat a színésztársait, akik más politikai nézetet vallottak, vagy vallásuk nem tetszett a kamara elnök urának. Rengeteg nyomort, keserűséget, könnyet és sokszor öngyilkosságot jelentettek Kiss Ferenc intézkedései.

A nyilas rádió nagy Kaméleonja, Fedák Sári is lakat alá került. A mint a közlekedési eszközök lehetővé teszik, Budapestén Népbíróság elé állítják őket.

Szelezky Zita nyilas színésznő még a Vörös Hadsereg bevonulása előtt önmaga felett itélkezett: öngyilkos lett.

Felhívás.

Utóljára felhívom mindazokat, akiknek birtokában zsidóvagyon tárgy, butor, ruhanemű stb. van és bejelentési kötelezettségének eddig nem tett eleget, akár árverésen vásárolta vagy megörzésre, kiutalásra kapta, vagy bármely más uton jutott birtokába, a Zsidó Tanácsnál, Fő-ut 13. szám alatt 24 óráig belül annál is inkább jelentse be, mert aki e felhívásnak nem tesz eleget, azt minden előzetes eljárás nélkül internál-tatom. Rendőrkapitány.

Utazóközönség figyelmébe!

Felhívom az utazóközönség figyelmét arra, hogy mindaddig, amíg a rendes személyszállítás meg nem indul, addig az orosz katonai pályaudvar-parancsnokság az elutazást senki részére meg nem enged.

A rendőrség által kiállított, névre szóló, aláírt és magyar pecséttel ellátott és kézbesített „Utazási igazolványok” nem azt jelentik, hogy már vonat is van, mellyel utazni lehet, hanem csak azt a célt szolgálják, hogyha majd a rendes személyszállítás megindul, akkor ne legyen torlódás az utazási igazolványok kiállításuk körül.

Felkérem mindenkit, hogy elutazási szándékából a vasútállomásra ne táradjanak ki, csomagot pedig egyáltalán ne fuvarozzanak fel, mert azoknak elhelyezését nem biztosíthatjuk, sőt azoknak lerakását tiltjuk. Igen sokan keresik fel a városi orosz parancsnokságot, hogy utazási igazolványukra orosz pecsétet szerezzenek, hogy ezáltal elutazásuk könnyebbé váljon. Az orosz parancsnokságtól pelt értesítés szerint pecsétet nem adnak senkinek az utazási okmányra, tehát felesleges időöltés minden kísérlet, mely erre irányul.

Miután a rendes személyszállító vonatok megindulása egyelőre nem várható, így felvilágosítást sem igen tudunk adni.

Katonaszállományokkal, üres szerelvényekkel való utazást a legszigorúbban tiltja az orosz pályaudvar-parancsnokság és aki ez ellen vét, azokat mint nem kívánatos elemeket letartóztatja.

A rendes személyszállító vonatok megindulásáig kellő időben közölni fogjuk.

Értésítjük egyben az igen tisztelt utazó-és szállítóközönséget, hogy a kereskedelmi miniszter a menetdíjakat, poggyász-, expresszárú, kutyá-, valamint a ruhatári- és mindennemű áruszállítási fuvardíjakat és az összes mellékleteteket azonnali hatállyal háromszorosára emelte fel.

Állomástfőnök.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a hordójelező hivatal megkezdte működését. Kossuth-tér 25. sz. alatt.

Nagykanizsa, 1945. április 26.

38

Polgármester.

Törzs Tibort letartóztatták

Budapestről jelentik: A Népgyűlésesség letartóztatta Törzs Tibort, a képviselőház volt elnökét, Fejta Géza, Erdélyi József, Megyery Ella, Bresztovszky Ede, Barabás Gyula inókat. Mindnyájukat a Conti-utcai fogházba szállították.

Nagykanizsai anyakönyvi hírek

Haldózások: Vanyek Rudolf kereskedő rk. 32 éves, Mester Piroska napszámos rk. 35 éves, Károlyi András malom üzemvezető rk. 26 éves, Horváth Péter földműves rk. 52 éves, Petőfi István ny. vasúti munkás rk. 69 éves, Horváth Ferenc tanuló rk. 11 éves, Jankovics László földműves rk. 80 éves, Légrádi István hentesmester rk. 34 éves, Kertész János városi házmeester rk. 61 éves, Márkus Ibolya rk. 18 hónapos, özv. Dávid Józsefné Gudli Anna rk. 81 éves, Premecz György kovácsmester rk. 70 éves, Polai Ferenc napszámos rk. 92 éves, Kiss Ferenc napszámos rk. 72 éves, Kóbor Györgyné Horváth Margit rk. 21 éves, Pataky Franciska városi tisztviselőnk rk. 21 éves, Bakonyi József ny. vasutas rk. 68 éves, özv. Kancsalics Ferencné Piánder Anna rk. 92 éves, Nagy Károlyné Csákányi Mária rk. 25 éves, özv. Marton Ferencné Varga Katalin rk. 71 éves, Hári István kártyossegéd rk. 32 éves, Szabó István városi utca-seprő rk. 76 éves, Ferencz György MÁV pályamunkás rk. 54 éves, Skobrics Mária háztartásbeli rk. 18 éves, Polai Julianna rk. 4 éves, Millei Józsefné Perver Mária rk. 40 éves, Nemeskéry Lajosné Vybock Julianna rk. 31 éves, Czir Pál földműves rk. 23 éves, Kochmosa Alexander orosz katoná 19 éves, Köhalmi Margit háztartásbeli rk. 18 éves, özv. Sényi Károlyné Bencekócs Hermina rk. 72 éves, Borsos Józsefné Németh Julianna rk. 65 éves, Pavlov György kovácsmester rk. 54 éves, Kozák David tanuló rk. 19 éves.

Sportrovat

A ZMTE felhívja a pálya rendezésén dolgozni akaró ifjakat, hogy lépjenek érintkezésbe Pál intézővel MAORT-telep.

A kaposvári Rákóczi vasárnap Pécsre utazik a PVSK elleni visszavágó mérkőzésre.

A Kommunista Párt közleményei

Vasárnap délelőtt 1/2 10 órakor taggyűlés lesz. Megjelenés kötelező.

APRÓHIRDETÉSEK

Felhívás! Szabó Antal Fő-ut 5. üzlete kéri azokat, akik üzletéből árut vagy berendezési tárgyakat jogtalanul elvittek, azokat 48 órán belül adják vissza, ezek ellen fejelentést nem tesztek. Akik nyomra vezetnek ilyen áru vagy berendezési tárgy visszaszerzésére, az áru értékének 20%-át kapják jutalmul. Szabó Antal. 29

Felhívás! Felhívom a nagykanizsai birkozók figyelmét, hogy vasárnap délután 5 órakor összejövetel lesz. Kérem jelentkezzenek. Halász Károly edző. 34

Felkérem azokat, kiknek birtokában 3 v. 2 3/4 dioptriás szemüveg van, melyet nélkülözhetnek, sziveskedjenek addig míg a beszerzés lehetővé válik, nekem kölcsönözni, hogy munkámat folytathassam. Brónyai, a „Zala” nyomdájában.

Felhívom azokat, akik üzletéből árut és ruhásműt vittek el, hogy azokat 3 napon belül hozzák vissza, mert az eddig elfogottak valóságából a tettesek nevei rendelkezésemre állnak. Aki felhívásomnak eleget tesz, azzal szemben a fejelentést visszavonom. Stampf fűszerkereskedő.

Gyermekcipőt, szandált 26 ost, lehet használt is, megvennék. Szabó Antal üzlete, Fő-uton. 31

Marhafarokszórt, lószórt, vágóhidit serfét minden mennyiségben veszek. Behuzónóket, szőrmunkást (lehet nő is) felveszek. „Hungaria” kefégyár, Szemere-utca 4. 33

ZALA politikai napilep

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Bence Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdárért felel: Zalai Károly.

ZALÁ

A Nagykanizsai Nemzeti Bizottság
hivatalos lapja.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Az irás bünözői

„Boldog ember az, aki nem jár gonoszok tanácsán.”
(Zsoltárok könyve 1.)

Az írott szó a legnagyobb emberi kincs. Isten legnagyobb ajándéka. Magasztos és mindenek fölött való. Nincs hozzáfogható a földön semmi. A legnagyobb emberi alkotások is gyerekes semmiségek az írott szóhoz viszonyítva. Az Evangélium messze kimagasló esuasa az írott szó csodájának. Ezt az írott szót, ezt a mindenél magasztosabb ajándékot gyálázták meg évek óta olyan mértékben, hogy az egyiptomi hieroglifáktól 1938. évig együttvéve megközelítőleg sínes az írásnak annyi áralója és bünözője, mint Hitler uralkodásának 12 évében.

A nevelés, az újság, végül az irodalom az, ami kiformalja a dömögök lelki világát. Mindhárom alapja az írott szó. De az újság talán a leggyilkosabb fegyver a gonosz kezében. Egyetlen újság elég ahhoz, hogy végzetesen megfertőzze egy város, megye vagy talán egy egész ország lakosságát, az ördög jármába hajtsa és végleg elpusztítsa azt.

Husz év óta egyetlen újság volt koronázatlan szellemi uralkodója ennek a városnak. Kormánybiztos-venciókkal támogatott hazugságyár, politikai tömeggyilkos. Minden valamirevaló közéleti embert cselédként kiszolgált, soha egy kritikai megjegyzés, vagy támadás nem látott napvilágot oldalain. Csak a tyuktolvajokat, kis sikkasztókat vagy verekedő kápcabetyárokat leplezte le, de a nagy csalókat, a köz rablóit és politikai gengsztereket megsüvegelte. Egész terékönysége a folytonos ünneplések sorozata, az egymást agyba-főbe dicsérés. Tette ezt minden alkalommal, akár országzászlót, szobrot vagy emléktáblát lepleztek-e le, vagy jubilánst ünnepeltek.

Ez az újság soha egyetlen szociális gondolatot fel nem vetett, a reakció bérszolgája maradt mindig. Lassan, de biztosan fertőzte meg budapesti testvér lapjaival együtt a város lelkét, ami végül is kikerülhetetlen katasztrófához vezetett.

Ez a katasztrófa Benedek Rezsővel tetőzött. Előbb a lap munkatársa volt, később a Szalasi éra alatt annak felelős szerkesztője lett. Jelenleg egy rendőrségi cella lakója. Ez a városra hizott, sertésszemű, bozontos emberke a leggonoszabb fajta újságcsináló. Műveltség és irástudatlan. Felelőtlensége szinte határtalan. A Vörös Hadsereg már Kiskomáromot elfoglalta, ő még mindig izgatott, kitarásra buzdította gyávan megszaladt eszmetársait, fegyvertelen emberek kintóit, igaz magyarok gyilkosait. Még április elsején is a szerkesztése alatt álló lap kiáltványval fordult a város közönségéhez, dr. vitéz Simonfay Lajos polgármester szignójával, de ezt a lapot már nem tudták kiadni, mert a szót torkukra forrasztotta a Vörös Hadsereg. Rómába akarta jövetni ezt a város, hogy néri szadizmusát kiélégítse. Ez az alvilági szellem löbböt ártott ennek a városnak, mint Szalasi legkegyetlenebb hóhérai.

A rendőrségen mindenkit bevádol, behizelgi magát rabtársai bizalmába, hiszedi titkaikat és azt besugja a rendőrségnek. Azt hangoztatja, hogy csak grammofon-lemez volt. Csak a hang volt az övé, mert a papság,

Egyesültek az orosz és angolszász csapatok

Az egyesülést a három államfő jelentette be — Óriási lelkesedés Oroszországban, Angliában és Amerikában — Mussolinit elfogták — Genuát az angolok megszállták

Nyugati front

London, április 28

Montgomery tábornok végleg megtisztította Brémát és kötelei a Weser torkolata felé nyomulnak. A szövetségesek az Elba alsó folyásánál levő terepszakot még jobban összeszűkítették. Patton tábornok kötelei a passai körzetben átlépték a német-osztrák határt. A 3. amerikai hadsereg mélyebben nyomult be Ausztria területére és Brünnt megszállta elhagyva, folytatja útját az orosz erők felé. A 3. amerikai hadsereg Regensburgot elfoglalta és a Dunától északra Arnbergnél 60 kilométerre van az osztrák határtól. Az észak-amerikai hadosztályok előnyomulásuk során 40 kilométerre vannak Münchenből és 10 kilométerre Augsburgtól. A 3. és 7. hadosztályok együttesen újból 25.000 német foglyot ejtettek. A franciák Konstanz elfoglalása után 40 kilométerre vannak az osztrák határtól. Az egész svájci-német határ a szövetségesek kezén van.

Keleti hadszíntér

Moszkva, április 28

Az orosz hadsereg kötelei ujabban dél felől közelednek Berlin szíve felé és elfoglaltak több kerületet és a repülőteret, Wannseot, Spandaut és Strelitzet. Elkéseredett küzdelem után Potsdam orosz kézen van. 8500 német katona fogságba esett. Az orosz osztagok lángszórókkal, ágyúkkal és gépfegyverekkel nyomulnak előre és megtisztítják a padlásokat és pincéket a nácik utolsó maradványától is. Határozott frontvonal nincs többé, a dühös küzdelem össze-vissza folyik a földalatti pincékben és villamos alagutakon. Az oroszok elfoglalták Berlin rádió állomását és az egyik kötelek Berlinit messze hagyva maga mögött, nyugat felé törnek előre, hogy csatlakozzanak a 9. és 2. amerikai hadsereggel. Előnyomulásuk során tegnap elfoglalták Rathenovot és 20 kilométerre vannak az Elbától és az északamerikai 9. hadsérőtől. Egy másik orosz hadsereg északnyugati irányban tör előre. Az oroszok elfoglalták Stettin Keleti-tengeri kikötővárosát és sok várost és falut felszabadítottak, köztük Prenzlaut is.

Déli front

Mussolinit elfogták

London, április 28

Az új olasz államügyész Rómában kérvényt nyújtott be, hogy Mussolini ügyét az orosz törvénysek tárgyalja le. Mussolini ellen hivatalos elfogatóparancsot adtak ki. Egy olasz gárdista el is fogta őt a Comó-tó partján, amint Svájcba próbált menekülni. Vele együtt elfogták Favolini Graciani és Farinacci fasiszta

vezéreket is, akik mindannyian az olasz felkelők kezére kerültek.

London, április 28

Az olasz szabadságharcosok egymásután foglalják el az északolaszországi városokat, miközben a szövetséges haderők előretörnek az egész osztrák területre. Az egész olaszországi német hadosztályok felbomlóban vannak. Genuát a szövetséges haderő felszabadította és a felkelők bevonultak a városba. Ez azt jelenti, hogy az 5. amerikai hadosztály kedd óta 80 kilométerrel haladt előre a nyugati olasz tengerparton. Az 5. és 8. hadosztályok több ponton átkeltek az Adigon és bevonultak a Velencét védő német védelmi vonal előterébe. Milanóban zászlók disztik a várost és éljenző tömeg fogadta a városba vonuló felkelőket, akik a milanoi munkásokat felszólították a szervezkedésre és hogy hétfőn álljanak munkába. A szabadságharcosok őrizetbe vették a fasiszta bíróság elnökét. Az amerikai haderő a felszabadított országutakon gyors iramban nyomul előre és Lombardia északnyugati részén sok várost felszabadított, köztük Pergoleset, Bresciát és Alexandriát. Francia csapatok megtisztították a határvidéki tartományokat és elfoglalták Ventimiggiot.

Légi haboru

London, április 28

A csehszlovákiai Skoda-művek ellen végrehajtott légitámadás során készített fényképfelvételek azt mutatják, hogy legalább 22 épület súlyosan megrongálódott. Az angol légierő szerdai támadása alkalmából három telitalálat érte Hitler berchtesgadeni főhadiszállását, amely elpusztult.

Politikai arcvonal

London, április 27

A sanfranciscoi konferencia tegnap tartotta második ülését amerikai időszámítás szerint délután 4 órakor, magyarországi időszámítás szerint este 10 órakor. A konferencia egyik elnökének, Stettinius külügyminiszter beszédéből a következőket közöljük:

— Ennek a konferenciának a célja, hogy megfogalmazza alapokmányát egy nemzetközi szervezetnek, melynek gyakorlati feladata, hogy a béke és igazság fölött őrkdjék a szabad emberek szabad világában. A konferencia sikere egymagában nem elegendő a teljes béke biztosítására. Hosszu évekig tart majd, míg elkészül az egész épület, de sohasem épülhet fel a béke, ha nem kezdjük meg az építést. Allandóan szem előtt kell tartanunk, hogy ehhez legalább két feltételre van szükség. Az egyik feltétel, hogy azok a nemzetek, melyek elegendő ipari és

katonai erővel rendelkeznek, a békebontást először is megakadályozzák és megelőzzék. Ezek a nemzetek együttes hatalommal teljes megegyezéssel közösen lépnek fel a támadókkal szemben. A második alapvető feltétel, minden kis és nagy, szabadság szerető nemzet önkéntes együttműködése egymás szuverenitásának tiszteletben tartásával. Minden kis és nagy nemzetnek közre kell működnie abban, hogy az igazság érvényesüljön nemzetközi viszonylatban is. Azt ajáljuk tehát, hogy megalakulása után a szervezet jelöljön utat arra, hogy tagjává válhasson minden nemzet, mely bebizonyította akaratát és képességét azon köteleességek teljesítésére, melyeket alapokmányaiban a szervezet megszab.

London, április 28

A sanfranciscoi konferencia második ülése elfogadta az Eden által ajánlott kompromisszumos megoldást az elnökség kérdésében. Eszerint a sanfranciscoi konferenciának négy elnöke lesz, az egyik elnök Kína kiküldöttje.

Szovjet részről Fehéroroszországot és Ukrajnát külön államnak számitják, így a Szovjetnek négy szervezete van a konferencián.

Megtörtént a nagy találkozás

London, április 28

A lakosságot örömmel és boldogsággal töltötte el az a tegnap hivatalosan terjesztett hír, hogy a szövetséges seregek kelet és nyugat felől csatlakoztak. A londoni sajtó ma reggel külön kiadásban közölte, hogy a történelmi pillanat Liposétól északkeletre Torgaundl, az Elba folyó egy kis hidján játszódott le. A hídon egy angol tiszt egy szovjet gárdaezredessel és közlegénnyel beszélt. Moszkvában és Leningrádban ujjongó a hangulat. Mikor hivatalosan is közölték az esemény hírét, férfiak és nők kiáltozni kezdtek és az orosz katonák és nők levegőbe dobták fővegeiket. Ez a csatlakozás nemcsak azt jelenti, mondta az angol rádió, hogy három nagy sereg egyesült, ez több annál. Az orosz és valamennyi egyesült nemzet népe számára jelképezi az elnyomás alóli nagy felszabadulást, a szabad népek győzelmét. Ugyanakkor, a bejelentés után a szovjet főváros 324 ágyujának 24 üdvölvése üdvözölte a Vörös Hadsereg és az amerikai hadsereg találkozását.

Az Egyesült Államok elnöke, a Szovjetunió és Nagybritannia mi-

a város urai, a gestapo és kiadói parancsára cselekedett.

A hazudozás nála a legtermészetesebb valami, hírlapjánál nem irt le egyetlen igaz mondatot. Ez az ember több mint 20 esztendeig terjesztette itt miazmás úrsait. Szinte

érthetetlen, hogyan lehetett 30.000 ember szellemi emelője ez a sajtógerény.

Tudjuk, hogy voltak emberek, akik felismerték veszélyét ennek a kártevő embernek, mindent elkövettek, hogy eltávolítsák a laptól, de amikor

ezt meg akarták tenni, a legmagasabb befolyások érvényesültek, lehetetlené téve eltávolítását. Új embereknek kellett jönni, akik ezt elintézték és majd a Népbíróság mondja ki az utolsó szót ügyében.

nis: terelnökének egyszerre hozták tudomására a két sereg egyesülésének híret és a Londonban és Moszkvában egyszerre kiadott hivatalos nyilatkozat szerint a két szövetséges hadsereg csütörtökön szilárd kapcsolatot létesített az Elba parti Torgunál.

Churchill

miniszter az egyesülés bejelentésénél az angol rádióba ezeket mondta: A szövetséges seregek feladata most az lesz, hogy megsemmisítse a német katonai ellenállás minden maradvékát. Erre a célra elegendő erő áll rendelkezésünkre és így győzelmes harcunk befejezésére igaz bátorsággal és törhetetlen akarattal tállalunk.

Trooman

elnök a következőket mondta: Hitlernek és gangster kormányának utolsó halvány reménye is szertefoszlott. A szövetségesek közös ügye bizonyítja ezt, hogy akik a német fegyverek ellen együtt harcoltunk a háborúban, együtt dolgozhatunk a világbéke érdekében is.

Sztalin

a következőket mondta: Feladatunk és kötelességünk az ellenség megsemmisítése, a háború befejezése és Németország feltétlen megadásra való kényszerítése. Üdvözlő szövetséges dicső seregeit.

Napi 300 halott egy koncentrációs táborban

London, április 28

Az északamerikai hadibüntetettek vizsgáló egyik küldöttség tegnap visszaférkezett Londonba, miután meglátogatta a németországi koncentrációs táborokat. Alapos kivizsgálás után megerősítették, hogy az ott elkövetett bűntények páratlanok a történelemben. Nem kevesebb, mint 50.000 ember pusztult el 1941 óta ezekben a táborokban. A 12 napja tartó megszállás óta sikerült a napi 300 halálzási átlagot napi 20-30 halálzási átlag számra lecsökkenteni.

Letartóztatták a doni hóhért

Balogh István őrmesteri, a doni hóhért ma a nagykanizsai rendőrség letartóztatta. Egy volt munkaszolgálatos ismert rá, amint gyanúlanul sütkérezett a tavaszi napsugárban. Balogh István a zalaegerszegi 103/1. munkásszázad keretlegénységének volt az őrmestere, akit doni hóhér néven ismertek mindenütt a harcúterén. Kegyetlenebb, vadállatiasabb őrmestert el sem lehet képzelni. Őtötte verte az alája rendeit és tehetetlen munkaszolgálatosokat, csizmájával bele rugott a félig megfagyott emberekbe, miközben szájából ömlöttek a mocskosabbnál mocskosabb szidalmak. Ő volt az, aki a Nagykanizsán közkedveltségnek örvendő kórházi orvosnak dr. Barta Sándornak bordáit összezúzta. Századparancsnoka, Varjas Dezső főhadnagy, aki kegyetlenségben miltó párja volt őrmesterének, már Budapesten várja a Napböröség ítéletét.

Parasztifjak! Munkásifjak! Diákok!

Vár bejelentést a

Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség.
Batthyányi utca 12.

Hivatalos órák: 9-12-ig és 2-6 ig.

A hazafias érzésű magyar ifjúság összefogása az új demokratikus Magyarország felépítésére nemre, vallásra, társadalmi külföldi nézetre való tekintet nélkül.
Ez a Demokratikus Ifjúsági Szövetség országos programjának első pontja.

A KOKSZ vasárnap délután 3 órakor tartja alakuló gyűlését a Szociáldemokrata Párt Fő-ut 5. sz. alatti helyiségében. Minden kereskedő megjelenését saját érdekében kérjük.

A Nemzeti Bizottság a rémhírterjesztők ellen

A nagykanizsai Nemzeti Bizottság tudomására adja Nagykanizsa dolgozó közönségének, hogy az utóbbi napokban ellenséges fasiszta propaganda különböző hamis rémhíreket terjesztett, hogy a közeledő május elsejei ünnepségeket megzavarja. Ennek a gyalázatos propagandának az a célja, hogy megakadályozza, megzavarja a demokratikus és progresszív erők, valamint az egész dolgozó nép első szabad és nagy ünnepét. Azt akarják, hogy a nép ne ünnepelhesse meg nyugodtan és méltóképpen május elsejét. Hangsúlyozzuk, hogy ez a gyalázatos propaganda, közönséges lázítás és lekicsinyítés az orosz és bolgár hadseregeknek. A Nagykanizsán tartózkodó orosz és bolgár hadsereg katonái hatalmas programmal készül-

nek a dolgozó szabad nép nagy ünnepére, május 1-ére, amely egyszerre megünneplése annak, hogy a hadsereg és a nép minden erejével összefogott a fasiszta ellen. Ezideig soha méltóan nem ünnepelhetjük meg május 1-ét, éppen ezért a Nemzeti Bizottság ezúton is felhívja Nagykanizsa dolgozó lakosságát, hogy összességben, mint egy ember, jöjjön ki az utcára és ünnepelje május 1-ét. A nagykanizsai Nemzeti Bizottság felhívja Nagykanizsa város dolgozó népét, hogy ne üljön fel az ilyen fasiszta rémhíreknek és tartsa minden ember kötelességének, hogy az ilyen rémhírterjesztőt azonnal rendőrség kezére adja, ahol azután az ilyen rémhírterjesztőknek szigorú büntetésben lesz része.

Lebontották a piactéri vesztőhelyet

A város mérnöki hivatalának intézkedésére lebontották a Törvényházal szemben levő vesztőhelyet. Ez a vesztőhely, amely hátsó falával az illemhelynek támaszkodott, a nyilvánosság számára épült, hogy az ott végrehajtott kivégzések elrettentő példaként szolgálhassanak. Itt végeztek ki három teljesen ártatlan magyar katonát egy februári ködös délelőttön. Ilyen még a törökülés alatt sem volt Nagykanizsán. Tudomásunk szerint, még Budapestet is beleértve, egyetlen város sem dicsékedhetett hasonló építménnyel.

Elsőnek Csibrik Béla őrmestert végeztek ki, akinek az volt a bűne, hogy családját ment Kaposvárra meglátogatni, visszajönni már az ottrévi harcok miatt nem tudott és a németek nem is engedték. Csibrik hiába védekezett ezzel a ténnyel, pribékei nem fogadták el érvelését és így lett ő az elrettentő példa statuálásának első áldozata.

Május 1-i ünnepségek programja

A Nemzeti Bizottság által május elsején megtartandó nagy ünnepségek programját ma közölték velünk:

Délelőtt 9 órakor megkoszorúzzák a Vörös Hadsereg elesett hős katonáinak sírjait, valamint koszorút helyeznek el a martír halált halt Snoff József és Polay János sírhantjaira.

A Városi Színházban nagy ünnepi műsor délelőtt 10 órakor kezdődik: 1. Internacionálé. Eneklő a közönség. 2. Ady Endre vers: Almodik a nyomor. Előadja P. Várkonyi Cecília. 3. Üdvözlő beszéd a Szociáldemokrata Párt részéről. Tartja Dombay János. 4. Fialat élet indulója, József Attila versét, valamint Feltámadt a tenger, Petőfi versét előadja a szavalókörös. 5. Üdvözlő beszéd a Kommunista Párt részéről. Elmondja Csongrádi Béla. 6. Ünnepi beszéd. Tartja orosz és magyar nyelven Morvay Gyula. 7. Hadak útja. Ady Endre versét szavalja Keil Miklós. 8. Himnusz. Eneklő a közönség.

Délután a sétateren nagy zenés és táncos vigalom lesz. A sportpályákon pedig nívós mérkőzések.

A bolgár helyi katonai parancsnokság a május elsejét nagy ünnepséggel kívánja megünnepelni, amelynek programját legközelebbi számunkban közöljük majd.

Sportrovat

A ZMNTÉ a bolgár katonai parancsnoksággal karöltve május 1-én nagy sportnapot rendez

Tudott dolog, hogy a vidék egyik legszébb sportpályáját a németek feltúrták. A város vezetői között sok sportember foglalt helyet és közbenjárásra lehetővé vált, hogy rövid idő alatt használható állapotba helyezték és mielőbb versenyek színhelyévé tegyék. Ez sikerült is némileg, igazolja ezt a május 1-i program.

Délután 2 órai kezdettel kerékpárversenyyel indul a sportnap és a pálya meg-

Rózsahgyi György esendőrőrmester sehoggy sem tudta magáévá tenni a kakastollasok embertelen és állati viselkedését. Ezért az első alkalmas pillanatot felhasználta arra, hogy hazaszökjön és otthon folytassa családja körében mesterségét, a cipészsgét. Elfogták és ő lett a második áldozata a nyilas vesztőhelyeknek.

Milko András rutén munkaszolgálatos esete mindközött azonban a legtragikusabb. Miután elfogták és Milko nem tudta igazolni irataival származását és mivel kivégzés zsidók nélkül lehetetlen volt, ráfogták Milko Andrára, hogy szökött zsidó munkaszolgálatos és a két társával együtt a piactéri vesztőhelyen agyonlőtték.

A rendőrség a legnagyobb apparátussal folytatja le a gyilkosságok ügyében a nyomozást. Értesülésünk szerint már a szükséges anyag együtt is van és hamarosan letartóztatásokra is sor kerülhet.

nyitása bolgár katonai csapatok között.

3 órai kezdettel labdarugó mérkőzés: Bulgár katonai válogatott és a ZMNTÉ csapatai között.

3/45 órai kezdettel motorkerékpár-verseny, melyen részt vesz a többszörös balkáni bajnok: Czónó Angello, továbbá Bulgária bajnoka Stoján Csolakov, Gabrova bajnoka Janko Kristóf, Szabir Ibra, Ima Oszmanoff stb. jónévű versenyzők. A verseny keretében különböző mutatványokat fognak bemutatni.

A bolgár katonai parancsnokság a labdarugó csapat részére kölcsönképpen felszerelést bocsajt rendelkezésre a mérkőzésre.

A ZMNTÉ kedden, május hó 1-én tartja első labdarugómérkőzését József főherceg-utcai pályáján. Felhívja az Intéző a következő játékosokat, hogy kedden d. u. jelenjenek meg az öltözőben: Nagy Győző, Horváth, Turáni, Tálosi, Takács, Pörge, Vellák, Mesich, Vilček, Boda, Lyka, Fentős, Talpai, Mihalecz.

— Személyi hir. Windisch Dénes polgármester, dr. Baron Pál városi tisztügyész kíséretében hivatalos ügyben tegnap Budapstre utazott.

— A postafőnökség felhívása: Felhívja a postafőnökség a közönség figyelmét, hogy leveleit a levélszekrényekbe is bedobhatja, mert éppen úgy, mint előbb, azokat a posta kiszedei.

Bulgáruul tárcalgunk

Megyek a parancsnokhoz = olivam pri komandanta.

Hány óra van = kolko e c aszat?

Mi a neved = kak sze kázvas?

Engem Józsefnek hívnak = József me kázvat

Ebédetél már = objádvál li szi?

Éhes vagy = gláden li szi?

Szomjazol = zsedén li szi?

Vizet kérek = molja vodá.

Szapant kérek = molja szapun.

Gyufám nincsen = njámm kibrit.

A Kommunista Párt közleményei

Vasárnap délelőtt 1/2 10 órakor taggyűlés lesz. Megjelenés kötelező.

Helyreigazítás

Az építőmunkások 28-ára hirdett értekezletét 29-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartják meg a volt Munkásotthonban. Kérjük az érdekelteket saját érdekükben jelenjenek meg.
Vezetőség.

A polgármester közleményei

7230/1945.

37

Hirdetmény.

Felhívom a városi erdőre az ősszel kirendeit vagy önként jelentkezett favágókat, hogy félben maradt favágásokat végezzenek be legkésőbb május 5-ig és részfelújítást szállítsák el, mert ezen időn túl felelősséget a város munkadíjukért nem vállalja.

Egyben felhívom a lakosság figyelmét arra, hogy a város közönségének nyári és téli tűzifaszükségletét csak egy tudom biztosítani, ha szükségletét mindenki maga termeli ki. Kész tűzifát termelés hiánya miatt nem tudunk eladni, tehát mindenki maga jelentkezzen szükségletének kielégítése miatt a városi erdőhivatalban, ahol a kitermeléshez engedélyt kap.

7238-39/1945

40-41

Hirdetmény.

Felhívom a város területén tartózkodó összes „Önkéntes házbetegápolási tatólyamot” vezetkeket, kivéve az iskolába járókat, hogy betegápolatások megszervezése végett jelentkezzenek a „Zöldkereszt”-ben (Erzsébet-tér 4. l. em.) kedden és pénteken délután 2-3 óra között. — A megjelenés kötelező.

A „Zöldkeresztben” a ferhes tanácsadókat ezentul kedden és pénteken d. u. 2-3 óra között tartják meg.

Nagykanizsa, 1945. április 27.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Felhívás! Szabó Antal Fő-ut 5. üzlete kéri azokat, akik üzletéből árut vagy berendezési tárgyakat jogtalanul elvittek, azokat 48 órán belül adják vissza, ezek ellen feljelentést nem teszek. Akik nyomra vezetnek ilyen áru vagy berendezési tárgy visszaszerzésére, az áru értékének 20%-át kapiják jutalmul. Szabó Antal. 29

Felhívom azokat, akik üzletéből árut és ruhaneműt vittek el, hogy azokat 3 napon belül hozzák vissza, mert az eddig elfogottak vallomásából a tettesek nevei rendelkezésemre állnak. Aki felhívásomnak eleget tesz, azzal szemben a feljelentést visszavonom. Stampf fűszerkereskedő.

Gyermekcipőt, szandált 26 ost, lehet használt is, megvennék. Szabó Antal üzlete, Fő-uton. 31

Marhafarokszórt, lószórt, vágóhidit serfét minden mennyiségben veszek. Behúzó-nőket, szőrmunkást (lehet nő is) felveszek. „Hungaria” kefégyár, Szemere-utca 4. 33

Elcserelelnék allig használt 41-es fekete férfi félcipőt, 43-as fekete vagy barna fél vagy egész cipővel. Tóth Károly Király-utca 24. 36

Özv. Gross Ferencné szentgyörgyvári szőlőhegyét holdankint is bérbeadjuk. Érdeklődők jelentkezzenek a Zsidó Tanácsnál. 35

Találtak péntek délután a Fő-ut 5. sz. előtt egy erszényt pénztartalommal. Igazolt tulajdonosa átveheti lapunk kiadóhivatalában. 42

Walla Iván csáktornyai igazgatót kérem, címét adja le a szerkesztőségbe. Mayorné.

Keresem Mayor Akost civilt, aki nagy-csütörtökön indult el Sopronból Nagykanizsára. Aki valamit tud róla, értesítse feleségét, Mayornét Nagykanizsa Csengery-ut 87/E. 43

Felhasználom azon egyént, aki velem Sugár-ut 30. sz. alatt együtt volt és eltávozáson után az ott maradt szürke rövid télikabátomat magával vitte, a bentlévő tárgyakkal együtt haladéktalanul hozza vissza, illő jutalomban részesül. Ellenkező esetben kénytelen leszek a hatóság segítségét igénybe venni. Sáfrán, Horthy-ut 25. ecetgyár. 39

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa”

Felelős kiadó:

a Nagykanizsai Nemzeti Bizottság.

Szerkesztésért felel: Bencze Jenő.

Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaiért felel: Zalai Károly.